

**Uchwała Nr XI /66/2016
Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016 r.**

w sprawie: zmiany w uchwale Nr XIII/90/2015 Rady Gminy Brody z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brody na lata 2016 -2020.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 226, art. 227, art. 228 i art. 231 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) **Rada Gminy BRODY uchwala, co następuje:**

§1.

W uchwale Nr XIII/90/2015 Rady Gminy Brody z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brody na lata 2016 -2020, zmienia się treść załączników:

- Nr 1 "Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Brody na lata 2016-2020", otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

- Nr 2 "Wykaz wieloletnich przedsięwzięć Gminy BRODY", otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§2.

Objaśnienia wprowadzonych zmian zawiera załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§3.

Wykonanie Uchwały powierza się WÓJTOWI GMINY BRODY.

§4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wronek

AZ...
Sławomir Dziura

Skarbnik Gminy Brody
Główny Księgowy Budżetu
Dorota Dyka

Wieloletnia Prognoza Finansowa

1)

GMINY BRODY NA LATA 2016-2023

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XI /66/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	w tym:					Dochody majątkowe ^x	w tym:		
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty ³⁾	w tym: z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej		z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2
Formuła	[1.1]+[1.2]										
2016	37 553 124,48	35 871 648,48	4 778 611,00	24 700,00	3 780 930,00	2 264 359,00	14 710 333,00	12 256 808,87	1 681 476,00	9 370,00	1 672 106,00
2017	41 143 138,00	36 018 000,00	4 981 000,00	26 000,00	3 779 000,00	2 274 000,00	14 754 000,00	12 175 000,00	5 125 138,00	0,00	5 125 138,00
2018	41 996 000,00	37 466 000,00	5 259 000,00	28 000,00	3 840 000,00	2 311 000,00	14 991 000,00	12 370 000,00	4 530 000,00	0,00	4 530 000,00
2019	42 915 715,00	38 113 000,00	5 574 000,00	30 000,00	3 913 000,00	2 355 000,00	15 276 000,00	12 606 000,00	4 802 715,00	0,00	4 802 715,00
2020	38 817 000,00	38 817 000,00	5 936 000,00	32 000,00	4 003 000,00	2 410 000,00	15 628 000,00	12 896 000,00	0,00	0,00	0,00
2021	40 030 000,00	40 030 000,00	6 322 000,00	35 000,00	4 104 000,00	2 471 000,00	16 019 000,00	13 219 000,00	0,00	0,00	0,00
2022	41 275 000,00	41 275 000,00	6 720 000,00	38 000,00	4 207 000,00	2 533 000,00	16 420 000,00	13 550 000,00	0,00	0,00	0,00
2023	42 553 000,00	42 553 000,00	7 130 000,00	41 000,00	4 313 000,00	2 597 000,00	16 831 000,00	13 889 000,00	0,00	0,00	0,00

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z póź. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:								
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							
			z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:		wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			
				gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	na spłatę przyjętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa ⁴⁾		odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy ^x	w tym:		
odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	Wydatki majątkowe								
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2
Formuła	[2.1] + [2.2]									
2016	38 417 689,48	32 335 542,11	0,00	0,00	0,00	40 000,00	24 000,00	0,00	0,00	6 082 147,37
2017	44 843 138,00	32 112 000,00	0,00	0,00	0,00	48 000,00	48 000,00	0,00	0,00	12 731 138,00
2018	41 396 000,00	32 194 500,00	0,00	0,00	0,00	220 500,00	220 500,00	0,00	0,00	9 201 500,00
2019	42 165 715,00	33 171 190,00	0,00	0,00	x	215 000,00	215 000,00	0,00	0,00	8 994 525,00
2020	38 067 000,00	34 156 300,00	0,00	0,00	x	195 300,00	195 300,00	0,00	0,00	3 910 700,00
2021	39 180 000,00	34 965 000,00	0,00	0,00	x	154 000,00	154 000,00	0,00	0,00	4 215 000,00
2022	40 325 000,00	36 001 300,00	0,00	0,00	x	107 300,00	107 300,00	0,00	0,00	4 323 700,00
2023	41 553 000,00	37 061 000,00	0,00	0,00	x	55 000,00	55 000,00	0,00	0,00	4 492 000,00

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	Przychody budżetu ^x	z tego:							
			Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ⁵⁾ ^x	w tym:
				na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
Formuła	[1] -[2]	[4.1] + [4.2] + [4.3] + [4.4]								
2016	-864 565,00	1 864 565,00	0,00	0,00	664 565,00	664 565,00	1 200 000,00	200 000,00	0,00	0,00
2017	-3 700 000,00	3 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 800 000,00	3 700 000,00	0,00	0,00
2018	600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	950 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

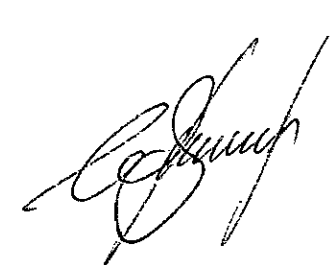
Wyszczególnienie	Rozchody budżetu ^x	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	z tego:				Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu
			w tym:			kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x	
			w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	z tego:			
				kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x		
Lp	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	5.1.1.3	5.2
Formuła	[5.1] + [5.2]		[5.1.1.1] + [5.1.1.2] + [5.1.1.3]				
2016	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	600 000,00	600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	850 000,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	950 000,00	950 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

Wyszczególnienie	Kwota długu ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki ⁸⁾
Lp	6	7	8.1	8.2
Formuła			[1.1] - [2.1]	[1.1] + [4.1] + [4.2] - [2.1] - [2.1.2]
2016	1 200 000,00	0,00	3 536 106,37	4 200 671,37
2017	4 900 000,00	0,00	3 906 000,00	3 906 000,00
2018	4 300 000,00	0,00	5 271 500,00	5 271 500,00
2019	3 550 000,00	0,00	4 941 810,00	4 941 810,00
2020	2 800 000,00	0,00	4 660 700,00	4 660 700,00
2021	1 950 000,00	0,00	5 065 000,00	5 065 000,00
2022	1 000 000,00	0,00	5 273 700,00	5 273 700,00
2023	0,00	0,00	5 492 000,00	5 492 000,00

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczy w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań								
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik x jednoroczny)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
Formuła	$\frac{[(2.1.1.) + [2.1.3.1] + [5.1)]}{[1]}$	$\frac{[(2.1.1.) - (2.1.1.1)] + [2.1.3.1] + [2.1.3.1.2] - [5.1] - [5.1.1]}{[1]}$		$\frac{[(2.1.1.) + [2.1.3.1] + [2.1.3.1.1] + [2.1.3.1.2] + [5.1] + [5.1.1]}{[1]}$	$\frac{[(1.1.) - (1.1.1.) + (1.2.1.) - (2.1.) - (2.1.2.) + (1.1.1.) + (1.1.1.)]}{[1]}$	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	· [9.6] – [9.4]	[9.6.1] – [9.4]
2016	2,73%	2,73%	0,00	2,73%	9,44%	11,61%	12,45%	TAK	TAK
2017	0,36%	0,36%	0,00	0,36%	9,49%	10,46%	11,29%	TAK	TAK
2018	1,95%	1,95%	0,00	1,95%	12,55%	9,47%	10,30%	TAK	TAK
2019	2,25%	2,25%	0,00	2,25%	11,52%	10,49%	10,49%	TAK	TAK
2020	2,44%	2,44%	0,00	2,44%	12,01%	11,19%	11,19%	TAK	TAK
2021	2,51%	2,51%	0,00	2,51%	12,65%	12,03%	12,03%	TAK	TAK
2022	2,56%	2,56%	0,00	2,56%	12,78%	12,06%	12,06%	TAK	TAK
2023	2,48%	2,48%	0,00	2,48%	12,91%	12,48%	12,48%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. Identyczne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej ¹⁰⁾	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych									
		w tym na:		z tego:					Wydatki inwestycyjne kontynuowane ¹²⁾	Nowe wydatki inwestycyjne ¹³⁾	Wydatki majątkowe w formie dotacji
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ¹¹⁾	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	bieżące	majątkowe	11.4			
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6	
Formuła					[11.3.1] + [11.3.2]						
2016	0,00	0,00	12 066 204,00	3 188 566,61	2 717 727,48	886 167,48	1 831 560,00	733 360,00	4 103 787,37	1 070 000,00	
2017	0,00	0,00	11 600 000,00	3 100 000,00	9 515 544,00	25 828,00	9 489 716,00	9 489 716,00	3 241 422,00	1 138 916,00	
2018	600 000,00	600 000,00	11 500 000,00	3 100 000,00	9 213 500,00	12 000,00	9 201 500,00	9 201 500,00	0,00	0,00	
2019	750 000,00	750 000,00	11 500 000,00	3 100 000,00	7 966 525,00	12 000,00	7 954 525,00	7 954 525,00	1 040 000,00	0,00	
2020	750 000,00	750 000,00	11 500 000,00	3 100 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2021	850 000,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	950 000,00	950 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750- Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Wyszczególnienie	Finansowanie program. projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których m			art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy					
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	
		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania ¹⁴⁾			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania			
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
Formuła									
2016	308 107,48	308 107,48	308 107,48	479 330,00	479 330,00	0,00	323 736,48	308 107,48	308 107,48
2017	0,00	0,00	0,00	5 095 138,00	5 095 138,00	0,00	19 278,00	16 526,00	19 278,00
2018	0,00	0,00	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	4 772 715,00	4 772 715,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2, 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ¹⁵⁾	w tym:	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:
		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1
Formuła									
2016	897 110,00	479 330,00	0,00	39 538,00	39 538,00	39 538,00	0,00	0,00	0,00
2017	8 353 000,00	5 095 138,00	0,00	2 752,00	2 752,00	2 752,00	0,00	0,00	0,00
2018	7 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	7 954 525,00	4 772 715,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku								
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym: w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
Formuła									
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	L. Jzupelniajace o dlugu i jego spiacie						
	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych *	Kwota długu, którego planowana spłata dokonana się z wydatków budżetu *	Wydatki zmniejszające dług *	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) *
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 *	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego *	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji *	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
Formuła							
2016	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz U poz 86, z późn zm). Automatyyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także poz. 9.6.-9.6.1 i pozycji z sekcji nr 16.

** Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240a ust. 8 / art. 240b ustawy określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.

x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

Skarbnik Gminy Brody
Główny Księgowy Budżetu
Dorota Dyka

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XI /66/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016 r.

kwoty w
zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020
			od	do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				30 606 049,00	2 717 727,48	9 515 544,00	9 213 500,00	7 966 525,00	12 000,00
1.a	- wydatki bieżące				1 491 362,00	886 167,48	25 828,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00
1.b	- wydatki majątkowe				29 114 687,00	1 831 560,00	9 489 716,00	9 201 500,00	7 954 525,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				24 475 668,00	1 241 936,48	7 477 628,00	7 500 000,00	7 954 525,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				338 571,00	323 736,48	11 828,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1.1	Przyjazne Przedszkole w Lubieni - Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	Urząd Gminy w Brodach	2015	2017	338 571,00	323 736,48	11 828,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				24 137 097,00	918 200,00	7 465 800,00	7 500 000,00	7 954 525,00	0,00
1.1.2.1	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Lubienia wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w Krynkach	Urząd Gminy w Brodach	2013	2019	22 023 097,00	40 000,00	6 230 000,00	7 500 000,00	7 954 525,00	0,00
1.1.2.2	Przebudowa dróg gminnych Brody - Tatry - Polesie w miejscowości Brody	Urząd Gminy w Brodach	2016	2017	920 000,00	5 000,00	915 000,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.3	Przebudowa dróg w miejscowości Brody ul. Wójtowska - etap I, ul. Południowa i ul. Słoneczna	Urząd Gminy w Brodach	2016	2017	1 194 000,00	873 200,00	320 800,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione)				6 130 381,00	1 475 791,00	2 037 916,00	1 713 500,00	12 000,00	12 000,00

Limit zobowiązań
28 739 905,48
401 564,48
28 338 341,00
24 174 089,48

335 564,48
<i>335 564,48</i>
23 838 525,00
<i>21 724 525,00</i>

<i>920 000,00</i>
<i>1 194 000,00</i>
0,00
0,00
0,00
4 565 816,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020
			od	do						
1.3.1	- wydatki bieżące				1 152 791,00	562 431,00	14 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00
1.3.1.1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Styków i zmiany	Urząd Gminy w Brodach	2011	2016	49 200,00	18 450,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy BRODY	Urząd Gminy w Brodach	2014	2016	815 962,00	407 981,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.3	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie strefy rekreacji i czynnego wypoczynku nad zalewem w Rudzie	Urząd Gminy w Brodach	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.4	Utrzymanie rezultatów projektu pn. "Budowa kanalizacji sanitarnej w Brodach w ul. Szkolnej, Piaskowej i Akacyjnej	Urząd Gminy w Brodach	2012	2016	10 000,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.5	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Aktywność szansą na lepsze jutro - rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji w Gminie Brody	GOPS Brody	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.6	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z trawy syntetycznej w Krynkach	Urząd Gminy w Brodach	2016	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	2 000,00	2 000,00
1.3.1.7	Utrzymanie rezultatów projektu pn. E - świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego	Urząd Gminy w Brodach	2016	2020	5 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.8	Utrzymanie rezultatów projektu pn. E - świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST	Urząd Gminy w Brodach	2016	2020	5 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.9	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Indywidualizacja nauczania w Gminie Brody	Urząd Gminy w Brodach	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.10	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Rozbudowa drogi w miejscowości Ruda ul. Duża	Urząd Gminy w Brodach	2011	2020	10 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.11	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie strefy czynnego wypoczynku i biwakowania przy oczku wodnym w Brodach	Urząd Gminy w Brodach	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00

Limit zobowiązań
66 000,00
0,00
0,00
5 000,00
2 000,00
5 000,00
7 000,00
5 000,00
5 000,00
5 000,00
5 000,00
5 000,00

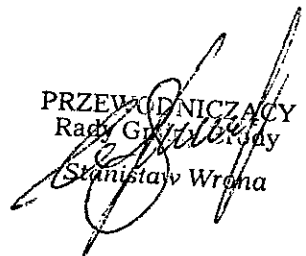
L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020
			od	do						
1.3.1.12	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie strefy rekreacji dla małych dzieci w Adamowie	Urząd Gminy w Brodach	2013	2017	5 000,00	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.13	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie strefy rekreacji dla małych dzieci w Dziurówie	Urząd Gminy w Brodach	2013	2017	5 000,00	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.14	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie strefy rekreacji i sportu dla dzieci i młodzieży w miejscowości Styków, Lipie, Lubieni, Krynki i Brody	Urząd Gminy w Brodach	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.15	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Utworzenie świetlicy wiejskiej w Krynkach	Urząd Gminy w Brodach	2011	2018	8 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00
1.3.1.16	Utrzymanie rezultatów projektu pn. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Ośrodku Zdrowia w Brodach z/s Krynkach	Urząd Gminy w Brodach	2014	2020	7 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.17	Utrzymanie rezultatów projektu pn. "Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z trawy syntetycznej w Brodach	Urząd Gminy w Brodach	2015	2020	6 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
1.3.1.18	Zimowe utrzymanie dróg 2015 - 2016	Urząd Gminy w Brodach	2015	2016	184 629,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				4 977 590,00	913 360,00	2 023 916,00	1 701 500,00	0,00	0,00
1.3.2.1	Budowa drogi w miejscowości Dziurów ul. Spadowa (przedłużenie) wraz z przygotowaniem dokumentacyjnym (2014-2016)	Urząd Gminy w Brodach	2014	2016	241 301,00	20 295,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.2	Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna na terenie Gminy Brody - opracowanie projektu i budowa szlaku ekologicznego	Urząd Gminy w Brodach	2016	2018	189 500,00	20 000,00	80 000,00	89 500,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Opracowanie projektu przebudowy drogi gminnej ul. Ogrodowa w Jabłonnie wraz z geodezyjnym wydzieleniem działek	Urząd Gminy w Brodach	2015	2016	43 665,00	33 665,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Projekt budowlany i adaptacja pomieszczeń w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Lubieni na przedszkole	Urząd Gminy w Brodach	2015	2016	187 808,00	85 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

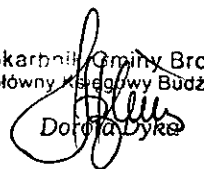
Limit zobowiązań
2 000,00
2 000,00
5 000,00
3 000,00
5 000,00
5 000,00
0,00
4 499 816,00
0,00
189 500,00
0,00
0,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020
			od	do						
1.3.2.5	Przebudowa drogi gminnej nr 313028 Ruda - Adamów - etap I	Urząd Gminy w Brodach	2015	2016	559 400,00	554 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.6	Rozbudowa budynku zaplecza sportowego wraz z budową elementów infrastruktury służącej społeczności lokalnej w kompleksie sportowo-rekreacyjnym położonym w m. Brody przy ul. Sportowej 1 - Poprawa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Brody	Urząd Gminy w Brodach	2016	2017	485 000,00	200 000,00	285 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Rozbudowa drogi powiatowej nr 0625 T Kryniki - Brody	Urząd Gminy w Brodach	2008	2018	3 270 916,00	0,00	1 658 916,00	1 612 000,00	0,00	0,00

Limit zobowiązań
554 400,00
485 000,00

3 270 916,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona

Skarbnik Gminy Brody
Główny Księgowy Budżetu
Dorota Dyka

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XI/66/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

**Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Brody na lata 2016-2023.**

Zgodnie ze zmianami w budżecie w 2016 roku, dokonano następujących zmian
w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Brody na lata 2016-2023:

Zwiększenie dochodów w 2016 r.	80 452,00 zł
w tym:	
Zmniejszenie dochodów bieżących	-173 348,00 zł
Zwiększenie dochodów majątkowych	253 800,00 zł
Zwiększenie wydatków w 2016 r.	80 452,00 zł
w tym:	
Zmniejszenie wydatków bieżących	-107 348,00 zł
Zwiększenie wydatków majątkowych	187 800,00 zł
Deficyt (plan) po zmianach	-864 565,00 zł

Pełen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Sławomir Wrona

WÓJT GMINY BRODY

Marzena Bernat

Skarbnik Gminy Brody
Główny Księgowy Budżetu

Dorota Dyka

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późniejszymi zmianami) art. 212 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 art. 214, ust. 1, art. 235 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 236 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy Brody u c h w a l a co następuje:

§ 1

Dokonuje się zmian w planie dochodów budżetowych Gminy Brody na rok 2016 zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Dokonuje się zmian w planie wydatków budżetowych Gminy Brody na rok 2016 zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

W uchwale Nr XIII/91/2015 Rady Gminy Brody z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Brody na 2016 rok zmienia się treść załączników:

- Nr 4 „Zadania inwestycyjne roczne w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 3 do niniejszej uchwały,

- Nr 8 „Dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 4 do niniejszej uchwały,

- Nr 9 „Wydatki związane z pomocą finansową realizowaną na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 5 do niniejszej uchwały,

Nr 14 „Dotacje celowe w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 6 do niniejszej uchwały

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona

Stanisław Dziura
Stanisław Dziura

RADA GMINY
BRODY

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR XI/67/2016

RADY GMINY W BRDACH

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

W budżecie Gminy Brody na 2016 rok dokonuje się następujących zmian w zakresie :

I. Zadań własnych:

1. Zwiększa się planowane dochody budżetowe:

1.1. w dziale 756 z tytułu dochodów od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem o łączną kwotę 2000 zł.

2. Zmniejsza się planowane dochody budżetowe:

2.1. w dziale 750 rozdział 75095 w związku ze zmianą klasyfikacji budżetowej dla otrzymanej dotacji ze Starostwa Powiatowego w Starachowicach na organizację dożynek powiatowo-gminnych w kwocie 28 000 zł

3. Zwiększa się planowane wydatki budżetowe:

3.1. W dziale 600 rozdział 60078 o kwotę 234.565 zł na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

3.2. W dziale 700 rozdział 70005 o kwotę 1000 zł.

3.3. W dziale 754 rozdział 75412 Ochotnicze straże pożarne w kwocie 1000 zł – dotacja dla OSP na zakup wyposażenia.

3.4. W dziale 801 rozdział 80101 w kwocie 6000 zł zwiększenie planu wydatków jednostki – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lubieni zgodnie z wnioskiem.

3.5. W dziale 852 rozdział 85219 na ośrodki społeczne zgodnie z wnioskiem jednostki o kwotę 14.870 zł

3.6. W dziale 900 rozdział 90015 o kwotę 60.000 zł na oświetlenie ulic, placów i dróg.

3.7. w dziale 921 rozdział 92105 o kwotę 46.336,00 zł – w związku ze zmianą klasyfikacji budżetowej wydatków związanych z kulturą i ochroną dziedzictwa narodowego.

4. Zmniejsza się planowane wydatki budżetowe:

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

Nazwa jednostki sprawozdawczej		BRODY		
Nr dokumentu		XI/67/2016		
Data podjęcia		2016-09-28		
Rodzaj		Plan wydatków		
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			Transport i łączność	- 30 000,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	- 264 565,00
		6300	Dolacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	- 264 565,00
	60078		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	234 565,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	234 565,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	- 5 000,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	- 5 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 6 000,00
750			Administracja publiczna	- 46 336,00
	75095		Pozostała działalność	- 46 336,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	- 2 100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	- 44 236,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 000,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	1 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
801			Oświata i wychowanie	6 000,00
	80101		Szkoły podstawowe	6 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	6 000,00
852			Pomoc społeczna	0,00
	85206		Wspieranie rodziny	- 14 870,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	350,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	- 12 541,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	- 2 316,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	- 363,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	14 870,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	12 541,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 316,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	363,00
		4300	Zakup usług pozostałych	- 350,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	30 000,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	60 000,00
		4260	Zakup energii	60 000,00
	90095		Pozostała działalność	- 30 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 30 000,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	46 336,00
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	46 336,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 236,00

Nazwa jednostki sprawozdawczej	BRODY		
Nr dokumentu	XI/67/2016		
Data podjęcia	2016-09-28		
Rodzaj	Plan wydatków		
	4300	Zakup usług pozostałych	40 000,00
		Razem:	2 000,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Brody
Storczyków/Wronki

Zadania inwestycyjne roczne w 2016 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki						Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
				rok budżetowy 2016 (6+7+9+10)	w tym źródła finansowania				środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
					dochody własne jst	kredyty i pożyczki	w tym: kredyty i pożyczki zabezpieczone na realizację zadania pod refundację wydatków	dotacje i środki pochodzące z innych źr.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	010	01010	Przebudowa przyłącza wodociągowego do budynku Szkoły Podstawowej w Brodach	6 500	6 500					
			razem dział 010	6 500	6 500					
2	600	60016	Remont drogi gminnej nr 313043 T Młynek ul. Jodłowa	88 000	5 000	83 000	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
3	600	60016	Projekt stałej organizacji dróg gminnych	21 000	21 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
4	600	60016	Wykonanie odwodnienia drogi gminnej Nr 313009 T w miejscowości Rudnik ul. Górna	34 000	34 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
5	600	60016	Przebudowa drogi gminnej Nr 313033 T Dziurów - Adamów ul. Sosnowa	148 090	31 090	117 000	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
6	600	60016	Przebudowa odcinka drogi ul. Na Stoku w miejscowości Brody	74 800	74 800	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

7	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Kuczów	117 000	92 000	-	-	A. - B. 25 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
8	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Brody	162 900	122 900	-	-	A. - B. 40 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
9	600	60078	Remont drogi gminnej nr 313026 T w miejscowości Jabłonna ul. Słoneczna	4 500	4 500	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
10	600	60078	Przebudowa drogi gminnej Nr 313037 T Brody - Tatry - Polesie w km od 0+000 do 0+270	205 179	92 479	-	-	A. 112 700 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
11	600	60078	Przebudowa drogi gminnej nr 313023 T Brody - Tatry - w km od 0+000 do 0+150 i od km 0+400 do km 0+740	587 224	278 338	-	-	A. 308 886 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
12	600	60078	Remont drogi gm. 313004 T od drogi Ostrowiec - Radom do wsi Górki I (ul. Wójtowska) od km 1+055 do 2+045	529 182	353 982	-	-	A. 175 200 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
13	600	60095	Remont rowu przy drodze gminnej nr 313022 T Lipie - Komorniki (ul. Komorniki)	65 000	65 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
14	600	60095	Wykonanie odwodnienia w miejscowości Miynek ul. Sosnowa	12 000	12 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

15	600	60095	Zakup i montaż trzech wiat przystankowych w Krynkach (przy ul. Długiej 2 szt. i ul. Ostrowieckiej 1 szt)	18 000	18 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 600	2 066 875	1 205 089	200 000	-	661 786	-	-
16.	630	63003	Wykonanie projektu budynku obsługi węzła turystycznego wyposażonego w sanitariaty w Krynkach	8 302,50	8 302,50	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
17	630	63095	Doposażenie oraz dalsza rozbudowa "Wiejskiego Centrum Rekreacji i Wypoczynku Czynnego nad Zalewem w Stykowie"	20 492,59	20 492,59	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
18	630	63095	Utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców wsi Jabłonna na działce Nr 274 stanowiącej własność gminy Brody w miejscowości Jabłonna	14 500,00	14 500,00	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 630	43 295,09	43 295,09	-	-	-	-	-
19	700	70005	Wykup gruntów i nieruchomości na potrzeby własne gminy	19 161	19 161	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

20	700	70005	Projekt techniczny rewitalizacji terenu położonego w centrum Gminy Brody	30 000	30 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
21	700	70005	Malowanie elewacji budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Adamowie	26 000	26 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
22	700	70005	Zagospodarowanie terenu od strony Rudy I etap	110 000	110 000					
23	700	70005	Zakup wiaty dla miejscowości RUDA	21 500	21 500	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 700	206 661	206 661	-	-	-	-	-
24	754	75412	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na podwoziu 4X4 z wyposażeniem dla OSP Lubienia	225 000	225 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 754	225 000	225 000	-	-	-	-	-
25	854	85417	Adaptacja pomieszczeń pod „Schronisko” w budynku PG w Rudzie	42 600	42 600					
			razem dział 854	42 600	42 600					
26	900	90015	Przedłużenie oświetlenia ulicznego na ul. Złotej w Dziurowie	32 000	32 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

27	900	90015	Projekt techniczny budowy oświetlenia ulicznego w msc. Rudnik (od sklepu do szkoły)	8 000	8 000	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
28	900	90095	Projekt i wykonanie WITACZY dla Gminy Brody	10 000	10 000	-	-	-	-	
			razem dział 900	50 000	50 000					
29	921	92105	Przebudowa sceny plenerowej znajdującej się przy SP w Adamowie wraz z zapleczem dla potrzeb rozwoju sportu, rekreacji, integracji na działce nr ewid. 160/1 stanowiącej własność Gminy Brody	26 302,50	26 302,50	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
30	921	92109	Zakup wyposażenia do świetlicy środowiskowej w Lubieni (meblścinka)	6 000	6 000	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 921	32 302,50	32 302,50	-	-	-	-	-
31	926	92605	Budowa siłowni ogólnodostępnej na wolnym powietrzu przy SP w Brodach	23 636,00	23 636,00	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
32	926	92605	Budowa siłowni plenerowej i montaż lamp oświetleniowych na placu przed świetlicą wiejską w Kuczowie	26 302,50	26 302,50	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach

33	926	92605	Budowa 3 wiat drewnianych wraz ze stołem i ławkami w miejscowości Lipie	14 070,00	14 070,00	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
34	926	92605	Utworzenie siłowni zewnętrznej na terenie boiska wiejskiego będącego własnością gminy przy ul. Klonowej lub na działce gminnej przy Szkole Podstawowej w Stawie Kunowskim	14 545,28	14 545,28	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 926	78 553,78	78 553,78	-	-	-	-	-
Ogółem				2 751 787,37	1 890 001,37	200 000	-	661 786	-	-

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

- A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFIS, ...)
B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
C. Inne źródła
D. Inne źródła

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wróna
Stanisław Wróna

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego w 2016r.

Nazwa zadania	Dział	Rozdział	Dochody ogółem	§	Wydatki ogółem	§	w złotych							
							Wydatki bieżące	z tego:					Wydatki majątkowe	
								w tym:						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Kuczów	600	60017	25 000	6630	117 000	6050	-	-	-	-	-	-	-	117 000
Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Brody	600	60017	40 000	6630	162 900	6050	-	-	-	-	-	-	-	162 900
Przejęcie od Powiatu Starchowickiego zadania publicznego-zarządzanie drogami powiatowymi położonymi w granicach administracyjnych Gminy Brody w zakresie utrzymania zieleni przydrożnej	600	60014	36 400	2320	36 400	4300	36 400	-	-	-	-	-	-	-
Dożynki powiatowo-gminne Powiat Starachowice	921	92105	28 000	2320	28 000	4300	28 000	-	-	-	-	-	28 000	-
razem	-	-	129 400	-	344 300	-	64 400	-	-	-	-	-	28 000	279 900

PRZEWODNICĄ
Rady Gminy Brody
Stanisław Wronek

Wydatki związane z pomocą finansową realizowaną na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w 2016r.

Nazwa zadania	Dział	Rozdział	Dochody ogółem	§	Wydatki ogółem	z tego:						
						Wydatki bieżące	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	Dotacje	w tym:			Wydatki majątkowe
									Wydatki na na obsługę długu	Wydatki z tytułu poreczeń i gwarancji	Pozostałe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Dofinansowanie zadania pn. Przebudowa mostu na rzece Kamiennej oraz mostu na rowie melioracyjnym w m. Brody w ciągu drogi powiatowej nr 0621 T Brody - Staw Kunowski - Rudnik. Powiat Starachowicki	600	60014	-	6300	520 000,00	-	-	-	-	-	-	520 000,00
Dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 0616T Starachowice - Dziurów - Styków w m. Dziurów ul. Św. Jana”	600	60014	-	6300	300 000,00	-	-	-	-	-	-	300 000,00
Ogółem			-	-	820 000,00	-	-	-	-	-	-	820 000,00

PRZEWODNICZ
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona

Dotacje celowe w 2016 roku

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Jednostka otrzymująca dotację	Kwota dotacji
1	2	3	4	5	5
			Dotacje celowe na wydatki bieżące		
			Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych		
1.	851	85154	Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w Brodach, Stykowie, Kuczowie i Krynkach	Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach ul. Radomska 34	80 000
			razem dotacje celowe na wydatki bieżące dla jednostek sektora finansów publicznych		80 000
			Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych		
1.	754	75412	Dofinansowanie zakupu piłarki spalinowej do drewna wraz z osprzętem	Ochotnicza Sraż Pożarna w Brodach	1 000
2.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudniku prowadzona przez Stowarzyszenie EKO Rozwoju Wsi Rudnik w Rudniku	1 673,16
3.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim prowadzona przez Stowarzyszenie Nowa Szkoła w Stawie Kunowskim	4 222,46

Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

4.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipiu prowadzona przez Stowarzyszenie Nasza Szkoła w Lipiu	2 222,63
5.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudzie prowadzona przez osobę fizyczną	1 435,50
6.	851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez organizację spotkań profilaktycznych dla mieszkańców gminy Brody	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	18 000
7.	852	85295	Pomoc społeczna poprzez wspieranie wydawania produktów żywnościowych dla rodzin i osób z gminy Brody w trudnej sytuacji życiowej- II etap	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	3 000
8.	852	85295	Pomoc społeczna poprzez wspieranie wydawania produktów żywnościowych dla rodzin i osób z gminy Brody w trudnej sytuacji życiowej	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	2 000
9.	921	92105	Zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego-upowszechnianie wiedzy o regionie oraz promowanie walorów turystycznych i krajoznawczych	Wyłoniony w drodze konkursu	11 000
10.	926	92605	Zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej	Wyłoniony w drodze konkursu	2 000
11.	926	92605	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody poprzez szkolenia sportowe oraz uczestnictwo w zawodach organizowanych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej w Kielcach-sezon jesienny	Stowarzyszenie Sportowe „Kamienna” ul. Starachowicka 9; 27-230 Brody	45 000
12.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie lekkoatletyki-II etap	Stowarzyszenie Ludowy Klub Biegacza „Rudnik” Rudnik ul. Ostrowiecka 27, 27-230 Brody	5 000
13.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie wędkarstwa rzutowego	Polski Związek Wędkarski Okręg w Kielcach; ul. Warszawska 34a/31 25-312 Kielce	3 000

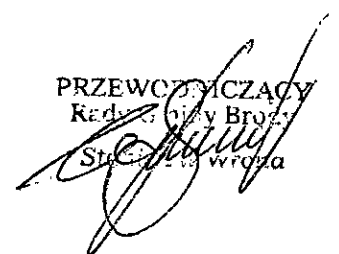
Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

14.	926	92605	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody, poprzez szkolenia sportowe oraz uczestnictwo w zawodach, organizowanych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej w Kielcach	Stowarzyszenie Sportowe "Kamienna" w Brodach ul. Radomska 34	50 000
15.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie Rozwoju, Sportu i Aktywności Lokalnej "Stykovia" w Stykowie ul. Świętokrzyska 57	2 780
16.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie Sportowe "Czarni Ruda" w Rudzie ul. Widok 5	4 150
17.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie "Barchan Krynki" w Krynkach ul. Długa 111	3 070
18.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie lekkoatletyki	Stowarzyszenie Ludowy Klub Biegacza "RUDNIK" w Rudniku ul. Ostrowiecka 27	15 000
19.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie piłki siatkowej	Stowarzyszenie "Barchan Krynki" w Krynkach ul. Długa 111	1 000
			Razem dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych		175 553,75
			Razem dotacje celowe na wydatki bieżące		255 553,75
Dotacje celowe na wydatki majątkowe					
Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych					

Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/67/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

20.	010	01010	Dofinansowanie zakupu sprzętu specjalistycznego; -wysięgnik wielofunkcyjny z głowicą koszącą; -ładowacz czołowy; -stopień sprzężający	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	70 000
21.	010	01010	Dofinansowanie zakupu ciągnika	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	126 000
22.	010	01010	Dofinansowanie zakupu beczki asenizacyjnej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	54 000
23.	600	60014	Dofinansowanie zadania pn. Przebudowa mostu na rzece Kamiennej oraz mostu na rowie melioracyjnym w m. Brody w ciągu drogi powiatowej nr 0621 T Brody - Staw Kunowski - Rudnik	Powiat Starachowicki	520 000
24.	600	60014	Dofinansowanie zadania pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 0616T Starachowice - Dziurów - Styków w m. Dziurów ul.Św.Jana"	Powiat Starachowicki	300 000
			razem dotacje celowe na wydatki majątkowe dla jednostek sektora finansów publicznych		1 070 000
			Razem dotacje celowe na wydatki majątkowe		1 070 000
			Ogółem dotacje celowe w 2016r.		1 325 553,75

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Staszica 3, Brody

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późniejszymi zmianami) art. 212 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 art. 214, ust. 1, art. 235 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 236 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy Brody u c h w a ł a c o n a s t ę p u j e:

§ 1

Dokonyje się zmian w planie dochodów budżetowych Gminy Brody na rok 2016 zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Dokonyje się zmian w planie wydatków budżetowych Gminy Brody na rok 2016 zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

W uchwale Nr XIII/91/2015 Rady Gminy Brody z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Brody na 2016 rok zmienia się treść załączników:

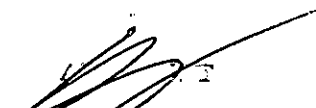
- Nr 4 „Zadania inwestycyjne roczne w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 3 do niniejszej uchwały,
- Nr 6a „Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2016 rok”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 4 do niniejszej uchwały,
- Nr 6b „Wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2016 rok”, który otrzymuje brzmienie nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 5 do niniejszej uchwały,
- Nr 14 „Dotacje celowe w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 6 do niniejszej uchwały

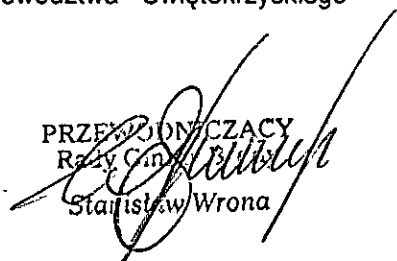
§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§ 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sławomir Duda

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody

Stanisław Wrona

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR XI/68/2016

RADY GMINY W BRODACH

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

W budżecie Gminy Brody na 2016 rok dokonuje się następujących zmian w zakresie :

I. Zadań własnych:

1. Zwiększa się planowane dochody budżetowe:

- 1.1. w dziale 600 rozdział 60078 z tytułu otrzymanej promesy w ramach środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Wysokość dotacji wynosić będzie 253.800 zł, tj. do 80% wartości zadania po udzieleniu zamówienia publicznego i dotyczy remontu drogi nr 313026 T Jabłonna oraz remontu drogi nr 31328 T Ruda – Adamów.
- 1.2. W dziale 801 rozdział 80103 z tytułu wpływów z różnych dochodów w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych o kwotę 2500 zł.

2. Zwiększa się planowane wydatki budżetowe:

- 2.1. W dziale 010 rozdział 01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi o kwotę 35.000 zł w związku z wprowadzeniem do budżetu zadania inwestycyjnego pn. "Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Krynki ul. Poprzeczna wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej".
- 2.2. W dziale 600 zwiększa się planowane wydatki w związku z otrzymaną promesą na usuwanie skutków klęsk żywiołowych o łączną kwotę 253.800 zł. w związku z realizacją zadań:
 - Remont drogi gminnej nr 313026 T Jabłonna (ul. Słoneczna) wartość zadania 273.000 zł. w tym promesa 166.200 zł wkład własny Gminy 106.800 zł.
 - Remont drogi gminnej nr 313028 T Ruda –Adamów wartość zadania 107.000zł w tym promesa 87.600 zł środki z budżetu gminy 19.400 zł.
- 2.3. W dziale 801 rozdział 80101 zwiększa się plan wydatków budżetowych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubieni o kwotę 2500 zł. na doposażenie pracowni szkolnej.

3. Zmniejsza się planowane wydatki budżetowe w celu pokrycia planowanych zwiększeń wydatków zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

II. Zadań zleconych:

1. Zwiększa się planowane dochody budżetowe:
 - 1.1. W dziale 801 rozdział 80101 Oświata i wychowanie z tytułu zwiększenia planu dotacji celowych na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne o kwotę 440 zł.
2. Zwiększa się planowane wydatki budżetowe:
 - 2.1. W dziale 801 rozdział 80101 o kwotę 539 zł w związku z rozliczeniem dotacji na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.
3. Zmniejsza się planowane wydatki budżetowe:
 - 3.1. W dziale 801 rozdział 80101 z tytułu rozliczenia dotacji na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych w kwocie 99 zł.

III. Po dokonanych zmianach zmienia się treść załączników do uchwały budżetowej, których te zmiany dotyczą.

WÓJT GMINY BRODY
Marzena Bernat

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stefan Wrona

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r

Nazwa jednostki sprawozdawczej			BRODY	
Nr dokumentu			XI/68/2016	
Data podjęcia			2016-09-28	
Rodzaj			Plan dochodów	
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Kwota
600			Transport i łączność	253 800,00
	60078		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	253 800,00
		6330	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	253 800,00
801			Oświata i wychowanie	2 940,00
	80101		Szkoły podstawowe	440,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	440,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 500,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	2 500,00
Razem				256 740,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona
Stanisław Wrona

RADA GMINY
BRODY

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

Nazwa jednostki sprawozdawczej		BRODY		
Nr dokumentu		XI/68/2016		
Data podjęcia		2016-09-28		
Rodzaj		Plan wydatków		
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
010			Rolnictwo i łowiectwo	35 000,00
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	35 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	35 000,00
600			Transport i łączność	253 800,00
	60016		Drogi publiczne gminne	- 19 400,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 19 400,00
	60078		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	273 200,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	375 500,00 -102 300,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	- 35 000,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	- 35 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 35 000,00
801			Oświata i wychowanie	2 940,00
	80101		Szkoły podstawowe	2 940,00
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych	- 99,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 504,39
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	534,61
Razem:				256 740,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wroblewski

Zadania inwestycyjne roczne w 2016 r.

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki						Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
				rok budżetowy 2016 (6+7+9+10)	w tym źródła finansowania				środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
					dochody własne jst	kredyty i pożyczki	w tym: kredyty i pożyczki zadłużone na realizację zadania pod refundację wydatków	dotacje i środki pochodzące z innych źr.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	010	01010	Przebudowa przyłącza wodociągowego do budynku Szkoły Podstawowej w Brodach	6 500	6 500					
2	010	01010	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kryniki ul. Poprzeczna wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej	35 000	35 000					
			razem dział 010	41 500	41 500					
3	600	60016	Remont drogi gminnej nr 313043 T Młynek ul. Jodłowa	88 000	5 000	83 000	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
4	600	60016	Projekt stałej organizacji dróg gminnych	21 000	21 000	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
5	600	60016	Wykonanie odwodnienia drogi gminnej Nr 313009 T w miejscowości Rudnik ul. Górną	34 000	34 000	-	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach
6	600	60016	Przebudowa drogi gminnej Nr 313033 T Oziurów - Adamów ul. Sosnowa	148 090	31 090	117 000	-	A. - B. - C. - D. -	-	Urząd Gminy w Brodach

w złotych

7	600	60016	Przebudowa odcinka drogi ul. Na Stoku w miejscowości Brody	55 400	55 400	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
8	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Kuczów	117 000	92 000	-	-	A. - B. 25 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
9	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Brody	162 900	122 900	-	-	A. - B. 40 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
10	600	60078	Remont drogi gm. 313026 T Jabłonna (ul. Słoneczna) od km 0+000 do 0+622	273 000	106 800	-	-	A. 166 200 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
11	600	60078	Remont drogi gminnej nr 313028 T Ruda-Adamów od km 0+763 do 0+910; od km 0+929 do 0+983 lewa strona szer. 1,5m; od km 0+983 do 0+994 lewa strona 3m; od km 1+002 do 1+018; od km 1+052 do 1+061 lewa strona 1,5m; od km 1+135 do 1+190 prawa strona 1,5m; od km 1+206 do 1+224 prawa strona 3m; od km 1+272 do 1+346 lewa strona 2m.	107 000	19 400	-	-	A. 87 600 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

12	600	60078	Przebudowa drogi gminnej Nr 313037 T Brody - Tatry - Polesie w km od 0+000 do 0+270	205 179	92 479	-	-	A. 112 700 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
13	600	60078	Przebudowa drogi gminnej nr 313023 T Brody - Tatry - w km od 0+000 do 0+150 i od km 0+400 do km 0+740	587 224	278 338	-	-	A. 308 886 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
14	600	60078	Remont drogi gm.313004 T od drogi Ostrowiec - Radom do wsi Górki I (ul. Wójcowska) od km 1+055 do 2+045	426 882	251 682	-	-	A. 175 200 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
15	600	60095	Remont rowu przy drodze gminnej nr 313022 T Lipie - Komorniki (ul. Komorniki)	65 000	65 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
16	600	60095	Wykonanie odwodnienia w miejscowości Młynek ul. Sosnowa	12 000	12 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
17	600	60095	Zakup i montaż trzech wiat przystankowych w Krynkach (przy ul. Długiej 2 szt. i ul. Ostrowieckiej 1 szt)	18 000	18 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 600	2 320 675	1 205 089	200 000	-	915 586	-	-
18	630	63003	Wykonanie projektu budynku obsługi węzła turystycznego wyposażonego w sanitariaty w Krynkach	8 302,50	8 302,50	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

19	630	63095	Doposażenie oraz dalsza rozbudowa "Wiejskiego Centrum Rekreacji i Wypoczynku Czynnego nad Zalewem w Stykowie"	20 492,59	20 492,59	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
20	630	63095	Utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców wsi Jabłonna na działce Nr 274 stanowiącej własność gminy Brody w miejscowości Jabłonna	14 500,00	14 500,00	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 630	43 295,09	43 295,09	-	-	-	-	-
21	700	70005	Wykup gruntów i nieruchomości na potrzeby własne gminy	19 161	19 161	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
22	700	70005	Projekt techniczny rewitalizacji terenu położonego w centrum Gminy Brody	30 000	30 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
23	700	70005	Malowanie elewacji budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Adamowie	26 000	26 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
24	700	70005	Zagospodarowanie terenu od strony Rudy I etap	75 000	75 000					

25	700	70005	Zakup wiaty dla miejscowości RUDA	21 500	21 500	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 700	171 661	171 661	-	-	-	-	
26	754	75412	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na podwoziu 4X4 z wyposażeniem dla OSP Lubienia	225 000	225 000	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 754	225 000	225 000	-	-	-	-	
27	854	85417	Adaptacja pomieszczeń pod „Schronisko” w budynku PG w Rudzie	42 600	42 600					
			razem dział 854	42 600	42 600					
28	900	90015	Przedłużenie oświetlenia ulicznego na ul. Złotej w Dziurowie	32 000	32 000	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
29	900	90015	Projekt techniczny budowy oświetlenia ulicznego w msc. Rudnik (od sklepu do szkoły)	8 000	8 000	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
30	900	90095	Projekt i wykonanie WITACZY dla Gminy Brody	10 000	10 000	-	-	-	-	
			razem dział 900	50 000	50 000					

36	926	92605	Utworzenie siłowni zewnętrznej na terenie boiska wiejskiego będącego własnością gminy przy ul. Klonowej lub na działce gminnej przy Szkole Podstawowej w Stawie Kunowskim	14 545,28	14 545,28	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 926	78 553,78	78 553,78	-	-	-	-	-
Ogółem				3 005 587,37	1 890 001,37	200 000	-	915 586	-	-

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

- A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)
- B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
- C. Inne źródła
- D. Inne źródła

PRZEDSIĘWZIACZY
Rady Gminy
Stanisław Wrona
Stanisław Wrona

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

DOCHODY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH ODREBNYMI USTAWAMI NA 2016 ROK

Dział	Rozdział	Paragraf	Po zmianie
010		Rolnictwo i łowiectwo	24 633,79
	01095	Pozostała działalność	24 633,79
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	24 633,79
750		Administracja publiczna	88 257,00
	75011	Urzędy wojewódzkie	88 257,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	88 257,00
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	13 699,00
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	13 699,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	13 699,00
801		Oświata i wychowanie	74 132,00
	80101	Szkoły podstawowe	41 158,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	41 158,00
	80110	Gimnazja	32 974,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	32 974,00
852		Pomoc społeczna	10 275 629,00
	85211	Świadczenie wychowawcze	5 326 530,00
		2060 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	5 326 530,00
	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 909 426,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 909 426,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	39 360,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	39 360,00
	85295	Pozostała działalność	313,00
		2010 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	313,00
Razem:			10 476 350,79

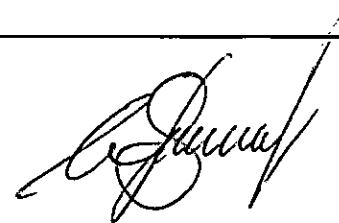
PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Brody
Sylvia
Sylvia

RADA GMINY
BRODY

Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH ODREBNYMI USTAWAMI NA 2016 ROK

Dział	Rozdział	Paragraf	Po zmianie
010		Rolnictwo i łowiectwo	24 633,79
	01095	Pozostała działalność	24 633,79
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	483,02
		4430 Różne opłaty i składki	24 150,77
750		Administracja publiczna	88 257,00
	75011	Urzędy wojewódzkie	88 257,00
		4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	70 038,00
		4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	11 975,56
		4120 Składki na Fundusz Pracy	1 679,44
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00
		4260 Zakup energii	1 500,00
		4300 Zakup usług pozostałych	1 364,00
		4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	200,00
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	13 699,00
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	13 699,00
		4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 500,00
		4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	200,00
		4120 Składki na Fundusz Pracy	25,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	11 974,00
801		Oświata i wychowanie	74 132,00
	80101	Szkoły podstawowe	41 158,00
		2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych	9 454,75
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	408,41
		4240 Zakup środków dydaktycznych i książek	31 294,84
	80110	Gimnazja	32 974,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	326,49
		4240 Zakup środków dydaktycznych i książek	32 647,51

852		Pomoc społeczna	10 275 629,00
	85211	Świadczenie wychowawcze	5 326 530,00
		3110 Świadczenia społeczne	5 220 000,00
		4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	46 000,00
		4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	7 700,00
		4120 Składki na Fundusz Pracy	1 000,00
		4170 Wynagrodzenia bezosobowe	0,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	28 365,00
		4280 Zakup usług zdrowotnych	200,00
		4300 Zakup usług pozostałych	15 787,00
		4410 Podróże służbowe krajowe	2 000,00
		4430 Różne opłaty i składki	200,00
		4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 641,00
		4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 637,00
	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 909 426,00
		3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00
		3110 Świadczenia społeczne	4 530 426,00
		4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	93 000,00
		4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	7 000,00
		4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	250 393,00
		4120 Składki na Fundusz Pracy	2 475,00
		4170 Wynagrodzenia bezosobowe	5 600,00
		4210 Zakup materiałów i wyposażenia	3 750,00
		4300 Zakup usług pozostałych	10 000,00
		4410 Podróże służbowe krajowe	1 000,00
		4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	3 282,00
		4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	39 360,00
		4130 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	39 360,00
	85295	Pozostała działalność	313,00

3110	Świadczenia społeczne	0,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	0,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	313,00
4280	Zakup usług zdrowotnych	0,00
4300	Zakup usług pozostałych	0,00
4410	Podróże służbowe krajowe	0,00
4430	Różne opłaty i składki	0,00
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	0,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00
Razem:		10 476 350,79

PRZEWODNICZĄCY
Rada Gminy
Staszów, Wronki

Dotacje celowe w 2016 roku

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Jednostka otrzymująca dotację	Kwota dotacji
1	2	3	4	5	5
Dotacje celowe na wydatki bieżące					
Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych					
1.	851	85154	Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w Brodach, Stykowie, Kuczowie i Krynkach	Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach ul. Radomska 34	80 000
			razem dotacje celowe na wydatki bieżące dla jednostek sektora finansów publicznych		80 000
Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych					
1.	754	75412	Dofinansowanie zakupu pilarki spalinowej do drewna wraz z osprzętem	Ochotnicza Sraż Pożarna w Brodach	1 000
2.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudniku prowadzona przez Stowarzyszenie EKO Rozwoju Wsi Rudnik w Rudniku	1 673,16
3.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim prowadzona przez Stowarzyszenie Nowa Szkoła w Stawie Kunowskim	4 222,46

Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

4.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipiu prowadzona przez Stowarzyszenie Nasza Szkoła w Lipiu	2 197,88
5.	801	80101	Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudzie prowadzona przez osobę fizyczną	1 361,25
6.	851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez organizację spotkań profilaktycznych dla mieszkańców gminy Brody	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	18 000
7.	852	85295	Pomoc społeczna poprzez wspieranie wydawania produktów żywnościowych dla rodzin i osób z gminy Brody w trudnej sytuacji życiowej- II etap	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	3 000
8.	852	85295	Pomoc społeczna poprzez wspieranie wydawania produktów żywnościowych dla rodzin i osób z gminy Brody w trudnej sytuacji życiowej	Stowarzyszenie Profilaktyczno-Społeczne "Rodzina" w Brodach ul. St. Staszica 3, 27-230 Brody	2 000
9.	921	92105	Zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego-upowszechnianie wiedzy o regionie oraz promowanie walorów turystycznych i krajoznawczych	Wyłoniony w drodze konkursu	11 000
10.	926	92605	Zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej	Wyłoniony w drodze konkursu	2 000
11.	926	92605	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody poprzez szkolenia sportowe oraz uczestnictwo w zawodach organizowanych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej w Kielcach-sezon jesienny	Stowarzyszenie Sportowe „Kamienna” ul. Starachowicka 9; 27-230 Brody	45 000
12.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie lekkoatletyki-II etap	Stowarzyszenie Ludowy Klub Biegacza „Rudnik” Rudnik ul. Ostrowiecka 27, 27-230 Brody	5 000
13.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie wędkarstwa rzutowego	Polski Związek Wędkarski Okręg w Kielcach; ul. Warszawska 34a/31 25-312 Kielce	3 000

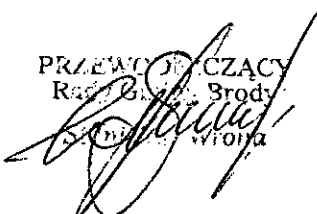
Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

14.	926	92605	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody, poprzez szkolenia sportowe oraz uczestnictwo w zawodach, organizowanych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej w Kielcach	Stowarzyszenie Sportowe "Kamienna" w Brodach ul. Radomska 34	50 000
15.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie Rozwoju, Sportu i Aktywności Lokalnej "Stykovia" w Stykowie ul. Świętokrzyska 57	2 780
16.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie Sportowe "Czarni Ruda" w Rudzie ul. Widok 5	4 150
17.	926	92605	Szkolenia sportowe, organizacja i udział w zawodach piłki nożnej odbywających się na terenie gminy Brody	Stowarzyszenie "Barchan Krynki" w Krynkach ul. Długa 111	3 070
18.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie lekkoatletyki	Stowarzyszenie Ludowy Klub Biegacza "RUDNIK" w Rudniku ul. Ostrowiecka 27	15 000
19.	926	92605	Działalność szkoleniowa, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brody w dziedzinie piłki siatkowej	Stowarzyszenie "Barchan Krynki" w Krynkach ul. Długa 111	1 000
			Razem dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych		175 454,75
			Razem dotacje celowe na wydatki bieżące		255 454,75
Dotacje celowe na wydatki majątkowe					
Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych					

Załącznik Nr 6
do uchwały Nr XI/68/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

20.	010	01010	Dofinansowanie zakupu sprzętu specjalistycznego; -wysięgnik wielofunkcyjny z głowicą koszącą; -ładowacz czołowy; -stopień sprężający	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	70 000
21.	010	01010	Dofinansowanie zakupu ciągnika	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	126 000
22.	010	01010	Dofinansowanie zakupu beczki asenizacyjnej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ul. Staszica 3	54 000
23.	600	60014	Dofinansowanie zadania pn. Przebudowa mostu na rzece Kamiennej oraz mostu na rowie melioracyjnym w m. Brody w ciągu drogi powiatowej nr 0621 T Brody - Staw Kunowski - Rudnik	Powiat Starachowicki	520 000
24.	600	60014	Dofinansowanie zadania pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 0616T Starachowice - Dziurów - Styków w m. Dziurów ul. Św. Jana"	Powiat Starachowicki	300 000
			razem dotacje celowe na wydatki majątkowe dla jednostek sektora finansów publicznych		1 070 000
Razem dotacje celowe na wydatki majątkowe					1 070 000
			Ogółem dotacje celowe w 2016r.		1 325 454,75

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Sędzimir Wroński

UCHWAŁA NR XI/69/2016

RADY GMINY BRODY

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późniejszymi zmianami) art. 212 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 art. 214, ust. 1, art. 235 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 236 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy Brody u c h w a ł a c o n a s t ę p u j e:

§ 1

Dokonuje się zmian w planie wydatków budżetowych Gminy Brody na rok 2016 zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

W uchwale Nr XIII/91/2015 Rady Gminy Brody z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Brody na 2016 rok zmienia się treść załączników:

- Nr 4 „Zadania inwestycyjne roczne w 2016 roku”, który otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały,

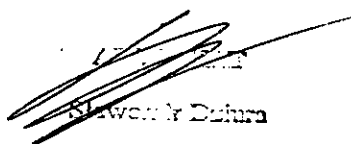
§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Województwo Świętokrzyskie
Rada Gminy Brody
ul. Słowackiego 10
26-100 Brody

Województwo Świętokrzyskie
Rada Gminy Brody
ul. Słowackiego 10
26-100 Brody

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR XI/69/2016

RADY GMINY W BRODACH

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2016 r.

W budżecie Gminy Brody na 2016 rok dokonuje się następujących zmian w zakresie :

I. Zadań własnych

1. Zwiększa się planowane wydatki budżetowe:

1.1. W dziale 600 rozdział 60078 usuwanie skutków klęsk żywiołowych zwiększa się środki na realizację zadania pn. Remont drogi gminnej 313004 T Brody Górki ul. Wójtowska o kwotę 93.118 zł. w związku z zakończeniem procedury przetargowej na realizację inwestycji. Wartość zadania 520.000 zł w tym środki własne Gminy 344.800 zł., dofinansowanie z budżetu państwa to kwota 175.200 zł.

2. Zmniejsza się plan wydatków budżetowych o kwotę 93.118 zł. w celu pokrycia planowanych zwiększeń zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

II. Po dokonanych zmianach zmienia się treść załączników do uchwały budżetowej, których te zmiany dotyczą.

WÓJT GMINY BRODY

Marzena Bernat

Straszyński Wrona

RADA GMINY
BRODY

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XI/69/2016 Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

Nazwa jednostki sprawozdawczej		BRODY		
Nr dokumentu		XI/69/2016		
Data podjęcia		2016-09-28		
Rodzaj		Plan wydatków		
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			Transport i łączność	48 718,00
	60016		Drogi publiczne gminne	- 44 400,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 44 400,00
	60078		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	93 118,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	93 118,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	- 48 718,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	- 48 718,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	- 48 718,00
Razem:				0,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stefan Wrona

Zadania inwestycyjne roczne w 2016 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki						Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
				rok budżetowy 2016 (6+7+9+10)	w tym źródła finansowania			dotacje i środki pochodzące z innych źr.*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
					dochody własne jst	kredyty i pożyczki	w tym: kredyty i pożyczki zaciągnięte na realizację zadania pod refundację wydatków			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	010	01010	Przebudowa przyłącza wodociągowego do budynku Szkoły Podstawowej w Brodach	6 500	6 500					
2	010	01010	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Krynki ul. Poprzeczna wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej	35 000	35 000					
			razem dział 010	41 500	41 500					
3	600	60016	Remont drogi gminnej nr 313043 T Młynek ul. Jodłowa	88 000	5 000	83 000	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
4	600	60016	Projekt stałej organizacji dróg gminnych	21 000	21 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
5	600	60016	Wykonanie odwodnienia drogi gminnej Nr 313009 T w miejscowości Rudnik ul. Góma	34 000	34 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
6	600	60016	Przebudowa drogi gminnej Nr 313033 T Dziurów - Adamów ul. Sosnowa	148 090	31 090	117 000	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

7	600	60016	Przebudowa odcinka drogi ul.Na Stoku w miejscowości Brody	11 000	11 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
8	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Kuczów	117 000	92 000	-	-	A. - B. 25 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
9	600	60017	Przebudowa drogi dojazdowej do pól w miejscowości Brody	162 900	122 900	-	-	A. - B.40 000 C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
10	600	60078	Remont drogi gm. 313026 T Jabłonna (ul. Słoneczna) od km 0+000 do 0+622	273 000	106 800	-	-	A.166 200 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
11	600	60078	Remont drogi gminnej nr 313028 T Ruda-Adamów od km 0+763 do 0+910; od km 0+929 do 0+983 lewa strona szer. 1,5m; od km 0+983 do 0+994 lewa strona 3m; od km 1+002 do 1+018; od km 1+052 do 1+061 lewa strona 1,5m; od km 1+135 do 1+190 prawa strona 1,5m; od km 1+206 do 1+224 prawa strona 3m; od km 1+272 do 1+346 lewa strona 2m.	107 000	19 400	-	-	A. 87 600 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XI/69/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

12	600	60078	Przebudowa drogi gminnej Nr 313037 T Brody - Tatry - Polesie w km od 0+000 do 0+270.	205 179	92 479	-	-	A. 112 700 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
13	600	60078	Przebudowa drogi gminnej nr 313023 T Brody - Tatry - w km od 0+000 do 0+150 i od km 0+400 do km 0+740	587 224	278 338	-	-	A. 308 886 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
14	600	60078	Remont drogi gm.313004 T od drogi Ostrowiec - Radom do wsi Górki I (ul. Wójtowska) od km 1+055 do 2+045	520 000	344 800	-	-	A. 175 200 B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
15	600	60095	Remont rowu przy drodze gminnej nr 313022 T Lipie - Komorniki (ul. Komorniki)	65 000	65 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
16	600	60095	Wykonanie odwodnienia w miejscowości Młynek ul. Sosnowa	12 000	12 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
17	600	60095	Zakup i montaż trzech wiat przystankowych w Krynkach (przy ul. Długiej 2 szt. i ul. Ostrowieckiej 1 szt)	18 000	18 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 600	2 369 393	1 253 807	200 000	-	915 586	-	-
18	630	63003	Wykonanie projektu budynku obsługi węzła turystycznego wyposażonego w sanitariaty w Krynkach	8 302,50	8 302,50	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

19	630	63095	Doposażenie oraz dalsza rozbudowa "Wiejskiego Centrum Rekreacji i Wypoczynku Czynnego nad Zalewem w Stykowie"	20 492,59	20 492,59	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
20	630	63095	Utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców wsi Jabłonna na działce Nr 274 stanowiącej własność gminy Brody w miejscowości Jabłonna	14 500,00	14 500,00	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 630	43 295,09	43 295,09	-	-	-	-	-
21	700	70005	Wykup gruntów i nieruchomości na potrzeby własne gminy	19 161	19 161	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
22	700	70005	Projekt techniczny rewitalizacji terenu położonego w centrum Gminy Brody	30 000	30 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
23	700	70005	Malowanie elewacji budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Adamowie	26 000	26 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
24	700	70005	Zagospodarowanie terenu od strony Rudy I etap	26 282	26 282					

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XI/69/2016 Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

25	700	70005	Zakup wiaty dla miejscowości RUDA	21 500	21 500	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 700	122 943	122 943	-	-	-	-	-
26	754	75412	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na podwoziu 4X4 z wyposażeniem dla OSP Lubienia	225 000	225 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 754	225 000	225 000	-	-	-	-	-
27	854	85417	Adaptacja pomieszczeń pod „Schronisko” w budynku PG w Rudzie	42 600	42 600					
			razem dział 854	42 600	42 600					
28	900	90015	Przedłużenie oświetlenia ulicznego na ul. Złotej w Dziurowie	32 000	32 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
29	900	90015	Projekt techniczny budowy oświetlenia ulicznego w msc. Rudnik (od sklepu do szkoły)	8 000	8 000	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
30	900	90095	Projekt i wykonanie WITACZY dla Gminy Brody	10 000	10 000	-	-	-	-	
			razem dział 900	50 000	50 000					

31	921	92105	Przebudowa sceny plenerowej znajdującej się przy SP w Adamowie wraz z zapleczem dla potrzeb rozwoju sportu, rekreacji, integracji na działce nr ewid. 160/1 stanowiącej własność Gminy Brody	26 302,50	26 302,50	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
32	921	92109	Zakup wyposażenia do świetlicy środowiskowej w Lubieni (meblóścinka)	6 000	6 000	-	-	A. - B. - C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 921	32 302,50	32 302,50	-	-	-	-	-
33	926	92605	Budowa siłowni ogólnodostępnej na wolnym powietrzu przy SP w Brodach	23 636,00	23 636,00	-	-	A. - B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
34	926	92605	Budowa siłowni plenerowej i montaż lamp oświetleniowych na placu przed świetlicą wiejską w Kuczowie	26 302,50	26 302,50	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
35	926	92605	Budowa 3 wiat drewnianych wraz ze stołem i ławkami w miejscowości Lipie	14 070,00	14 070,00	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach

36	926	92605	Utworzenie siłowni zewnętrznej na terenie boiska wiejskiego będącego własnością gminy przy ul. Klonowej lub na działce gminnej przy Szkole Podstawowej w Stawie Kunowskim	14 545,28	14 545,28	-	-	A. B. C. D.	-	Urząd Gminy w Brodach
			razem dział 926	78 553,78	78 553,78	-	-	-	-	-
Ogółem				3 005 587,37	1 890 001,37	200 000	-	915 586	-	-

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

- A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)
- B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
- C. Inne źródła
- D. Inne źródła

PROWIZOR CZASU
Krzysztof Wroński

UCHWAŁA NR XI/70/2016
RADY GMINY BRODY
z dnia 28 września 2016 roku

**w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Brody oraz miejscowych planów zagospodarowania
przestrzennego.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2016r., poz. 446 ze zm.) oraz art. 32 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.) po przedłożeniu przez Wójta Gminy Brody wyników opracowania „Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Brody”, Rada Gminy Brody uchwala co następuje.

§ 1

Biorąc pod uwagę aktualne potrzeby rozwojowe gminy oraz zgodność z obowiązującymi przepisami i uwarunkowaniami z zakresu planowania przestrzennego uznaje się, że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody zatwierdzone jako jego zmiana uchwałą Rady Gminy Brody Nr XXXX/258/2014 Rady Gminy w Brodach z dnia 31.01.2014 r., zachowuje swoją aktualność.

§ 2

W zakresie dotyczącym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stwierdza się:

- 1) potrzebę podjęcia prac nad sporządzeniem zmian w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmującym część gminy Brody” w całości lub dla poszczególnych sołectw,
- 2) aktualność zmian jednostkowych nr: 1, 3, 4, 5, 6, 7, do planu wymienionego w pkt 1),
- 3) aktualność „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Styków na terenie gminy Brody”.

§ 3

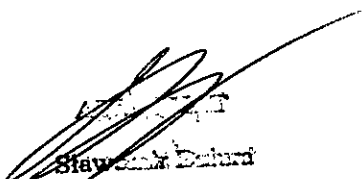
1. Należy podjąć działania zmierzające do opracowania całości lub częściowych zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymienionego w § 2 pkt 1).
2. Wybór kolejności opracowania planów zagospodarowania przestrzennego terenów, o których mowa w ust. 1 pozostawia się do dyspozycji Wójta Gminy Brody.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

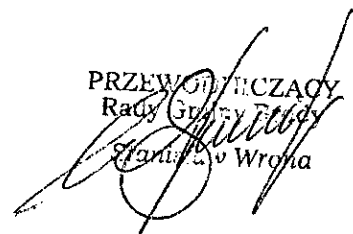
§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Stanisław Dębniak

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona

UZASADNIENIE
Do Uchwały Nr ~~XI/30/16~~
Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 roku

Uchwałę w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podejmuje się w celu wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016r., poz.778 ze zm.), której dokonuje się co najmniej raz na kadencję.

Przedłożona analiza dokumentów planistycznych jest oceną wszystkich funkcjonujących na terenie gminy opracowań planistycznych pod kątem ich aktualności oraz możliwości dalszej realizacji w celu zapewnienia ciągłości procesów planistycznych na terenie gminy Brody.

Analizy i oceny przedstawione zostały Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, która na posiedzeniu w dniu 10 sierpnia 2016 roku zaopiniowała je pozytywnie.

Z dokonanej analizy wynika, że Studium zachowuje swoją ważność i na tej podstawie można realizować politykę przestrzenną gminy.

Wskazuje się na potrzebę zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część gminy Brody” w zakresie złożonych wniosków o jego zmianę, a w szczególności dla sołectw Brody i Krynki.

Z analizy wydanych decyzji o warunkach zabudowy wynika potrzeba opracowywania kolejnych planów miejscowych w szczególności w granicach sołectw o dużej aktywności budowlanej, w szczególności dla sołectwa Lubienia.

W celu wypełnienia obowiązku wynikającego z przepisów prawa, podejmuje się niniejszą uchwałę.

WÓJT GMINY BRODY

Marzenna Bernat

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Szymon Wronek

UCHWAŁA NR ~~XI/31/2016~~
Rady Gminy Brody
z dnia 28 września 2016 r.

**zmieniająca Uchwałę Nr VII/41/2016 Rady Gminy w Brodach z dnia 30 czerwca 2016r.
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa
Styków na terenie gminy Brody**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 5 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.) oraz art. 14 ust. 8, art. 20 ust. 1 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 778, ze zm.) Rada Gminy w Brodach uchwała co następuje:

§ 1. W uchwale Nr VII/41/2016 Rady Gminy w Brodach z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Styków na terenie gminy Brody wprowadza się, w ramach sprostowania oczywistych omyłek, następujące zmiany:

1. § 2 ust. 1 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „Załącznik Nr 1 do uchwały - rysunek planu wykonany na mapie sytuacyjno-wysokościowej w skali 1:2000, na który składa się 25 ponumerowanych sekcji.”, otrzymuje brzmienie: „Załącznik Nr 1 do uchwały, na który składają się 22 ponumerowane sekcje rysunku planu wykonanego na mapie sytuacyjno-wysokościowej w skali 1:2000, schemat podziału rysunku, legenda i wyrys ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brody.”.

2. § 5 ust. 3 pkt. 6 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „8 ponumerowanych terenów występowania wód powierzchniowych, oznaczonych symbolem N-WS;”, otrzymuje brzmienie: „9 ponumerowanych terenów występowania wód powierzchniowych, oznaczonych symbolem N-WS;”.

3. § 6 ust. 3 pkt 1 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „zakaz lokalizowania w granicach terenów przeznaczonych na drogi publiczne oraz wewnętrzne jakichkolwiek obiektów małej architektury, tymczasowych obiektów usługowo-handlowych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem elementów związanych z podstawowymi funkcjami komunikacyjnymi systemu drogowego, w tym znaków drogowych;”, otrzymuje brzmienie:

„zakaz lokalizowania w granicach terenów przeznaczonych na drogi publiczne oraz wewnętrzne jakichkolwiek obiektów małej architektury, tymczasowych obiektów usługowo-handlowych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem urządzeń wymienionych w § 16 ust. 2 pkt 5 lit. „a” i „d” oraz elementów związanych z podstawowymi funkcjami komunikacyjnymi systemu drogowego, w tym znaków drogowych;”.

4. § 13 ust. 1 pkt. 1 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „obiekty - w granicach nieruchomości, w skład której wchodzi - wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków budynek dawnego młyna motorowego, p. elektrycznego; Styków, ul. Słoneczna 31 – w granicach terenu 5.MN/L”, otrzymuje brzmienie: „obiekty - w granicach nieruchomości, w skład której wchodzi - wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków budynek dawnego młyna motorowego, p. elektrycznego; Styków, ul. Słoneczna 31 – w granicach terenu 6.MN/L”.

5. § 16 ust. 3 pkt 2 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „Plan dopuszcza lokalizację elementów urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w pasach pomiędzy liniami rozgraniczającymi dróg i wycofanymi liniami zabudowy; w wyjątkowych przypadkach – dopuszcza się także inne lokalizacje, poza liniami rozgraniczającymi dróg.”, otrzymuje brzmienie: „Plan dopuszcza lokalizację elementów urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w pasach pomiędzy liniami rozgraniczającymi dróg i nieprzekraczalnymi lub ściśle określonymi liniami zabudowy; w wyjątkowych przypadkach – dopuszcza się także inne lokalizacje, poza liniami rozgraniczającymi dróg.”.

6. § 35 ust. 6 pkt. 1 lit. „n” tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „w granicach terenu 14.MN/U - z dróg 2.KDGP i 11.KDD”, otrzymuje brzmienie: „w granicach terenu 14.MN/U - z dróg 2.KDGP i 21.KDD”.

7. § 37 ust. 5 pkt. 1 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „obowiązek zachowania i objęcia ochroną wpisanego do Gminnej Ewidencji Zabytków budynku dawnego młyna motorowego, p. elektrycznego – budynek drewniany datowany na ok. 1920r.; Styków, ul. Słoneczna 31; znajdujący się w obszarze 11.MN/L;”, otrzymuje brzmienie: „obowiązek zachowania i objęcia ochroną wpisanego do Gminnej Ewidencji Zabytków budynku dawnego młyna motorowego, p. elektrycznego – budynek drewniany datowany na ok. 1920 r.; Styków, ul. Słoneczna 31; znajdujący się w obszarze 6.MN/L;”.

8. Fragment § 43 tekstu planu o dotychczasowym brzmieniu: „Dla terenów występowania wód powierzchniowych - oznaczonych symbolem N-WS i numerami od 1 do 8 - obowiązują następujące ustalenia szczegółowe:”, otrzymuje brzmienie: „Dla terenów występowania wód

powierzchniowych - oznaczonych symbolem N-WS i numerami od 1 do 9 - obowiązują następujące ustalenia szczegółowe:".

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

PRZESYŁAM
Rady Gminy Brody
Sławomir Dohura

Sławomir Dohura

RADA GMINY
BRODY

UZASADNIENIE

do uchwały nr XI/30/16.

Rady Gminy Brody z dnia 28 września 2016r.

Podjęcie powyższej uchwały związane jest z wydaniem przez Wojewodę Świętokrzyskiego rozstrzygnięcia nadzorczego znak: SPN.III.4130.8.2016 z dnia 4 sierpnia 2016 r. dotyczącego uchwały Nr VII/41/2016 Rady Gminy w Brodach z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Styków na terenie gminy Brody oraz koniecznością usunięcia z ww. uchwały wad wskazanych w treści tego rozstrzygnięcia.

W rozstrzygnięciu wskazano na nieistotne naruszenie prawa w części zapisów przedmiotowego planu. W celu umożliwienia dalszego funkcjonowania tego dokumentu w obrocie prawnym, Wojewoda Świętokrzyski wskazał wadliwe części uchwały oraz określił sposób, w jaki powinny zostać zmienione.

W związku z powyższym Rada Gminy w Brodach podjęła niniejszą uchwałę w celu skorygowania oczywistych omyłek znajdujących się w tekście planu. Wprowadzone zmiany nie naruszają istoty ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

WÓJT GMINY BRODY

Marzena Bornat

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Stanisław Wrona

RADA GMINY
BRODY

Uchwała Nr XI/42...../16

Rady Gminy Brody

z dnia 28 września 2016 roku

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), Rada Gminy Brody uchwała co następuje

§1.

Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Stanisław Wrona
Stanisław Wrona

Stanisław Wrona
Stanisław Wrona

Uzasadnienie

W związku z wejściem w życie w dniu 18.11.2015 r. ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, jak również zasady przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji oraz postępowania w zakresie właściwości gminy, proces rewitalizacji jest zadaniem własnym gminy. Zgodnie z art. 2 ust. 1 rewitalizacja stanowi proces, którego celem jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Następuje to poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji, który stanowi zasadniczy dokument programujący działania w tym zakresie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą Rady Gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W wyniku tego został sporządzony Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody. Zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji wyznaczony obszar nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców. Lokalny program został opracowany zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r. oraz wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020:”

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody jest podstawą do udzielenia wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W programie określono następujące działania:

1. Rewitalizacja zespołu kościoła parafialnego pw. NMP w Krynkach wraz z otoczeniem i zabytkowym wyposażeniem oraz cmentarzem i budynkiem starej plebani.
2. Chodnik przy ul. Cmentarnej w Krynkach wraz z budową budynku obsługi węzła turystycznego.
3. Renowacja figur przydrożnych na terenie rewitalizowanym w Gminie Brody m.in. Chrystusa Frasobliwego z 1824r., figury Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1904r. kamiennego krzyża z 1817r.
4. Droga szer. 5m łącząca ul. Szkolną z ul. Kościelną wraz z chodnikiem szer. 1,5m.
5. Dokończenie drogi ul. Apteczna do ul. Stanisława Staszica.
6. Montaż latarni oświetleniowych parkowych (kompletnych) o wys. 4 m z ustawieniem fundamentu prefabrykowanego.
7. Zagospodarowanie terenu przy zabytkowym budynku zarządu dawnej walcowni i pudlingarni z 1840 r. oraz jego rewitalizacja wraz z wykonaniem jego odwodnienia.
8. Wymiana wodociągu stalowego na PCV.
9. Bieżnia czterotorowa dl. 200mb wraz ze skocznią w dal.
10. Budowa ścieżki edukacyjnej.
11. Utworzenie strefy rekreacji i czynnego wypoczynku nad zalewem w Brodach.

12. Budowa skateparku przy ul. Sportowej w Brodach.
13. Rozbudowa i przebudowa budynku zaplecza sportowego wraz z nadbudową budynku garażu oraz zagospodarowanie terenu poprzez budowę placu zabaw dla dzieci i siłownię zewnętrzną przy ul. Sportowej w Brodach.
14. Remont drogi ul. Polna ok. 310 mb.
15. Parking na 9 stanowisk.
16. Chodnik przy ul. Sportowej.
17. Parking przy boisku sportowym ok. 1200m².
18. Ścieżka rowerowa od zapory wodnej wzdłuż ul. Aptecznej, ul. Szkolnej, ul. Nowej, ul. Kościelnej, ul. Cmentarnej długość ok. 1680 mb.
19. Budowa ścieżek turystycznych oraz tras do biegania wokół zalewu w Brodach i tarasu widokowego wraz z przebudową dróg w tym ul. Panoramicznej.
20. Wykonanie zagospodarowania przy Skalach w Rudzie wraz z utworzeniem m.in. parku wodnego, linowego i ścianki wspinaczkowej.
21. Rewitalizacji Ośrodka Wypoczynkowego w Stykowie.
22. Wykup terenów pod inwestycje.
23. Wykonanie zagospodarowania przy Skalach w Krynkach.
24. Budowa pomostu (molo) wraz z przystanią kajakową oraz zagospodarowaniem przy Zalewie.
25. Organizacja imprez kulturalnych na terenie objętym rewitalizacją m.in. zawodów sportowych.
26. Poprawa bezpieczeństwa publicznego (monitoring).
27. Wyposażenie budynków użyteczności publicznej oraz prywatnych w instalacje OZE.
28. Rozwój przedsiębiorczości (wspieranie firm, utworzenie centrum przedsiębiorczości).
29. Utworzenie bazy noclegowej.

W myśl art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym do kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania programów gospodarczych, a taki charakter ma Lokalny program Rewitalizacji dla Gminy Brody. Biorąc pod uwagę powyższe, w tym w szczególności potrzebę posiadania w/w dokumentu warunkującego ubieganie się o środki finansowe podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

Sporządził: Ernest Kumek

WÓJT GMINY BRODY

Marzena Bernat

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Brody
Sędziów Wrona

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody

Zleceniodawca

Urząd Gminy Brody

ul. Stanisława Staszica 3

27-230 Brody

Tel. 412711231, fax. 412711978

www. <http://brody.info.pl/>, gmina@brody.info.pl

Wykonawca

BCO BIURO DORADZTWA BIZNESOWEGO A. NOWAK, M. BORYTA – BOROWIECKA SP.J.

Al. IX Wieków Kielc 8/29

25-516 KIELCE

Tel. 413450239, fax 413439353

www.bco24.eu, e-mail: biuro@bco24.eu

Brody, czerwiec 2016 r.

Spis treści:

1	Wprowadzenie.....	3
2	Wstęp.....	4
3	Komplementarność z dokumentami strategicznymi.....	9
3.1	Poziom europejski	9
3.2	Poziom krajowy	10
3.3	Poziom regionalny	12
3.4	Poziom lokalny.....	12
4	Ogólna charakterystyka gminy.....	16
5	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	20
5.1	Sfera społeczna	22
5.1.1	Depopulacja.....	26
5.1.2	Bezrobocie.....	29
5.1.3	Ubóstwo i wykluczenie społeczne.....	33
5.1.4	Przestępczość.....	37
5.1.5	Niski poziom edukacji.....	40
5.1.6	Niski poziom kapitału społecznego.....	48
5.1.7	Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.....	56
5.2	Sfera gospodarcza.....	62
5.2.1	Niski stopień przedsiębiorczości	62
5.3	Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	71
5.3.1	Transport	72
5.3.2	Ochrona dziedzictwa kulturowego	73
5.4	Sfera techniczna.....	75
5.4.1	Infrastruktura	77
5.5	Sfera środowiskowa.....	79
5.5.1	Ogólna ocena stanu środowiska	83
5.5.2	Gospodarka odpadami	86
5.5.3	Odpady stwarzające zagrożenia życia	88
6	Wyniki badań ankietowych.....	89
6.1	Sfera społeczna	90
6.2	Sfera gospodarcza.....	95
6.3	Sfera przestrzenna, środowiskowa, techniczna	97
7	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	103
7.1	Obszar zdegradowany.....	105
7.2	Obszar rewitalizacji	116
8	Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	135
9	Cele rewitalizacji oraz kierunki działań.....	136
10	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	139
10.1	Podstawowe projekty rewitalizacyjne	140
10.2	Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	143
11	Komplementarność projektów i działań	144
12	Ramy finansowe	147
13	Partycypacja społeczna.....	148
14	System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji.....	151
15	System monitoringu i oceny	152
16	Spis tabel.....	158
17	Spis wykresów	160
18	Spis rysunków.....	161

1 Wprowadzenie

„Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” został opracowany i uchwalony przez Radę Gminy na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, 1890).

Dokument określa, jak należy rozumieć pojęcie rewitalizacji w odniesieniu do działań współfinansowanych ze środków EFRR (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), EFS (Europejskiego Funduszu Społecznego), FS (Funduszu Spójności) w perspektywie finansowej 2014-2020.

Dokument przygotowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, 1890);
- Dokumentu pn. „Wytuczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” (MiR/H 2014-2020/20(01)/07/2015 z dnia 3 lipca 2015r.).

„Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Brody” uwzględnia także w jak największym stopniu merytoryczne wymogi ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777).

Dokument został opracowany zgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa¹, zatwierdzonej decyzją Komisji Europejskiej w dniu 23 maja 2014 roku oraz z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013² z dnia 17.12.2013 roku w zakresie zapisów dotyczących rewitalizacji.

¹ Umowa Partnerstwa, Programowanie perspektywy finansowej 2014–2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23.05.2014.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013)

2 Wstęp

Zgodnie z dokumentem „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” pojęcie rewitalizacji należy rozumieć jako kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji³.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.

Dokument, który stanowi przedmiot niniejszego opracowania ma charakter Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zasadniczym celem programu jest wyprowadzenie wydzielonego obszaru gminy ze stanu kryzysowego⁴ poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego

³ **Program rewitalizacji** - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Programami rewitalizacji są np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji, gminne programy rewitalizacji. „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” (MIiR/H 2014-2020/20(01)/07/2015 z dnia 3 lipca 2015 r.).

⁴ **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

degradację. Cechą charakterystyczną procesu rewitalizacji jest skoordynowanie i zintegrowanie wielu działań oraz zachowanie zgodności z celami interesariuszy tego procesu. Objęcie wydzielonego obszaru Programem Rewitalizacji będzie stanowić podstawę wspierania go poprzez finansowe instrumenty i narzędzia dedykowane rewitalizacji, a ujęte w krajowych i unijnych programach operacyjnych oraz innych działaniach sektorowych. Podstawowe elementy programu to:

1. Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.
2. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego⁵. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych
3. Zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji⁶, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia.
4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.
6. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.

d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

⁵ **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

⁶ **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w tym co najmniej obejmujących sferę gospodarczą, środowiskową lub przestrzenno-funkcjonalną), na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

7. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji.
9. Indykatywne ramy finansowe, indykatywne wielkości środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE).
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.
11. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji.
12. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

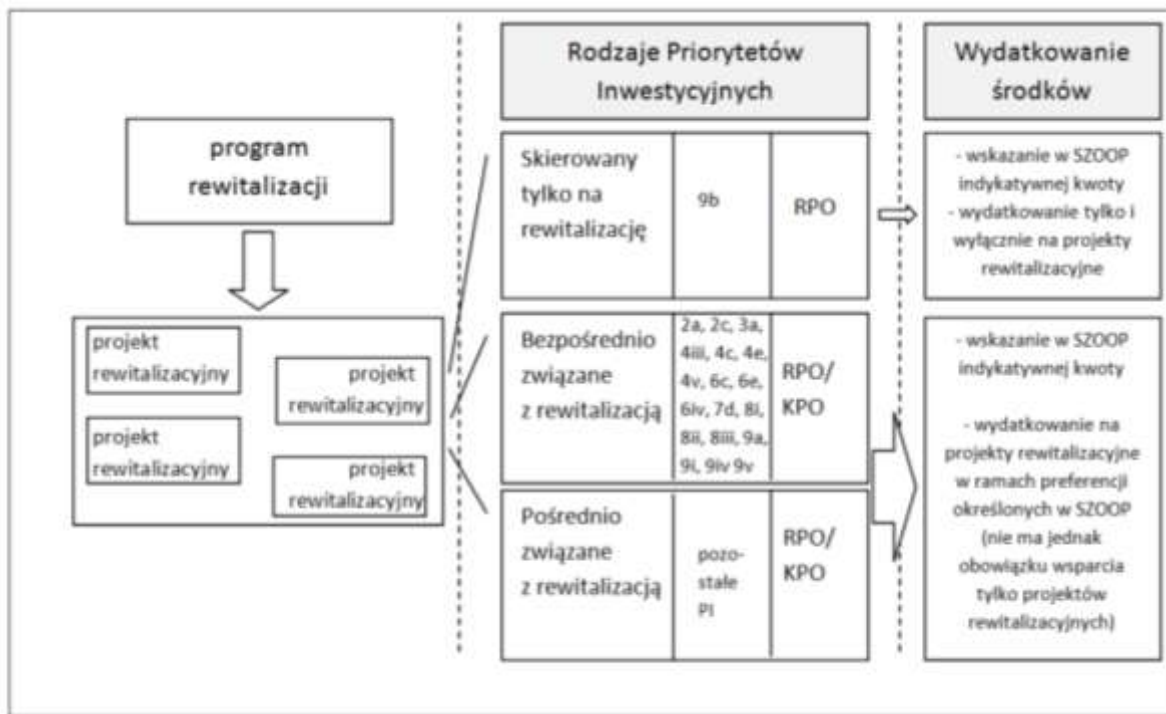
Efektem prac jest wyznaczenie obszaru o charakterze kryzysowym, obszaru rewitalizacji. Wielkość obszarów rewitalizacji zweryfikowano dla określenia zgodności z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, MIiR/H 2014-2020/20(01)/07/2015 z dnia 3 lipca 2015r. Wyznaczony obszar nie obejmuje łącznie więcej niż 20% powierzchni gminy oraz jednocześnie nie jest zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

„Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Brody” jest dokumentem strategicznym i kompleksowym. Łączy aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe. Diagnostuje sytuację w całej gminie oraz wyznacza obszar będący w stanie kryzysowym przeznaczony do rewitalizacji. Zawiera problemy oraz konieczne działania i zadania niezbędne do wyprowadzenia sytuacji kryzysowej, a tym samym poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Program przewidzianych do realizacji działań ma charakter długotrwały. Sam dokument ma charakter otwarty. W trakcie podejmowanych działań rewitalizacyjnych należy systematycznie weryfikować jego zawartość.

Zadania przewidziane do realizacji mogą być finansowane ze środków: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych i prywatnych. Schemat powiązania projektów rewitalizacyjnych z rodzajami priorytetów inwestycyjnych przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1: Schemat powiązania projektów rewitalizacyjnych z rodzajami priorytetów inwestycyjnych.

Źródło: „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”.

Tabela 1: Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach regionalnych programów operacyjnych.

CELE TEMATYCZNE ORAZ PRIORYTETY INWESTYCYJNE
<p>➤ Cel Tematyczny 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP</p> <p>3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p>
<p>➤ Cel tematyczny 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</p> <p>4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym</p>

4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu

- **Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami**

6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

6e Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu

- **Cel tematyczny 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej**

7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu

- **Cel tematyczny 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników**

8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników

8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstwach

- **Cel tematyczny 9 Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem**

9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich

9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

9iv ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

Źródło: „Wytoczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”.

Metodyka prac nad opracowaniem „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Brody” opierała się na szerokiej partycypacji społecznej. W miesiącach marzec-czerwiec 2016 r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne. Ich kulminacyjnym momentem były warsztaty i spotkania, w których uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych, organizacji

pozarządowych, instytucji kultury, sportu i edukacji, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele lokalnej społeczności.

Niniejszy dokument został opracowany w II kwartale 2016 roku zgodnie z obowiązującymi wówczas regulacjami prawnymi i na podstawie dostępnych w tym czasie wersji dokumentów programowych i strategicznych, regulacji prawnych oraz danych i dokumentów dotyczących planowanych przedsięwzięć, które zostały udostępnione Wykonawcy przez Zleceniodawcę – Gminę Brody.

3 Komplementarność z dokumentami strategicznymi

„Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” jest zgodny z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym. Dokument jest komplementarny w odniesieniu do następujących dokumentów o charakterze programowym i strategicznym, obowiązujących na poziomie wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

3.1 Poziom europejski

STRATEGIA EUROPA 2020

Cel główny

„Osiągnięcie wzrostu gospodarczego, który będzie: inteligentny – dzięki bardziej efektywnym inwestycjom w edukację, badania naukowe i innowacje; zrównoważony – dzięki zdecydowanemu przesunięciu w kierunku gospodarki niskoemisyjnej; oraz sprzyjający włączeniu społecznemu, ze szczególnym naciskiem na tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczanie ubóstwa”.

Obszary strategiczne

- ✓ Bezrobocie wśród młodzieży, poziom zatrudnienia kobiet i osób starszych;
- ✓ Środowisko dla rozwoju przedsiębiorczości;
- ✓ Infrastruktura oraz środowisko dla rozwoju przedsiębiorczości.

PROGRAMOWANIE PERSPEKTYWY FINANSOWEJ 2014-2020 – UMOWA PARTNERSTWA -

Cele tematyczne

- ✓ Cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury,
- ✓ Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- ✓ Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- ✓ Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,
- ✓ Cel tematyczny 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów

- przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- ✓ Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,
 - ✓ Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem,
 - ✓ Cel tematyczny 10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie,
 - ✓ Cel tematyczny 11. Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej.

3.2 Poziom krajowy

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Cel

- ✓ Cel 2 Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury,
- ✓ Cel 4 Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- ✓ Cel 5 Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- ✓ Cel 6 Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU

Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki
- ✓ Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
- ✓ Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej

Obszar Kapitał Ludzki

- ✓ Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”

Obszar Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

- ✓ Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski

- ✓ Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
- ✓ Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego

Obszar Efektywności i sprawności państwa

- ✓ Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji

- publicznej
✓ Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020 – AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO

Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem
- Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe
- Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
- Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki
- Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
- Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
- Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

- Cel III.1. Integracja społeczna
- Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
- Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Cel

- ✓ Cel 2 Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,
- ✓ Cel 4 Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- ✓ Cel 5 Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- ✓ Cel 6 Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POLSKI WSCHODNIEJ DO ROKU 2020

Celem strategicznym polityki państwa w latach 2007–2020 jest wzrost poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej całej Polski Wschodniej i każdego z jej województw w rozszerzonej Unii Europejskiej z uwzględnieniem zasady trwałego i zrównoważonego rozwoju.

3.3 Poziom regionalny

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO DO ROKU 2020

Wizja Strategii: Świętokrzyskie – region zasobny w kapitał i gotowy na wyzwania

Misja Strategii: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska

- ✓ Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie Infrastruktury regionalnej
- ✓ Cel strategiczny 2: Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego Regionu
- ✓ Cel strategiczny 3: Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki Regionu
- ✓ Cel strategiczny 4: Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego Regionu
- ✓ Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich
- ✓ Cel strategiczny 6: Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju Regionu

3.4 Poziom lokalny

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU STARACHOWICKIEGO NA LATA 2014-2020

Misja rozwoju: Podniesienie atrakcyjności powiatu dla przedsiębiorców, inwestorów i mieszkańców poprzez stworzenie klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, poprawę dostępności komunikacyjnej, modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej, wysoką jakość usług publicznych oraz wykorzystanie potencjału turystycznego

Cel strategiczny 1 – Rozwój gospodarczy, czyli przedsiębiorczość przede wszystkim

- ✓ Cel operacyjny 1.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
- ✓ Cel operacyjny 1.2: Promocja wizerunku powiatu

Cel strategiczny 2 – Infrastrukturalny rozwój kluczem do wzrostu gospodarczego i poprawy życia mieszkańców

- ✓ Cel operacyjny 2.1: Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, sprzyjanie tworzeniu nowych firm, aktywizacja sektora rolnego wraz z podniesieniem możliwości i dostępności obszarów wiejskich oraz rozwój turystyczno-gospodarczy
- ✓ Cel operacyjny 2.2: Wspieranie rozwoju rolnictwa i działań proekologicznych
- ✓ Cel operacyjny 2.3: Podniesienie jakości kształcenia
- ✓ Cel operacyjny 2.4: Poprawa dostępności do nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej
- ✓ Cel operacyjny 2.5: Rozbudowa i modernizacja bazy sportowo rekreacyjnej

Cel strategiczny 3 – Dostępność wysokiej jakości usług publicznych dla mieszkańców warunkiem rozwoju

- ✓ Cel operacyjny 3.1: Poprawa dostępności do usług medycznych poprzez modernizację infrastruktury i podniesienie kwalifikacji personelu
- ✓ Cel operacyjny 3.2: Rozwój infrastruktury publicznej i usług służących osobom

niepełnosprawnym

- ✓ Cel operacyjny 3.3: Rewitalizacja infrastruktury publicznej
- ✓ Cel operacyjny 3.4: Edukacja kluczem do rozwoju powiatu
- ✓ Cel operacyjny 3.5: Rozszerzenie oferty kulturalnej powiatu
- ✓ Cel operacyjny 3.6: Internet narzędziem przyszłości

Cel strategiczny 4 – Podniesienie atrakcyjności turystycznej powiatu starachowickiego

- ✓ Cel operacyjny 4.1: Podjęcie działań zmierzających do utworzenia Geoparku „Dolina Kamiennej”
- ✓ Cel operacyjny 4.2: Kontynuacja współpracy z innymi powiatami w ramach projektu „Nad Czarną i Kamienną”
- ✓ Cel operacyjny 4.3: Poprawa i rozbudowa infrastruktury turystycznej powiatu
- ✓ Cel operacyjny 4.4: Stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej z udziałem samorządów, instytucji kultury, organizacji społecznych i przedsiębiorców
- ✓ Cel operacyjny 4.5: Modernizacja Muzeum Przyrody i Technikum im. Jana Pazdura ważnym elementem podnoszącym atrakcyjność turystyczną powiatu
- ✓ Cel operacyjny 4.6: Starachowicka Kolej Wąskotorowa (SKW) ponadregionalną atrakcją turystyczną

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BRODY NA LATA 2014 – 2020

Obszar 1 Społeczny

- ✓ Cel operacyjny 1 - Zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia
- ✓ Cel operacyjny 2 - Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych
- ✓ Cel operacyjny 3 - Zmniejszenie liczby osób nadużywających alkoholu/przemocy w rodzinie
- ✓ Cel operacyjny 4 - Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami
- ✓ Cel operacyjny 5 - Efektywna informacja i promocja Gminy
- ✓ Cel operacyjny 6 - Zwiększenie aktywności i zaangażowania mieszkańców Gminy Brody w inicjatywy na "swojej małej ojczyźnie"
- ✓ Cel operacyjny 7 – Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy

Obszar 2 Infrastruktura techniczna

- ✓ Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Brody wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)
- ✓ Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne
- ✓ Cel operacyjny 3 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjnoturystyczną

Obszar 3 Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

- ✓ Cel operacyjny 1 – Wzrost przedsiębiorczości
- ✓ Cel operacyjny 2 – Tworzenie klimatu wokół przedsiębiorczości
- ✓ Cel operacyjny 3 – Rozwój turystyki w Gminie
- ✓ Cel operacyjny 4 – Zmniejszenie bezrobocia

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRODY NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013-2016

Główny cel strategiczny

- ✓ Poprawa stanu środowiska

Szczegółowe cele operacyjne

- ✓ Budowa systemów infrastruktury technicznej
- ✓ Poprawa funkcjonowania systemów komunikacyjnych
- ✓ Rozbudowa i usprawnienie systemu gospodarki odpadami
- ✓ Ochrona zasobów leśnych
- ✓ Edukacja ekologiczna
- ✓ Popularyzacja alternatywnych źródeł energii
- ✓ Rozwój ekologicznego rolnictwa

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRODY NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013-2016

Cele na lata 2009-2012

- ✓ Pobudzenie społecznego zapotrzebowania na działania proekologiczne
- ✓ Popularyzacja selektywnej zbiórki odpadów
- ✓ Objęcie wszystkich mieszkańców gminy selektywną zbiórką odpadów „u źródła”
- ✓ Zwiększenie ilości odpadów zbieranych z terenu gminy (wylimitowanie rozbieżności między ilością odpadów zbieranych a szacunkową ilością odpadów wytwarzanych na terenie gminy)
- ✓ Rozbudowa systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych
- ✓ Rozbudowa systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- ✓ Organizacja zbiórki odpadów budowlanych
- ✓ Organizacja zbiórki odpadów ulegających biodegradacji
- ✓ Dążenie do uzyskania określonych poziomów odzysku poszczególnych odpadów
- ✓ Zapewnianie warunków sprawnego funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym:
 - selektywnego zbierania odpadów: wielkogabarytowych, a także z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej
 - selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych
 - osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych
 - selektywne zbieranie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
 - selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych oraz zużytych urządzeń EE

Cele na lata 2013-2016

- ✓ Kontynuacja powszechnego systemu segregacji „u źródła” oraz odbioru odpadów posegregowanych i odpadów zmieszanych z terenu gminy
- ✓ W tym odpadów ulegających biodegradacji
- ✓ Kontynuacja działań w kierunku podwyższania świadomości ekologicznej mieszkańców
- ✓ Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów
- ✓ Wymiana pokryć dachowych zawierających azbest
- ✓ Kontynuacja zbiórki odpadów niebezpiecznych i uzyskanie określonych poziomów odzysku

- ✓ Kontynuacja selektywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- ✓ Kontynuacja przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu
- ✓ Kontynuacja selektywnego zbierania i odzysku pojazdów wycofanych z eksploatacji
- ✓ Kontynuacja odzysku komunalnych osadów ściekowych
- ✓ Ograniczenie składowania osadów ściekowych na składowiskach odpadów

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRODY NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013-2016

Cele strategiczne rozwoju gminy

- ✓ zachowanie i ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy;
- ✓ rozwój ruchu turystycznego;
- ✓ tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni dla obecnych i przyszłych mieszkańców gminy;
- ✓ tworzenie korzystnych warunków dla lokalizacji różnych form działalności gospodarczej, związanej z produkcją przemysłową, szeroko rozumianymi usługami, a przede wszystkim związanej z turystyczno – rekreacyjną gałęzią gospodarki.

Cele operacyjne

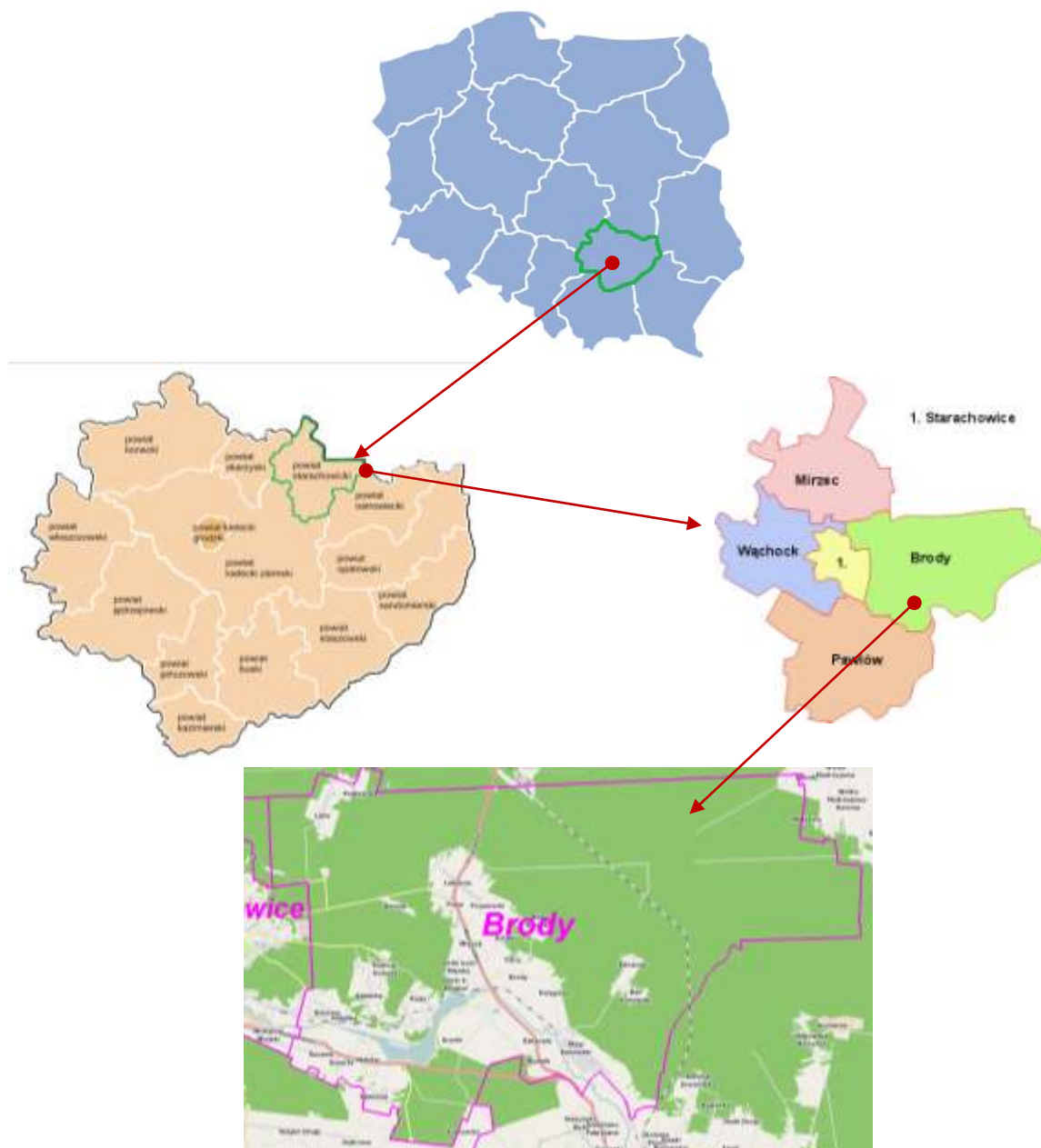
- ✓ utrzymanie i podkreślenie walorów przyrodniczych gminy – korytarzy rzeki Kamiennej i jej dopływów, terenów zalewu oraz zwartych kompleksów leśnych Nadleśnictw Starachowice i Ostrowiec Świętokrzyski;
- ✓ tworzenie w rejonach - do tego predestynowanych – zwartych zespołów mieszkaniowo -turystycznych, zapewniających wysokie standardy zagospodarowania przestrzeni oraz wysokie nasycenie usługami z zakresu turystyki, rekreacji i sportu;
- ✓ kształtowanie przestrzeni publicznych, w tym ukształtowanie funkcjonalnego centrum gminy;
- ✓ udostępnienie najbardziej atrakcyjnych, pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, rejonów gminy dla ruchu turystycznego - poprzez rozwój systemu ścieżek rowerowych i szlaków pieszych;
- ✓ rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, w tym dobrojenie terenów już zainwestowanych;
- ✓ usprawnienie gminnego systemu transportu i powiązanie go z układem zewnętrznym poprzez przebudowę istniejących i budowę projektowanych dróg krajowych oraz dróg łączących gminę z miastem Starachowice

4 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Brody usytuowana jest w północno – wschodniej części województwa świętokrzyskiego, podregionie 52 – kieleckim (według klasyfikacji NTS), w powiecie starachowickim.

Rysunek 2: Lokalizacja gminy Brody na mapie Polski, województwa świętokrzyskiego oraz powiatu starachowickiego.

Źródło: Opracowanie własne na podst. <https://upload.wikimedia.org>, <http://starachowice.geoportal2.pl/>, <https://osp.org.pl/>, <https://pl.wikipedia.org/>.

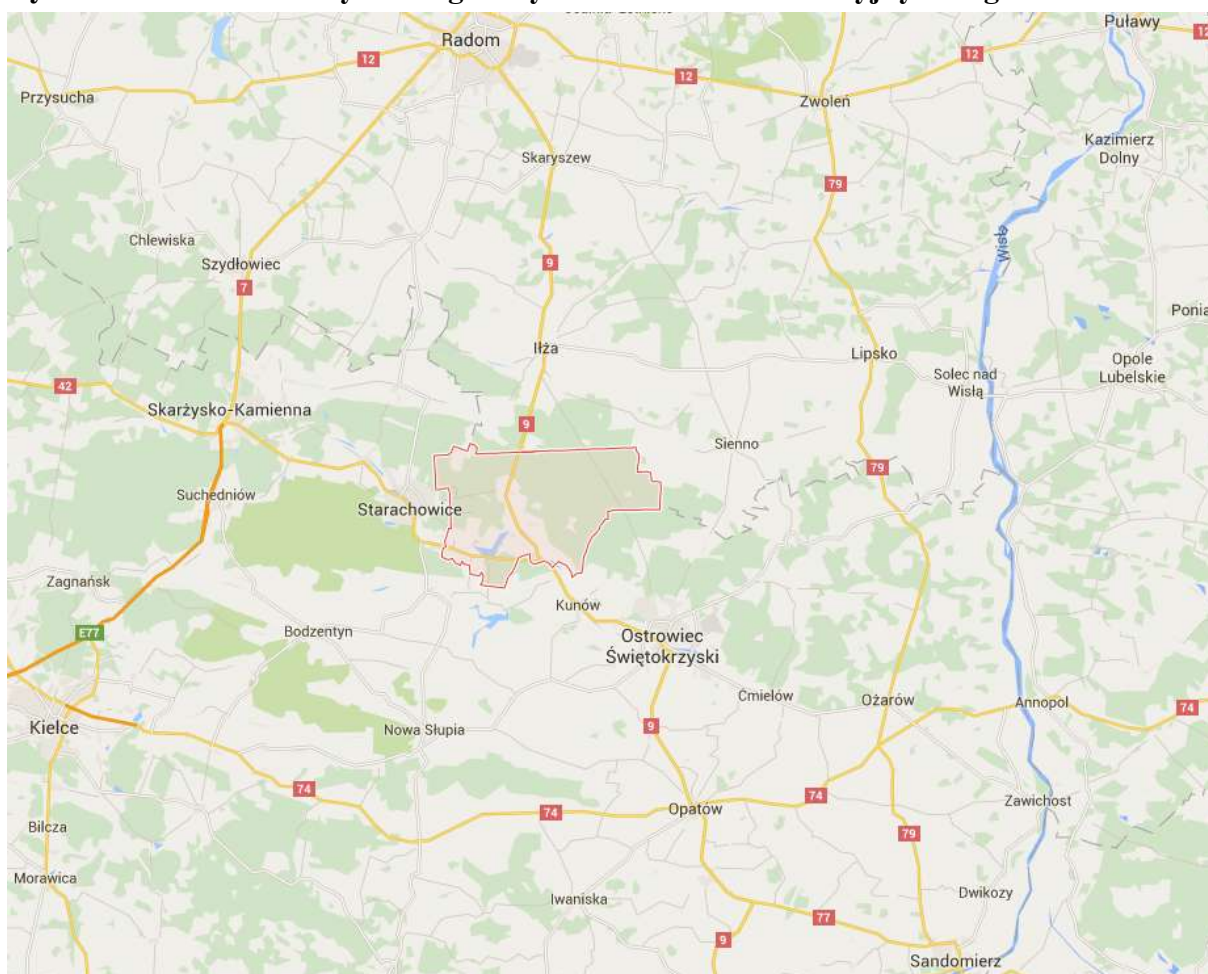

Gmina położona jest na styku Gór Świętokrzyskich i Przedgórza Iłżeckiego. Granicę tych obszarów stanowi rzeka Kamienna - lewobrzeżny dopływ Wisły. Gmina od zachodu sąsiaduje z Puszcą Świętokrzyską, od południa z pasmem Gór Świętokrzyskich, a od północy i północnego wschodu z Puszcą Iłżecką. Gmina posiada korzystne położenie komunikacyjne. Przez teren Gminy biegną trzy ważne trakty.

- ✓ droga krajowa nr 9 z Warszawy przez Radom, Rzeszów do Barwinka,
- ✓ droga krajowa nr 42 ze Skarżyska Kam. przez Starachowice do Rudnika.
- ✓ linia kolejowa Łódź Kaliska - Dębica. (stacja w Brodach).

W promieniu ok. 50 km. od Brodów leżą m. in. Kielce i Radom.

Rysunek 3: Gmina Brody na tle głównych szlaków komunikacyjnych regionu.

Źródło: na podstawie <https://www.google.pl/maps/>.

Gmina Brody, mimo silnej tradycji przemysłowej, w strukturze przestrzennej ma charakter gminy wiejskiej. Najważniejszymi elementami krajobrazu występującymi na analizowanym terenie są: rzeka Kamienna (przepływająca przez środek terenu) oraz Zalew Brodzki. Na linii wschód zachód przebiega - dzieląc gminę na dwie części - linia kolejowa nr 25 relacji Łódź – Dębica. Głównym ośrodkiem administracyjnym (siedziba władz lokalnych) jest miejscowość Brody, gdzie znajduje się Urząd Gminy (przy ul. Stanisława Staszica 3) oraz większość instytucji i jednostek (m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Brody, Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej, Zakład Gospodarki Komunalnej, Komisariat Policji).

Ogólna powierzchnia Gminy Brody wynosi 161,2 km², co stanowi 30,8% powierzchni powiatu starachowickiego. Największy obszar zajmuje sołectwo Lubienia. Obszar sołectwa stanowi blisko połowę całego terytorium Gminy.

Tabela 2: Powierzchnia Gminy Brody oraz jej poszczególnych sołectw (stan na dzień 31.04.2016r.).

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia ewidencyjna ha	Powierzchnia geodezyjna ha	% powierzchni Gminy
1	Adamów	1 042,0115	1 041,2500	6,46
2	Bór Kunowski	1 698,9133	1 699,0500	10,53
3	Brody	656,5397	656,6124	4,07
4	Budy Brodzkie	83,1140	83,0600	0,52
5	Dziurów	252,7754	83,0600	1,57
6	Jabłonna	144,4166	144,4400	0,90
7	Krynki	1 341,0908	1 342,9787	8,32
8	Kuczów	294,7136	294,3200	1,83
9	Lipie	1 136,4620	1 139,5599	7,05
10	Lubienia	7 770,8387	7 770,4143	48,19
11	Młynek	376,5379	376,3701	2,33
12	Ruda	524,4401	526,0599	3,25
13	Rudnik	141,8116	141,7200	0,88
14	Staw Kunowski	338,9853	338,1301	2,10
15	Styków	324,7294	325,0101	2,01
	Razem	16 127,3799	16 132,5055	100

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

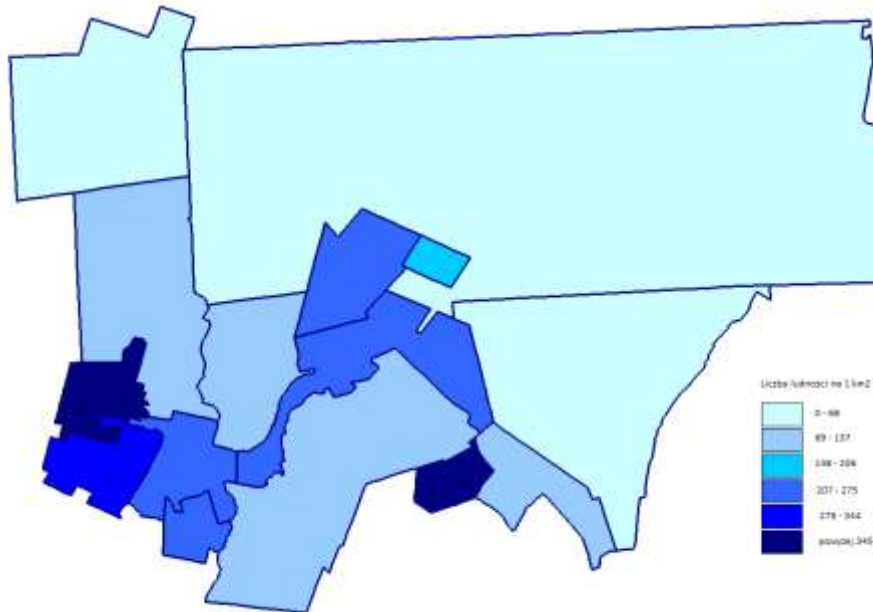
Pod względem gęstości zaludnienia na 1 km² na terenie Gminy Brody wartość ta na koniec 2015 r. wyniosła 68 osób (w powiecie starachowickim było to 176 osób, a w województwie świętokrzyskim 107 osób, Polska = 123 osoby). Poszczególne sołectwa w gminie charakteryzowały się zmienną gęstością zaludnienia. Najbardziej zaludniony był południowo zachodni obszar Gminy oraz tereny położone w sąsiedztwie zbiornika wodnego

Brody Iłżeckie na Kamiennej (sołectwa: Dziurów – 363 osób/km² oraz Rudnik – 364 osób/1 km²).

Najmniejsza gęstość zaludnienia charakteryzowała sołectwo Bór Kunowski – 12 osób na 1 km², Lubienia – 13 osób/km² oraz Lipie – 45 osób/1 km².

Rysunek 4: Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Brody według sołectw.

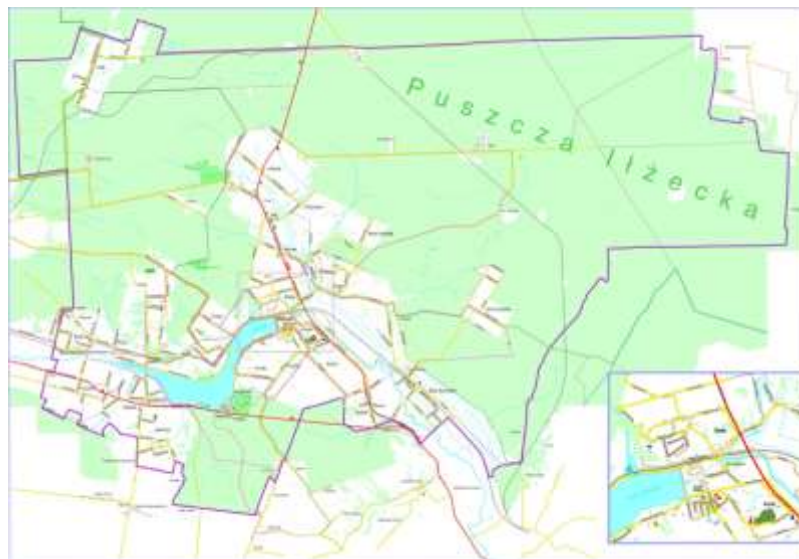

Źródło: Oprac. własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brodach.

Niewielka gęstość zaludnienia w sołectwach Lubienia, Lipa czy Bór Kunowski wynika przede wszystkim z układu przestrzennego gminy. Gmina charakteryzuje się bardzo dużą lesistością. Lasy i grunty leśne zajmują 11 626 ha, co stanowi aż 72% powierzchni Gminy, najwięcej spośród wszystkich gmin powiatu starachowickiego. Największe obszary leśne skupione są w północno-zachodniej, północnej, północno-wschodniej, wschodniej oraz południowo-wschodniej części Gminy. Na obszarach tych dominuje Puszcza Iłżecka.

Rysunek 5: Mapa Gminy Brody.

Źródło: <http://brody.info.pl/>.

5 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Analiza niniejszego punktu obejmuje kluczowe dla rozwoju gminy czynniki rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzenno-technicznego. Diagnoza stanowi punkt wyjścia do określenia skali występowania stanu kryzysowego spowodowanego koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań
- d) urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

- e) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Efektom przeprowadzonej diagnozy będzie identyfikacja obszaru kryzysowego, obszaru przeznaczonego do rewitalizacji oraz dobór odpowiednich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które pozwolą na wyjście z sytuacji kryzysowej.

Diagnoza przeprowadzona na potrzeby „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” ma charakter kompleksowy realizowany w oparciu o analizę danych ilościowych oraz jakościowych. W pracach nad zidentyfikowaniem obszarów zdegradowanych przyjęto analizę porównawczą, opartą na zestawie wskaźników, pozwalającą na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych sołectw. Źródła pozyskiwanych danych do przeprowadzenia diagnozy stanowiły:

- ✓ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>)
- ✓ Dane Urzędu Gminy w Brodach
- ✓ Dane jednostek podległych Gminie (m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
- ✓ Dane jednostek współpracujących z Gminą
- ✓ Dane innych jednostek np. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach

Podstawę analizy jakościowej stanowiły:

- ✓ Konsultacje społeczne, w ramach których przeprowadzono:
 - ankiety
 - wywiady
 - warsztaty z mieszkańcami i przedstawicielami różnych środowisk lokalnych (m.in. przedsiębiorcy, rolnicy, organizacje pozarządowe, organizacje społeczne, środowisko osób niepełnosprawnych, samorządowcy, przedstawiciele jednostek budżetowych Urzędu Gminy w Brodach).

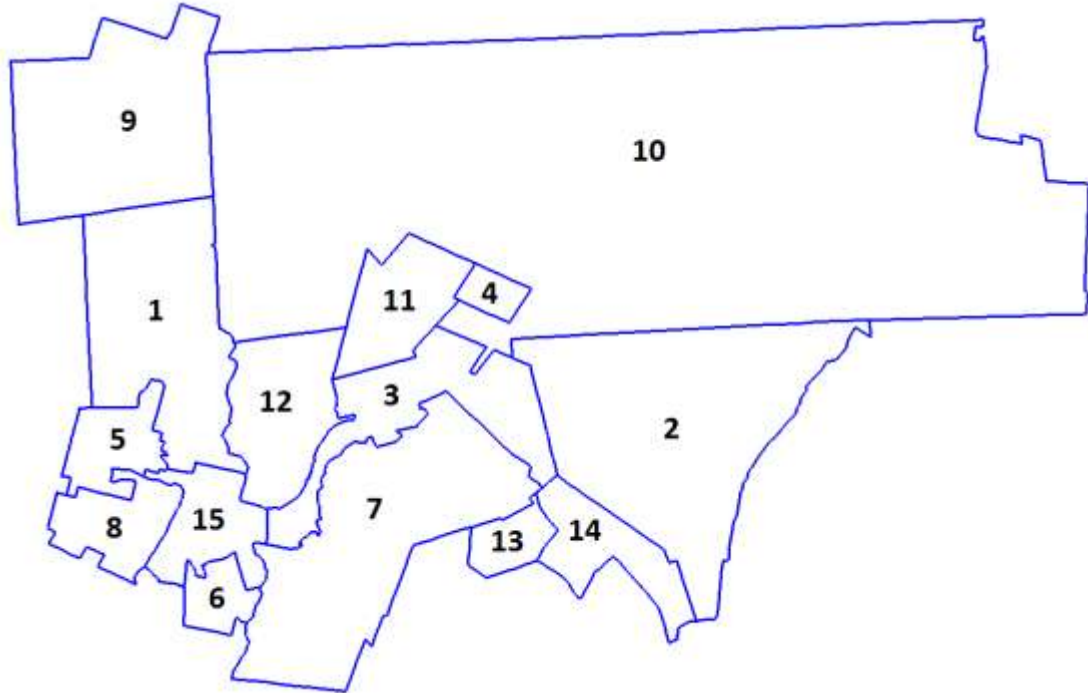
Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o metodologię określoną w Ustawie z dnia 9 października 2015r o rewitalizacji, która zakłada wykorzystanie obiektywnych i

weryfikowalnych mierników i metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Na potrzeby przeprowadzenia delimitacji obszarów zdegradowanych gminę Brody podzielono na 15 jednostek administracyjnych – sołectw.

Rysunek 6: Układ sołectw Gminy Brody.

Objaśnienie:

1) Adamów	6) Jabłonna	11) Młynek
2) Bór Kunowski	7) Krynki	12) Ruda
3) Brody	8) Kuczów	13) Rudnik
4) Budy Brodzkie	9) Lipie	14) Staw Kunowski
5) Dziurów	10) Lubienia	15) Styków

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

Szczegółową analizę społeczno-gospodarczą oraz techniczną w układzie przestrzennym dla poszczególnych sołectwa oraz w zestawieniu z danymi zbiorczymi dla całej gminy opisują poniższe punkty.

5.1 Sfera społeczna

Według stanu liczby ludności na 31.03.2016 r. Gmina Brody liczyła 10 969 osób, co stanowiło ok. 12% ludności powiatu.

Tabela 3: Liczba mieszkańców Gminy według wieku i płci. Zameldowania na pobyt stały (dane w osobach, stan na dzień 31.03.2016r.).

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	100	76	176
3	53	46	99
4-5	125	85	210
6	68	46	114
7	77	63	140
8-12	281	277	558
13-15	145	165	310
16-17	118	123	241
18	74	54	128
19-65	3672	0	3672
19-60	0	3209	3209
>65	646	0	646
>60	0	1466	1466
ogółem	5359	5610	10969

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

Struktura wiekowa ludności Gminy Brody jest korzystniejsza niż przeciętne wartości w województwie świętokrzyskim. Na tle danych regionalnych Gmina wyróżnia się liczbą mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Ich udział w strukturze demograficznej dla całej gminy wynosi 17,8%, co jest wartością większą niż średnia dla powiatu i województwa. Gmina Brody charakteryzuje się jednocześnie wysokim wskaźnikiem ludności w wieku produkcyjnym i niższym wskaźnikiem osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 4: Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane procentowe, stan na 31.12.2015r.).

Wyszczególnienie	% ludności w wieku przedprodukcyjnym	% ludności w wieku produkcyjnym	% ludności w wieku poprodukcyjnym
Polska	18,0	62,4	19,6
Województwo świętokrzyskie	16,8	62,1	21,0
Powiat starachowicki	16,3	61,3	22,4
Gmina Brody	17,8	62,5	19,7

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Korzystna sytuacja demograficzna przekłada się na korzystniejsze wskaźniki obciążenia demograficznego przy uwzględnianiu stosunku liczby osób w wieku

poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym czy produkcyjnym. Szczegółowe zestawienie wskaźników obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5: Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane procentowe, stan na 31.12.2015r.).

Wyszczególnienie	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Polska	60,1	109,1	31,4
Województwo świętokrzyskie	61,0	125,0	33,9
Powiat starachowicki	63,2	138,0	36,6
Gmina Brody	60,0	110,4	31,5

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Analizując dane zawarte w powyższych tabelach, można zauważyć, iż wskaźniki ekonomicznych grup wieku oraz obciążeń demograficznych dla Gminy Brody wypadają lepiej, niż średnie wartości dla powiatu starachowickiego. Niestety, inne dane dotyczące ludności nie wypadają już tak korzystnie. Gmina Brody charakteryzuje się ujemnym przyrostem naturalnym (wskaźnik większy od średniej dla powiatu i województwa). W gminie obserwowany jest także znaczący ubytek ludności spowodowany emigracją zarobkową.

Tabela 6: Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	urodzenia żywe na 1000 ludności	zgony na 1000 ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
Polska	9,7	9,78	b.d.
Województwo świętokrzyskie	8,5	10,77	-2,3
Powiat starachowicki	8,2	11,26	-3,0
Gmina Brody	7,9	12,39	-4,5

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Tabela 7: Migracje na pobyt stały gminne wg płci migrantów i kierunku dla gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	saldo migracji	saldo migracji na 1000 osób	saldo migracji zagranicznych na 1000 osób
	(osoba)	%	%
Polska	-15 750	-0,4	-0,41
Województwo świętokrzyskie	-2 570	-2,0	-0,08
Powiat starachowicki	-326	-3,5	-0,16
Gmina Brody	-4	-0,4	-0,54

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

W gminie Brody zawieranych jest także mniej małżeństw niż wynosi to średnia dla powiatu starachowickiego.

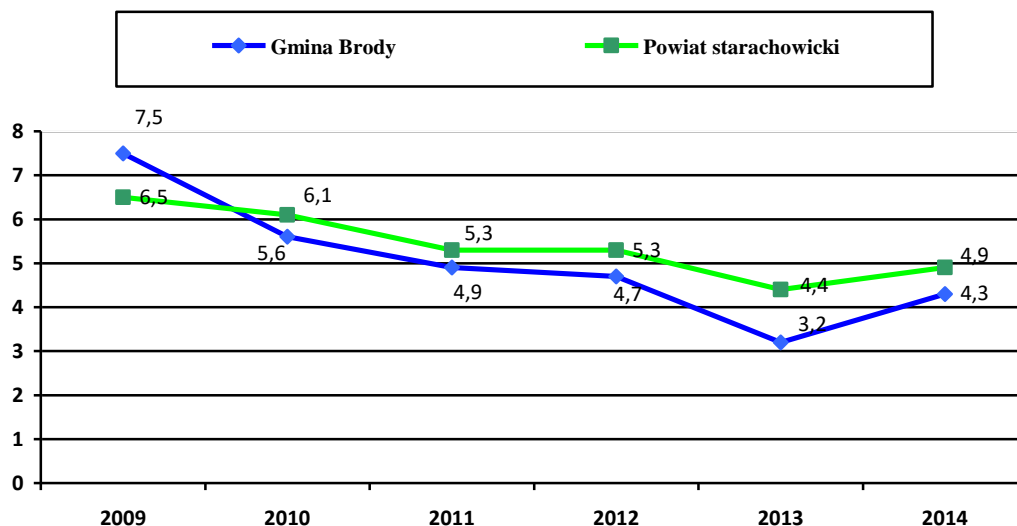
Tabela 8: Małżeństwa i rozwody dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	Małżeństwa na 1000 ludności	Rozwody na 1000 ludności
Polska	4,9	1,7
Województwo świętokrzyskie	4,8	1,5
Powiat starachowicki	4,9	1,8
Gmina Brody	4,6	b.d.

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Niekorzystnym zjawiskiem jest obserwowany od kilku lat stały spadek liczby zawieranych małżeństw. W roku 2014 na 1000 mieszkańców zawarto 4,3 związków małżeńskich podczas, gdy w roku 2009 ich liczba wynosiła 7,5. Rokroczne spadki zawieranych małżeństw notowane były w całym powiecie starachowickim. Pomimo to wartości osiągnęte w gminie Brody były mniej korzystne niż średnie dla powiatu (za wyjątkiem roku 2009).

Wykres 1: Małżeństwa na 1000 ludności rejestrowane w gminie Brody na tle danych w powiecie starachowickim (dane dla lat 2009-2014, stan na 31.12).

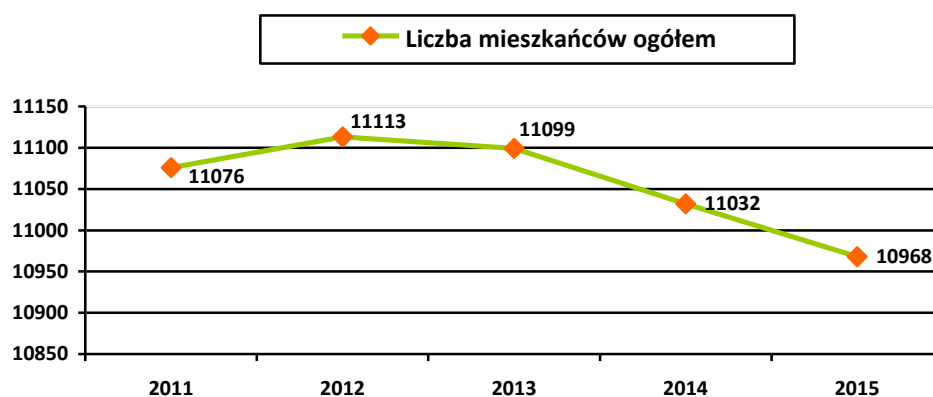

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

5.1.1 Depopulacja

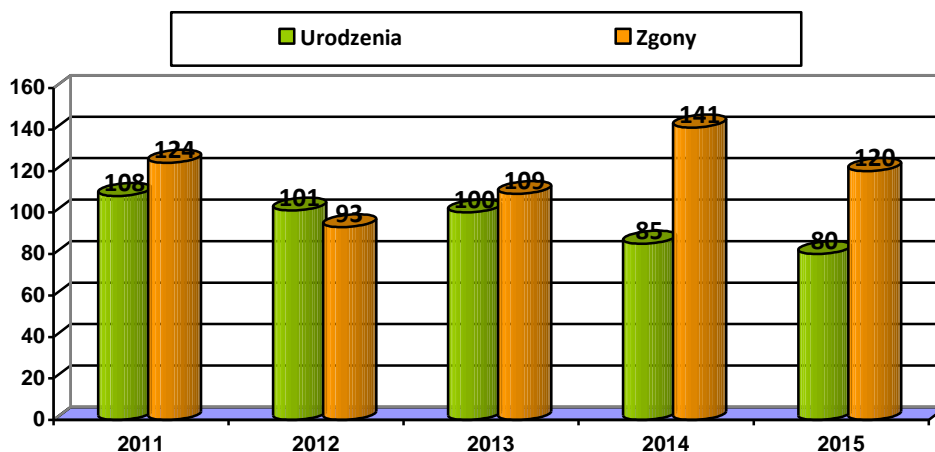
Depopulacja liczby mieszkańców Gminy Brody to pierwszy czynnik jaki poddano szczegółowej analizie przy wyznaczaniu obszaru zdegradowanego. Analiza danych demograficznych z lat 2011-2015 wskazuje począwszy od 2013 roku na systematyczny spadek liczby ludności gminy. Pomędzy rokiem 2013 a 2015 liczba ludności gminy zmniejszyła się o 131 osób.

Wykres 2: Ludność Gminy Brody w latach 2011 – 2015 (dane w osobach, stan na 31.12).

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

Na zmniejszenie liczby ludności gminy decydujący wpływ ma ujemny przyrost naturalny widoczny szczególnie w latach 2014-2015.

Wykres 3: Urodzenia i zgony w gminie Brody w latach 2011-2015 (dane w osobach, stan na 31.12).

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

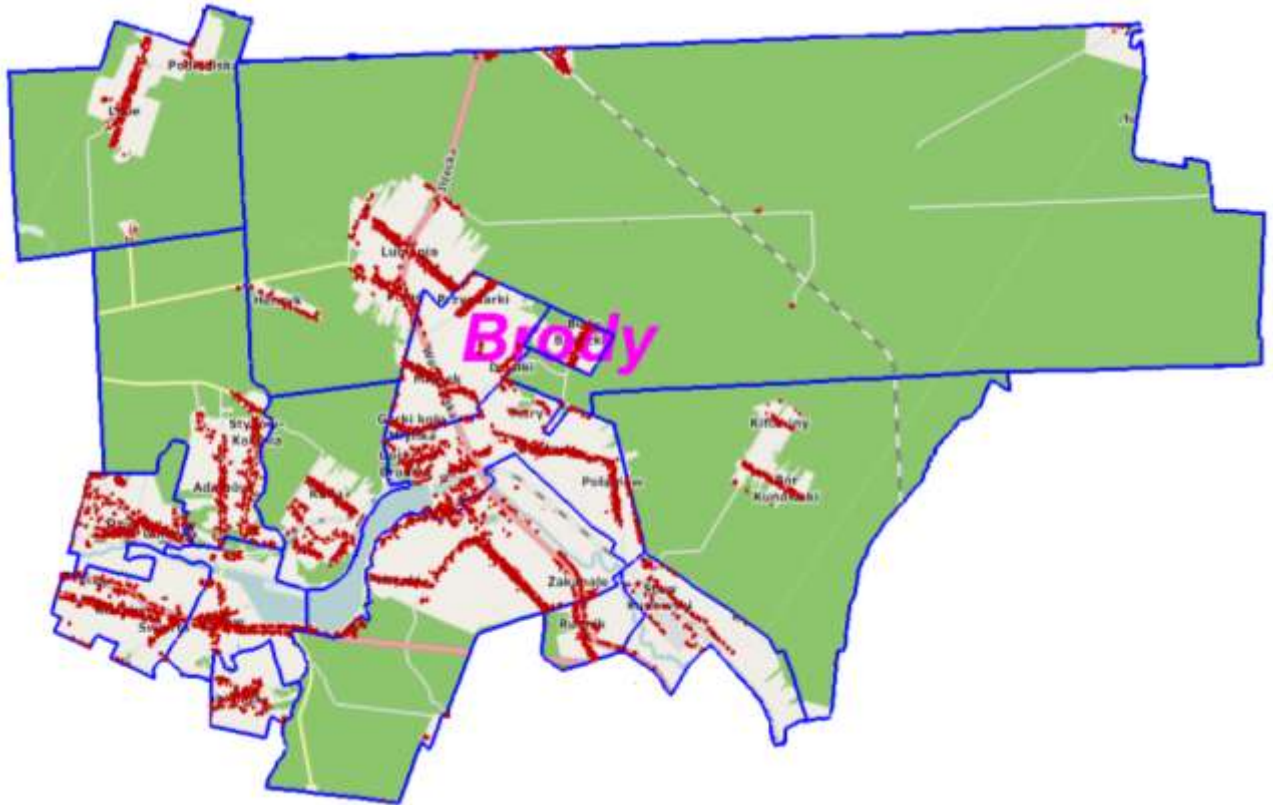
Szczegółowa analiza sytuacji demograficznej w poszczególnych sołectwach gminy wskazuje na duże różnice w depopulacji.

Tabela 9: Ludność w gminie Brody w latach 2011-2015 – dane dla poszczególnych sołectw (dane w osobach, stan na 31.12.).

LP.	Miejscowość	Lata				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Adamów	952	965	978	967	962
2	Brody	1699	1702	1698	1681	1689
3	Budy Brodzkie	157	154	145	145	139
4	Bór Kunowski	197	200	204	200	205
5	Dziurów	917	926	924	917	918
6	Jabłonna	364	362	368	362	353
7	Krynki	1252	1242	1228	1220	1213
8	Kuczów	984	982	974	983	957
9	Lipie	514	512	516	512	516
10	Lubienia	1058	1065	1060	1053	1041
11	Młynek	924	933	926	938	923
12	Ruda	638	646	657	651	657
13	Rudnik	321	319	320	316	322
14	Staw Kunowski	340	341	342	336	321
15	Styków	759	764	759	751	752
	RAZEM	11076	11113	11099	11032	10968

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Brodach.

Rysunek 7: Rozkład przestrzenny sołectw z uwzględnieniem koncentracji zabudowy na terenie Gminy Brody.

Źródło: <http://www.starachowice.geoportal2.pl/>.

Skalę badanego zjawiska według potencjału ludnościowego poszczególnych sołectw najlepiej zobrazuje wskaźnik koncentracji depopulacji. Wskaźnik stanowi iloraz: (różnicy liczby mieszkańców w danym sołectwie w latach 2011-2015 / liczbę ludności w sołectwie w 2015 r.) / (różnica liczby ludności gminy w latach 2011-2015 / liczbę ludności gminy w 2015 r.). O występowaniu sytuacji kryzysowej możemy mówić jeśli wartość przekroczy poziom 1,25 (cecha będąca destymulantem). Wielkość 1,25 oznacza, iż poziom badanego zjawiska jest o 25% większy w danym sołectwie (z punktu widzenia jej potencjału ludnościowego) niż średnio w całej gminie. Wartości minusowe oznaczają wzrost liczby ludności w badanym okresie.

Tabela 10: Depopulacja liczby mieszkańców gminy w latach 2011-2015 dla Gminy Brody (stan na 31.12.2015r.).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności (rok 2011)	Liczba ludności (rok 2015)	Różnica w liczbie mieszkańców latach 2011-2015)	Koncentracja depopulacji
1	Adamów	952	962	10	-1,06
2	Brody	1699	1689	-10	0,60
3	Budy Brodzkie	157	139	-18	13,15
4	Bór Kunowski	197	205	8	-3,96
5	Dziurów	917	918	1	-0,11
6	Jabłonna	364	353	-11	3,16
7	Krynki	1252	1213	-39	3,27
8	Kuczów	984	957	-27	2,87
9	Lipie	514	516	2	-0,39
10	Lubienia	1058	1041	-17	1,66
11	Młynek	924	923	-1	0,11
12	Ruda	638	657	19	-2,94
13	Rudnik	321	322	1	-0,32
14	Staw Kunowski	340	321	-19	6,01
15	Styków	759	752	-7	0,95
	RAZEM	11076	10968	-108	-

Źródło: Opracowano na podstawie danych UG Brody.

Największy spadek liczby ludności odnotowano w sołectwie Krynki (-39 mieszkańców) oraz Kuczów (-27 mieszkańców). Wielkość depopulacji mierzona wskaźnikiem koncentracji największą wartość osiągnęła jednak w sołectwie Budy Brodzkie (13,15%). Sołectwa, w którym wartość wskaźnika koncentracji depopulacji jest najniższa to: Bór Kunowski (-3,96), Ruda (-2,94) oraz Adamów (-1,06). Ujemna wartość wskaźnika depopulacji oznacza w tym przypadku wzrost liczby mieszkańców wskazanych sołectw.

5.1.2 Bezrobocie

Według danych statystycznych na koniec marca 2016 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach wyniosła 673 osoby, tj. 13% ogółu bezrobotnych w powiecie. Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim na koniec marca 2016 r. wyniosła 13,4% i była wyższa niż średnia dla województwa świętokrzyskiego (12,7%).

Tabela 11: Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Brody na tle danych dla powiatu starachowickiego (dane w osobach, stan na 31.03.2016 r.).

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani Powiat starachowicki	Bezrobotni zarejestrowani Gmina Brody	Udział bezrobotnych z terenu gminy w stosunku do danych powiatowych
Ogółem bezrobotnych	4989	673	13,49
- z prawem do zasiłku	728	107	17,70
- kobiety	2287	299	13,07
- zamieszkali na wsi	2057	673	32,72
- bez kwalifikacji zawodowych	1089	148	13,59
- bez doświadczenia zawodowego	786	110	13,99
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	483	76	15,73
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	4346	579	13,32
- do 30 roku życia	1348	179	13,28
- w tym do 25 roku życia	662	88	13,29
- długotrwale bezrobotne	2740	363	13,25
- powyżej 50 roku życia	1479	192	12,98
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	817	105	12,85
- niepełnosprawni	344	32	9,30

Źródło: Opracowano na podstawie danych <http://starachowice.praca.gov.pl/>.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych z terenu Gminy Brody zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Starachowice, aż 86% to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ponad połowa bezrobotnych posiadała status osób długotrwale bezrobotnych, a blisko 45% osób stanowiły kobiety.

Tabela 12: Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Brody (stan na 31.03.2016 r.).

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani	% ogółu bezrobotnych w gminie
	Osoba	%
Ogółem bezrobotnych	673	100
- z prawem do zasiłku	107	15,9
- kobiety	299	44,4
- zamieszkali na wsi	673	100
- bez kwalifikacji zawodowych	148	22
- bez doświadczenia zawodowego	110	16,3
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	76	11,3
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	579	86,0
- do 30 roku życia	179	26,6
- w tym do 25 roku życia	88	13,1
- długotrwale bezrobotne	363	53,8
- powyżej 50 roku życia	192	28,5

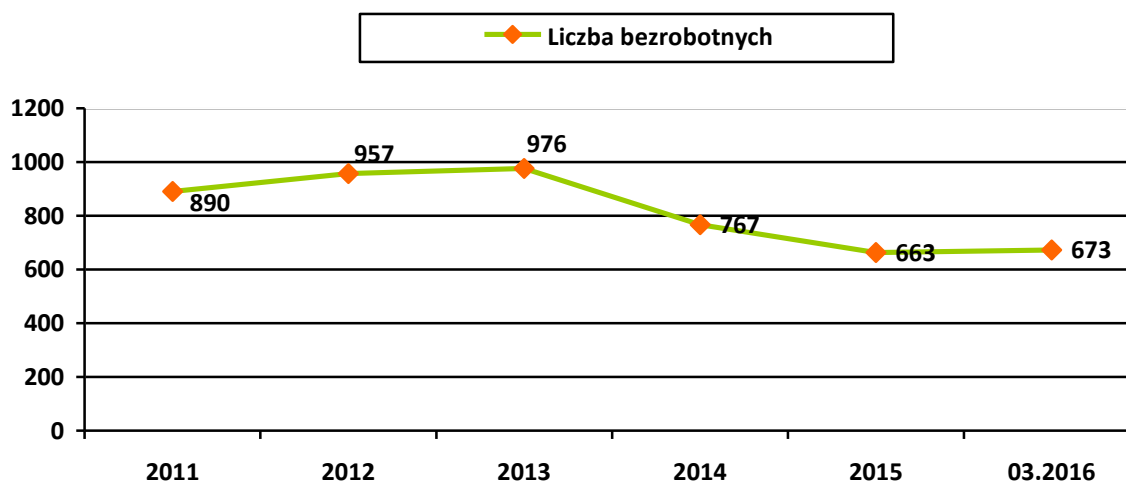

- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	105	15,6
- niepełnosprawni	32	4,8

Źródło: Opracowano na podstawie danych <http://starachowice.praca.gov.pl/>.

Analiza danych archiwalnych wskazuje na nieznaczną poprawę statystyk dotyczących liczby osób bezrobotnych. Poprawa sytuacji widoczna jest od roku 2014, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 4: Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Brody w latach 2011-2016 (dane w osobach, stan na 31.12, dla roku 2016 stan na 31.03).

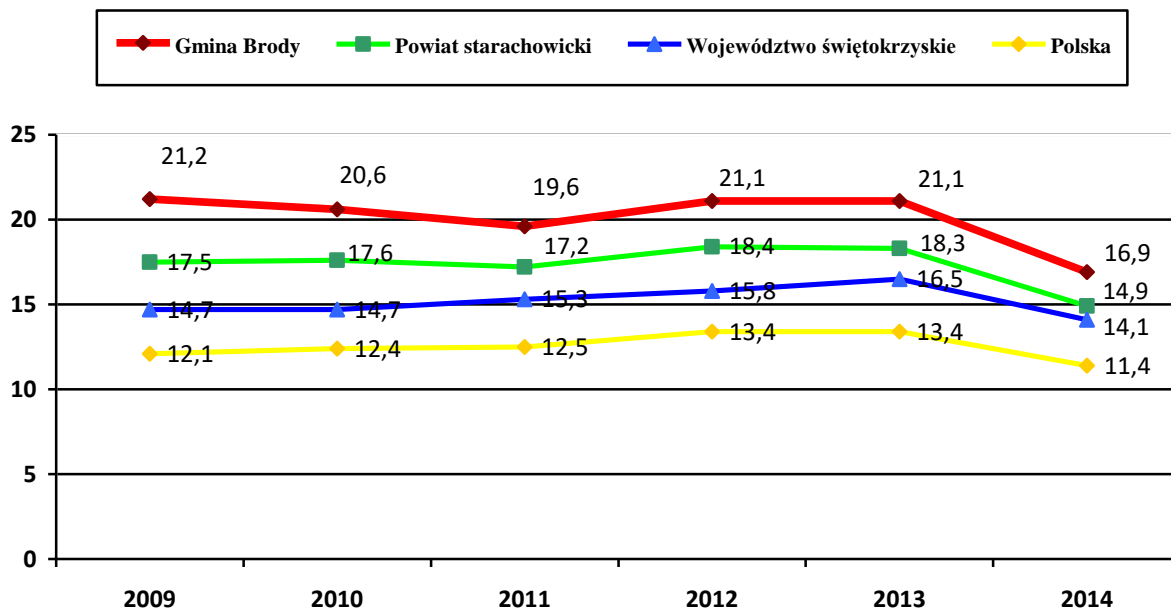

Źródło: <http://wupkielce.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy>.

Pomimo spadku liczby osób pozostających bez pracy w gminie Brody, to sytuacja na lokalnym rynku pracy nadal jest trudna. Pod względem stopy bezrobocia rejestrowanego Gmina Brody charakteryzuje się wyższymi wskaźnikami niż średnie wartości dla powiatu starachowickiego, województwa świętokrzyskiego i Polski. Tendencja ta ma charakter długofalowy i nie zmienia się od 2009 roku.

Wykres 5: Stopa bezrobocia w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych (dane w %, stan na 31.12).

Źródło: Oprac. na podst. <http://www.wup.kielce.pl/> oraz <http://www.polskawliczbach.pl/>.

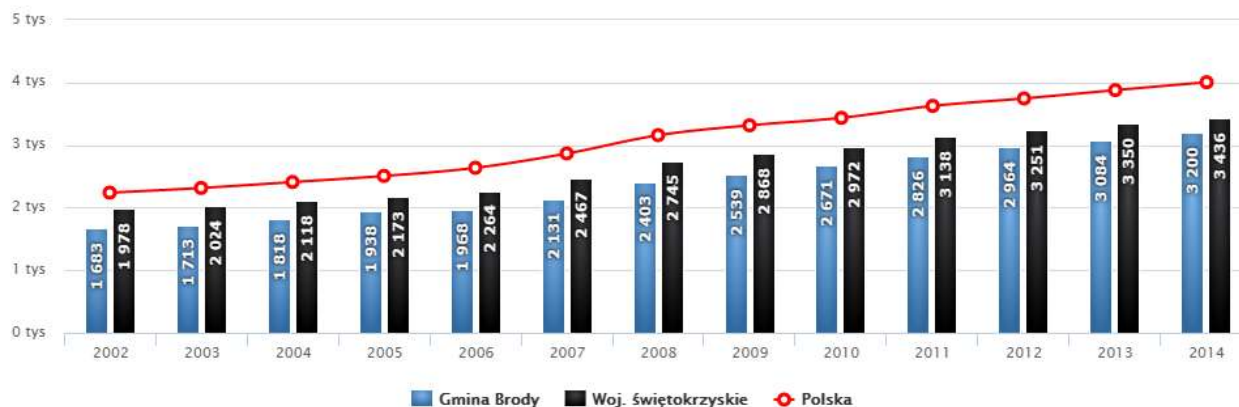
Powyższy wykres dowodzi, że problem znacznego bezrobocia jest istotną bolączką całej gminy. Brak pracy wśród wielu mieszkańców powoduje sytuację kryzysową na obszarze wszystkich sołectw gminy.

Trudną sytuację na lokalnym rynku pracy potęguje dodatkowo fakt, iż na terenie gminy brakuje miejsc pracy. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Brody według stanu na koniec grudnia 2014 roku 1 316 osób, mieszkańców gminy, wyjeżdżało do pracy do innych gmin, a 802 pracujących przyjeżdżało do pracy spoza gminy. Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy było ujemne i wynosiło -514 osób (źródło: <http://www.polskawliczbach.pl/>). Należy przypuszczać, iż większość osób wyjeżdżała do pracy do Starachowic, tj. stolicy powiatu starachowickiego koncentrującego największe firmy w tej części województwa świętokrzyskiego.

Liczba osób pracujących na 1000 ludności na koniec 2014 roku wyniosła w gminie Brody 92 osoby i była wartością zdecydowanie niższą niż średnia dla powiatu starachowickiego (202) oraz województwa świętokrzyskiego (182).

Problemem gminy jest także niższy poziom wynagrodzeń względem średniej dla województwa świętokrzyskiego czy średniej krajowej.

Wykres 6: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Brody w latach 2002-2014.

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Brody_swietokrzyskie#rynek-pracy-w-pigulce.

Pomimo rokrocznego wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (PLN) w gminie Brody, to różnica pomiędzy przeciętnymi wartościami dla województwa i Polski utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

5.1.3 Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego najlepiej zobrazuje koncentracja rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z danych statystycznych wynika, że na koniec 2015 roku z pomocy społecznej na terenie Gminy Brody skorzystało ogółem 451 rodzin (średnia 30 rodzin). Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzebie ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.

W celu wskazania obszarów koncentracji problemów związanych z systemem pomocy społecznej dokonano analizy przestrzennej według poszczególnych sołectw. Szczegółowe dane obrazuje poniższa tabela.

Tabela 13: Rodziny korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dane dla roku 2015).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Koncentracja rodzin korzystających z pomocy społecznej
1	Adamów	962	21	0,53
2	Bór Kunowski	205	21	2,49
3	Brody	1689	58	0,84
4	Budy Brodzkie	139	7	1,22
5	Dziurów	918	28	0,74
6	Jabłonna	353	32	2,20
7	Krynki	1213	38	0,76
8	Kuczów	957	41	1,04
9	Lipie	516	36	1,70
10	Lubienia	1041	37	0,86
11	Młynek	923	37	0,97
12	Ruda	657	31	1,15
13	Rudnik	516	16	1,21
14	Staw Kunowski	321	20	1,52
15	Styków	752	28	0,91
	RAZEM	10968	451	-

Źródło: Opracowano na podstawie danych UG Brody.

Najwięcej rodzin, które korzystały z pomocy społecznej zamieszkiwało sołectwa Brody i Kuczów. Natomiast analizując wskaźnik koncentracji rodzin korzystających z pomocy społecznej największa koncentracja sytuacji kryzysowej wystąpiła w sołectwie Bór Kunowski (2,49) oraz Jabłonna (2,20). Wskaźnik koncentracji rodzin korzystających z pomocy GOPS-u stanowi iloraz następującego działania:

(liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w danym sołectwie / liczba ludności sołectwa)

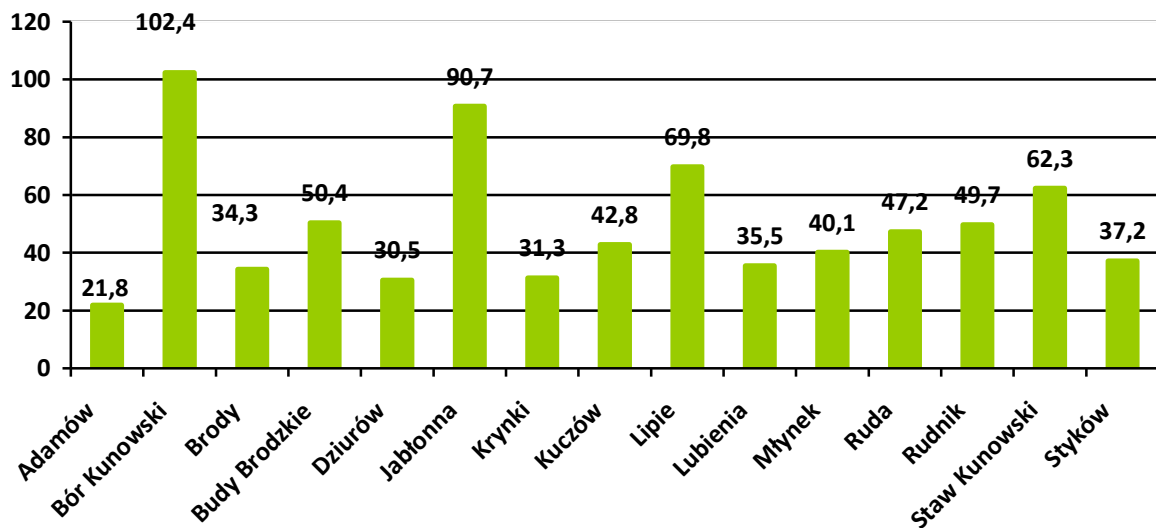
(liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w gminie / liczba ludności gminy)

Sytuacja kryzysowa (poziom badanego zjawiska jest większy w sołectwie o 25% niż średnia w całej gminie) wystąpiła ponadto w sołectwach: Lipie oraz Staw Kunowski. Najlepsza sytuacja w badanym zjawisku obserwowana była w sołectwie Adamów.

Przestrzenną analizę koncentracji rodzin korzystających z pomocy GOPS-u potwierdzają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.

Wykres 7: Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 000 ludności (stan na 31.12.2015r.).

Źródło: Na podst. danych Urzędu Gminy Brody.

Analizując dane dla Gminy Brody w zestawieniu z danymi powiatowymi czy wojewódzkimi problem ubóstwa na terenie gminy jest istotną bolączką lokalnej społeczności. Wszystkie przedstawione na poniższym wykresie dane wskaźnikowe są gorsze niż średnie wartości dla powiatu starachowickiego.

Tabela 14: Korzystający ze świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej – wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	Gmina Brody	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie	Polska
Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	36,6	34,8	36,8	28,3
Zasięg korzystania z pomocy społecznej - ogółem	11,6	8,0	10,2	7,7
Zasięg korzystania z pomocy społecznej - poniżej kryterium dochodowego	8,2	6,5	6,9	5,3
Zasięg korzystania z pomocy społecznej – powyżej kryterium dochodowego	3,4	3,2	3,3	2,4
Przeciętna liczba osób w	b.d.	2,36	2,58	2,55

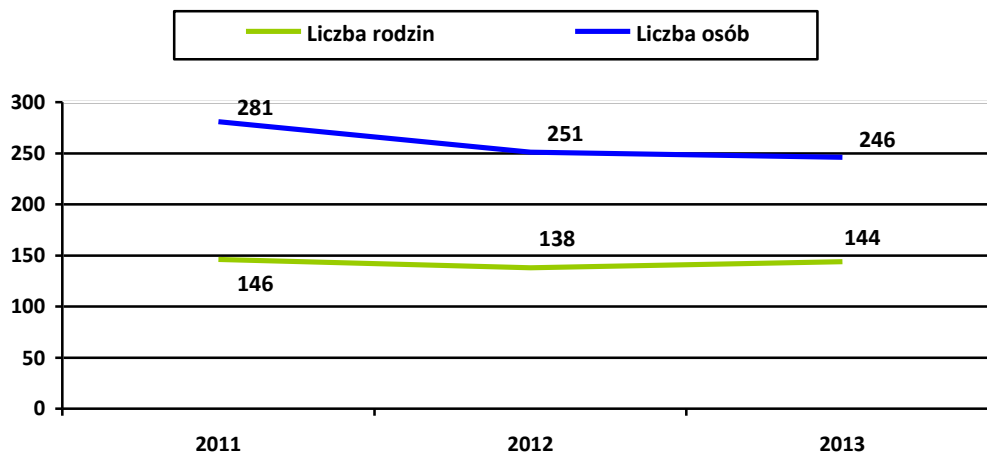
gospodarstwie domowym korzystającym z pomocy społecznej				
---	--	--	--	--

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Niepełnosprawność

Według danych statystycznych na koniec 2013 roku w całej gminie Brody z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu niepełnosprawności skorzystało 144 rodzin (246 osób), tj. ok. 2% społeczności gminy.

Wykres 8: Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2011-2013.

Źródło: GOPS Brody.

Aktywizacją osób niepełnosprawnych, oprócz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodach czy lokalnych stowarzyszeń zajmuje się Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej (PZAZ) w Strykowie. Instytucja powstała w 2001 roku jest jednostką organizacyjną Powiatu Starachowickiego – samorządowym budżetowym. Zakład zatrudnia 50 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 20 pracowników personelu. Aktualnie zakład realizuje swoje cele w dwóch miejscowościach, tj. w Strykowie oraz Kałkowie. Oddział w Strykowie jest zlokalizowany na terenie będącym własnością Powiatu Starachowickiego. Tereny te przekazał Zarząd Powiatu w trwały zarząd dla potrzeb Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej. Przekazane mienie stanowi ośrodek wypoczynkowy w bezpośrednim sąsiedztwie zalewu Brody z wjazdem od drogi krajowej nr 42. Część obiektów została zaadaptowana na pracownie. Obiekty wraz z przyległymi

36

terenami wymagają jednak gruntownej modernizacji. Bez koniecznych inwestycji prowadzenie działalności w zakresie usług wypoczynkowych i rekreacyjnych możliwe jest tylko w ograniczonym zakresie.

5.1.4 Przestępczość

Przestępczość to kolejny obszar poddany badaniu w celu zidentyfikowania sytuacji kryzysowych występujących na terenie Gminy Brody. Ponieważ przestępczość może mieć wieloraki charakter dane zostały podzielone na:

- postępowania karne,
- postępowania w sprawach wykroczeń,
- kolizje i wypadki drogowe,
- przestępstwa ogółem (postępowania karne, postępowania w sprawach wykroczeń, kolizje drogowe, wypadki)

Podstawowymi wskaźnikami użytymi w analizie skali tego zjawiska jest liczba przestępstw na 1000 mieszkańców oraz koncentracja liczby przestępstw uwzględniająca potencjał ludnościowy każdego sołectwa. Wskaźnik koncentracji liczby przestępstw stanowi iloraz następującego działania:

(liczba przestępstw w danym sołectwie / liczba ludności sołectwa)

(liczba przestępstw w gminie / liczba ludności gminy)

Najwyższa skala zjawiska przestępczości, biorąc pod uwagę postępowania karne, koncentruje się w sołectwie Lubienia. Wartości przewyższające o 25% średnią dla gminy odnotowano także w sołectwach: Brody, Krynki, Staw Kunowski oraz Styków. Szczegółową analizę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15: Koncentracja liczby przestępstw karnych (stan na 31.12.2015r.).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności (rok 2015)	Liczba przestępstw karnych	Liczba przestępstw karnych na 1000 mieszkańców	Koncentracja liczby przestępstw karnych
1	Adamów	962	6	6,2	0,54
2	Bór Kunowski	205	1	4,9	0,42
3	Brody	1689	26	15,4	1,33
4	Budy Brodzkie	139	2	14,4	1,24
5	Dziurów	918	4	4,4	0,38
6	Jabłonna	353	1	2,8	0,24
7	Krynki	1213	19	15,7	1,35
8	Kuczów	957	7	7,3	0,63
9	Lipie	516	4	7,8	0,67
10	Lubienia	1041	28	26,9	2,32
11	Młynek	923	3	3,3	0,28
12	Ruda	657	6	9,1	0,79
13	Rudnik	322	2	6,2	0,54
14	Staw Kunowski	321	6	18,7	1,61
15	Styków	752	12	16,0	1,38
	RAZEM	10968	127	11,6	

Źródło: Na podst. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach.

Najlepsza sytuacja w badanym aspekcie odnotowana została w sołectwie Jabłonna. W przypadku koncentracji liczby postępowań w sprawach wykroczeń najwyższa skala zjawiska przestępczości zanotowana została w sołectwie Krynki. Wartości przewyższające o 25% średnią dla gminy odnotowano także w sołectwach: Budy Brodzkie, Lubienia oraz Styków.

Tabela 16: Koncentracja liczby postępowań w sprawach wykroczeń (stan na 31.12.2015r.).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności (rok 2015)	Liczba postępowań w sprawach wykroczeń	Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców	Koncentracja liczby postępowań w sprawach wykroczeń
1	Adamów	962	9	9,4	0,50
2	Bór Kunowski	205	2	9,8	0,52
3	Brody	1689	30	17,8	0,95
4	Budy Brodzkie	139	4	28,8	1,55
5	Dziurów	918	3	3,3	0,18
6	Jabłonna	353	6	17,0	0,91
7	Krynki	1213	44	36,3	1,95
8	Kuczów	957	18	18,8	1,01
9	Lipie	516	7	13,6	0,73
10	Lubienia	1041	27	25,9	1,39

11	Młynek	923	5	5,4	0,29
12	Ruda	657	12	18,3	0,98
13	Rudnik	322	7	13,6	1,17
14	Staw Kunowski	321	5	21,7	0,84
15	Styków	752	25	33,2	1,79
	RAZEM	10968	204	18,6	

Źródło: Na podst. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach.

Największa koncentracja liczby kolizji i wypadków drogowych miała miejsce w sołectwie Lubienia. Wartości przewyższające o 25% średnią dla gminy odnotowano także w sołectwach: Krynki oraz Styków. Szczegółową analizę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17: Koncentracja liczby kolizji i wypadków drogowych (stan na 31.12.2015r.).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności (rok 2015)	Liczba kolizji i wypadków drogowych	Liczba kolizji i wypadków drogowych na 1000 mieszkańców	Koncentracja liczby kolizji i wypadków drogowych
1	Adamów	962	4	4,2	0,39
2	Bór Kunowski	205	0	0,0	0,00
3	Brody	1689	12	7,1	0,66
4	Budy Brodzkie	139	1	7,2	0,67
5	Dziurów	918	4	4,4	0,41
6	Jabłonna	353	4	11,3	1,05
7	Krynki	1213	20	16,5	1,53
8	Kuczów	957	7	7,3	0,68
9	Lipie	516	2	3,9	0,36
10	Lubienia	1041	35	33,6	3,13
11	Młynek	923	4	4,3	0,40
12	Ruda	657	6	9,1	0,85
13	Rudnik	322	3	9,3	0,87
14	Staw Kunowski	321	1	3,1	0,29
15	Styków	752	15	19,9	1,85
	RAZEM	10968	118	10,7	

Źródło: Na podst. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach.

Podsumowując wszystkie dane dla badanego zjawiska przestępczości największa koncentracja sytuacji kryzysowej występuje w sołectwie Lubienia. Wartości przewyższające o 25% średnią dla gminy odnotowano także w sołectwach: Krynki oraz Styków. Szczegółową analizę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18: Koncentracja przestępczości w poszczególnych sołectwach w gminie Brody (stan na 31.12.2015r.).

LP.	Miejscowość	Liczba ludności (rok 2015)	Postępowania ogółem	Przestępczość na 1000 mieszkańców	Koncentracja przestępczości
1	Adamów	962	19	20	0,48
2	Brody	1689	68	40	0,98
3	Budy Brodzkie	139	7	50	1,23
4	Bór Kunowski	205	3	15	0,36
5	Dziurów	918	11	12	0,29
6	Jabłonna	353	11	31	0,76
7	Krynki	1213	83	68	1,67
8	Kuczów	957	32	33	0,82
9	Lipie	516	13	25	0,62
10	Lubienia	1041	90	86	2,11
11	Młynek	923	12	13	0,32
12	Ruda	657	24	37	0,89
13	Rudnik	322	12	37	0,91
14	Staw Kunowski	321	12	37	0,91
15	Styków	752	52	69	1,69
	RAZEM	10968	449	41	

Źródło: Na podst. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach.

5.1.5 Niski poziom edukacji

Kolejnym obszarem poddanym ocenie w procesie identyfikacji obszaru kryzysowego jest system szkolnictwa funkcjonujący na terenie gminy. Istotnym elementem systemu edukacji jest dostępność do infrastruktury. Na terenie Gminy Brody system oświaty tworzy sieć szkół podstawowych oraz gimnazjalnych. Brak jest na terenie gminy placówek oświatowych kształcących młodzież na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Na terenie gminy na koniec 2014 roku nie funkcjonował także żaden żłobek, który oferowałby opiekę dla najmłodszych dzieci. Potwierdza to analiza danych wskaźnikowych.

Tabela 19: Dzieci objęte opieką w żłobkach i w wieku żłobkowym w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	dzieci w wieku do 3 lat ogółem	dzieci objęte opieką w żłobkach	odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach
Polska	1 124 854	66 365	5,9
Województwo świętokrzyskie	32 601	1 260	3,9
Powiat starachowicki	2 283	34	1,5
Gmina Brody	281	0	0,0

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Pod względem liczby dzieci objętych opieką sytuacja wygląda szczególnie niekorzystnie także w całym powiecie starachowickim. Znacznie lepiej wygląda sytuacja na poziomie edukacji przedszkolnej, choć i tutaj wartości wskaźnikowe dla Gminy Brody wypadają poniżej średnich wartości dla województwa świętokrzyskiego i powiatu starachowickiego. Na terenie gminy w placówkach wychowania przedszkolnego uczy się 582 dzieci na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat, a na jedno miejsce w placówce przypada aż 4,65 dzieci. Gmina charakteryzuje się także najmniejszym odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Wskaźniki na poziomie regionalnym kształtują się dużo korzystniej. Sytuację wychowania przedszkolnego najlepiej obrazuje poniższe tabele.

Tabela 20: Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym - wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane w osobach, stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego
Polska	794	1,17
Województwo świętokrzyskie	764	1,36
Powiat starachowicki	704	1,36
Gmina Brody	582	4,65

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Tabela 21: Dzieci w wieku 3-6 lat objęte wychowaniem przedszkolnym w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	dzieci ogółem	dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
	Osoba	Osoba	%
dzieci w wieku 3 - 6 lat			
Polska	1 459 850	1 200 840	82,3
Województwo świętokrzyskie	43 402	34 237	78,9
Powiat starachowicki	3 117	2 280	73,1
Gmina Brody	413	251	60,8
dzieci w wieku 3 - 4 lat			
Polska	811 223	581 132	71,6
Województwo świętokrzyskie	23 967	16 213	67,6
Powiat starachowicki	1 701	992	58,3
Gmina Brody	215	88	40,9

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

W zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego istotnym wskaźnikiem badającym ten obszar oświaty jest współczynnik skolaryzacji. Według danych GUS wskaźniki skolaryzacji dla Gminy Brody w roku 2014, zarówno dla szkół podstawowych jak i gimnazjalnych były niższe od średniej dla powiatu i regionu.

Tabela 22: Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	Współczynnik skolaryzacji brutto ⁷		Współczynnik skolaryzacji netto ⁸	
	szkoły podstawowe	Gimnazja	szkoły podstawowe	gimnazja
Polska	94,72	98,41	93,67	92,18
Województwo świętokrzyskie	94,30	97,19	93,43	92,88
Powiat starachowicki	94,14	97,96	93,57	93,56
Gmina Brody	86,40	77,34	85,98	76,77

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Na niższy wskaźnik skolaryzacji na terenie Gminy Brody zapewne ma wpływ migracja ludności, a zwłaszcza emigracja zarobkowa mieszkańców. Rodzice wyjeżdżający do pracy za granicę niedopełniają obowiązku informowania szkoły o zmianie miejsca pobytu.

Naukę w szkołach podstawowych oraz gimnazjalnych na terenie gminy zapewniają:

SZKOŁY PODSTAWOWE

- 1) Szkoła Podstawowa w Adamowie, ul. Kościelna 2
- 2) Szkoła Podstawowa w Brodach, ul. Szkolna 77
- 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziurowie
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jana Barańskiego w Krynkach, ul. Szkolna 1
- 5) Szkoła Podstawowa w Lipiu - Lipie 87
- 6) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lubieni im. Jana Pawła II; Lubienia ul. Hłżecka 20
- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa w Rudzie, ul. Widok 1
- 8) Szkoła Podstawowa w Rudniku
- 9) Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim Staw Kunowski 85
- 10) Zespół Placówek Oświatowych w Stykowie, ul. Świętokrzyska 22

GIMNAZJA

- 1) Publiczne Gimnazjum im. K. K. Baczyńskiego w Krynkach, ul. Szkolna 1
- 2) Publiczne Gimnazjum im. St. Staszica w Rudzie, ul. Widok 1

⁷ Współczynnik skolaryzacji brutto to Relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania (źródło: <http://stat.gov.pl/>).

⁸ Współczynnik skolaryzacji netto to Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania (źródło: <http://stat.gov.pl/>).

Większość szkół to placówki publiczne zarządzane przez samorząd gminy w Brodach. Niektóre placówki zarządzane są jednak przez lokalne stowarzyszenia. Ich listę zawiera poniższa tabela.

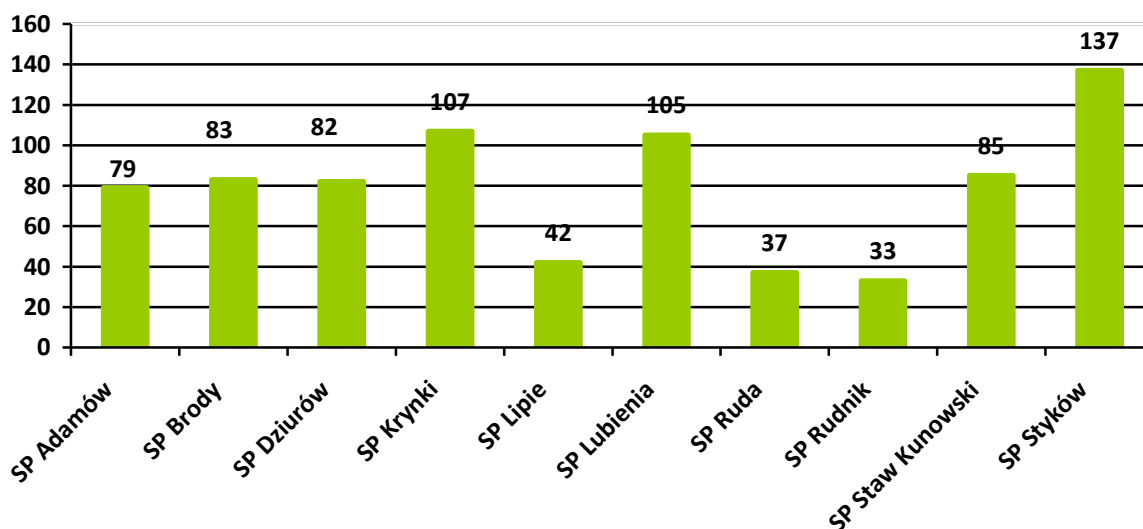
Tabela 23: Wykaz stowarzyszeń oświatowych działających na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).

Nazwa organizacji pozarządowej	Siedziba/adres
Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju Wsi Rudnik w Rudniku	Rudnik, 27-230 Brody
Stowarzyszenie Oświatowe „Nowa Szkoła” w Stawie Kunowskim	Staw Kunowski, 27-230 Brody
Stowarzyszenie Oświatowe „Nasza Szkoła” w Lipiu	Lipie, ul. Starachowicka 84 27-230 Brody

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

Wśród szkół podstawowych największa liczba uczniów uczęszczała do placówki w Stykowie. Najmniej uczniów kształci się w SP Rudnik.

Wykres 9: Liczba uczniów w szkołach podstawowych położonych na terenie Gminy Brody (dane w osobach, stan na 31.12.2014r.).

Źródło: Na podst. danych <http://www.polskawliczbach.pl/>.

Na 1 oddział w szkołach podstawowych na koniec 2014 roku przypadało 11 uczniów. Wartość ta była znacznie mniejsza niż średnia dla województwa świętokrzyskiego (17 uczniów) oraz średnia krajowa – 18 uczniów.

Wśród szkół gimnazjalnych na koniec 2014 roku największa liczba uczniów kształciła się w Publicznym Gimnazjum w Rudzie. Liczba uczniów w tej placówce wyniosła 151. Natomiast w Gimnazjum w Krynkach uczyło się 122 uczniów.

Większość szkół deklaruje udział w rozmaitych projektach i prowadzi zajęcia pozalekcyjne, w których uczniowie chętnie biorą udział.

Tabela 24: Liczba dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych w szkołach położonych na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).

LP	SZKOŁA	Liczba dzieci
1	PSP Lubienia	64
2	ZPO Styków	113
3	PSP Dziurów	67
4	SP Brody	74
5	PSP Ruda	25
6	Krynki	10
7	Adamów	25
8	SP Rudnik	37
9	SP Lipie	0
10	SP Staw Kunowski	70
11	PG Ruda	87
12	PG Krynki	57

Źródło: Dane Urząd Gminy w Brodach

Analizując stan szkolnictwa na poziomie gimnazjalnym pod uwagę wzięto osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum. Miarodajnym wskaźnikiem będą wyniki egzaminów zewnętrznych. Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi (źródło: <http://www.komisja.pl/>) egzamin gimnazjalny jest:

- ✓ powszechny i wszyscy uczniowie klas trzecich gimnazjum muszą do niego przystąpić
- ✓ obowiązkowy, bo przystąpienie do niego jest warunkiem ukończenia szkoły
- ✓ przygotowany w formie pisemnej – testy egzaminacyjne mają postać kilkunastostronicowej broszury
- ✓ przeprowadzany w gimnazjum w czasie trzech kolejnych dni
- ✓ części humanistyczna i matematyczno-przyrodnicza trwają po 150 minut; część egzaminu z języka obcego nowożytnego trwa 60 minut na każdym z poziomów: podstawowym i rozszerzonym

Egzamin gimnazjalny bada, w jakim stopniu uczeń opanował umiejętności ważne w życiu codziennym i przydatne w zdobywaniu wiedzy w szkole, np. wyszukiwanie i

wykorzystywanie informacji. Egzamin sprawdza wiadomości istotne dla przedmiotów humanistycznych, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz dla języka obcego nowożytnego. Jednocześnie pozwala na porównanie osiągnięć danego ucznia z osiągnięciami innych gimnazjalistów. Egzamin określa mocne strony ucznia, bądź sygnalizuje słabe.

Tabela 25: Wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie Brody (dane dla egzaminu w roku 2015).

Wyszczególnienie		Język polski	Historia	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język angielski PP	Język angielski PR	Język niemiecki PP	Język niemiecki PR
Średni wynik	W punktach	20,31	20,40	16,54	14,56	27,27	19,55	22,36	12,73
	W procentach	63,5	63,7	57,0	52,0	68,2	48,9	55,9	31,8
Liczba zdających		98	98	98	70	49	28	15	62
Liczba uczniów z wynikiem	Niskim	16	20	5	14	8	12	2	2
	Średnim	64	66	65	64	52	28	24	12
	wysokim	18	12	28	20	10	9	2	1
Liczba szkół z wynikiem	Niskim	0	0	0	0	0	-	0	-
	Średnim	2	2	1	1	1	-	2	-
	wysokim	0	0	1	1	1	-	0	-

Źródło: <http://www.komisja.pl>.

Tabela 26: Wyniki szkół z egzaminu gimnazjalnego 2015.

Szkoła	Egzamin	W szkole	Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju	
							Liczba zdających
Publiczne Gimnazjum im. St. Staszica w Rudzie	Język polski	48	64	63	62	61	62
	Historia i WOS	48	65	64	62	63	64
	Matematyka	48	64	57	48	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	48	56	52	48	49	50
	Język angielski PP	36	73	68	64	64	67
	Język angielski PR	31	47	49	45	44	48
	Język niemiecki PP	12	61	56	52	56	57
	Język niemiecki PR	8	33	32	35	46	41
Publiczne Gimnazjum im. K. K. Baczyńskiego w Krynkach	Język polski	50	63	63	62	61	62
	Historia i WOS	50	62	64	62	63	64
	Matematyka	50	50	57	48	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	50	48	52	48	49	50
	Język angielski PP	34	63	68	64	64	67
	Język angielski PR	18	53	49	45	44	48
	Język niemiecki PP	16	52	56	52	56	57
	Język niemiecki PR	7	30	32	35	46	41

Źródło: <http://www.komisja.pl>.

Wyszczególniono wyniki egzaminów, których wyniki plasują się poniżej średniej dla województwa świętokrzyskiego.

Wyniki uzyskane w roku 2015 przez gimnazjalistów z terenu Gminy Brody były lepsze niż te osiągnięte rok wcześniej.

Tabela 27: Wyniki szkół z egzaminu gimnazjalnego 2014.

Szkoła	Egzamin	W szkole	Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju	
							Liczba zdających
Publiczne Gimnazjum im. St. Staszica w Rudzie	Język polski	63	68	67	67	67	68
	Historia i WOS	63	57	57	57	58	59
	Matematyka	63	60	56	47	46	47
	Przedmioty przyrodnicze	63	58	54	53	53	52
	Język angielski PP	39	65	62	63	64	67
	Język angielski PR	24	41	41	41	42	46
	Język niemiecki PP	24	47	51	51	54	54
	Język niemiecki PR	8	31	35	35	42	39
Publiczne Gimnazjum im. K. K. Baczyńskiego w Krynkach	Język polski	36	66	67	67	67	68
	Historia i WOS	36	58	57	57	58	59
	Matematyka	36	50	56	47	46	47
	Przedmioty przyrodnicze	36	47	54	53	53	52
	Język angielski PP	20	55	62	63	64	67
	Język angielski PR	1	38	41	41	42	46
	Język niemiecki PP	16	58	51	51	54	54
	Język niemiecki PR	16	37	35	35	42	39

Źródło: <http://www.komisja.pl>

Wyszczególniono wyniki egzaminów, których wyniki plasują się poniżej średniej dla województwa świętokrzyskiego.

5.1.6 Niski poziom kapitału społecznego

Kapitał społeczny można definiować jako „sieć społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności⁹”. Kapitał społeczny ma dwie zupełnie różne postacie:

- opisując relacje wewnątrz danej społeczności mówimy o spajającym kapitale społecznym,
- charakteryzując relacje tej społeczności ze światem zewnętrznym mówimy o tak zwanym pomostowym kapitale społecznym.

⁹ „Od obszaru zdegradowanego do obszaru rewitalizacji”, dr Janusz Jeżak, Wojciech Kłosowski, dr Aleksandra Jadach-Sepioło), Instytut Rozwoju Miast na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Charakterystyczną cechą obszarów zdegradowanych jest najczęściej niski kapitał pomostowy. Natomiast obszary te charakteryzują się równolegle bardzo wysokim – zdecydowanie wyższym niż w innych dzielnicach – poziomem spajającego kapitału społecznego.

Zalecaną miarą deficytów kapitału pomostowego jest frekwencja w wyborach i referendach. Mieszkańcy Gminy Brody cechują się w tej materii niską aktywnością społeczną. W wyborach różnych szczebli od roku 2007 w większości przypadków frekwencja w gminie plasuje się poniżej średnich wartości dla powiatu i województwa. W celu zdiagnozowania obszaru, gdzie ta aktywność jest najniższa dokonano przestrzennego podziału gminy według sołectw. Na terenie Gminy Brody w większości sołectw powoływane są obwodowe komisje wyborcze, które pokrywają się z podziałem administracyjnym gminy. Analizie poddano frekwencję w wyborach wielu różnych szczebli władzy (wybory do Parlamentu Europejskiego, Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polski, Wybory do Sejmu i Senatu, Wybory Samorządowe).

❖ **Wybory samorządowe 2014 r.**

Frekwencja w Polsce: 47,21%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: 53,25%

Frekwencja w powiecie starachowickim: 51,25%

Frekwencja w gminie Brody: 55,28%

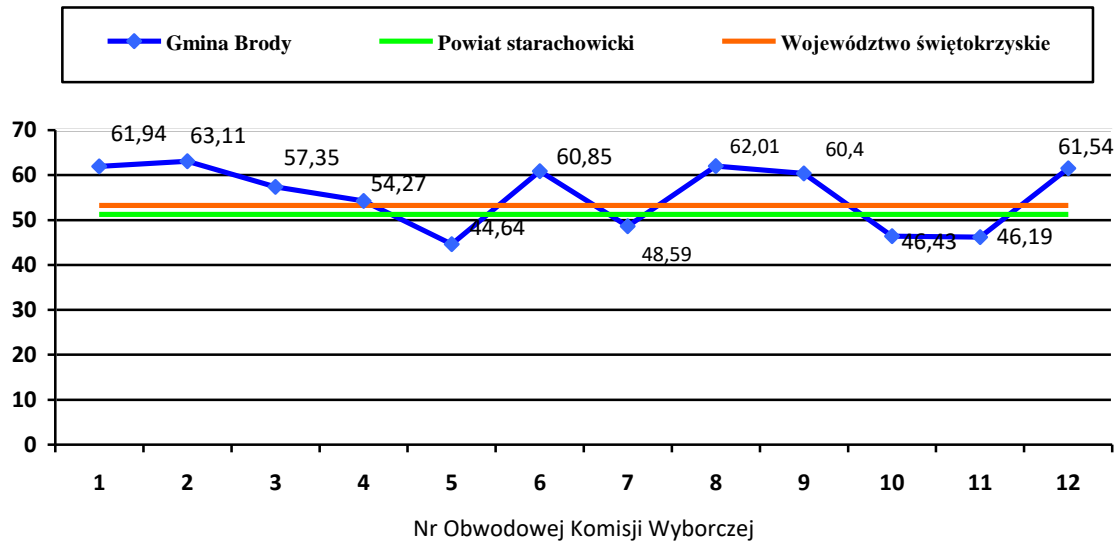
Tabela 28: Frekwencja w poszczególnych Obwodowych Komisjach Wyborczych podczas wyborów samorządowych z 2014 roku.

LP.	Adres	Obszar	Frekwencja wyborcza
1	Szkoła Podstawowa w Adamowie, Adamów ul. Kościelna 2, 27-230 Brody	Sołectwo Adamów	61,94
2	Urząd Gminy w Brodach, Brody ul. Stanisława Staszica 3, 27-230 Brody	Sołectwo Brody- ulice: Apteczna, Borówkowa, Graniczna, Jagodowa, Jarzębinowa, Jaśminowa, Leszczynowa, Lipowa, Nad Torami, Nadrzeczna, Na Stoku, Nowa, Parkowa, Polna, Południowa, Radomska, Relaksowa, Słoneczna, Sosnowa, Spacerowa, Spokojna, Sportowa, Stanisława Staszica, Starachowicka, Świerkowa, Wójtowska, Zielna.	63,11
3	Szkoła Podstawowa w Brodach, Brody ul. Szkolna 77, 27-230 Brody	Sołectwo Brody- ulice: Akacjąwa, Leśna, Piaskowa, Podgórze, Stoczki, Szkolna, Tatrzańska,	57,35
4	Szkoła Podstawowa w Dziurowie, Dziurów ul. Słoneczna 1, 27-230 Brody	Sołectwo Dziurów	54,27
5	Klub Rolnika w Kuczowie, Kuczów ul. Wysoka 118, 27-230 Brody	Sołectwo Kuczów	44,64
6	Szkoła Podstawowa w Lipiu, Lipie ul. Starachowicka 84, 27-230 Brody	Sołectwo Lipie	60,85
7	Szkoła Podstawowa w Lubieni, Lubienia ul. Hżecka 20, 27-230 Brody	Sołectwo Lubienia	48,59
8	Szkoła Podstawowa w Lubieni, Lubienia ul. Hżecka 20, 27-230 Brody	Sołectwa: Budy Brodzkie, Młynek, Przymiarki	62,01
9	Szkoła Podstawowa w Rudzie, Ruda ul. Widok 1, 27-230 Brody	Sołectwo Ruda	60,4
10	Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim, Staw Kunowski ul. Szkolna 6, 27-230 Brody	Sołectwa: Bór Kunowski, Rudnik, Staw Kunowski	46,43
11	Szkoła Podstawowa w Stykowie, Styków ul. Świętokrzyska 22, 27-230 Brody	Sołectwa: Styków, Jabłonna	46,19
12	Remiza Strażacka w Krynkach, Krynki ul. Długa 1, 27-230 Brody	Sołectwo Krynki	61,54

Źródło: <http://samorzad2014.pkw.gov.pl/>.

Wykres 10: Frekwencja w wyborach samorządowych z roku 2014 odnotowana w gminie Brody na tle danych lokalnych i regionalnych.

Źródło: Oprac. na podst. <http://samorzad2014.pkw.gov.pl/>.

Frekwencja poniżej średniej dla gminy odnotowana została w OBW nr 4 (sołectwo Dziurów), nr 5 (sołectwo Kuczów), nr 7 (sołectwo Lubienia), nr 10 (Staw Kunowski) oraz nr 11 (sołectwo Styków).

❖ **Wybory samorządowe 2010 r.**

Frekwencja w Polsce: 47,32%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: 53,59%

Frekwencja w powiecie starachowickim: 51,76%

Frekwencja w gminie Brody: 48,46%

Tabela 29: Frekwencja w poszczególnych Obwodowych Komisjach Wyborczych podczas wyborów samorządowych z 2010 roku.

Obwód nr	Adres	Granice obwodu	Frekwencja (%)
1	Szkoła Podstawowa w Adamowie	Sołectwo Adamów	62,50
2	Urząd Gminy w Brodach	Sołectwo Brody- ulice: Apteczna, Graniczna od nr 13 do nr 19, Jarzębinowa, Jaśminowa, Leszczynowa, Lipowa, Nad Torami, Nadrzeczna, Parkowa, Polna nr 1 i 2, Radomska od nr 2 do nr 41, Relaksowa, Słoneczna, Spokojna, Staszica, Starachowicka, Wójtowska, Zielna.	52,62
3	Szkoła Podstawowa w Dziurowie	Sołectwo Dziurów	56,88
4	Remiza Strażacka w Krynkach	Sołectwo Krynki - ulice: Apteczna, Cmentarna, Długa, Górna, Kościelna, Ostrowiecka od nr 1 do nr 87, Nad Zalewem, Poprzeczna, Skalna, Starachowicka, Szkolna.	66,12
5	Klub Rolnika w Kuczowie	Sołectwo Kuczów	43,23
6	Szkoła Podstawowa w Lipiu	Sołectwo Lipie	40,15
7	Szkoła Podstawowa w Lubieni	Sołectwo Lubienia	31,19
8	Szkoła Podstawowa w Lubieni	Sołectwo Młynek	40,00
9	Szkoła Podstawowa w Rudzie	Sołectwo Ruda	54,41
10	Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim	Sołectwo Staw Kunowski	41,67
11	Szkoła Podstawowa w Stykowie	Sołectwa: Styków, Jabłonna	44,23
12	Szkoła Podstawowa w Brodach	Sołectwo Brody- ulice: Akacyjowa, Graniczna od nr 1 do 11, Leśna, Piaskowa, Podgórze, Polna nr 4a, Radomska od nr 44a do nr 48a, Stoczki, Szkolna, Tatrzańska, Sołectwo Budy Brodzkie.	51,46
13	Szkoła Podstawowa w Rudniku	Sołectwo Rudnik Sołectwo Krynki- ulice: Ostrowiecka od nr 88 do nr 128, Pastwiska, Polna, Zakanale	46,41
14	Szkoła Podstawowa w Borze Kunowskim	Sołectwo Bór Kunowski	33,99

Źródło: <http://wybory2010.pkw.gov.pl/>

Frekwencja poniżej średniej dla gminy (48,46%) odnotowana została w obwodzie nr 5 (sołectwo Kuczów), nr 6 (sołectwo Lipie), nr 7 (sołectwo Lubienia), nr 8 (sołectwo Młynek), nr 10 (Staw Kunowski), nr 11 (sołectwo Styków i Jabłonna), nr 13 (sołectwo Rudnik oraz część sołectwa Krynki), a także obwód nr 14 (sołectwo Bór Kunowski).

❖ Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014 r.

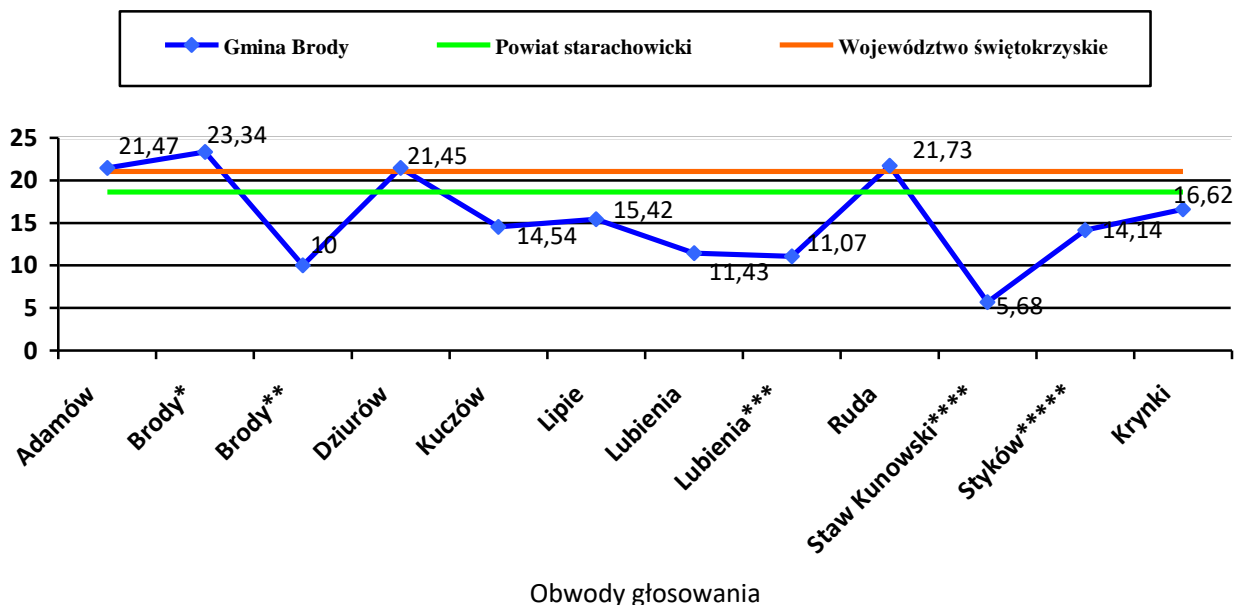
Frekwencja w Polsce: 23,83%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: 21,04%

Frekwencja w powiecie starachowickim: 18,62%

Frekwencja w gminie Brody: 15,29%

Wykres 11: Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego z roku 2014 odnotowana w gminie Brody na tle danych lokalnych i regionalnych.

* Sołectwo Brody- ulice: Apeieczna, Borówkowa, Graniczna, Jagodowa, Jarzębinowa, Jaśminowa, Leszczynowa, Lipowa, Nad Torami, Nadrzeczna, Na Stoku, Nowa, Parkowa, Polna, Południowa, Radomska, Relaksowa, Słoneczna, Sosnowa, Spacerowa, Spokojna, Sportowa, Stanisława Staszica, Starachowicka, Świerkowa, Wójtowska, Zielna.

** Sołectwo Brody- ulice: Akacyjowa, Leśna, Piaskowa, Podgórze, Stoczki, Szkolna, Tatrzańska,

*** Sołectwa: Budy Brodzkie, Młynek, Przymiarki

**** Sołectwa: Bór Kunowski, Rudnik, Staw Kunowski

***** Sołectwa: Styków, Jabłonna

Źródło: <http://pe2014.pkw.gov.pl/>.

W większości Obwodowych Komisji Wyborczych zlokalizowanych na terenie Gminy Brody frekwencja nie przewyższyła średniej frekwencji dla powiatu starachowickiego oraz województwa świętokrzyskiego. Najwyższą frekwencję odnotowano w sołectwach: Adamów, części sołectwa Brody, Dziurów oraz Ruda. Najmniej osób poszło do wyborów w sołectwach: Bór Kunowski, Rudnik, Staw Kunowski (wspólny okręg) oraz Brody (część sołectwa - ulice: Akacyjowa, Leśna, Piaskowa, Podgórze, Stoczki, Szkolna, Tatrzańska).

❖ Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 2015 r. oraz do Sejmu i Senatu 2015 r.

I tura wyborów Prezydenta RP:

Frekwencja w Polsce: 48,96%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: 46,33%

Frekwencja w powiecie starachowickim: 45,62%

Frekwencja w gminie Brody: 43,13%

Tabela 30: Frekwencja w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z roku 2015 – I tura połączona z wyborami do Sejmu i Senatu według poszczególnych obwodów wyborczych na terenie Gminy Brody.

Obwód nr	Nazwa jednostki	Frekwencja (%) w wyborach		
		Prezydenckie	Sejm	Senat
1	Szkoła Podstawowa w Adamowie	43,55	46,77	46,77
2	Urząd Gminy w Brodach	55,14	50,57	50,57
3	Szkoła Podstawowa w Brodach	38,58	37,53	37,53
4	Szkoła Podstawowa w Dziurówie	45,93	47,80	47,80
5	Klub Rolnika w Kuczowie	44,71	42,55	42,55
6	Szkoła Podstawowa w Lipiu	43,14	39,15	39,15
7	Szkoła Podstawowa w Lubieni	38,48	37,83	37,83
8	Szkoła Podstawowa w Lubieni	45,13	44,39	44,39
9	Szkoła Podstawowa w Rudzie	52,39	54,37	53,97
10	Szkoła Podstawowa w Stawie Kunowskim	29,22	30,42	30,42
11	Szkoła Podstawowa w Stykowie	37,65	37,01	37,01
12	Remiza strażacka w Krynkach	46,74	42,22	42,32

Źródło: <http://prezydent2015.pkw.gov.pl/>, <http://parlament2015.pkw.gov.pl/>.

II tura wyborów Prezydenta RP:

Frekwencja w Polsce: 55,34%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: 52,25%

Frekwencja w powiecie starachowickim: 51,74%

Frekwencja w gminie Brody: 49,30%

Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Frekwencja w wyborach do Sejmu i Senatu.

Frekwencja w Polsce: Sejm 50,92%, Senat 50,91%

Frekwencja w województwie świętokrzyskim: Sejm 46,82%, Senat 46,81%

Frekwencja w powiecie starachowickim: Sejm i Senat 45,91%

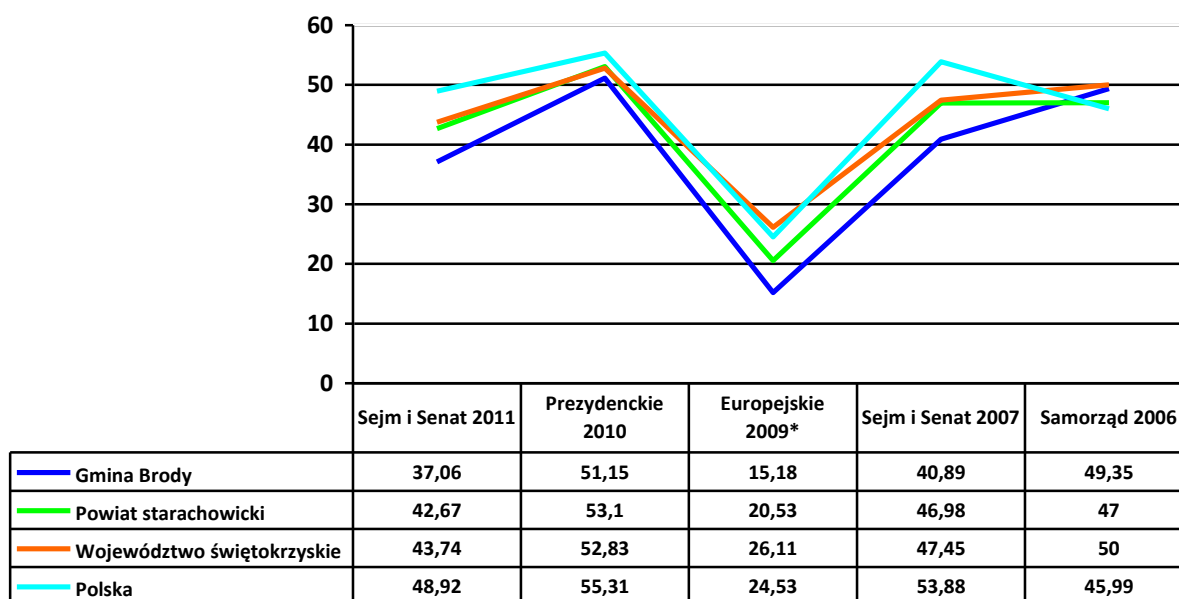

Frekwencja w gminie Brody: Sejm 42,23%, Senat 42,22%

❖ Frekwencja w wyborach w latach 2006-2011

Frekwencja w wyborach z lat 2006-2011 na terenie Gminy Brody stale wynosiła poniżej średniej dla województwa świętokrzyskiego. Wynik najlepiej obrazuje poniższy wykres.

Wykres 12: Frekwencja w wyborach przeprowadzanych w latach 2006-2011.

* Dane dla województwa świętokrzyskiego wspólne z woj. małopolskim (okręg nr 10).

Źródło: <http://wybory2011.pkw.gov.pl/>, <http://prezydent2010.pkw.gov.pl/>, <http://pe2009.pkw.gov.pl/>, <http://wybory2007.pkw.gov.pl/>.

Z przedstawionych analiz wynika, że społeczność Gminy Brody niechętnie brała udział w wyborach na różne szczeble władzy. Frekwencja w wyborach w zdecydowanej większości wynosiła wartości poniżej średniej dla województwa świętokrzyskiego. Taki wynik świadczy o niższym poziomie kapitału społecznego mieszkańców całej gminy.

5.1.7 Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym

W przedmiotowym obszarze problemowym diagnozowany jest poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W tym celu zbadano uczestnictwo w kulturze instytucjonalnej (aktywność w przedsięwzięciach organizowanych przez gminne jednostki kultury).

Organizacją życia kulturalnego na terenie Gminy Brody zajmuje się przede wszystkim Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej. Instytucja prowadzi cztery świetlice: Brody, Kuczów, Styków i Krynki. Ponadto zarządza obiektami sportowo-rekreacyjnymi w Brodach pod Zaporą oraz boiskami w Lipiu i Borze Kunowskim.

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020 głównymi zadaniami świetlic jest:

- troska o wychowanie dzieci,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży miejsca do spędzania czasu wolnego,
- pomoc rodzinom w prawidłowym wychowaniu dzieci,
- tworzenie optymalnych warunków rozwoju dziecka,
- zaspokajanie potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych,
- wzbogacanie potrzeb przez rozwijanie zainteresowań dzieci,
- propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- zapewnienie dzieciom możliwości rozwoju społeczno-moralnego,
- pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- rozwijanie umiejętności pracy indywidualnej oraz współdziałania w grupie.

W ramach działalności statutowej w Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej działają następujące zespoły artystyczne.

✓ ZESPÓŁ ŚPIEWACZY "BRODOWIANKI"

Zespół "Brodowianki" wywodzi się bezpośrednio z Zespołu Ludowego "Brodowianie" działającego w gminie Brody w latach 80-tych. Aktualnie w zespole śpiewa 7 kobiet.

Repertuar zespołu jest bardzo szeroki - od piosenki biesiadnej, poprzez przeboje muzyki "folk", aż po repertuar ludowy. Zespół wielokrotnie zdobywał nagrody i wyróżnienia na przeglądach i festiwalach piosenki, które odbywają się na terenie województwa świętokrzyski. Z zespołem współpracowało przez ostatnie lata kilku instruktorów. Aktualnie instruktorem zespołu jest Piotr Gąsowski.

✓ **ZESPÓŁ "ECHO ADAMOWA"**

Zespół "Echo" powstał w Adamowie w 2002 roku. W skład zespołu wchodzi aktualnie 8 kobiet i 1 mężczyzna. Zespół śpiewa na imprezach lokalnych jak i poza terenem Gminy Brody. Zdobywał również nagrody i wyróżnienia w konkursach i festiwalach folklorystycznych. Aktualnie z zespołem współpracuje Piotr Gąsowski.

✓ **ZESPÓŁ "JARZĘBINA" Z DZIUROWA**

Zespół "Jarzębina" z Dziurowa powstał po rozpadzie zespołu "Dziurówianki" w 2009 roku. Śpiewa w nim 7 kobiet. W repertuarze ma głównie piosenki biesiadne i folkowe. Nie stroni również od piosenek ludowych. Aktualnie z zespołem współpracuje instruktor Marek Basa.

✓ **ZESPÓŁ "DZIURÓWIANKI" Z DZIUROWA**

Zespół "Dziurówianki" powstał w 2009 roku z podziału pierwotnego zespołu Dziurówianki działającego od 2005 roku. W skład zespołu wchodzi 6 pań. Śpiewa i ćwiczy okazjonalnie. Zespół nie ma systematycznych prób. Występuje sporadycznie na lokalnych imprezach na terenie gminy.

✓ **CHÓR SENIORÓW "TĘCZA"**

Pierwotnie, Chór Seniorów "TĘCZA" nosił nazwę "Seniorzy" gdyż powstał w 2003 roku przy Kole Emerytów i Rencistów w Brodach. Trzon zespołu tworzą członkinie dawnego zespołu "Brodowianie". Występuje głównie na okolicznościowych imprezach lokalnych, oraz w sąsiednich gminach. Pod nową nazwą zespół występuje od 2012 roku.

✓ **Studio Piosenki CKiAL**

Studio Piosenki CKiAL Brody zostało założone w październiku 2011 roku. Zajęcia ze śpiewu prowadzi pani Kamila Woś. Celem działalności tej sekcji jest zainteresowanie dzieci i młodzieży śpiewem oraz występy na lokalnych imprezach artystycznych. Studio prowadzi

również naukę podstaw gry na gitarze i pianinie. Od początku istnienia Studia Piosenki, w zajęciach brało udział ok. 50 dzieci i młodzieży. Poniżej zdjęcia z różnych imprez na których występowali uczestnicy Studia Piosenki.

✓ **Zespoły taneczne**

Pierwsza grupa taneczna powstała przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Brodach w 2004 roku. Opiekę nad nim sprawowała pani Bożena Samela. Wtedy też przyjęto nazwę "FASCYNACJA". W niektórych okresach funkcjonowały równoległe grupy taneczne starszych dziewcząt pod nazwami: "EXTAZA", "ENIGMA" i Formacja Taneczna KCC. Młodsze dzieci, które rozpoczynały zabawę w taniec w ostatnich latach występowały pod nazwą: "Fascynacja-Mini", "Cukiereczki" i "Czekoladki". Jednak od początku działalności aż do chwili obecnej, podstawowym zespołem jest jednak "FASCYNACJA".

✓ **Gminna Orkiestra Dęta (działalność zawieszona)**

Gminna Orkiestra Dęta zawiesiła działalność z początkiem 2015 roku. Powodem zawieszenia, była zbyt niska frekwencja na próbach oraz decyzja kilku kluczowych muzyków o rezygnacji z gry w orkiestrze. Gminna Orkiestra Dęta powstała w lutym 2009 roku. Pierwsze próby rozpoczęły się w czerwcu pod kątem przygotowania repertuaru na Dożynki Powiatowo - Gminne, które odbyły się w Brodach w dniu 6.09.2009 roku.

W zakresie działalności sportowej Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach prowadzi następujące grupy sportowe:

- ✓ Kamienna - IV liga
- ✓ Kamienna - junior starszy
- ✓ Kamienna - trampkarz starszy
- ✓ Szkołka piłkarska
- ✓ Piłka halowa
- ✓ Siatkówka
- ✓ ALP Brody (Amatorska Liga Piłkarska)
- ✓ Sport szkolny

Największe imprezy sportowe organizowane dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Brody to:

- Indywidualne Biegi Przełajowe (w roku 2016 XXIV edycja)

- Czwórbój lekkoatletyczny
- Doroczny Festiwal Gier i Zabaw Ruchowych (Tradycyjnie w okolicach Dnia Dziecka największa w gminie impreza sportowa dla najmłodszych uczniów z klas I-III)
- Zawody w trójboju lekkoatletycznym
- Rozgrywki w Tenisa Stołowego.
 - ✓ Ludowy Klub Biegacza „Rudnik”

Historia Ludowego Klubu Biegacza „Rudnik” rozpoczęła się w kwietniu 1997 roku od startów w lokalnych imprezach biegowych. Pierwsze sukcesy przysły dopiero po 5 latach funkcjonowania LKB „Rudnik” jako klubu lokalnego. Sukcesem tego okresu było zainteresowanie licznej grupy dzieci i młodzieży ze środowiska wiejskiego możliwością uprawiania sportu bez większych nakładów finansowych ze strony rodziców młodych ludzi. Ta praca od podstaw zaowocowała sportowymi wynikami. Od 2011 roku klub odnosi sukcesy na imprezach biegowych w kraju i za granicą. W tym czasie klub zdobył następujące nagrody*:

Indywidualne: 17 tytułów Mistrza Polski, 4 tytuły vice Mistrza Polski

Drużynowo: II miejsce na Mistrzostwach Europy w biegach górskich, trzykrotnie Mistrzostwo Polski w biegach górskich

Ogółem: 65 medali Mistrzostw Polski, 95 medali Mistrzostw Makroregionu, 170 medali Mistrzostw Województwa.

*źródło: <https://www.facebook.com/Ludowy-Klub-Biegacza-Rudnik-134663770217563/timeline/>

Podsumowując, na tle danych lokalnych i regionalnych aktywność kulturalną w gminie Brody przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31: Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice (stan na 31.12.2015r.).

Wyszczególnienie	Gmina Brody	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie	Polska
Obiekty ogółem	1	10	135	4070
Imprezy	37	368	7237	217412
Uczestnicy imprez	4400	46144	1094693	34298323
Grupy artystyczne	8	54	563	16774
Członkowie grup artystycznych	72	814	8497	299605
Koła (kluby)	2	37	632	22906
Członkowie kół (klubów)	30	581	13430	511096

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Kolejnym obszarem objętym badaniem była aktywność czytelnicza mieszkańców gminy. Analizie poddano liczbę czytelników bibliotek publicznych zlokalizowanych na obszarze gminy. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32: Liczba czytelników bibliotek publicznych na terenie Gminy Brody (dane w osobach, stan na koniec 31.12).

Lp.	Nazwa Biblioteki	Liczba członków		
		2013	2014	2015
1	Biblioteka Publiczna w Brodach	589	560	566
2	Biblioteka Publiczna w Stykowie	332	340	334
3	Biblioteka Publiczna w Lubieni	200	186	180

Źródło: Urząd Gminy w Brodach.

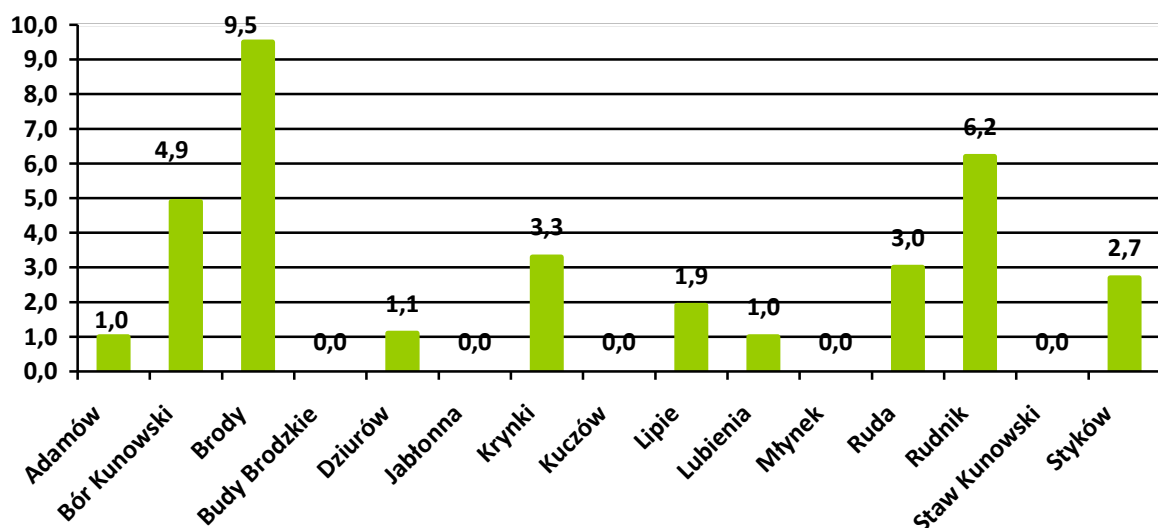
Zestawienie danych statystycznych porównujących gminę Brody na tle danych lokalnych i regionalnych wskazuje na słabą aktywność czytelniczą mieszkańców gminy.

Tabela 33: Biblioteki - wskaźniki (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	Gmina Brody	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie	Polska
ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)	3712	3856	4511	4100
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	3490,6	2680,1	3395,3	3397,6
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	98	123	133	164
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	16,2	18,2	20,3	18,3

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Kolejnym czynnikiem jaki poddano analizie jest aktywność społeczna mieszkańców. Aktywność ta może się przejawiać między innymi poprzez działalność i uczestnictwo w różnych organizacjach pozarządowych. Miernikiem wskaźnika jest liczba stowarzyszeń na 1 tys. mieszkańców. Na terenie Gminy Brody działa kilkadziesiąt stowarzyszeń (na koniec 2015 roku była to liczba 31 podmiotów). Największa ich liczba skupia się w sołectwie Brody.

Wykres 13: Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 1000 ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Brody (dane według stanu na 30.03.2016 r.).

Źródło: Opracowanie własne na podst. <http://www.krs-online.com.pl/>.

Średnio w gminie Brody liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 1000 mieszkańców wynosi 2,8. W większości sołectw osiągnięty wynik nie przekracza średniej dla gminy.

Warto zauważyć, iż Gmina Brody pod względem wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców osiągnęła wskaźnik lepszy niż średnia dla powiatu starachowickiego (2,64), ale gorszy niż średnia województwa świętokrzyskiego (3,27) oraz średnia krajowa (3,51).

5.2 Sfera gospodarcza

W poprzednim rozdziale dokumentu dokonano diagnozy negatywnych zjawisk społecznych. W tej części dokumentu dokonana zostanie analiza sfery gospodarczej. Stan lokalnej gospodarki (głównie podmiotów gospodarczych prowadzących na terenie gminy działalność gospodarczą, tworzących miejsca pracy) ma zasadniczy wpływ na potencjał społeczno-ekonomiczny całej gminy. Ilość firm, ich charakter oraz kondycja finansowa determinuje lokalny rynek pracy, a tym samym ma wpływ na sytuację ekonomiczną mieszkańców oraz samej gminy (np. wpływy do budżetu gminy z tytułu podatków).

5.2.1 Niski stopień przedsiębiorczości

Miarodajnym wskaźnikiem oceny negatywnych zjawisk gospodarczych jest niski stopień przedsiębiorczości. Najprostszym wskaźnikiem jest określenie ilości podmiotów w bazie REGON na 10 tys. mieszkańców. W tym celu konieczna była agregacja danych dla poszczególnych miejscowości i sołectw, które wchodzą w ich obszar. W celu określenia wielkości posłużono się danymi dostępnymi na stronie <https://prod.ceidg.gov.pl/> oraz <http://www.krs-online.com.pl/>.

Tabela 34: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w poszczególnych sołectwach w gminie Brody (stan na 31.05.2016 r.).

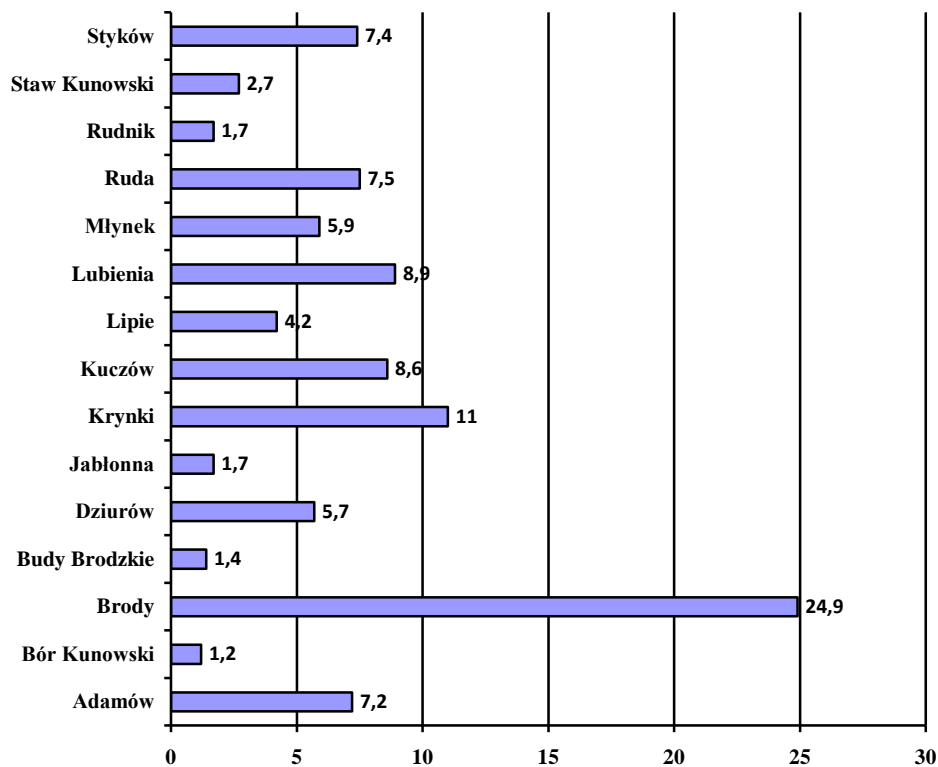
LP.	Miejscowość	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
1	Adamów	499
2	Bór Kunowski	390
3	Brody	977
4	Budy Brodzkie	647
5	Dziurów	425
6	Jabłonna	312
7	Krynki	602
8	Kuczów	596
9	Lipie	543
10	Lubienia	567
11	Młynek	423
12	Ruda	761
13	Rudnik	342
14	Staw Kunowski	561
15	Styków	652
Ogółem dla gminy		605

Źródło: Opracowanie własne na podst. <https://prod.ceidg.gov.pl/>, <http://www.krs-online.com.pl/>.

Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest na terenie sołectwa Brody (24,9% ogółu wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON). W większości pozostałych sołectw obserwowany jest niski stopień przedsiębiorczości. Aż 11 sołectw wyróżnia się gorszym, niż średnia dla gminy, wskaźnikiem podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (co zostało podkreślone w powyższej tabeli). Skumulowanie przedsiębiorczości w sołectwie Brody potwierdza poniższy wykres.

Wykres 14: Udział podmiotów gospodarczych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEIDG oraz Krajowego Rejestru Sądowego w stosunku do ogólnych wartości dla gminy (dane według sołectw, stan na 31.05.2016 r.).

Źródło: Opracowanie własne na podst. <https://prod.ceidg.gov.pl/>, <http://www.krs-online.com.pl/>.

Najlepszą miarą aktywności ekonomicznej mieszkańców gminy, szczególnie w zakresie mikro i małej przedsiębiorczości jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

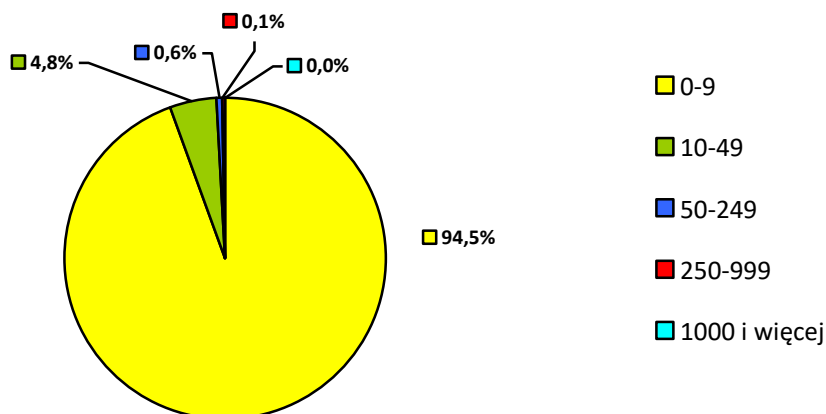
Tabela 35: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wpisów do CEiDG (dane dla podmiotów aktywnych, bez podmiotów wpisanych do KRS o stan na 05.2016r.).

LP.	Miejscowość	Os. fiz. prowadzące działalność gospodarczą	Liczba mieszkańców (12.2015)	Os. Fizyczne prowadzące działalność gosp. na 1000 ludności	Koncentracja
1	Adamów	28	962	29	1,12
2	Bór Kunowski	2	205	10	3,35
3	Brody	70	1689	41	0,79
4	Budy Brodzkie	3	139	22	1,51
5	Dziurów	27	918	29	1,11
6	Jabłonna	9	353	25	1,28
7	Krynki	53	1213	44	0,75
8	Kuczów	38	957	40	0,82
9	Lipie	10	516	19	1,68
10	Lubienia	32	1041	31	1,06
11	Młynek	22	923	24	1,37
12	Ruda	20	657	30	1,07
13	Rudnik	4	322	12	2,63
14	Staw Kunowski	11	321	34	0,95
15	Styków	29	752	39	0,85
	RAZEM	358	10968	33	

Źródło: Opracowano na podstawie danych <https://prod.ceidg.gov.pl/>.

W ponad połowie sołectw na terenie Gminy Brody liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności zawierała wartości poniżej średniej dla gminy.

Wielkość podmiotów gospodarczych na terenie gminy wskazuje na dominujący udział mikro firm. Liczba firm zatrudniających do 9 osób na koniec 2015 r. wyniosła 629 podmiotów, co stanowiło wartość 94,5% ogółu podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy. Ogółem sektor MSP (liczba pracowników 0-249) reprezentowało 669 podmiotów. Tylko jeden podmiot zatrudniał od 250 do 999 osób. Na koniec 2015 r. żaden podmiot prowadzących działalność na terenie Gminy Brody nie zatrudniał więcej niż 1000 osób.

Wykres 15: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON z terenu Gminy Brody według liczby zatrudnianych pracowników (stan na 31.12.2015r.).

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Większość firm prowadzących działalność gospodarczą stanowił sektor prywatny. Na koniec 2015 roku podmioty prywatne stanowiły liczbę 649 (w sektorze publicznym było 21 podmiotów).

Diagnoza jednoznacznie wskazuje na słabą przedsiębiorczość na obszarze niemal całej gminy. Potwierdza to analiza na tle danych lokalnych i regionalnych.

Tabela 36: Podmioty gospodarki REGON - wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2015r.).

Wyszczególnienie	Gmina Brody	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie	Polska
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	604	781	880	1089
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	60	78	88	109
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	51	60	67	77
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,80	2,64	3,27	3,51

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Dane archiwalne wskazują tendencję wzrostową zarówno liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, jak również osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności. Niestety osiągnięte rokrocznie średnie wartości dla Gminy Brody znacznie odbiegają od średnich wartości notowanych w powiecie starachowickim i województwie świętokrzyskim.

Tabela 37: Podmioty gospodarki REGON - wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych i regionalnych w latach 2010-2015 (stan na 31.12).

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności						
Woj. świętokrzyskie	848	829	848	866	872	880
Powiat starachowicki	774	737	745	773	781	781
Gmina Brody	545	549	565	592	598	604
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności						
Woj. świętokrzyskie	68	65	66	67	67	67
Powiat starachowicki	62	58	58	60	61	60
Gmina Brody	46	46	47	50	50	51

Źródło: Oprac. na podst.: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>.

Do głównych pracodawców na terenie Gminy Brody można zaliczyć następujące firmy¹⁰:

- ✓ "ZĘBIEC" Zakłady Górniczo - Metalowe S.A.
- ✓ GERSAND Spółka z o.o. Spółka komandytowa ul. Żabia 21, 27-400 Ostrowiec Św.
- ✓ Z.P.H.U. "MIKRON" (produkcja części do samochodów i maszyn) z Lubieni
- ✓ P.P.H.U. "SPEC" s.c. Artur Śliwa Wiesław Zawłocki
- ✓ P.W. "TRUCHLEWSKI" (Usługi instalacyjne sieci wod-kan, co i gaz) Brody
- ✓ Zakład usług Leśnych "Leśnik" Krynki
- ✓ Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Brodach - sieć sklepów branży spożywczo – przemysłowej
- ✓ Ośrodek Usług Socjalnych "Relax" Brody
- ✓ P.P.H.U. "IRENA" (stacja paliw) Krynki
- ✓ 'ZEJ-DROB' (ubojnia drobiu) Adamów

¹⁰ Na podstawie <http://brody.info.pl/firmy.html>.

- ✓ "PROP-BUT" Zakład Dystrybucji Gazu
- ✓ Firma Transportowo -Handlowa "MIRADEX" Mirosław Kędzierski Staw Kunowski
- ✓ P.W. "BUDZYŃ" (przetwórstwo mięsa) Krynki
- ✓ "KUCHARSCY" sp. j. (stacja paliw, piekarnia) Lubienia
- ✓ Kopyś Ryszard (piekarnia) Ruda
- ✓ Pocheć Andrzej (piekarnia) Krynki
- ✓ Stachuczy Edward (piekarnia) Brody
- ✓ P.P.H. "KWASMAR" (przetwórstwo spożywcze) Adamów

Jednym z głównych pracodawców sektora publicznego jest Urząd Gminy w Brodach wraz z jednostkami podległymi i oświatowymi. Tylko niewielka część mieszkańców zajmuje się agroturystyką oraz usługami turystycznymi, choć Gmina posiada duże atuty turystyczne. Przede wszystkim są to znaczne obszary leśne (możliwość rozwoju turystyki pieszej, rowerowej).

Na miejscowym terenie jest potencjał do rozwoju turystyki historycznej (tereny przemysłowe dawnego Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego, Centralnego Okręgu Przemysłowego). Teren gminy od wczesnego średniowiecza stanowił ważne skrzyżowanie szlaków handlowych a same Brody stanowiły punkt przeprawy (bród) przez rzekę. Nazwa Brody wiąże się z miejscem, gdzie można było przejść lub przejechać na drugi brzeg. Miejsca takie były odpowiednio oznaczone wbitymi w dno drągami a koryto rzeki było wykładane darnicami lub kłodami. Z brodu przez Kamienną korzystali podróżujący z południa na północ (przez Opatów, Łagów, Wąchock, Iłżę) oraz z zachodu na wschód (przez Iłżę, Solec). Brody należą do najstarszych w Polsce ośrodków przemysłowych. Wprawdzie udokumentowana w pisanych źródłach historia przemysłu w tej miejscowości rozpoczyna się 19 stycznia 1624 roku, kiedy to Mikołaj Szyszkowski - bratanek biskupa krakowskiego odstąpił Mikołajowi Skarszewskiemu i jego żonie Annie z Biskupskich kuźnicę Bród w kluczu iłżeckim, jednakże inne źródła w sposób pośredni ukazują, że historię hutnictwa w Brodach należy datować o około 100 lat wcześniej.

W XIX wieku w ramach inwestycji rządowej w Brodach zbudowano pudlingarnię i walcownię oraz osiedle przyfabryczne. Pudlingarnia Brodzka miała produkować rocznie około 40 tys. cetnarów żelaza pudlingowego. Osiedle przyfabryczne budowane równocześnie z zakładem składało się z domków dla robotników budowanych z kamienia łamanego,

krytych gontem. W połowie XIX wieku. W okolicach Brodów funkcjonował kamieniołom wyposażony w trzy piece. Produkowane tam wapno hydrauliczne miało jakość najlepszego cementu portlandzkiego. Przy zakładzie brodzkim była czynna cegielnia o dwóch piecach, które dostarczały cegłę budowlaną czerwoną i cegłę ogniotrwałą dla potrzeb zakładów. Kres działalności przemysłowej w Brodach położyła powódź z 1903 roku. Do dziś zachowały się tylko nieliczne ślady dawnych obiektów, m.in. fragment pięknego kamiennego przelewu (cztery przęsła z dawniej siedmioprzęsłowego), skompilowany z oryginalnego przyczółka ze skrzydełkiem, dwóch przęseł i luźno stojącego filara - jest jednym z najcenniejszych zabytków budownictwa hydrotechnicznego w Staropolskim Zagłębiu Przemysłowym.

Niewątpliwym turystycznym atutem Gminy jest także zbiornik wodny Brody Iłżeckie na rzece Kamiennej położony w sołectwie Brody. Zbiornik powstał w latach 1960-1964 dla zaopatrzenia w wodę zakładów przemysłowych w Zębcu i Tychowie. Aktualne funkcje zbiornika to:

- ochrona powodziowa
- wyrównanie minimalnych przepływów rzeki Kamiennej poniżej zbiornika
- energetyczna
- rekreacyjna
- wędkarstwo

Pojemność całkowita zbiornika to 7,59 mln m³, a jego powierzchnia przy max. poziomie piętrzenia to 203,8 ha (wg pomiarów IMGW czerwiec 2010 r., źródło: <http://warszawa.rzgw.gov.pl/>). Zbiornikiem zarządza Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie (RZGW). Choć jest to jeden z największych sztucznych zbiorników wodnych w województwie świętokrzyskim, to jego potencjał nie jest wykorzystywany. Pogarszający się z roku na rok stan wody w zbiorniku Brody Iłżeckie zniechęca do wypoczynku i rekreacji na terenie gminy. Choć na przestrzeni kilku ostatnich lat wiele zrobiono w bezpośrednim otoczeniu zbiornika (uporządkowanie terenów wokół zbiornika), to lista potrzeb inwestycyjnych i związanych z nimi oczekiwań jest długa. Sytuacji nie poprawia jednak zawila sytuacja własnościowa zbiornika oraz terenów przyległych (obiektem zarządza RZGW w Warszawie, część terenów przyległych należy do kolei, część do właścicieli prywatnych, a samorząd gminy gospodaruje niewielkimi terenami położonymi głównie poza bezpośrednim otoczeniem zbiornika). Wieloletnie zaniedbania inwestycyjne na zbiorniku oraz wokół niego sprawiły, że z roku na rok malała liczba turystów odwiedzających gminę. Brak turystów

pogłębiał zaniechania inwestycyjne w infrastrukturze turystycznej. Aktualną bazę turystyczną na terenie Gminy Brody przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38: Liczba obiektów turystycznych /gospodarstw agroturystycznych oraz liczba miejsc noclegowych w tych obiektach (dane dla Gminy Brody, stan na 31.05.2016r.).

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Liczba miejsc noclegowych
1	Gospodarstwo agroturystyczne Olga i Stanisław Kosior	Lipie, ul. Podłaziska 14 tel. 041 274-57-60	8
2	Karczma "U Jana"	Kuczów ul. Ostrowiecka 37, tel. (0-41) 271 67 71	45
3	Zajazd, Restauracja "CARMEN"	Brody ul. Ostrowiecka 16 tel.. (0-41) 271 14 14	18
4	Motel, przystań wodna	Brody ul. Starachowicka 35 tel./fax (0-41) 271 63 92, 0-604 103 886	35
5	Ośrodek Wypoczynkowy "OCZKO"	Krynki ul. Starachowicka 55 tel./fax: (0-41) 271 66 96	50
6	Ośrodek Wypoczynkowy Gospodarstwo Pomocnicze DPS Styków Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej (nad zalewem)	Styków, ul. Świętokrzyska 125, tel. 041 271-65-02 (w sezonie letnim) tel. (0-41) 271 63 86	50
7	Restauracja "KARPIK"	Brody ul. Starachowicka 27 tel. (0-41) 271 65 16	b.d.
8	Irena – Restauracja i Hotel	Krynki, ul. Ostrowiecka 32, tel. 041 271-16-26	11
9	Restauracja, Zajazd "SZARY WILK"	Młynek ul. Warszawska 9 tel. (0-41) 271 18 67	b.d.

Źródło: Oprac. Urząd Gminy w Brodach

Zdecydowana większość zaplecza turystycznego zlokalizowana jest wokół zbiornika Brody Iłżeckie. Wokół zalewu położone są ośrodki wypoczynkowe, pola biwakowe, gospodarstwa agroturystyczne, wypożyczalnie żagliówek, kajaków, rowerów wodnych oraz restauracje. Część wymaga niezbędnych inwestycji, ale brakuje środków na pokrycie kosztów tych przedsięwzięć.

Istotnym problemem sfery gospodarczej na terenie gminy jest słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Objawia się ona nie tylko małą liczbą zatrudnianych pracowników, ale także niewielką wielkością nakładów inwestycyjnych. Ze względu na brak danych statystycznych dla Gminy Brody kondycję lokalnych przedsiębiorstw można porównać zestawiając dane statystyczne dla powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca w powiecie starachowickim na koniec 2014 roku wyniosły 1 682,6 zł. i były niższe niż średnie wartości dla województwa świętokrzyskiego (2 179,9 zł.) oraz dużo niższe niż średnie wartości dla

Polski (3 905,4 zł.). Dla powiatu starachowickiego niekorzystnie przedstawia się także wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca. Na koniec 2014 r. wartość ta wyniosła 25 458,5 zł. (w województwie było to 30 908,0 zł., a w skali całego kraju 44 343,9 zł.).

Słabą kondycję lokalnego biznesu potwierdziły konsultacje społeczne. Firmy niechętnie inwestują na terenie Gminy Brody. Jednym z zasadniczych powodów jest brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych oraz zaniedbany zbiornik wodny w Brodach.

5.3 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W celu zdiagnozowania obszarów problemowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej dokonano, tam, gdzie było to możliwe, analizy przestrzennej dla poszczególnych sołectw w gminie.

Ogólna diagnoza sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazuje, że dostępność do podstawowych usług na terenie Gminy Brody jest stosunkowo dobra.

Na terenie Gminy funkcjonuje kilka Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. Zlokalizowane są one w sołectwach: Krynki, Styków oraz Lubienia.

Na terenie gminy znajduje się kilka parafii Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Są to: Parafia p.w. Wniebowzięcia N. M. P. Krynki, Parafia p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Lubieni, Parafia p.w. św. Jana Chrzciciela w Adamowie, parafia p.w. NMP Wspomożenia Wiernych w Stykowie oraz Parafia p.w. św. Stanisława Biskupa w Dziurówie.

Dostęp do infrastruktury kulturalnej zabezpiecza Centrum Kultury i Aktywności Lokalnej w Brodach. Siedziba mieści się w Brodach przy ul. Radomskiej 34, ale głównymi miejscami, które skupiają osoby aktywnie uczestniczące w życiu Kulturalnym są świetlice wiejskie. Świetlice są miejscami otwartymi na każdego bez względu na status społeczny, wykształcenie, sytuację socjalno – bytową. Są miejscami przeznaczonym do spędzania czasu wolnego, rekreacji, rozwijania zainteresowań, a także integracji lokalnych społeczności. Na terenie gminy świetlice/domy ludowe zlokalizowane są w 4 miejscowościach, tj. Brody, Krynki, Kuczów oraz Styków.

Dostęp do podstawowej bazy sportowo-rekreacyjnej zabezpieczają także obiekty szkolne. Każda szkoła podstawowa i gimnazjum posiada dostęp do boiska sportowego.

Ponadto strefy rekreacji sportu dla dzieci i młodzieży znajdują się w miejscowości Styków, Lipie, Lubienia, Krynki i Brody. Strefy rekreacji dla małych dzieci znajdują się w Adamowie, Brodach i Dziurowie.

5.3.1 Transport

Infrastrukturę transportową na terenie Gminy Brody tworzy sieć dróg oraz linia kolejowa. Przez teren Gminy Brody przebiega droga krajowa nr 9 (o znaczeniu międzynarodowym) z Warszawy przez Radom, Rzeszów do Barwinka oraz droga krajowa nr 42 ze Skarżyska-Kamiennej, przez Starachowice do Rudnika. Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe oraz gminne. Przez teren gminy nie przebiega żadna droga wojewódzka.

Tabela 39: Wykaz dróg i ulic na terenie Gminy Brody z podziałem na klasy (stan na 31.05.2016 r.).

Nr drogi nowy/stary	Klasa drogi*	Nazwa drogi	Długość drogi (km)
0613 T (15916)	G	Styków - Pawłów	0,915
0613 T (15918)	G	Starachowice- Adamów - Styków	6,497
0625 T (15929)	G	Krynki - Brody	3,740
0627 T (15931)	G	Styków - Kałków	2,679
0621 T (15925)	G	Brody – Staw Kunowski – Rudnik	6,573
0626 T (15930)	Z	Styków - Brody	3,944
0624 T (15928)	Z	Krynki Fabryczne – Krynki Małe	3,147
0616 T (15920)	Z	Starachowice – Dziurów - Styków	3,711
0623 T (15927)	Z	Krynki Duże - Rudnik	1,980
0614 T (15917)	L	Kuczów przez wieś	1,439
0615 T (15919)	L	Adamów przez wieś	2,770
0618 T (15922)	L	Lipie – Henryk - Szyb	5,356
0619 T (15923)	L	Komorniki - Suszarnia	1,784
0620 T	L	Lubienia – Przymiarki – Budy Brodzkie –	6,578

(15924)		Działki - Młynek	
0622 T (15926)	L	Bór Kunowski – Staw Kunowski	4,209
Razem:			60,385

G – drogi powiatowe główne – centralna sieć dróg powiatowych, stanowiąca połączenia miast ze sobą, połączenia siedzib powiatu z siedzibami gmin, połączenia siedzib gmin ze sobą, odcinki drogi spełniające układ sieci, drogi obciążone ruchem komunikacji publicznej
Z – drogi powiatowe zbiorcze – uzupełniająca sieć dróg powiatowych, obciążona ruchem komunikacji publicznej, spełniająca przesłanki ustawy o drogach publicznych

L – drogi powiatowe lokalne – do ewentualnego przekazania do gmin – nie spełniają przesłanek ustawy o drogach publicznych, nie stanowią połączenia miast, będących siedzibami powiatów siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą, brak jest regularnej komunikacji publicznej, drogi w większości stanowiące tylko dojazdy do wsi, po których odbywa się ruch lokalny.

Źródło: Dane Urząd Gminy w Brodach.

Transport szynowy zabezpiecza magistrala kolejowa Łódź Kaliska – Dębica. Stacje kolejowe znajdują się w Stawie Kunowskim, Brodach oraz Stykowie.

Większość sołectw z terenu Gminy Brody ma zapewnioną możliwość korzystania z komunikacji. Za przewóz osób odpowiada Miejski Zakład Komunikacyjny w Starachowicach, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS), Polskie Koleje Państwowe (PKP) oraz prywatni przewoźnicy (BUS). Zasadniczym problemem jest częstotliwość połączeń. Niewielka ich liczba nie jest dostosowana do potrzeb społeczności lokalnych, w efekcie czego mieszkańcy zmuszeni są do korzystania z własnych środków transportu.

5.3.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego

Ochronie prawnej podlegają zabytkowe obiekty architektoniczne. Choć na terenie gminy nie jest ich wiele, to jednak podnoszą one jej walory turystyczne i krajobrazowe. Zestawienie zabytków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40: Rejestr zabytków nieruchomości położonych na terenie Gminy Brody (według stanu na dzień 31.12.2014 r.).

Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr w rejestrze zabytków nieruchomości („A”), założonym dla woj. świętokrzyskiego
Brody	urządzenie wodne na rzece Kamiennej, nr rej.: 317 z 1.12.1956	A.801/1-2
	• tama, nr rej.: 176 z 15.06.1967	
	• przepust, nr rej.: 176 z 15.06.1967	
Brody	dom zarządu dawnej walcowni i pudlingarni, nr rej.: 181 z 06.09.1971 i z 30.09.1996	A.802
Brody	dom nr 233 (ob. ul. Szkolna 5), nr rej.: 1181 z 16.05.1994	A.803
Krynki	zespół kościoła par. pw. św. Marcina i Wniebowzięcia NMP	A.804/1-3
	• kościół, nr rej.: 212 z 02.10.1956 oraz 160 z 23.06.1967	
	• otoczenie (brama), nr rej.: 212 z 02.10.1956	
Starachowicka Kolej Dojazdowa: odcinek kolei wąskotorowej w obrębie terytorium Gminy Brody, w skład której wchodzi: tory zasadnicze, tory boczne dodatkowe i rozjazdy zwyczajne oraz obiekty inżyniersko-techniczne (mosty, wiadukty i przepusty kolejowe). Jest usytuowana w bliskim sąsiedztwie miejscowości Lipie. Jej trasa biegnie ze Starachowic do Iłży. Aktualnie linia jest uruchomiona na odcinku Starachowice – Lipie.		1184 z 14.02.1995, A.827

Źródło: „Rejestr zabytków woj. świętokrzyskiego” - <http://zabkielce.prot.pl/dane/nieruchome.pdf>.

Tabela 41: Inne obiekty zabytkowe w gminie Brody (stan na dzień 31.05.2016 r.).

Miejscowość	Opis obiektu
Krynki	Kapliczka przydrożna koło kościoła w Krynkach Jest to kamienna rzeźba przedstawiająca Św. Stanisława Biskupa. Według niektórych podań może pochodzić z II połowy XVI w.
Brody	Kapliczka z 1817 roku Stoi w Brodach przy dawnej drodze w pobliżu torów oraz Zalewu Brodzkiego. Pielęgnowana i co roku odnawiana. Na cokole wyryty jest następujący tekst: „Za bytności pisarzem Pawła Tanuddowskiego w roku 1817”. Kapliczka była pierwotnie ustawiona na rozstaju dróg. koło mostu nad potokiem Ruśnia. Po ogromnej powodzi w 1903 roku, została przeniesiona w obecne miejsce.
Krynki	Figura Chrystusa Frasobliwego Pochodzi z pocz. XIX w. Znajduje się w z w Krynkach u zbiegu ulic: Kościelnej, Szkolnej i Długiej.
Krynki	Kapliczka Św. Jana Nepomucena Datowana na pocz. XIX wieku Znajduje się w Krynkach przy ulicy Długiej.
Lubienia	Kapliczka Św. Jana Nepomucena
Brody	Figura Chrystusa Frasobliwego w Brodach (ulica Radomska)
Lipie	Kapliczka w Lipiu

	Pochodzi z 1849 r. Postawiona w czasie epidemii cholery.
Krynki	Kapliczka w Krynkach z 1904 roku Kamienna figura Matki Bożej została ustawiona w 50-tą rocznicę ogłoszenia dogmatu o niepokalanym poczęciu Najświętszej Maryi Panny. Stoi przy skrzyżowaniu ulic: Aptecznej i Kościelnej.
Styków	Kapliczka z 1912r. w Stykowie Znajduje się przy skrzyżowaniu ulic: Słonecznej i Wylotowej.
Styków, Młynek, Staw Kunowski, Brody	Dawne młyny napędzane przez koła wodne. Zbudowane na ogół przy stawach powstałych ze spiętrzenia wód mniejszych rzek. Choć dawno przestały mleć ziarno, to w niektórych zachowały się jeszcze mechanizmy przemiatowe.

Źródło: <http://brody.info.pl/zabytki.html>.

Największe nasycenie obiektami zabytkowymi występuje w sołectwie Brody oraz Krynki. Z kolei na obszarze wielu sołectw w ogóle nie ma obiektów zabytkowych. W tabeli poniżej kolorem wyróżniono sołectwa, na terenie których liczba obiektów zabytkowych na 1000 mieszkańców nie przekracza średniej dla gminy.

Tabela 42: Liczba zabytków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Lp.	Sołectwo	Liczba zabytków	Liczba zabytków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
1	Adamów	0	0,0
2	Brody	5	3,6
3	Budy Brodzkie	0	0,0
4	Bór Kunowski	0	0,0
5	Dziurów	0	0,0
6	Jabłonna	0	0,0
7	Krynki	5	4,1
8	Kuczów	0	0,0
9	Lipie	1	3,9
10	Lubienia	1	1,0
11	Młynek	0	1,1
12	Ruda	0	0,0
13	Rudnik	0	0,0
14	Staw Kunowski	0	3,1
15	Styków	1	2,7
	Razem	13	1,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://brody.info.pl/zabytki.html> oraz <http://zabkielce.prot.pl/>.

5.4 Sfera techniczna

W analizowanym obszarze wzięto pod uwagę degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz zdiagnozowano brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych.

Dominującym typem zabudowy w gminie Brody jest zabudowa jednorodzinna, która jest w posiadaniu właścicieli prywatnych. Na terenie gminy nie funkcjonują spółdzielnie mieszkaniowe brak jest też typowego budownictwa wielorodzinnego. Gmina nie posiada zasobów mieszkaniowych (mieszkania komunalne).

Według danych na koniec 2014 roku w całej gminie Brody znajdowało się 3 128 budynków mieszkalnych, tj. 17,8% ogólnej liczby budynków mieszkalnych w powiecie starachowickim. 91% budynków posiadało odstęp do wodociągu, w 73,2% mieszkań znajdowała się łazienka, a w 75,4% centralne ogrzewanie. Wartości te są lepsze niż średnie wartości dla województwa świętokrzyskiego na obszarach wiejskich.

Tabela 43: Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań zlokalizowanych na wsi (stan na 31.12.2014r.).

Wyszczególnienie	Wodociąg	Łazienka	Centralne ogrzewanie
Polska	91,9	82,2	70,6
Województwo świętokrzyskie	86,5	72,6	65,9
Powiat starachowicki	90,0	73,1	75,0
Gmina Brody	91,0	73,2	75,4

Źródło: Opracowano na podstawie danych UG Brody.

Niekorzystnie wypada jednak porównanie zasobów mieszkaniowych.

Tabela 44: Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych i regionalnych (dane procentowe, stan na 31.12.2014 r.).

Wyszczególnienie	Gmina Brody	Powiat starachowicki	Województwo świętokrzyskie
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	76,5	68,6	73,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	22,8	23,7	25,5
Mieszkania na 1000 mieszkańców	297,9	345,9	345,2

Źródło: Opracowano na podstawie danych UG Brody.

Ogółem na koniec 2014 roku w gminie Brody wszystkie zasoby mieszkaniowe liczyły 3317 mieszkań, w których znajdowało się 12768 izb. Średnio na jedno mieszkanie przypadało 3,85 izb. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań liczyła 253 868 m² (średnio 76,54 m²).

Analiza parametrów statystycznych dla Gminy Brody, w porównaniu do średniej dla województwa Świętokrzyskiego wykazała, iż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań

jest wyższa niż średnia dla województwa (73,85). Również liczba izb w mieszkaniu w gminie Brody jest większa niż średnia województwa (3,76).

5.4.1 Infrastruktura

Analizie poddana została dostępność do podstawowej infrastruktury technicznej (dostępność do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej).

Gmina Brody jest w ponad 95% zwodociągowana. Główny pobór wody dla mieszkańców Gminy Brody zabezpiecza ujęcie w Trębowcu (Gmina Mirzec). Ponadto część Mieszkańców sołectwa Krynki i Brody korzysta z eksploatowanego przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Brodach ujęcia znajdującego się w miejscowości Krynki.

Gmina Brody posiada dwie oczyszczalnie ścieków. Oczyszczalnie znajdują się na terenie miejscowości Krynki i Styków. Na koniec grudnia 2013 r. Gmina była skanalizowana w 77%.

Gmina jest zgazyfikowana w około 97%. Na terenie Gminy Brody wszystkie budynki użyteczności publicznej zostały wyposażone w ogrzewanie gazowe oraz przeprowadzono w nich termomodernizację. Gorzej wygląda sytuacja w przypadku gospodarstw domowych, gdzie głównym paliwem pieców domowych jest węgiel. Domowe systemy grzewcze nie posiadają także jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza.

Zbiorcze zestawienie podstawowych danych dotyczących infrastruktury sieciowej na terenie Gminy Brody przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45: Liczba aktywnych przyłączy wodociągowych, przyłączy kanalizacyjnych oraz aktywnych przyłączy gazowych w poszczególnych sołectwach na terenie Gminy Brody (stan na 30.04.2016 r.).

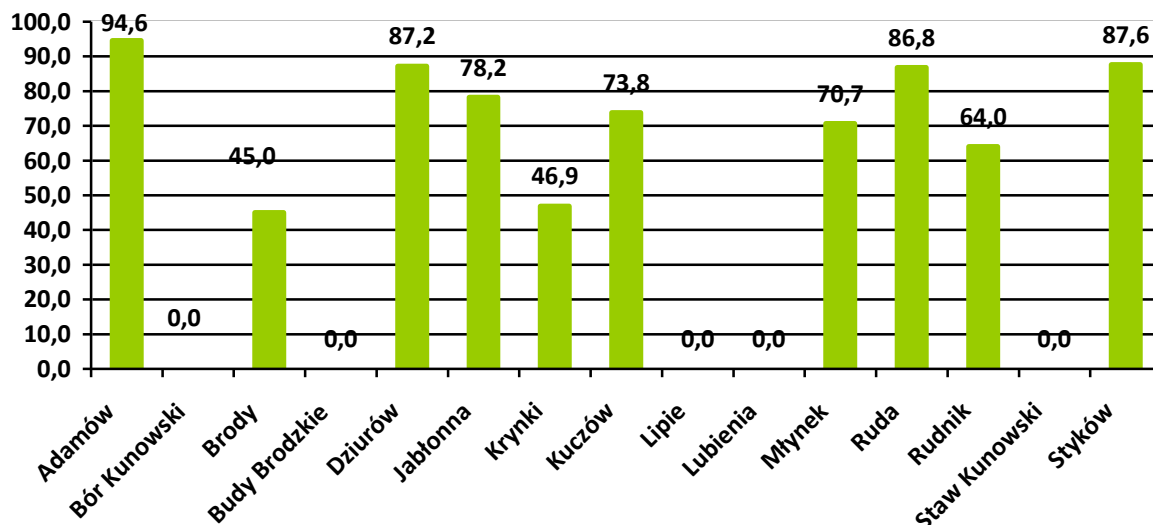
Lp.	Sołectwo	Liczba aktywnych przyłączy wodociągowych	Udział %	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	Udział %	Liczba aktywnych przyłączy gazowych	Udział %
1	Adamów	259	7,12	245	12,49	135	6,63
2	Brody	809	22,25	364	18,56	408	20,03
3	Budy Brodzkie	46	1,27	0	0,00	28	1,37
4	Bór Kunowski	66	1,82	0	0,00	0	0,00
5	Dziurów	265	7,29	231	11,78	132	6,48
6	Jabłonna	87	2,39	68	3,47	43	2,11
7	Krynki	569	15,65	267	13,62	299	14,68
8	Kuczów	275	7,56	203	10,35	179	8,79
9	Lipie	140	3,85	0	0,00	83	4,07
10	Lubienia	280	7,70	0	0,00	187	9,18
11	Młynek	242	6,66	171	8,72	181	8,89
12	Ruda	182	5,01	158	8,06	113	5,55
13	Rudnik	100	2,75	64	3,26	78	3,83
14	Staw Kunowski	99	2,72	0	0,00	60	2,95
15	Styków	217	5,97	190	9,69	111	5,45
	Razem	3636		1961		2037	

Źródło: Dane Urząd Gminy w Brodach.

Problem niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną dotyczy sołectwa: Budy Brodzkie, Bór Kunowski, Lipie, Lubienia oraz Staw Kunowski, gdzie brakuje sieci kanalizacyjnej oraz dodatkowo (w przypadku sołectwa Bór Kunowski) sieci gazowej.

Wykres 16: Zestawienie liczby przyłączy kanalizacyjnych w stosunku do przyłączy wodociągowych.

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Urzędu Gminy w Brodach.

Średni w gminie 53,9% gospodarstw, w których jest przyłącze wodociągowe nie posiada dostępu do sieci kanalizacyjnej.

5.5 Sfera środowiskowa

Przewarżający obszar Gminy Brody zajmują tereny leśne (ok. 72% powierzchni). Niezwykle istotna jest więc ochrona środowiska naturalnego oraz wykorzystanie jego walorów do promocji i rozwoju gminy. Z uwagi na zróżnicowanie i bogactwo walorów środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza bogactwo i różnorodność ekosystemów zbliżonych do naturalnych, Gmina Brody znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego obejmującego swym zasięgiem dolinę rzeki Kamiennej i lasy Puszczy Iłżeckiej. Utworzono tu Obszar Chronionego Krajobrazu w Dolinie Kamiennej (OChKDK). Jego najważniejszą funkcją ekologiczną jest zabezpieczenie trwałej ochrony zbiorników wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz odtworzenie i zachowanie przez dolinę rzeki Kamiennej znaczącej roli regionalnego korytarza ekologicznego, łączącego Świętokrzyski Park Narodowy oraz parki krajobrazowe Gór Świętokrzyskich z kompleksem Lasów Iłżeckich od północy i chronioną doliną Wisły od wschodu.

Na terenie Gminy Brody występują następujące formy ochrony przyrody¹¹.

Tabela 46: Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).

LP.	Forma ochrony	Nazwa	Data utworzenia	Charakterystyka
1	Rezerwat przyrody	Skały pod Adamowem	01.08.1995	Powierzchnia: 8,98 ha. Rezerwat przyrody nieożywionej. Celem ochron jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych wychodni piaskowców dolnotriasowych.
2	Rezerwat przyrody	Rosochacz	02.09.1997	Powierzchnia: 30,44 ha. Rezerwat leśny. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych wielogatunkowych drzewostanów porastających
3	Rezerwat przyrody	Skały w Krynkach	23.09.1997	Powierzchnia: 25,10 ha. Rezerwat przyrody nieożywionej. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych piaskowców dolnotriasowych.
4	Obszar chronionego krajobrazu	Dolina Kamiennej	01.01.1995	Powierzchnia: 72634,00 ha. Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Kamiennej tereny rozciągające się wzdłuż doliny rzeki Kamiennej i jednego z jej prawobrzeżnych dopływów-Kamionki.
5	Obszar Natura 2000	Wzgórza Kunowskie	01.03.2011	Kod obszaru: PLH260039 Powierzchnia: 1868,67 ha
6	Obszar Natura 2000	Uroczyska Lasów Starachowickich	01.03.2011	Kod obszaru: PLH260038 Powierzchnia: 2349,18 ha
	Pomnik przyrody		20.12.1997	4 szt. - W chwili obecnej pozostały jedynie trzy z czterech sztuk. W roku 2003 jedno drzewo zostało połamane przez wiatr. Leśnictwo Lubienia, oddział 78b
	Pomnik przyrody		20.12.1997	Pojedyncze drzewo przy osadzie Leśnictwa Godów (w obwodzie 294)
	Pomnik przyrody		17.06.2006	Drzewo pojedyncze. Wiek około 300-400 lat. ok.. 400 m na pd od afsltowej drogi z Lubieni.
	Pomnik przyrody		02.10.1987	Liczne urwiska i ambony skalne o wysokości do 5 m, występujące w pasie o długości ok.. 50 m i szerokości ok.. 15 m. Urwiska częściowo są podcięte od dołu tworząc nisze i okapy. Formy skalne zbudowane są z piaskowców dolnotriasowych barwy szarozółtej. na północnym zboczu doliny Kamiennej, ok. 300 m powyżej Zalewu Brodzkiego
	Pomnik przyrody		02.10.1987	Ambona i urwisko skalne w zboczu doliny rzeki Kamiennej o wysokości do 8 m i długości do 70 m oraz spoczywający obok (nieco poniżej) wielki monolit skalny - baszta skalna obcięta prawie ze wszystkich stron pionowymi ścianami o średnicy 15-20

¹¹ Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.)

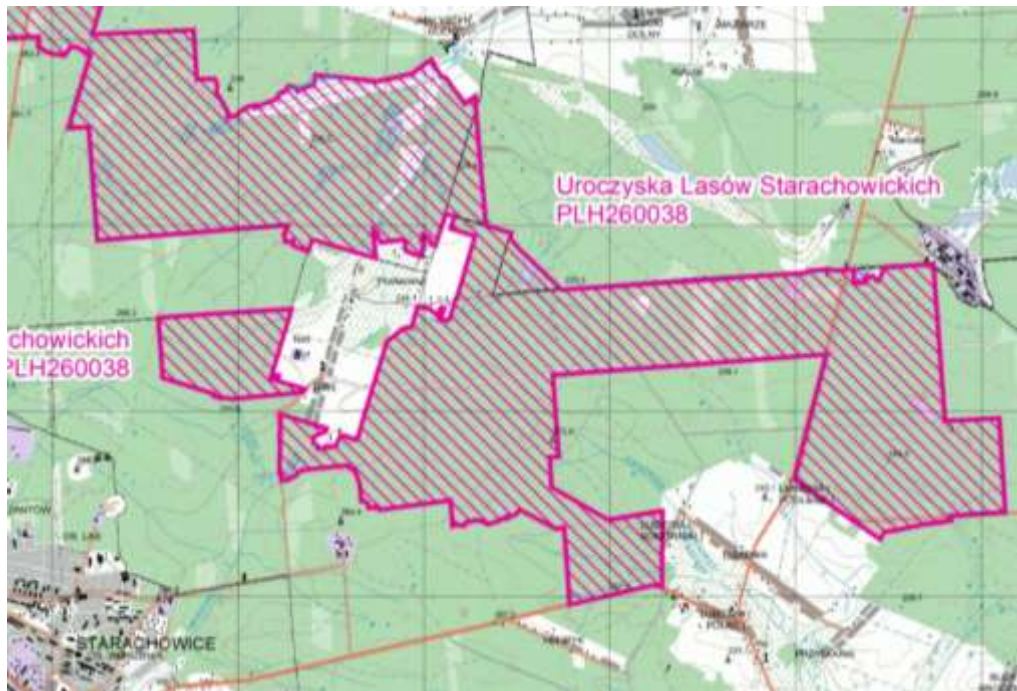
				m i wysokość. Położenie: na północnym zboczu doliny Kamiennej, ok. 300 m powyżej Zalewu Brodzkiego
	Pomnik przyrody		02.10.1987	Trzy olbrzymie bloki piaskowca, z których największy posiada wymiary: długość - 20 m, szerokość - 10 m, wysokość - 5 m. Położenie: na północnym zboczu doliny Kamiennej, nad zbiornikiem wodnym "Brody Hłżeckie", ok. 1,5 km na SE od Stykowa
	Pomnik przyrody		02.10.1987	Odsłonięcie geologiczne i źródło stanowiące dawny łom stokowy. Na powierzchni ławic piaskowca widoczne są zmarszczki falowe i ślady organizmów dennych co wskazuje na morskie, przybrzeżne środowisko sedimentacyjne. Położenie: w górnej części zbocza doliny Kamiennej, w niewielkim wąwozie, ok. 200 m na NW od zabudowań wsi i ok.. 600 m od kościoła w Krynkach.
	Pomnik przyrody		02.10.1987	odsłonięcie w ścianie stokowego kamieniołomu o długości 50 m i wysokości do 15 m i wysokości do 15 m kontaktu osadów najwyższego liasu (jura dolna) i najniższego doggeru (jura środkowa). Położenie: we wschodniej części wsi Młynek nad mostem

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Obszary Natura 2000 zlokalizowane są w północnej części gminy (Uroczyska Lasów Starachowickich) oraz w środkowej i południowo wschodniej części gminy (Wzgórza Kunowskie w okolicach sołectwa Brody, Staw Kunowski). Lokalizację obszarów objętych ochroną przedstawiają poniższe rysunki.

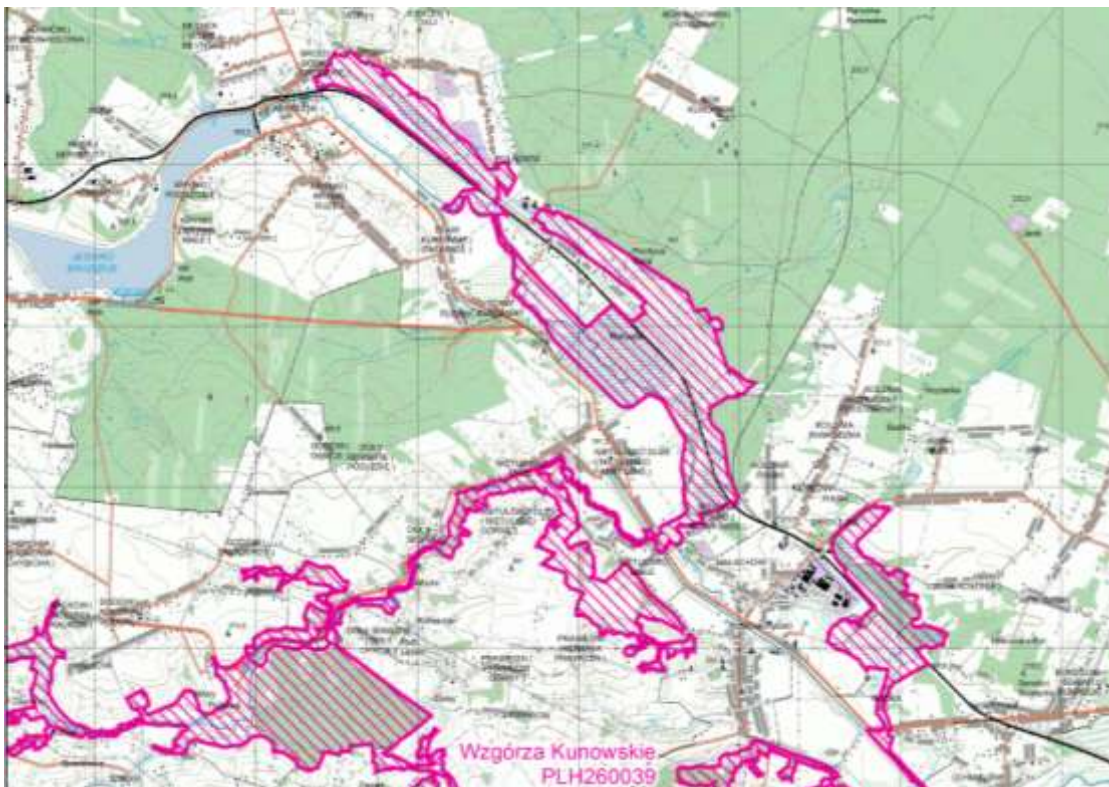

Rysunek 8: Granice obszaru Natura 2000 – Uroczyska Lasów Starachowickich na terenie Gminy Brody.

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>.

Rysunek 9: Granice obszaru Natura 2000 – Wzgórza Kunowskie na terenie Gminy Brody.

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>.

Przez teren gminy przebiega sieć szlaków turystycznych.

- ✓ Kałków-Krynki-Starachowice-Skarżysko Kam. To szlak pieszy znakowany kolorem czerwonym. Długość szlaku to 54,1 km.
- ✓ Śladami zabytków techniki Doliny Rzeki Kamiennej. Szlak znakowany kolorem niebieskim. Długość szlaku to 81,5 km.
- ✓ Starachowice – Iłża. To szlak pieszy znakowany kolorem żółtym. Długość szlaku 30,0 km.
- ✓ Leśne dukty. To szlak rowerowy znakowany kolorem żółtym. Jego długość to 42,0 km.
- ✓ Lipie – Ruda. To szlak pieszy znakowany kolorem czarnym. Jego długość to 16,0 km
- ✓ Wokół Zalewu Brodzkiego. To szlak pieszy znakowany kolorem zielonym. Szlaki wykonane zostały przez Gminę Brody wg instrukcji PTTK. Mała pętla liczy 15 km. Cały przebieg szlaku mieści się w granicach Gminy Brody.
- ✓ Wokół Starachowic. To szlak rowerowy znakowany kolorem czerwonym. Jego długość to 62,0 km.
- ✓ Pętla rowerowa Gminy Brody. To szlak rowerowy znakowany kolorem czarnym. Jego długość to 40,0 km.

Podsumowując, Gmina Brody wyróżnia się bardzo dużym kompleksem terenów leśnych. Tereny leśne stanowią ok. 72% powierzchni gminy. Wchodzą one w skład rozległego kompleksu Lasów Iłżeckich. Na większości terenów przeważają siedliska boru świeżego mieszanego, lasu mieszanego i lasu mieszanego wyżynnego. Gatunkami budującymi drzewostany są głównie sosna, jodła, świerk, dąb, jesion, grab, olsza, buk. W odmianie wyżynnej lasu mieszanego w zdecydowanej przewadze występuje jodła. W bogatym runie leśnym można spotkać 46 gatunków objętych ścisłą ochroną oraz 11 gatunków chronionych częściowo.

5.5.1 Ogólna ocena stanu środowiska

Na terenie gminy dominują obszary leśne zajmujące ok. 72% jej obszaru, co w głównej mierze determinuje stan środowiska naturalnego.

Ochrona wód

Przez obszar gminy przepływa rzeka Kamienna. Do rzek stałych na terenie gminy zalicza się także Ruśnię wpływającą bezpośrednio do Zalewu Brodzkiego, Brodek znajdujący ujście wpadając do Kamiennej w okolicach Brodów oraz kilka cieków i strumieni o stosunkowo małym przepływie, zamienionych w części na rowy odwadniające¹².

Badania jakościowe stanu wód dokonywane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach na rzece Kamiennej w dwóch miejscach na terenie Gminy Brody. Pierwszym odcinkiem gdzie dokonywane są pomiary jest odcinek od Żarnówki do zbiornika Brody Iłżeckie. Drugie pomiary obejmują stan jakości wody w zbiorniku Brody Iłżeckie. Podsumowanie oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47: Ocena jakości wód na terenie Gminy Brody.

Wyszczególnienie	Charakterystyka
Kamienna – JCWP Kamienna od Żarnówki do Zb. Brody Iłżeckie	Stan ekologiczny oceniono jako słaby. Klasyfikacja elementów biologicznych jest następująca: fitobentos w klasie IV (2012), makrobezkręgowce bentosowe w klasie II (2012) oraz makrofity w klasie III (2010). Elementy fizykochemiczne (2012) oceniono w klasie II. Elementom hydromorfologicznym przypisano klasę I. Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczoną wartość średniorocznego stężenia sumy wskaźników z grupy WWA: benzo-(g,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pirenu. Ogólny stan wód tej JCWP oceniono jako zły, ze względu na słaby stan ekologiczny oraz stan chemiczny sklasyfikowany jako poniżej dobrego.
Zbiornik JCWP Brody Iłżeckie	Zbiornik na rzece Kamienna w środkowej części jej biegu jest jednolitą częścią wód silnie zmienioną o długości 4,58 km. Ostatnio zbiornik badany był w roku 2012 w ramach monitoringu operacyjnego oraz monitoringu wód na obszarach chronionych (eutrofizacja komunalna). Potencjał ekologiczny wód zbiornika oceniono w roku 2014 jako umiarkowany (III klasa) na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w roku 2012 (ocena dziedziczna). Elementy biologiczne – fitoplankton oceniono w klasie IV, fitobentos w klasie III. Wskaźnik fitoplanktonowy IFPL oraz indeks okrzemkowy IO połączono w zintegrowany wskaźnik FLORA i ustalono klasę III. Elementy fizykochemiczne wskazały na ocenę poniżej potencjału dobrego ze względu na przekroczone normy wskaźnika charakteryzującego warunki tlenowe – BZT5. Elementom hydromorfologicznym przypisano klasę II. Stan wód oceniono jako zły, o czym przesądził umiarkowany potencjał ekologiczny.

Źródło: Stan środowiska w województwie świętokrzyskim. Raport 2015, <http://kielce.pios.gov.pl/>.

Powietrze atmosferyczne

Na terenie Gminy Brody nie ma prowadzonego monitoringu powietrza. Najbliższe położone stacje monitorujące jakość powietrza znajdują się na terenie miasta Starachowice

¹² Strategia Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020.

przy ul. Złotej oraz Murarskiej. Zgodnie z raportem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach na stacji pomiarowej w Starachowicach przy ul. Złotej za rok 2014 stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego w zakresie stężenia pyłów: PM10, PM2,5, BaP(PM10).

W gminie nie ma dużych zakładów przemysłowych, które emitowałyby do atmosfery nadmierne ilości zanieczyszczeń (pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek i dwutlenek węgla). Zgodnie z analizą przedstawioną w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brody na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016” największy wpływ na stan czystości powietrza na miejscowym terenie ma emisja niska pochodząca z palenisk domowych. Piece domowe i lokalne systemy grzewcze praktycznie nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania, z uwagi na brak stosownych pomiarów, jednak wykazuje zmienność sezonową związaną z okresem grzewczym. Na terenie gminy nie ma dużych kotłowni. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska na terenie gminy przeprowadzono termomodernizację wszystkich budynków użyteczności publicznej m.in. szkół, ośrodków zdrowia oraz zmodernizowano ogrzewanie instalując kotły gazowe.

Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na miejscowym terenie ma także emisja zanieczyszczeń pochodząca ze spalin pojazdów poruszających się po miejscowych szlakach komunikacyjnych. Na terenie gminy drogi o zwiększonym ruchu to droga krajowa nr 9 przebiegająca poprzez Rudnik, Brody, Młynek i Lubienię, oraz droga krajowa nr 42, która przebiega przez Kuczów, Styków i łączy się z drogą nr 9 w Rudniku.

Na terenie gminy są wykorzystywane także alternatywne źródła energii. Zalew Brodzki jest wykorzystywany jako jedno z odnawialnych źródeł energii - w korpus zapory czołowej wbudowane zostały dwie turbiny Fransica o mocy 45 kW (źródło: Urząd Gminy w Brodach).

Hałas

Największe natężenie hałasu na terenie Gminy Brody powoduje ruch kołowy (hałas komunikacyjny). Zgodnie z analizą przedstawioną w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brody na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016” należy przypuszczać, iż poziom hałasu przemysłowego (emitowanego przez lokalne zakłady produkcyjno-usługowe) z reguły nie będzie przekraczał dopuszczalnych norm poza granicami działek, na których zlokalizowany jest dany zakład. Hałas kolejowy w wymiarze przekraczającym normę pojawia się okresowo jedynie w rejonie stacji Brody, Styków, Staw Kunowki.

5.5.2 Gospodarka odpadami

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania trafiają (zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego) do instalacji wyznaczonej dla regionu nr 2 tj. Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o. Janik, ul. Borowska 1; 27-415 Kunów.

Ilość mieszkańców Gminy Brody wykazana w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31.12.2015r. wynosiła 9 391 osób i stanowiła 86 % osób zameldowanych na terenie Gminy Brody. Według stanu na koniec 2015 roku ilość złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 2 736 gospodarstwa.

Tabela 48: Ilość złożonych deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2015 r.).

Lp.	Rodzaj usługi	Ilość	Udział (%)
1	Gospodarstwa zamieszkałe przez 2 i więcej osób prowadzące segregacje	2254	82,38
2	Gospodarstwa zamieszkałe przez 1 osobę prowadzące segregacje	463	16,92
3	Gospodarstwa zamieszkałe przez 2 i więcej osób nie prowadzące segregacji	12	0,44
4	Gospodarstwa zamieszkałe przez 1 osobę nie prowadzące segregacji	7	0,26
5	Razem	2736	100

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brody według stanu na dzień 31.12.2015r., <http://brody.info.pl/>.

Największą ilość wytwarzanych odpadów stanowią odpady kuchenne i ogrodowe (ponad 31% wszystkich odpadów), co obrazuje poniższa tabela.

Wykres 17: Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Brody (stan na 31.12.2015 r.).

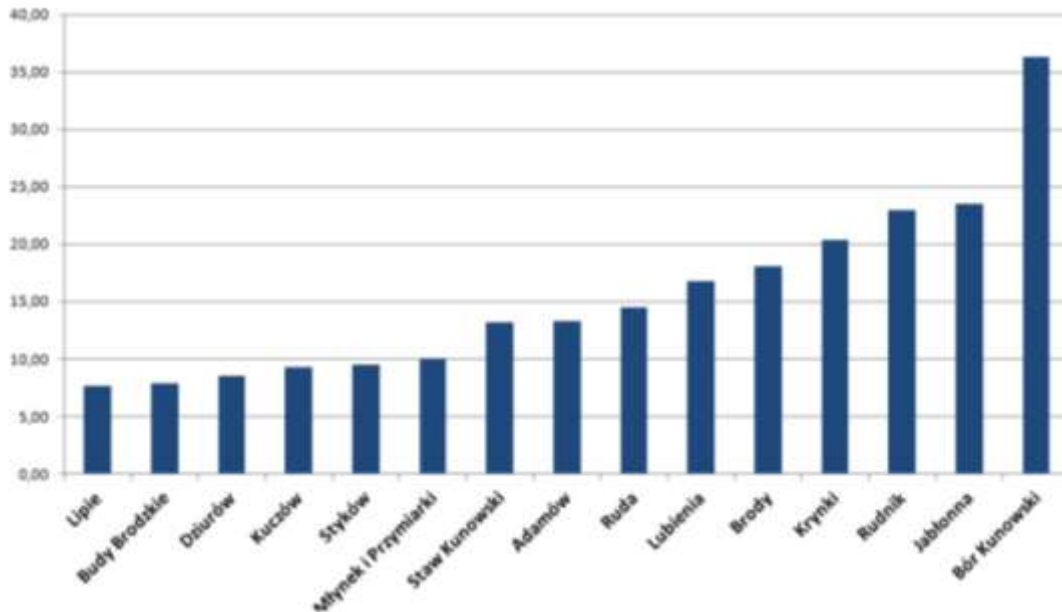
L.p.	Jednostkowy wskaźnik wytwarzania odpadów kg/M/R	Według Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami na rok 2015		Obliczony na podstawie prognozy WPGO i analizy własnej warunków lokalnych na terenie gminy Brody M/R	
		%	Kg	% *	Kg
1	Papier i tektura	5,14%	15,9854	1,00%	3,11
2	Szkło	9,96%	30,9756	4,50%	14,00
3	Metale	2,34%	7,2774	0,41%	1,28
4	Tworzywa sztuczne	10,55%	32,8105	10,67%	33,18
5	Odpady wielomateriałowe	4,19%	13,0309	4,11%	12,78
6	Odpady kuchenne i ogrodowe	31,82%	98,9602	15,00%	46,65
7	Odpady mineralne	6,79%	21,1169	5,97%	18,57
8	Fracja < 10 mm	16,64%	51,7504	10,00%	31,10
9	Tekstyliia	2,14%	6,6554	2,15%	6,69
10	Drewno	0,67%	2,0837	0,01%	0,03
11	Odpady niebezpieczne	0,87%	2,7057	0,82%	2,55
12	Inne kategorie	4,98%	15,4878	4,94%	15,36
13	Odpady wielkogabarytowe	1,30%	4,043	1,28%	3,98
14	Odpady z terenów zielonych	2,61%	8,1171	0,01%	0,03
15	Razem:	100,00%	311,00		189,31
16	Ilość wytwarzanych odpadów kg/M/R		311		189

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brody według stanu na dzień 31.12.2015r., <http://brody.info.pl/>.

Problemem jest terminowość opłat uiszczanych przez mieszkańców za odbiór odpadów. Nie wszyscy mieszkańcy gminy regularnie dokonują opłat za odbiór śmieci. W 2015r. wystawiono 238 upomnień oraz 72 tytuły wykonawcze. W wyniku wystawionych tytułów ściągnięto zaległości w wysokości 6.756,83 zł.

Wykres 18: Procent gospodarstw z zaległościami z tytułu opłaty za odbiór śmieci w poszczególnych sołectwach (stan na 31.12.2015 r.).

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brody według stanu na dzień 31.12.2015r., <http://brody.info.pl/>.

Analiza układu przestrzennego wskazuje na szczególne nasilenie problemu zaległości w opłatach śmieciowych w sołectwach Bór Kunowski, Jabłonna, Rudnik, Krynki, Brody oraz Lubienia (wartość zaległości powyżej średniej dla gminy).

5.5.3 Odpady stwarzające zagrożenia życia

Największe zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi bądź stanu środowiska na terenie Gminy Brody powodują materiały zawierające azbest. Ogólna wielkość tych materiałów zalegająca głównie na dachach budynków mieszkalnych i gospodarczych wynosi w gminie Brody 378 842 m² (średnia wartość to 25256 m²).

Tabela 49: Powierzchnia budynków położonych na terenie Gminy Brody zawierających materiały azbestowe (stan na 30.04.2016 r.).

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia w m ²	Udział procentowy
1	Adamów	26595	7,02
2	Brody	45650	12,05
3	Budy Brodzkie	7215	1,90
4	Bór Kunowski	8136	2,15
5	Dziurów	21250	5,61
6	Jabłonna	15900	4,20
7	Krynki	47602	12,57
8	Kuczów	36805	9,72
9	Lipie	18105	4,78
10	Lubienia	49286	13,01
11	Młynek	27659	7,30
12	Ruda	26814	7,08
13	Rudnik	12600	3,33
14	Staw Kunowski	10145	2,68
15	Styków	25080	6,62
	Razem	378842	100

Dane: Urząd Gminy w Brodach.

Największe natężenie materiałów azbestowych (powierzchnia przekraczająca wartości średnie dla Gminy Brody) znajduje się w sołectwach: Adamów, Brody, Krynki, Kuczów, Lubienia, Młynek, Ruda.

6 Wyniki badań ankietowych

Na potrzeby opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” badania ankietowe przeprowadzono w trakcie konsultacji społecznych. Konsultacje przeprowadzono w dniach 9-10 czerwca 2016 roku. Spotkania odbyły się z następującymi grupami społecznymi:

- ✓ Przedsiębiorcy, właściciele gospodarstw agroturystycznych, rolnicy
- ✓ Organizacje pozarządowe, przedstawiciele kościoła i związków wyznaniowych, pozostałe organizacje społeczne
- ✓ Środowisko osób niepełnosprawnych
- ✓ Radni, sołtysi, samorządowcy, urzędnicy, przedstawiciele jednostek budżetowych Urzędu Gminy w Brodach
- ✓ Młodzież szkół gimnazjalnych

✓ Spotkanie otwarte dla wszystkich mieszkańców

Ankieta była także dostępna do pobrania na stronie internetowej władz samorządowych gminy, tj. <http://brody.info.pl/>. Ogółem wpłynęło 280 wypełnionych ankiet.

Jednym z celów pogłębionej analizy obszarów problemowych było zidentyfikowanie najdotkliwszych problemów społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych, środowiskowych, technicznych. Zadaniem ankietowanych było wskazanie obszaru, który boryka się z największą liczbą problemów. Ponieważ trzy spotkania w trakcie konsultacji społecznych miały charakter zamknięty (spotkania kierowane były do konkretnej grupy docelowej) wyniki badań ankietowych można było podzielić ze względu na profil wypełniających. Spotkania o charakterze zamkniętym odbyły z młodzieżą (dwa spotkania w szkołach gimnazjalnych, tj. Publicznym Gimnazjum w Krynkach oraz Publicznym Gimnazjum w Rudzie) oraz środowiskiem osób niepełnosprawnych (spotkanie przeprowadzone w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej z siedzibą w Stykowie). Wyszczególnienie tych dwóch grup pozwoliło określić zbieżność opinii mieszkańców z opiniami osób patrzących na świat z nieco innej perspektywy (osoby młode oraz środowisko osób niepełnosprawnych).

6.1 Sfera społeczna

W sferze społecznej respondenci zostali poproszeni o określenie problemów występujących na wskazanym przez nich obszarze kryzysowym. Jednocześnie ich zadaniem było określenie skali problemu (nasilony problem/problem nie jest istotny/brak problemu lub brak zdania).

Ankieta zawierała następujące obszary problemowe:

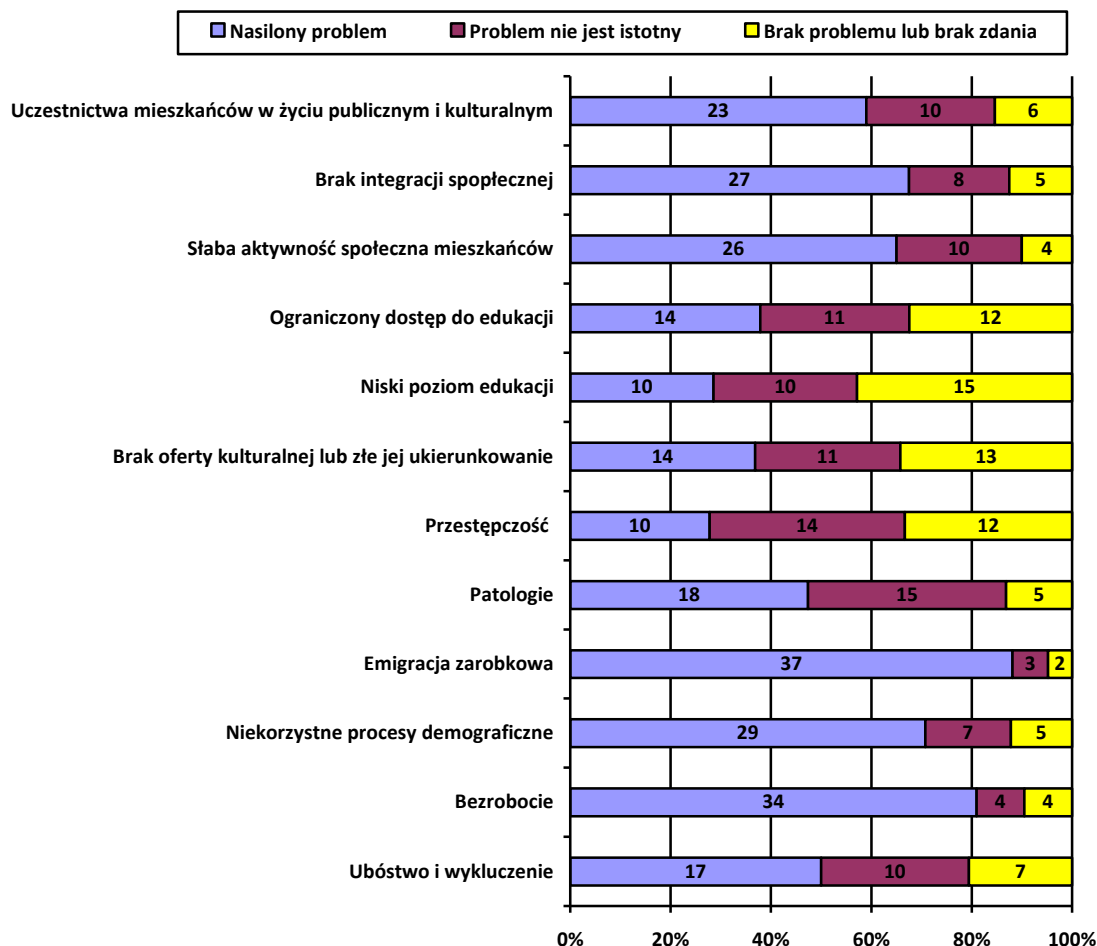
- ✓ Ubóstwo i wykluczenie
- ✓ Bezrobocie
- ✓ Niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa)
- ✓ Emigracja zarobkowa
- ✓ Patologie (np. alkoholizm, narkomania)
- ✓ Przestępczość (brak poczucia bezpieczeństwa)
- ✓ Brak oferty kulturalnej lub złe jej ukierunkowanie
- ✓ Niski poziom edukacji
- ✓ Ograniczony dostęp do edukacji (np. żłobki, przedszkola)

- ✓ Słaba aktywność społeczna mieszkańców
- ✓ Brak integracji społecznej
- ✓ Niedostateczny poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym

Respondenci mogli też wskazać inne, dowolnie przez siebie wybrane problemy. Szczegółowa analiza otrzymanych wyników przedstawia się następująco.

Wykres 19: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców Gminy Brody.

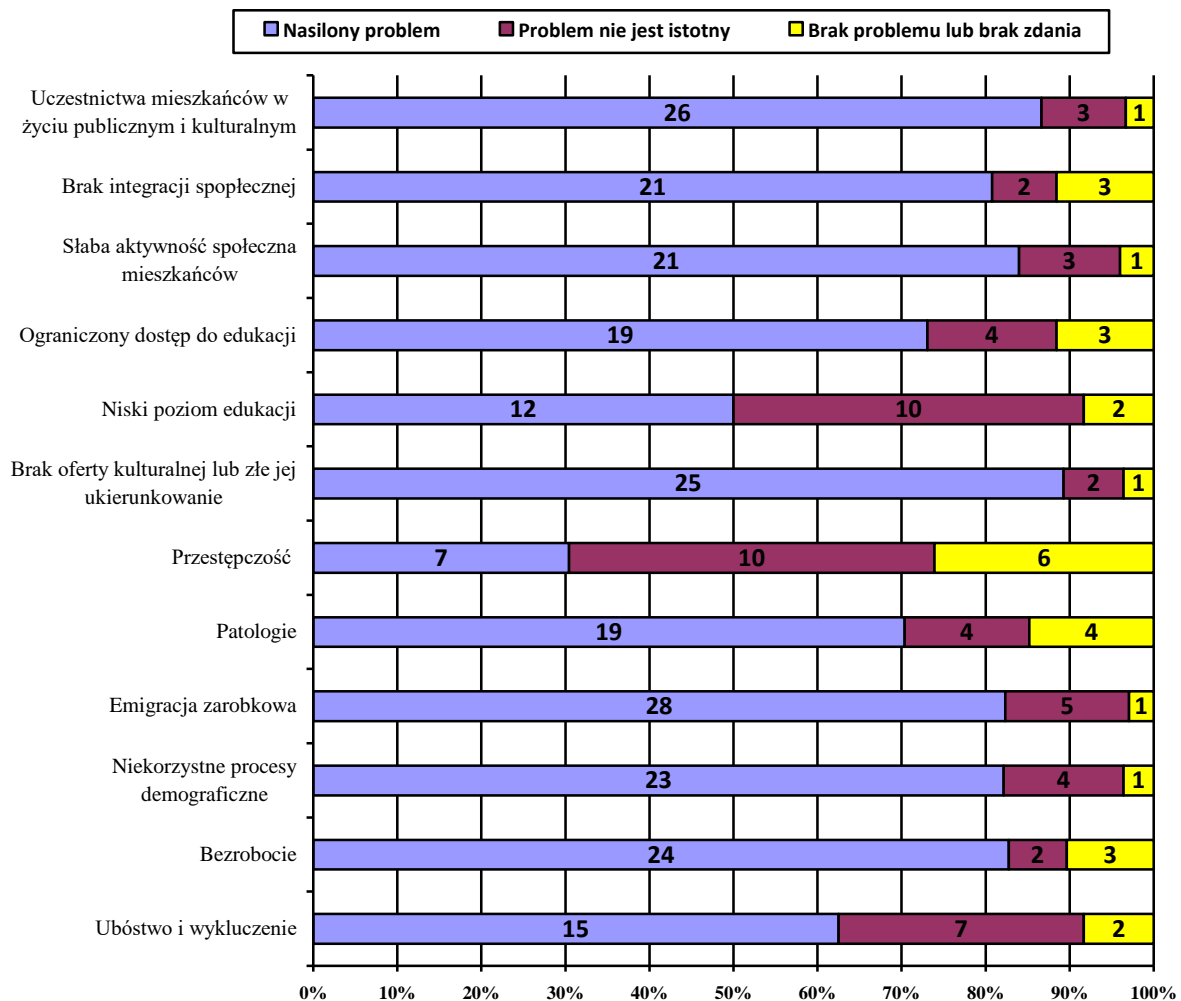
Analiza:

- 1) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:
 - Bezrobocie - 81%
 - Niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa) - 71%
 - Emigracja zarobkowa - 88%
 - Słaba aktywność społeczna mieszkańców - 65%
 - Brak integracji społecznej - 68%

- Niedostateczny poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym - 59%
- 2) Blisko połowa (43% respondentów) uznała, iż najmniej problemowym obszarem na terenie gminy jest poziom edukacji.

Wykres 20: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowisko osób niepełnosprawnych.

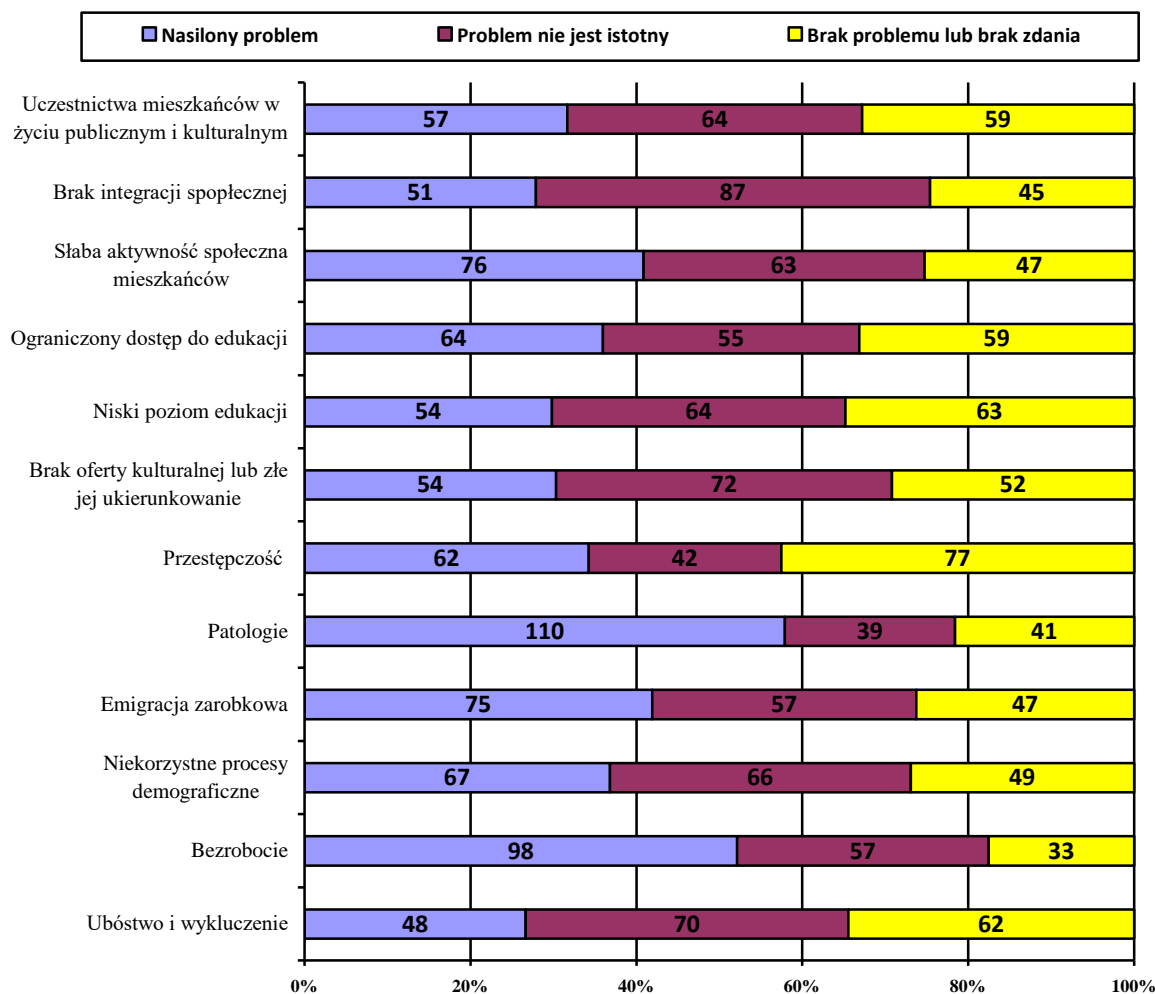

Analiza:

- 1) Większość respondentów wskazała, iż prawie wszystkie wskazane obszary stanowią istotny problem. Wyjątkiem jest przestępczość (43% badanych uznało, iż problem ten nie jest istotny) oraz niski poziom edukacji (problem nie jest istotny dla 42% badanych).

Wykres 21: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.

Analiza:

1) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:

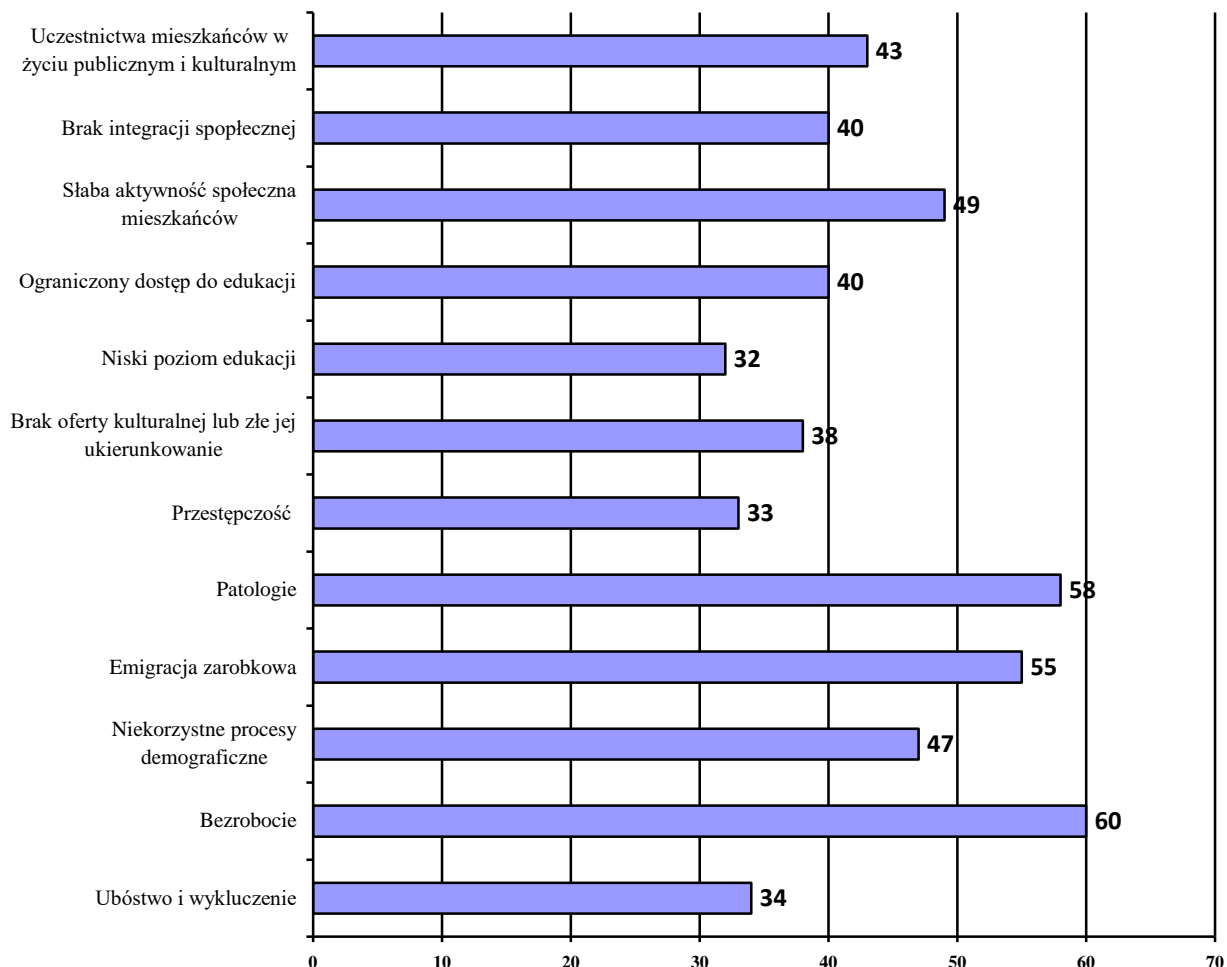
- Bezrobocie - 52% wskazań
- Patologie - 58%

2) Blisko połowa ankietowanej młodzieży (43%) wskazała, iż problemem na terenie gminy i wskazanych obszarach nie jest przestępczość.

3) 27% badanych wskazało, iż ubóstwo i wykluczenie nie stanowi nasilonego problemu.

Wykres 22: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze społecznej według wskazań respondentów (dane procentowe).

Analiza:

1) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:

- Bezrobocie - 60% wskazań
- Emigracja zarobkowa - 55%
- Patologie (np. alkoholizm, narkomania) - 58%

2) Jako problemy nieistotne w największym zakresie uznano:

- Ubóstwo i wykluczenie - 37% wskazań
- Brak oferty kulturalnej lub złe jej ukierunkowanie - 35%
- Niski poziom edukacji - 35%
- Brak integracji społecznej - 39%

- 3) Za obszary najmniej problemowe uznano:
- Przeszłość (brak poczucia bezpieczeństwa) - 40% wskazań
- 4) Wśród problemów dodatkowych zgłaszanych jednostkowo przez ankietowanych znalazły się następujące obszary problemowe:
- Brak miejsc do uprawiania sportu
 - Brak miejsc do spotkań, aktywizacji społecznej

6.2 Sfera gospodarcza

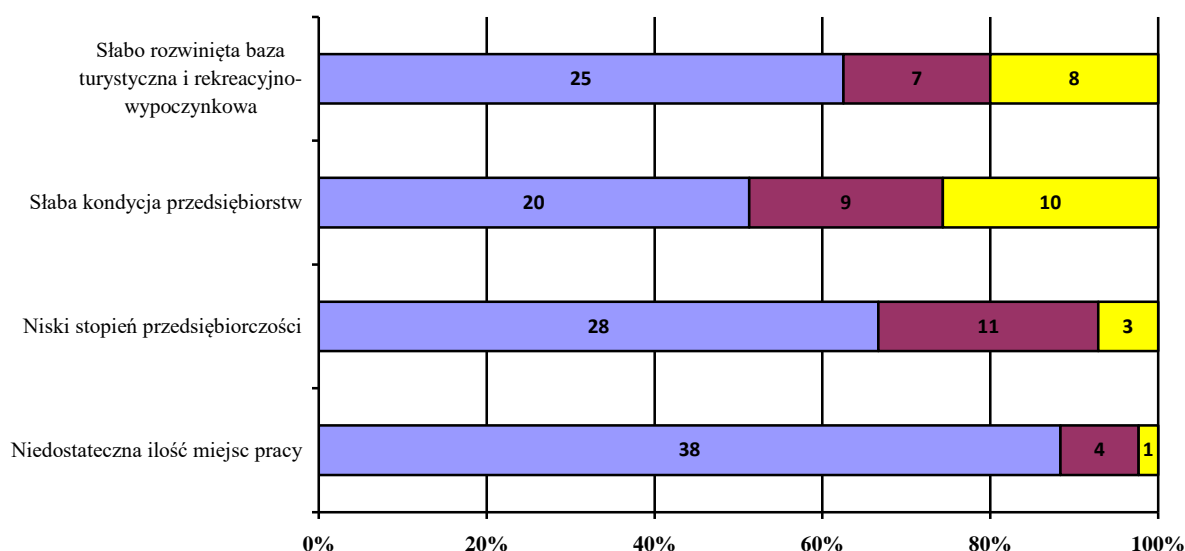
W sferze gospodarczej ankieta zawierała następujące obszary problemowe:

- ✓ Niedostateczna ilość miejsc pracy
- ✓ Niski stopień przedsiębiorczości
- ✓ Słaba kondycja przedsiębiorstw
- ✓ Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa

Respondenci zostali poproszeni o określenie problemów występujących na wskazanym przez nich obszarze kryzysowym. Jednocześnie ich zadaniem było określenie skali problemu (nasilony problem/problem nie jest istotny/brak problemu lub brak zdania). Ankietowani mogli też wskazać inne, dowolnie przez siebie wybrane problemy.

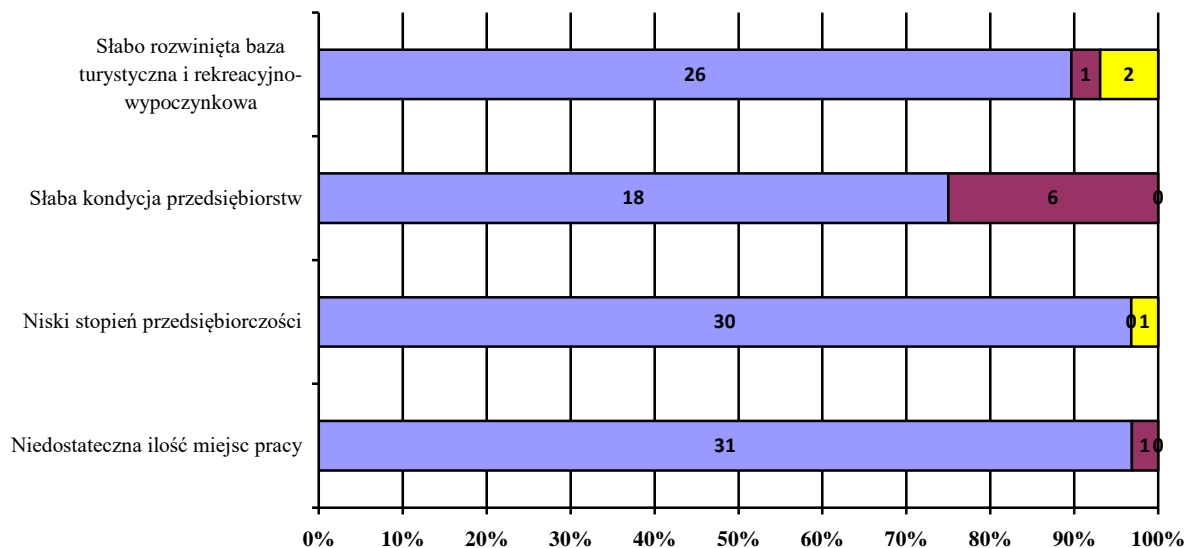
Szczegółowa analiza otrzymanych wyników przedstawia się następująco.

Wykres 23: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców.

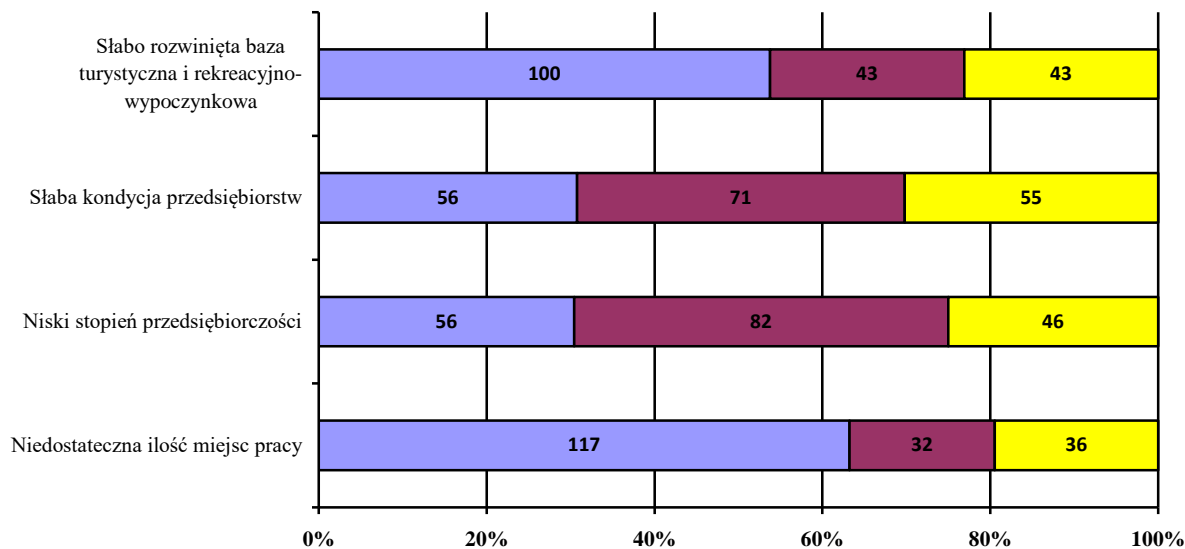

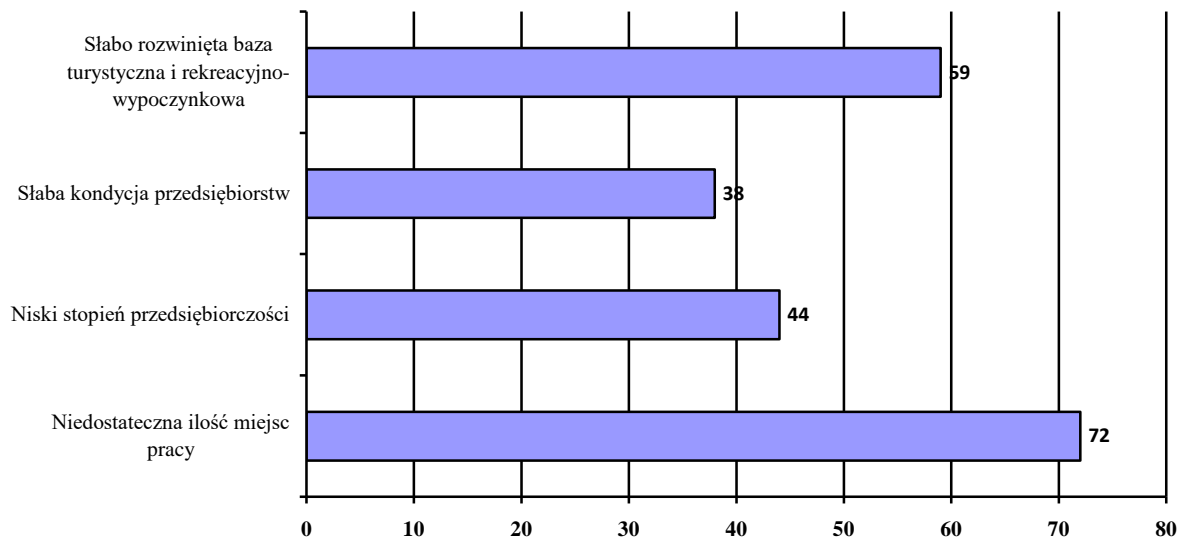
Wykres 24: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowiska osób niepełnosprawnych.

Wykres 25: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.

Wykres 26: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze gospodarczej według wskazań respondentów (dane procentowe).

Analiza:

- 1) Respondenci uznali, iż wszystkie poddane badaniu obszary borykają się z większymi lub mniej nasilonymi problemami.
- 2) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:
 - Niedostateczna ilość miejsc pracy - 72% wskazań
 - Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa - 59%
- 3) Jako problemy nieistotne w największym zakresie uznano:
 - Niski stopień przedsiębiorczości - 36% wskazań
 - Słaba kondycja przedsiębiorstw - 35%

6.3 Sfera przestrzenna, środowiskowa, techniczna

W sferze przestrzennej, środowiskowej, technicznej ankieta zawierała następujące obszary problemowe:

- ✓ Niska estetyka przestrzeni publicznej
- ✓ Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej
- ✓ Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard
- ✓ Niedostateczna infrastruktura drogowa

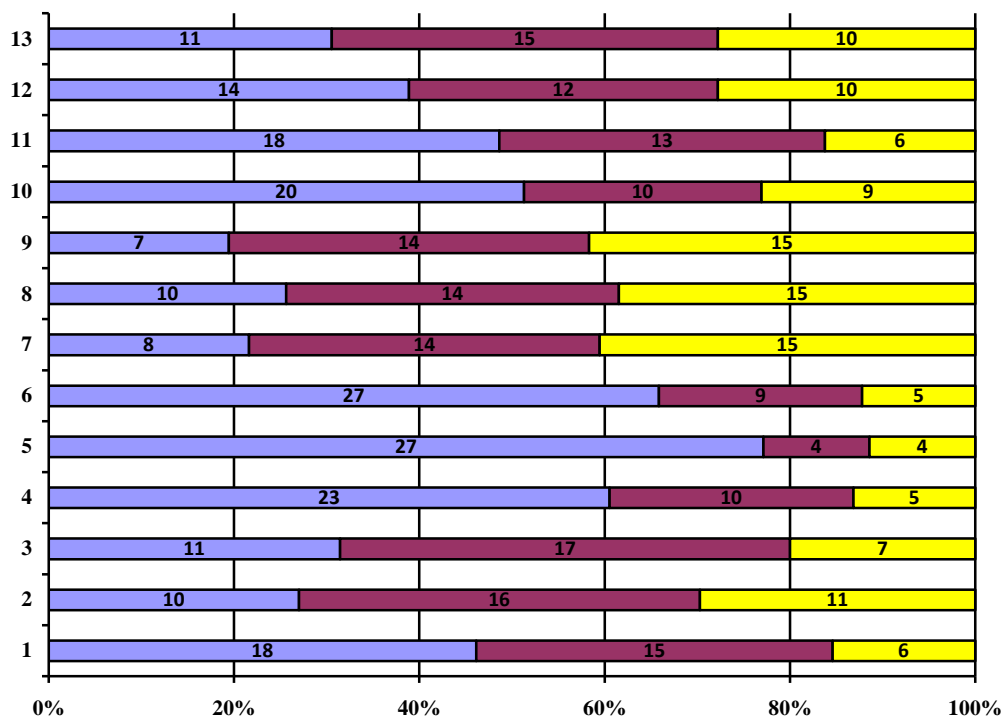

- ✓ Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)
- ✓ Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- ✓ Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej
- ✓ Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej
- ✓ Zły stan lub brak infrastruktury gazowej
- ✓ Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- ✓ Zanieczyszczenie środowiska
- ✓ Zły stan lub brak oświetlenia ulic
- ✓ Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego
- ✓ Niski stopień przedsiębiorczości

Respondenci zostali poproszeni o określenie problemów występujących na wskazanym przez nich obszarze kryzysowym. Jednocześnie ich zadaniem było określenie skali problemu (nasilony problem/problem nie jest istotny/brak problemu lub brak zdania). Ankietowani mogli też wskazać inne, dowolnie przez siebie wybrane problemy.

Szczegółowa analiza otrzymanych wyników przedstawia się następująco.

Wykres 27: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców.

Objaśnienia:

1 - Niska estetyka przestrzeni publicznej

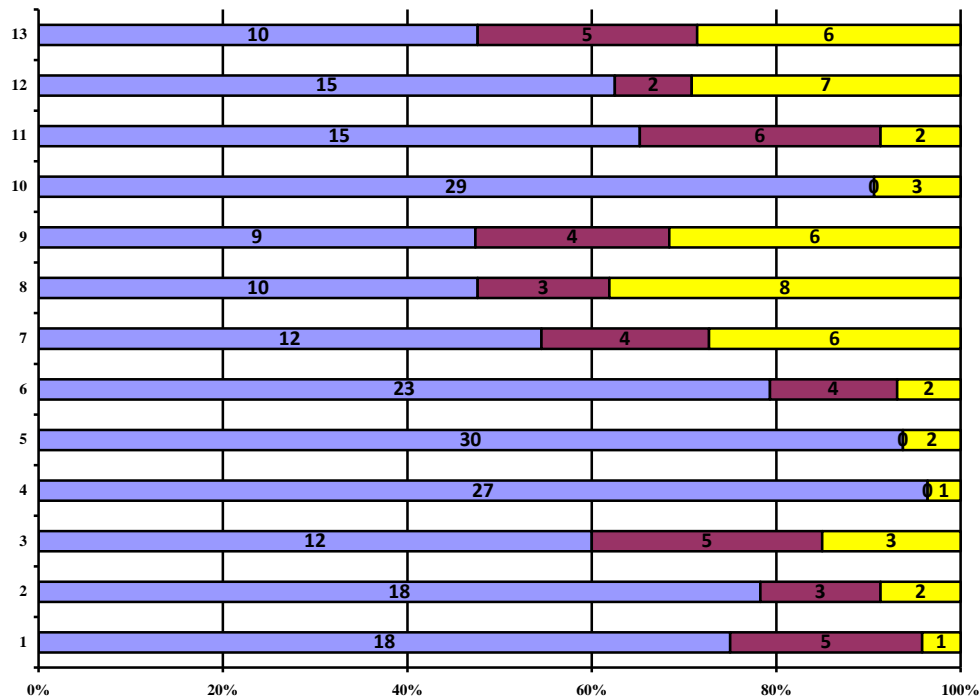
- 2 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej
- 3 - Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard
- 4 - Niedostateczna infrastruktura drogowa
- 5 - Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)
- 6 - Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- 7 - Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej
- 8 - Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej
- 9 - Zły stan lub brak infrastruktury gazowej
- 10 - Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- 11 - Zanieczyszczenie środowiska
- 12 - Zły stan lub brak oświetlenia ulic
- 13 - Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego

Analiza:

- 1) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:
 - Niedostateczna infrastruktura drogowa - 61% wskazań
 - Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi) - 77%
 - Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - 66%
 - Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych - 51%
- 2) Jako problemy nieistotne w największym zakresie uznano:
 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej - 43% wskazań
 - Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard - 49%
 - Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego - 42%
- 3) Za obszary najmniej problemowe uznano:
 - Infrastrukturę wodociągową - 41% wskazań
 - Infrastrukturę gazową - 42%

Wykres 28: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowiska osób niepełnosprawnych.

Objaśnienia:

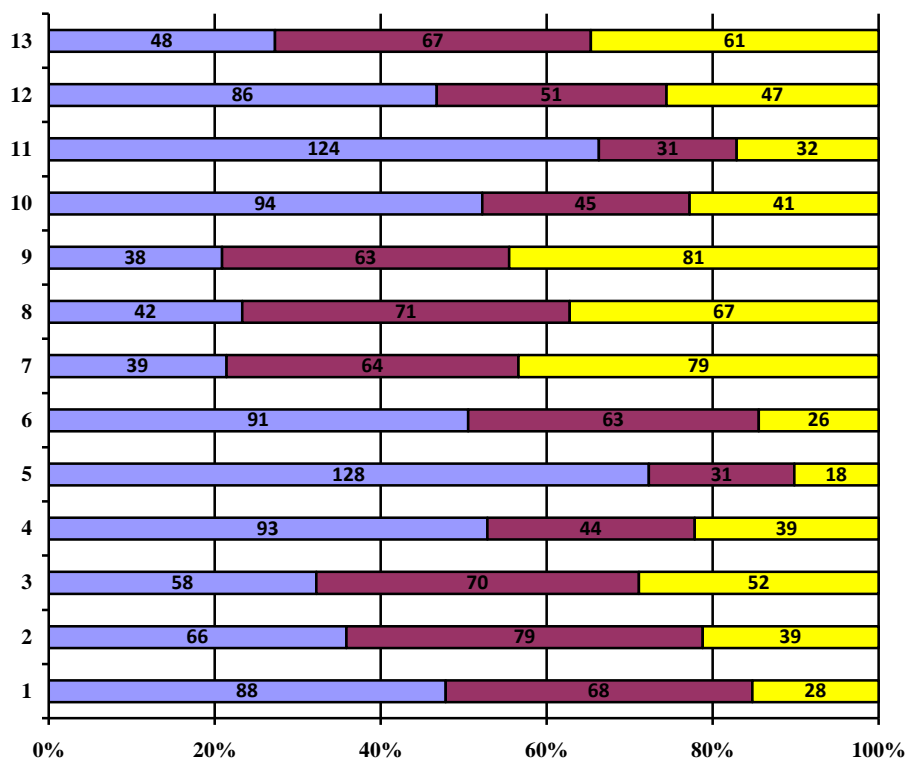
- 1 - Niska estetyka przestrzeni publicznej
- 2 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej
- 3 - Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard
- 4 - Niedostateczna infrastruktura drogowa
- 5 - Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)
- 6 - Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- 7 - Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej
- 8 - Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej
- 9 - Zły stan lub brak infrastruktury gazowej
- 10 - Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- 11 - Zanieczyszczenie środowiska
- 12 - Zły stan lub brak oświetlenia ulic
- 13 - Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego

Analiza:

Większość osób reprezentujących środowisko osób niepełnosprawnych uznało, iż w sferze przestrzennej, środowiskowej oraz technicznej widoczne są nasilone problemy w większości poddanych ocenie obszarów. Największe problemy stanowi niedostateczna infrastruktura drogowa (96% wskazań), niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi – 94% wskazań) oraz bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych (91% wskazań). Za najmniej problemowy obszar uznano infrastrukturę kanalizacyjną (38% wskazań).

Wykres 29: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.

Objaśnienia:

- 1 - Niska estetyka przestrzeni publicznej
- 2 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej
- 3 - Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard
- 4 - Niedostateczna infrastruktura drogowa
- 5 - Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)
- 6 - Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- 7 - Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej
- 8 - Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej
- 9 - Zły stan lub brak infrastruktury gazowej
- 10 - Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- 11 - Zanieczyszczenie środowiska
- 12 - Zły stan lub brak oświetlenia ulic
- 13 - Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego

Analiza:

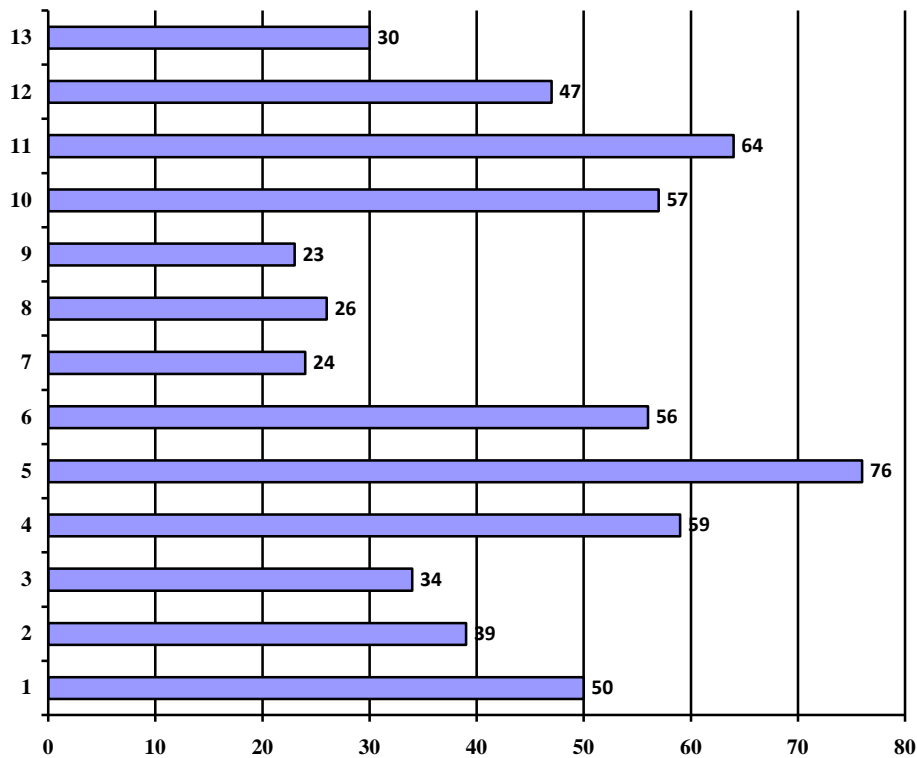
Według młodzieży gimnazjalnej największe problemy w badanej sferze stanowi:

- Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi) - 72% wskazań
- Zanieczyszczenie środowiska - 66%

Za najmniej problemowy obszar uznano infrastrukturę gazową (45% wskazań) oraz infrastrukturę wodociągową (43% wskazań).

Wykres 30: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze przestrzennej według wskazań respondentów (dane procentowe).

Objaśnienia:

- 1 - Niska estetyka przestrzeni publicznej
- 2 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej
- 3 - Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard
- 4 - Niedostateczna infrastruktura drogowa
- 5 - Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)
- 6 - Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych
- 7 - Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej
- 8 - Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej
- 9 - Zły stan lub brak infrastruktury gazowej
- 10 - Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- 11 - Zanieczyszczenie środowiska
- 12 - Zły stan lub brak oświetlenia ulic
- 13 - Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego

Analiza:

1) Ponad połowa respondentów wskazała, iż nasilonymi problemami na wskazanych przez ankietowanych obszarach są:

- Niedostateczna infrastruktura drogowa - 59% wskazań
- Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi) - 76%
- Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - 56%
- Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych - 57%

- Zanieczyszczenie środowiska - 64%
- 2) Jako problemy nieistotne w największym zakresie uznano:
 - Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej - 40% wskazań
- 3) Za obszary najmniej problemowe uznano:
 - Infrastrukturę wodociągową - 41% wskazań
 - Infrastrukturę gazową - 43%
 - Infrastrukturę kanalizacyjną - 38%.

7 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Przedmiotem niniejszej części opracowania jest delimitacja, czyli wyznaczenie obszaru zdegradowanego, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli taki, gdzie w szczególności koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, a dodatkowo gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji przeprowadzono w następujących krokach:

- 1) Podział gminy na jednostki struktury przestrzennej – sołectwa
- 2) Analiza wskaźnikowa (diagnoza przeprowadzona na podstawie wiarygodnych i mierzalnych danych statystycznych pozyskanych z różnych źródeł).
- 3) Analiza jakościowa (uwzględniając wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych)
- 4) Określenie obszaru zdegradowanego
- 5) Określenie obszaru rewitalizacji

W pierwszym kroku teren gminy podzielono na jednostki strukturalne. Na potrzeby delimitacji terenów problemowych wykorzystano podział gminy na sołectwa. Analizie poddano 15 obszarów: Adamów, Bór Kunowski, Brody, Budy Brodzkie, Dziurów, Jabłonna, Krynki, Kuczów, Lipie, Lubienia, Młynek, Ruda, Rudnik, Staw Kunowski, Styków.

W następnym kroku dokonano charakterystyki sytuacji społeczno-gospodarczej poszczególnych sołectw oraz analizy porównawczej opartej na zestawie wskaźników. Analiza wskaźnikowa miała na celu określenie skupienia niekorzystnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych. Ich wyniki przedstawiono w rozdziale diagnostycznym. Nie

wszystkie dane statystyczne były agregowane do poziomu sołectwa. Tam, gdzie nie było to możliwe dane statystyczne zbiorcze dla Gminy Brody porównano z wartościami średnimi dla powiatu starachowickiego, województwa świętokrzyskiego lub Polski. W dokumencie wykorzystano najbardziej aktualne dane statystyczne. Przedstawione dane statystyczne dotyczą okresu 2011-2016 (w zależności od dostępności danych).

W kolejnym etapie przeprowadzono analizę jakościową. Podstawę analizy jakościowej stanowiły konsultacje społeczne, w ramach których przeprowadzono:

- ✓ wywiady
- ✓ warsztaty z mieszkańcami i przedstawicielami różnych środowisk lokalnych (m.in. przedsiębiorcy, rolnicy, organizacje pozarządowe, organizacje społeczne, środowisko osób niepełnosprawnych, samorządowcy, przedstawiciele jednostek budżetowych Urzędu Gminy w Brodach)
- ✓ ankietyzację

Określając obszar zdegradowany wzięto pod uwagę poziom ubóstwa i wykluczenia, trendy demograficzne, poziom przestępczości i wykroczeń, wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej, problemy funkcjonalno-przestrzenne, w tym m.in. degradację infrastruktury lub jej braki, stan techniczny budynków. Dokonano także identyfikacji obszarów zdegradowanych wskazanych przez mieszkańców. Konsultacje społeczne potwierdziły negatywne zjawiska obserwowane na terenie gminy a wykazane podczas diagnozy i analizy danych statystycznych. Społeczność lokalna zwróciła uwagę na bariery architektoniczne utrudniające poruszanie się osób niepełnosprawnych, zaniedbania w układzie przestrzennym związane z niedostateczną liczbą obiektów małej architektury, ścieżek rowerowych, zaplecza sportów wodnych, placów zabaw, miejsc aktywnej rekreacji dla dzieci i młodzieży. Efektem synergii danych było określenie obszaru zdegradowanego.

Końcowym efektem prac było wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Wyznaczając obszar rewitalizacji oparto się na wynikach diagnozy społeczno-ekonomicznej oraz konsultacjach społecznych przeprowadzonych ze społecznością lokalną Gminy Brody. Wyodrębniony obszar cechuje się wysokim nasileniem negatywnych zjawisk społecznych, a jednocześnie występuje na nim koncentracja przynajmniej jednego niekorzystnego zjawiska gospodarczego, przestrzennego, technicznego lub środowiskowego. Wyznaczając obszar rewitalizacji uwzględniono wytyczne wynikające z ustawy ograniczające jego zasięg tak, aby

nie obejmował łącznie więcej niż 20% powierzchni gminy oraz jednocześnie nie był zamieszkały przez więcej niż 30% jej mieszkańców.

7.1 Obszar zdegradowany

Wyznaczając na terenie Gminy Brody obszar zdegradowany warto zwrócić uwagę na ogólną sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną gminy. Podstawowe wskaźniki przedstawione w punkcie 5 niniejszego dokumentu wykazują wiele negatywnych zjawisk w skali ogólnej. Na 26 wskaźników charakteryzujących podstawowe dane społeczno-gospodarcze średnia dla Gminy Brody jest gorsza od średniej dla województwa świętokrzyskiego aż w 20 przypadkach. W tylu samych przypadkach sytuacja Gminy Brody wykazuje gorsze wyniki niż średnie wartości dla powiatu starachowickiego. Dowodzi to, iż cały obszar gminy wykazuje wiele cech kryzysowych, gdzie występują nawarstwiające się problemy społeczne i gospodarcze. Gorsze wskaźniki Gminy Brody na tle danych wojewódzkich czy powiatowych stanowią poważną przesłankę uznania obszaru całej gminy za obszar zdegradowany, kwalifikujący się do głębokich i wieloaspektowych działań rewitalizacyjnych.

Tabela 50: Lista najistotniejszych wskaźników diagnozujących sferę społeczną Gminy Brody na tle danych dla powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego (wyróżniono wartości gorsze niż średnie wartości dla porównywanej jednostki terytorialnej).

LP.	Badany wskaźnik	Wartość gorsza niż średnia dla powiatu starachowickiego	Wartość gorsza niż średnia dla województwa świętokrzyskiego
1	% ludności w wieku przedprodukcyjnym		
2	% ludności w wieku produkcyjnym		
3	% ludności w wieku poprodukcyjnym		
4	Urodzenia żywe na 1000 ludności	tak	tak
5	Zgony na 1000 ludności	tak	tak
6	Przyrost naturalny na 1000 ludności	tak	tak
7	Saldo migracji na 1000 osób		
8	Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	tak	tak
9	Małżeństwa na 1000 ludności	tak	tak
10	Stopa bezrobocia	tak	tak
11	Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	tak	
12	Zasięg korzystania z pomocy społecznej - ogółem	tak	tak
13	Zasięg korzystania z pomocy społecznej - poniżej kryterium dochodowego	tak	tak
14	Zasięg korzystania z pomocy społecznej – powyżej	tak	tak

	kryterium dochodowego		
15	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	tak	tak
16	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	tak	tak
17	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat	tak	tak
18	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-4 lat	tak	tak
19	Współczynnik skolaryzacji brutto	tak	tak
20	Współczynnik skolaryzacji netto	tak	tak
21	Frekwencja w wyborach	tak	tak
22	Ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)	tak	tak
23	Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności		
24	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	tak	tak
25	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	tak	tak
26	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców		tak

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza powyższych danych wskazuje, iż w sferze społecznej na wielu płaszczyznach trudna sytuacja ma charakter problemów strukturalnych, długofalowych (np. problem bezrobocia, znaczna liczba osób korzystających z pomocy społecznej), które bez kompleksowego i wieloaspektowego działania mogą być trudne do przezwyciężenia.

Ponieważ obszar rewitalizacji musi być ograniczony przestrzennie konieczne jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego, na którym kumulują się problemy społeczne. Wyznaczenie tych obszarów oparto na syntezie wyników analizy sfery społecznej, a także sfer: gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Analizy dokonano w układzie przestrzennym. Podstawową jednostką poddaną analizie było sołectwo. Ze względu na sposób pozyskiwania i publikowania danych statystycznych, możliwość monitorowania niektórych zagadnień była ograniczona. W efekcie wybrano tylko te wskaźniki, dla których możliwa była pełna analiza syntetyczna poszczególnych sołectw. Jednostkowe dane dla każdego sołectwa porównano ze średnimi wartościami dla gminy. Jako obszar zdegradowany uznano sołectwa, które w minimum połowie przypadków uzyskały wskaźniki gorsze niż średnie dla gminy (5 na 10 wskaźniki gorsze od średniej).

Wskaźniki, które poddano analizie to:

- ✓ Różnica w liczbie mieszkańców w latach 2011-2015 (depopulacja)
- ✓ Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

- ✓ Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 ludności
- ✓ Liczba przestępstw karnych na 1000 mieszkańców
- ✓ Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców
- ✓ Liczba kolizji i wypadków drogowych na 1000 mieszkańców
- ✓ Przestępczość ogółem
- ✓ Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach
- ✓ Niski poziom kapitału społecznego mierzony frekwencją w wyborach
- ✓ Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 1000 ludności

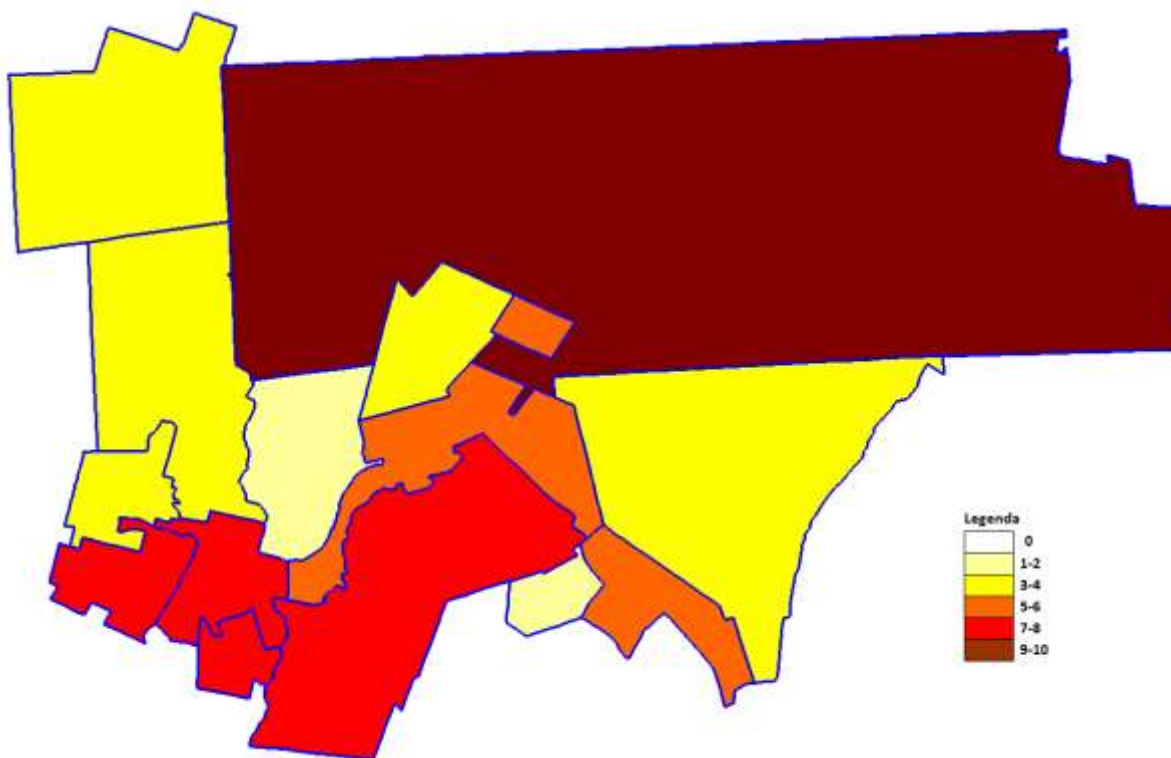
Tabela 51: Lista wskaźników diagnozujących sferę społeczną w poszczególnych sołectwach Gminy Brody. Wypełniono rubryki, gdzie określono czy wartość wskaźnika osiągnięta w danym sołectwie jest wartością gorszą niż średnia dla gminy. Na czerwono podkreślono sołectwa, gdzie można mówić o koncentracji negatywnych zjawisk.

LP.	Sołectwo	Różnica w liczbie mieszkańców w latach 2011-2015	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 ludności	Liczba przestępstw karnych na 1000 mieszkańców	Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców	Liczba kolizji i wypadków drogowych na 1000 mieszkańców	Przetępczość ogółem	odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	Niski poziom kapitału społecznego mierzony frekwencją w wyborach	Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 1000 ludności
1	Adamów								tak	tak	tak
2	Brody	tak	tak		tak			tak	tak		
3	Budy Brodzkie	tak		tak		tak			tak		tak
4	Bór Kunowski			tak					tak	tak	
5	Dziurów								tak	tak	tak
6	Jabłonna	tak	tak	tak			tak		tak	tak	tak
7	Krynki	tak	tak		tak	tak	tak	tak	tak		
8	Kuczów	tak	tak			tak		tak	tak	tak	tak
9	Lipie		tak	tak					tak		tak
10	Lubienia	tak	tak		tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak
11	Młynek		tak						tak	tak	tak
12	Ruda		tak						tak		
13	Rudnik								tak	tak	
14	Staw Kunowski	tak		tak	tak				tak	tak	tak
15	Styków				tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując liczbę wskaźników, gdzie zanotowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych najtrudniejsza sytuacja zaobserwowana została w sołectwie Lubienia (w przypadku 9 wskaźników przekroczone zostały średnie wartości dla gminy). Tylko niewiele lepsza sytuacja zaobserwowana została w sołectwach: Jabłonna, Krynki, Kuczów, Styków (przekroczone wartości średnie dla 7-8 wskaźników) oraz sołectwach: Brody, Budy Brodzkie, Staw Kunowski (przekroczone wartości średnie dla 5-6 wskaźników). Najbardziej korzystna sytuacja odnotowana została w sołectwach Ruda oraz Rudnik, gdzie przekroczenie wartości średnich nastąpiło w przypadku 1-2 wskaźników).

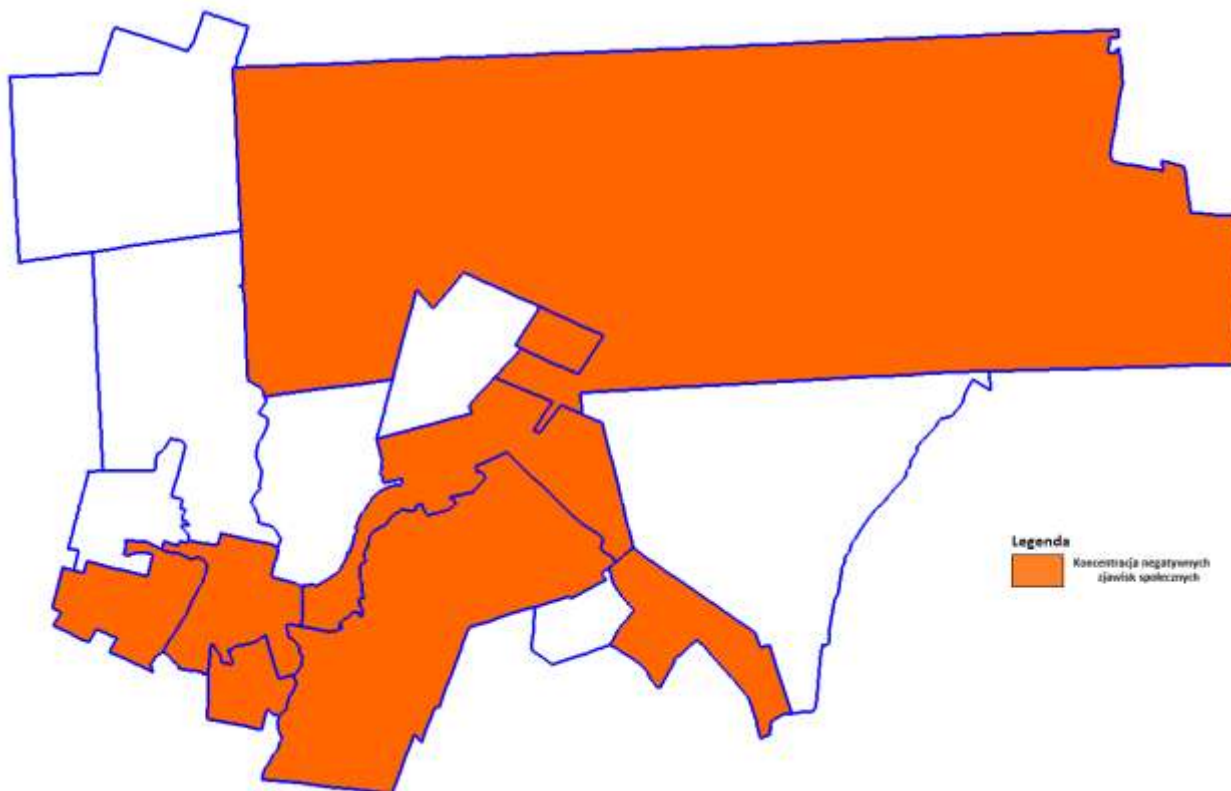
Rysunek 10: Obszar na terenie Gminy Brody, gdzie zanotowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz liczba wskaźników dla których zostały przekroczone średnie wartości dla gminy.

Źródło: Opracowanie własne.

Za obszar, gdzie skumulowane jest występowanie negatywnych zjawisk społecznych można uznać sołectwa, na obszarze których zaobserwowano przekroczenie wskaźników średnich dla gminy w minimum 5 obszarach. Takich sołectw jest 8: Brody, Budy Brodzkie, Jabłonna, Krynki, Kuczów, Lubienia, Staw Kunowski, Styków.

Rysunek 11: Obszar Gminy Brody, gdzie zanotowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych.

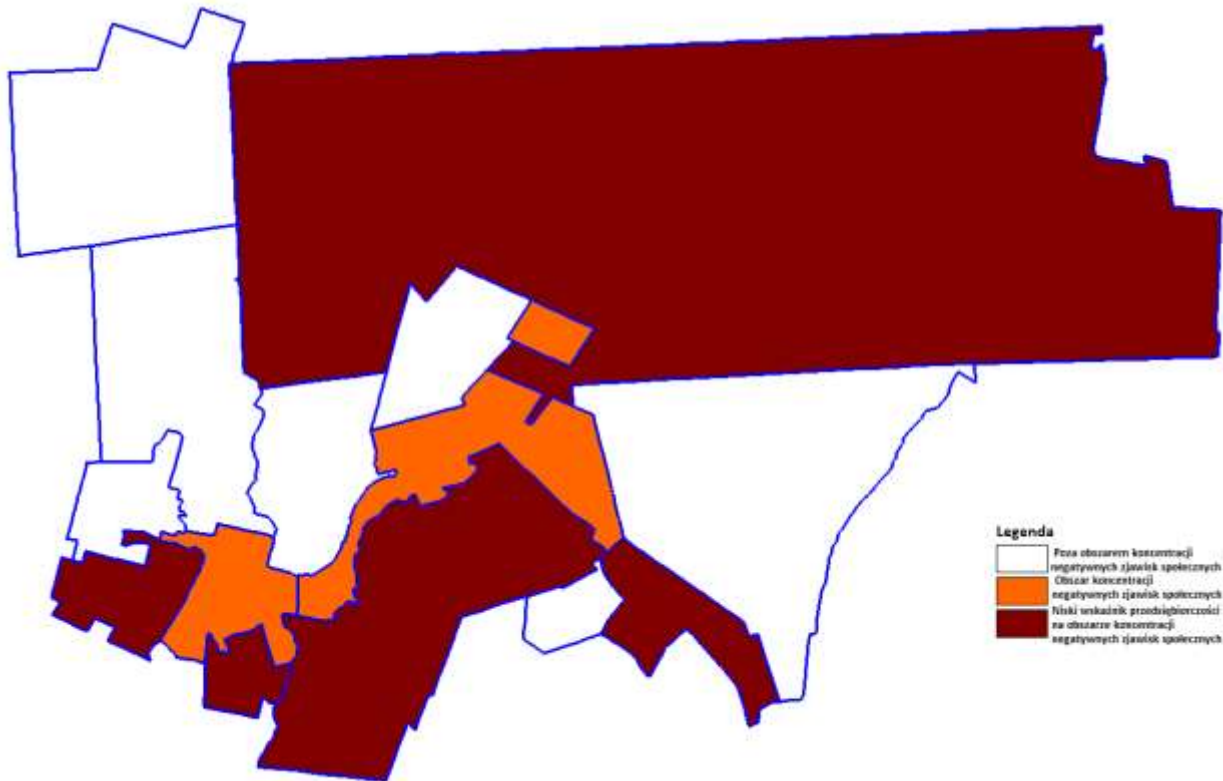

Źródło: Opracowanie własne.

Za obszar zdegradowany można wyznaczyć obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a jednocześnie w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Jako podstawowy wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych uznano – mierzony liczbą podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności. Najtrudniejsza sytuacja gospodarcza odnotowana została w sołectwach: Jabłonna, Kuczów, Lubienia, Staw Kunowski.

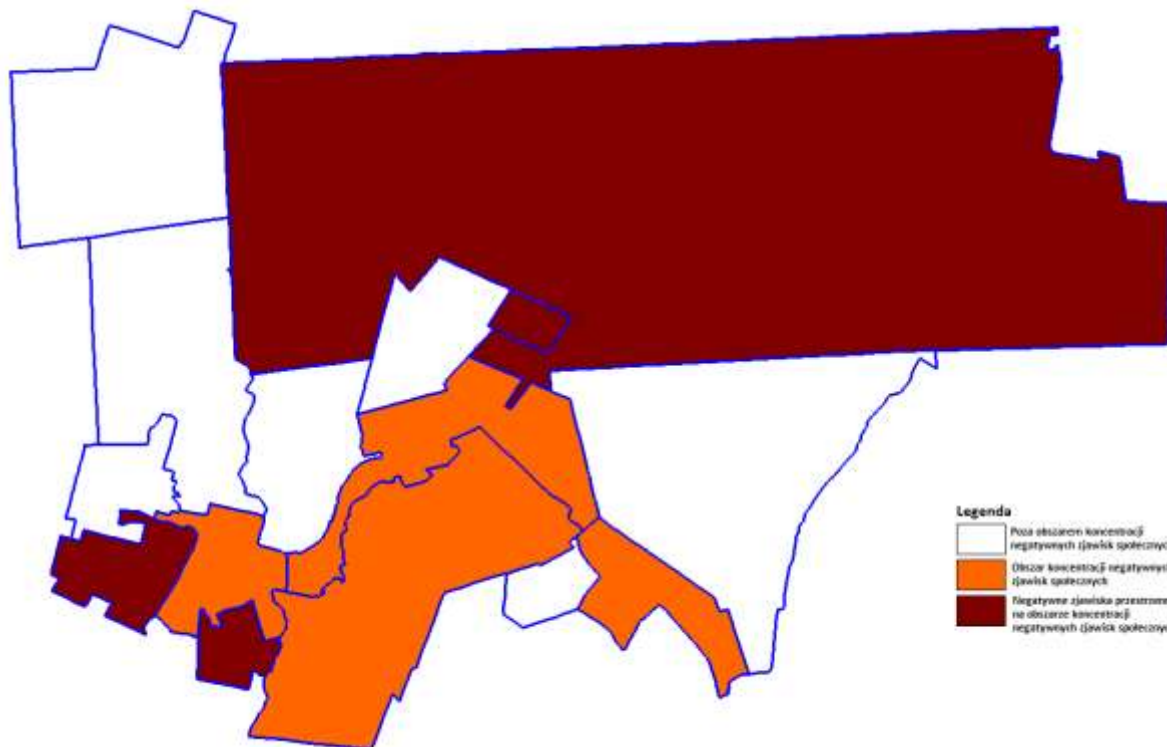
Rysunek 12: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych - podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności na obszarze występowania negatywnych zjawisk społecznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Jako wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk przestrzennych uznano liczbę obiektów zabytkowych na 1000 ludności. Najtrudniejsza sytuacja odnotowana została w sołectwach: Adamów, Budy Brodzkie, Bór Kunowski, Dziurów, Jabłonna, Kuczów, Lubienia, Młynek, Ruda, Rudnik oraz Staw Kunowski. Sołectwa, na obszarze których zidentyfikowano kumulację negatywnych zjawisk społecznych i jednocześnie brak lub niewielką ilość obiektów zabytkowych to sołectwa Budy Brodzkie, Jabłonna, Kuczów oraz Lubienia.

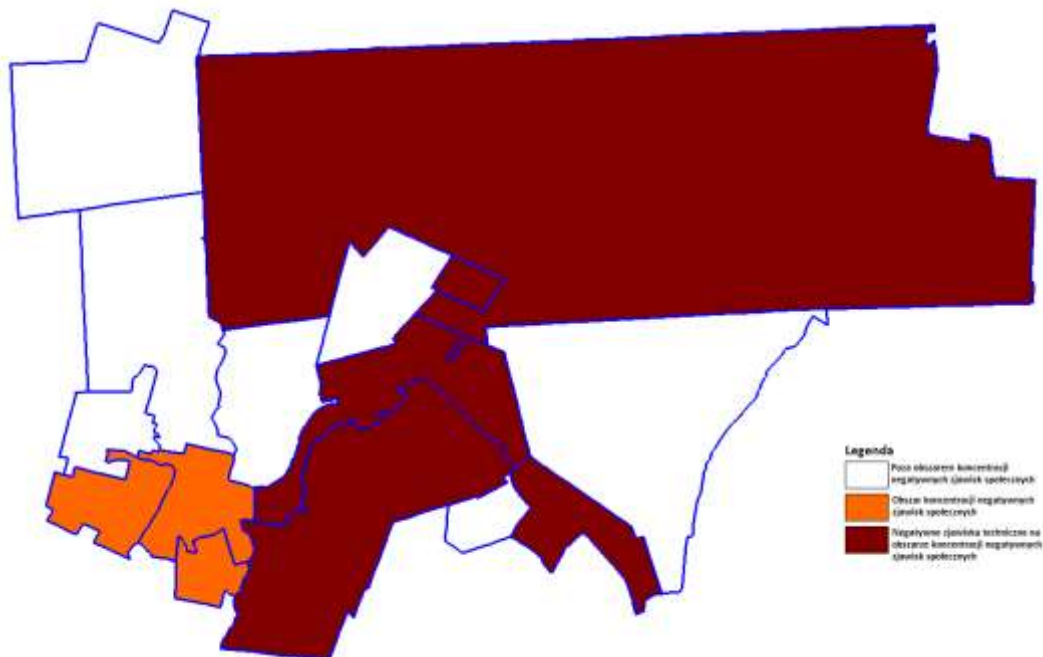
Rysunek 13: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk przestrzennych – liczba obiektów zabytkowych na 1000 ludności.

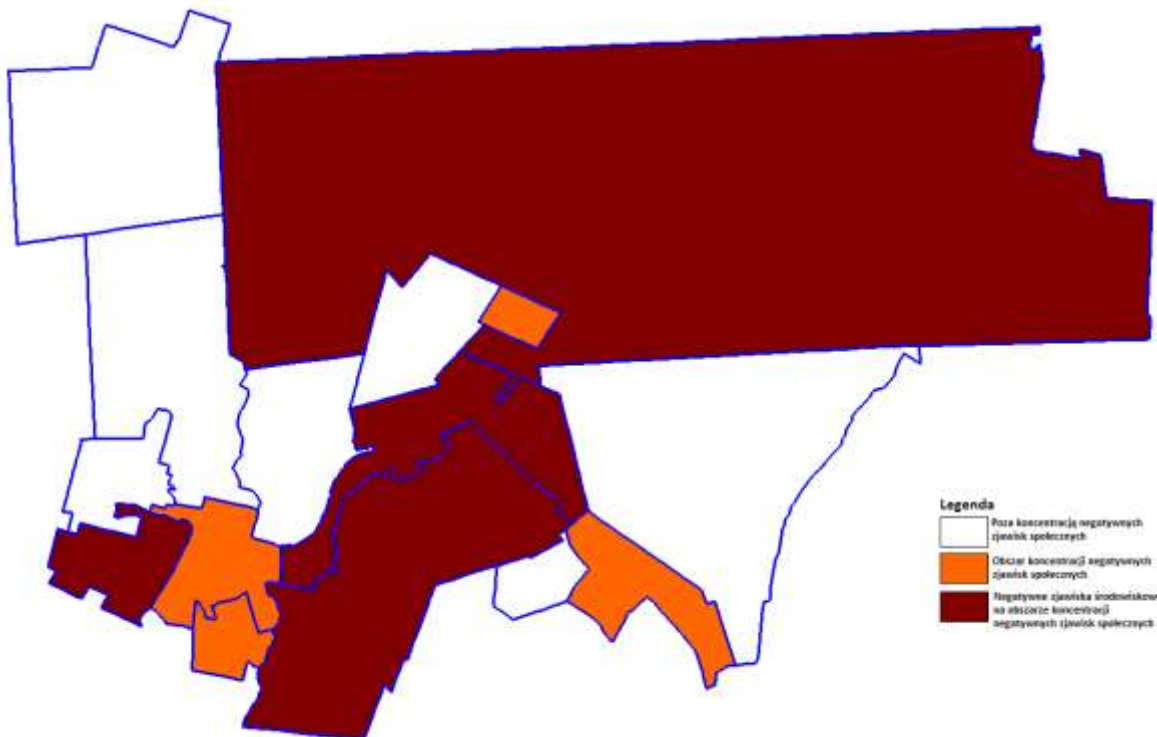
Źródło: Opracowanie własne.

Jako wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk technicznych uznano liczbę gospodarstw, które nie posiadają sieci kanalizacyjnej. We wskaźniku tym wzięto także pod uwagę także te gospodarstwa, które posiadają sieć wodociągową, ale nie mają dostępu do sieci kanalizacyjnej. Najgorsza sytuacja obserwowana jest w sołectwach Budy Brodzkie, Bór Kunowski, Lipie, Lubienia oraz Staw Kunowski, gdzie brakuje sieci kanalizacyjnych. Wśród sołectw, gdzie jest sieć wodociągowa, ale ponad połowa gospodarstw nie posiada sieci kanalizacyjnej można wymienić sołectwa Brody oraz Krynki.

Rysunek 14: Negatywne zjawiska techniczne – utrudniony dostęp do sieci kanalizacyjnej.

Rysunek 15: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych - powierzchnia budynków położonych na terenie Gminy Brody zawierających materiały azbestowe z uwzględnieniem sołectw, gdzie wartości przekroczyły średni wynik dla gminy.

Powyższe mapy sytuacyjne dowodzą, iż na obszarze, gdzie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych występowanie także co najmniej jeden z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych, technicznych lub środowiskowych.

Partycypacja społeczna

Analiza danych statystycznych przedstawiona w punktach powyżej w zasadniczej części została potwierdzona w wynikach przeprowadzonych konsultacji społecznych. Pytanie dotyczące wyboru sołectw, na obszarze których koncentruje się najwięcej problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych pojawiło się w ankiecie rewitalizacyjnej. Ankiety zostały podzielone według grup społecznych: uczniowie szkół gimnazjalnych, środowisko osób niepełnosprawnych, mieszkańcy gminy ogółem. Wyniki ankiet w zasadniczej części potwierdziły zaobserwowaną sytuację społeczno-gospodarczo-przestrzenną wynikającą z analizy danych.

➤ **Zdaniem uczniów szkół gimnazjalnych za obszar zdegradowany należy uznać sołectwa:**

– Dziurów	- 10,5% wskazań
– Brody	- 10,3%
– Krynki	- 8,0%
– Bór Kunowski	- 7,7%
– Lubienia	- 7,5%
– Jabłonna	- 7,2%
– Ruda	- 6,7%

Pozostałe sołectwa uzyskały wartości nie przekraczające średniej liczby głosów dla całej gminy.

➤ **Zdaniem środowiska osób niepełnosprawnych za obszar zdegradowany należy uznać sołectwa:**

– Jabłonna	- 17,3% wskazań
– Styków	- 16,0%

- Brody - 14,7%
- Kuczów - 13,3%
- Dziurów - 12,0%

Pozostałe sołectwa uzyskały wartości nie przekraczające średniej liczby głosów dla całej gminy.

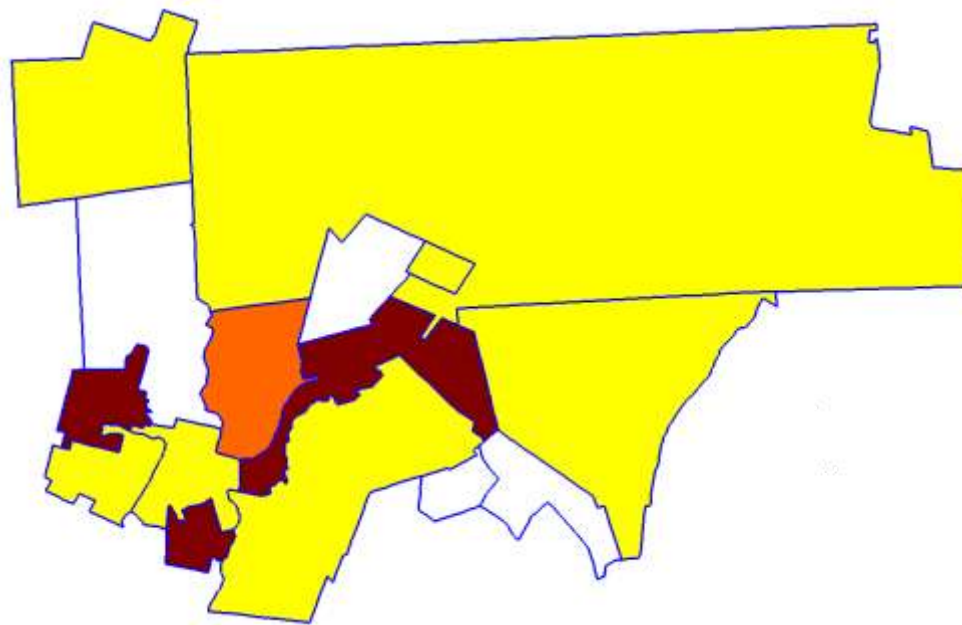
➤ **Zdaniem mieszkańców za obszar zdegradowany należy uznać sołectwa:**

- Brody - 14,6% wskazań
- Krynki - 9,2%
- Ruda - 9,2%
- Lipie - 8,5%
- Bór Kunowski - 7,7%
- Budy Brodzkie - 7,7%
- Jabłonna - 7,7%
- Dziurów - 6,9%

Pozostałe sołectwa uzyskały wartości nie przekraczające średniej liczby głosów dla całej gminy.

Zbiorcze zestawienie wyników zawiera poniższy rysunek. Przy ustalaniu obszaru zdegradowanego, dla każdej grupy społecznej, pod uwagę wzięto tylko wartości przekraczające średnią liczbę wskazań dla każdej grupy społecznej.

Rysunek 16: Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych w opinii społeczności lokalnej (wynik przeprowadzonych konsultacji społecznych).

Objaśnienie:

	Brak wskazania jako obszar zdegradowany
	Obszar uznany jako zdegradowany przez 1 grupę społeczną
	Obszar uznany za zdegradowany przez 2 grupy społeczne
	Obszar uznany za zdegradowany przez wszystkie 3 grupy społeczne

Aż trzy grupy społeczne uznały, że koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych obserwowana jest w sołectwach Brody, Dziurów oraz Jabłonna. Dwie grupy społeczne wskazały ponadto na sołectwo Ruda.

7.2 Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego (m.in. istnienie potencjału do zmian), Gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Podstawą wyznaczenia obszarów rewitalizacji było określenie obszaru zdegradowanego oraz informacje pozyskane w trakcie konsultacji społecznych (ankiety, warsztaty, wywiady). Poszczególne etapy delimitacji (wyznaczenia) obszarów przeznaczonych do rewitalizacji przedstawiały się następująco:

- ✓ Wyniki analizy wskaźnikowej
- ✓ Wyniki ankiet
- ✓ Wyniki warsztatów przeprowadzonych podczas konsultacji społecznych

Szczegółowa analiza wskaźnikowa została przedstawiona w pkt. 5 niniejszego dokumentu. Jej syntetyczne zestawienie zapisano w pkt. 7.1 dokumentu.

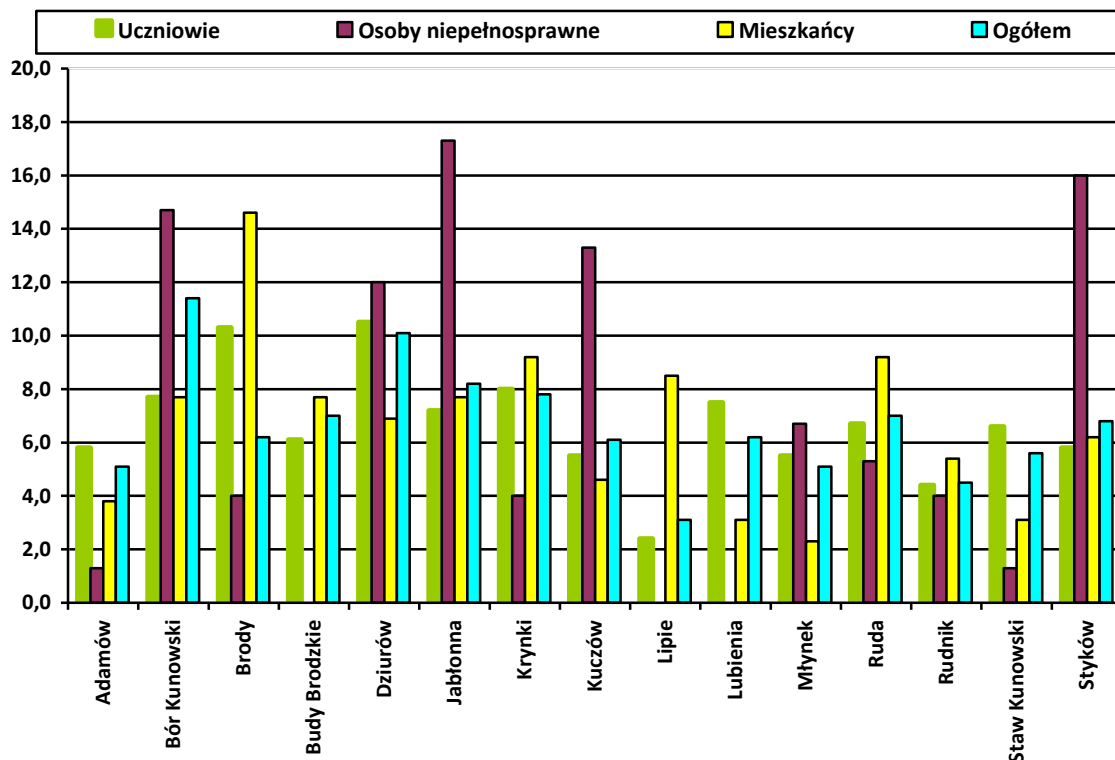
W toku konsultacji społecznych mieszkańcy wskazali:

- ✓ główne problemy społeczne, gospodarcze, techniczne występujące na obszarze gminy
- ✓ przestrzenie niespełniające ich oczekiwań
- ✓ przestrzenie gminy stanowiące potencjał do przeprowadzenia procesu rewitalizacji
- ✓ obszar rewitalizacji

Zestawienie problemów społecznych, gospodarczych, technicznych poruszonych podczas konsultacji społecznych, a występujących na obszarze gminy szczegółowo opisano w pkt. 6 niniejszego dokumentu.

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonej ankietyzacji w zakresie wyboru przestrzeni gminy kwalifikujących się do przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Zadaniem respondentów było wskazać sołectwa, które borykają się z największą liczbą problemów i w efekcie czego winny zostać poddane procesom rewitalizacji. Wyniki podzielono według trzech głównych grup społecznych, aby porównać zbieżność opinii z różnego punktu widzenia.

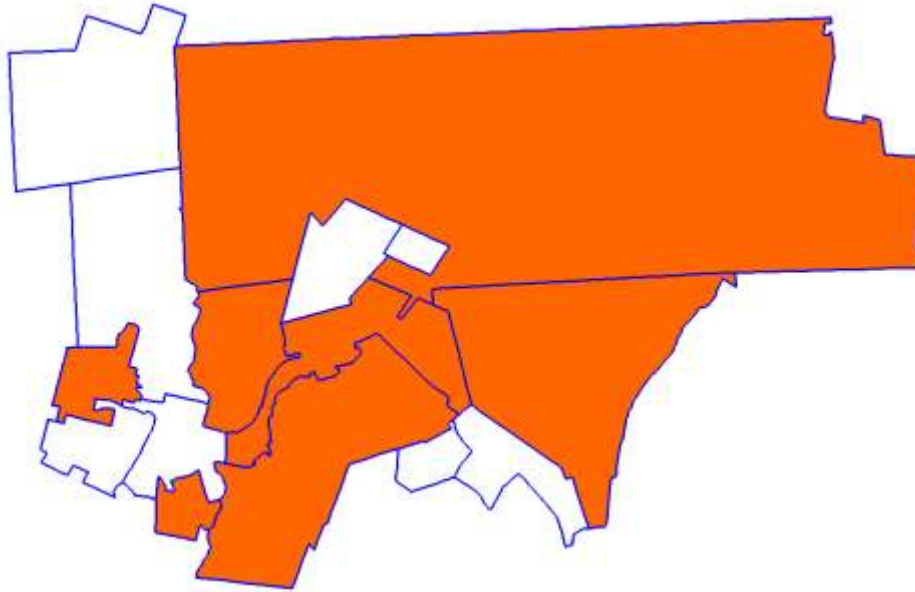
Wykres 31: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez różne grupy społeczne (dane procentowe).

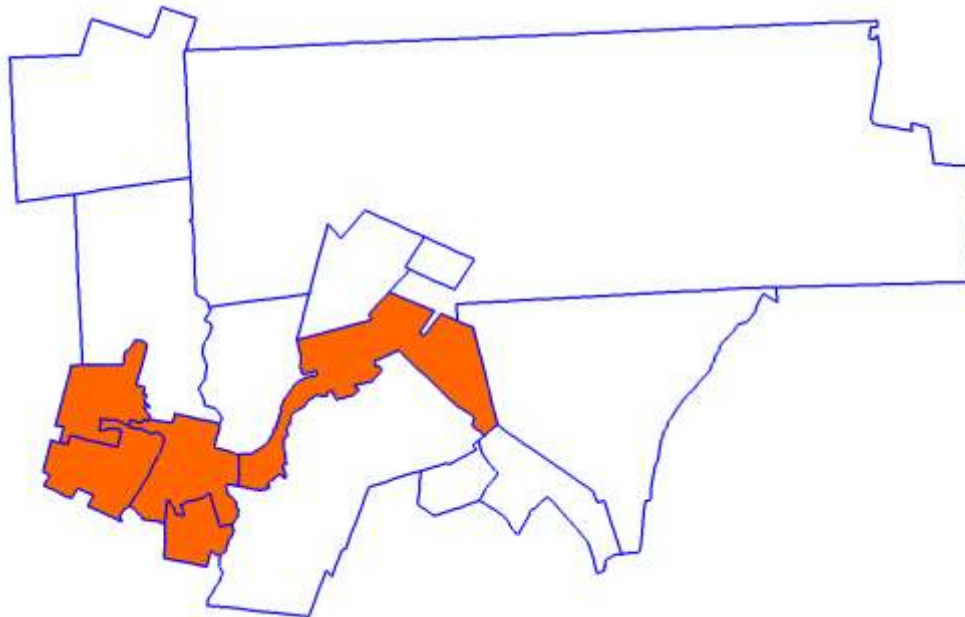
Wyniki zebranych danych przedstawiono także w formie przestrzennej. Na poniższych rysunkach zaznaczono tylko te sołectwa, dla których uzyskany wynik przewyższał wartości średnie dla danej grupy respondentów.

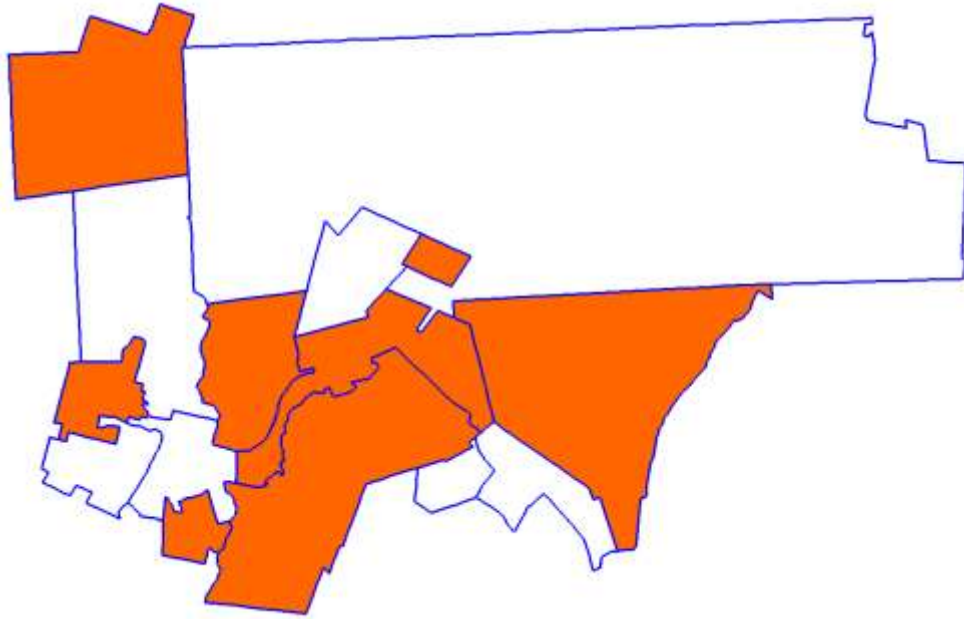
Rysunek 17: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez uczniów szkół gimnazjalnych.

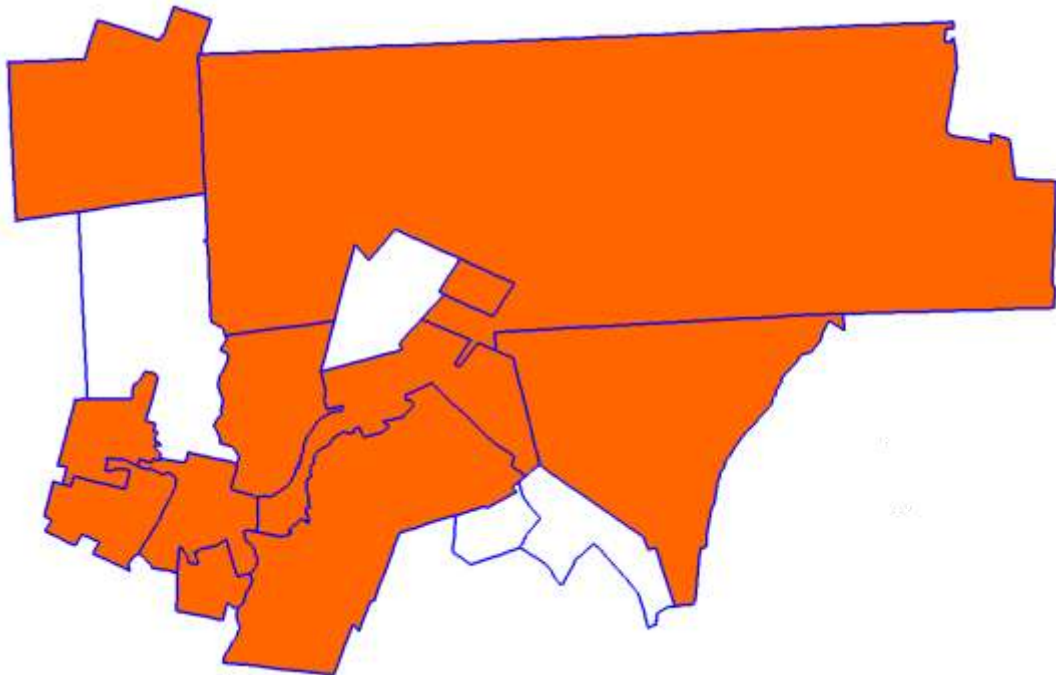
Rysunek 18: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez środowisko osób niepełnosprawnych.

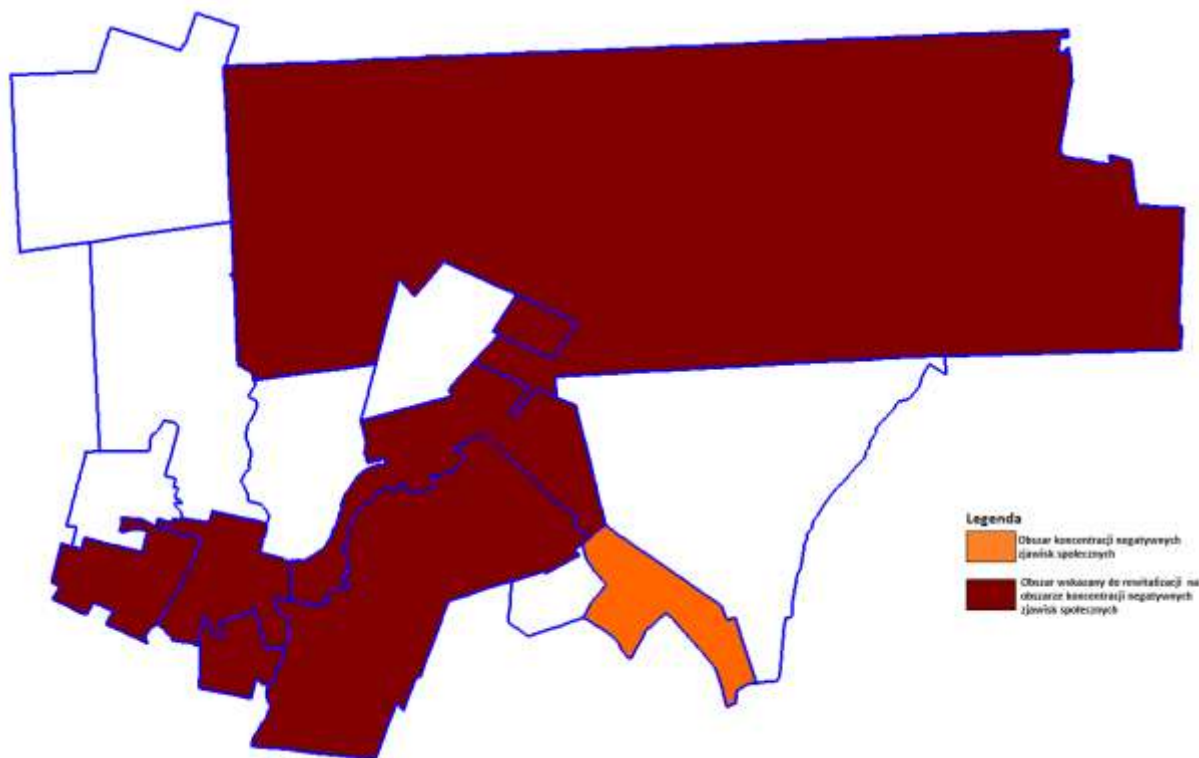
Rysunek 19: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez mieszkańców gminy.

Rysunek 20: Zestawienie zbiorcze sołectw wskazanych do rewitalizacji, w których zdaniem poszczególnych grup społecznych koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne.

Rysunek 21: Sołectwa wskazane do rewitalizacji pokrywające się z obszarami zdegradowanymi.

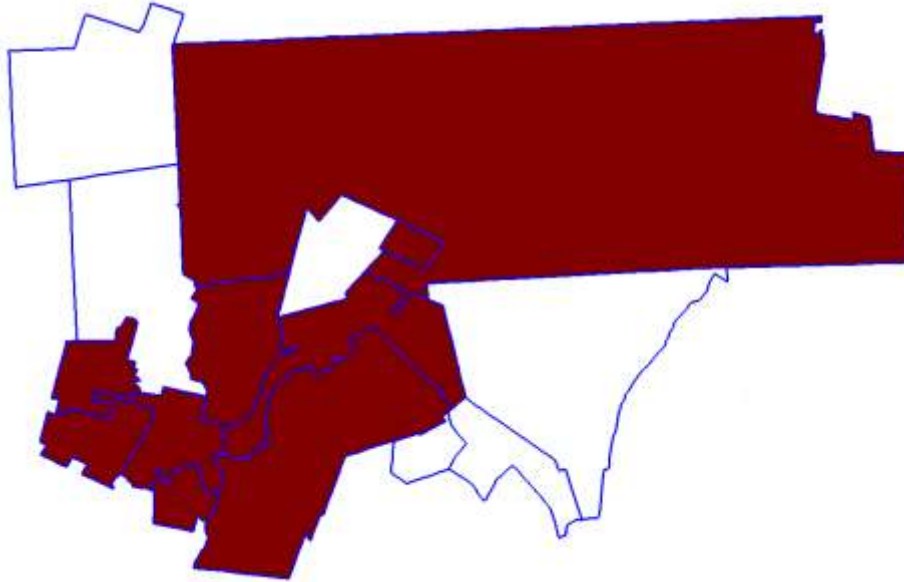
Na rysunkach powyżej wskazano obszary do rewitalizacji zaproponowane przez różne grupy społeczne oraz zestawienie zbiorcze. Nie wszystkie sołectwa wskazane przez ankietowanych pokrywają się z obszarem zdegradowanym stanowiącym wynik analizy wskaźnikowej. Obszary do rewitalizacji pokrywające się z obszarami zdegradowanymi to:

- ✓ Sołectwo Brody
- ✓ Sołectwo Budy Brodzkie
- ✓ Sołectwo Jabłonna
- ✓ Sołectwo Krynki
- ✓ Sołectwo Kuczów
- ✓ Sołectwo Lubienia
- ✓ Sołectwo Styków

Więcej niż jedna grupa społeczna uznała, iż sołectwem, gdzie skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne, a także przynajmniej gospodarcze lub przestrzenne (a który nie pokrywa się z wynikami analizy wskaźnikowej) jest także Dziurów oraz Ruda. W wyniku sumy wartości wskaźnikowych oraz przeprowadzonej partycypacji społecznej za obszar

zdegradowany przeznaczony do rewitalizacji uznano następujące sołectwa: Dziurów, Brody, Budy Brodzkie, Jabłonna, Krynki, Kuczów, Lubienia, Ruda oraz Styków.

Rysunek 22: Sołectwa uznane za zdegradowane, wyznaczone do rewitalizacji.

Ponieważ obszar zdegradowany znacznie przekracza progi związane z powierzchnią oraz ludnością (obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy) nie jest możliwe objęcie działaniami rewitalizacyjnymi całego obszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji wymagał więc zmniejszenia. W tym celu zastosowano priorytetowanie, tj.:

- 1) adaptacja przestrzeni zdegradowanej na cele rozwoju gospodarczego;
- 2) działania, które zapewnią efekty rewitalizacji w miejscowości o największej liczbie ludności;
- 3) pozostałe działania.

Priorytetowanie oparto na wynikach konsultacji społecznych. Mieszkańcy szczegółowo wskazali przestrzenie, które uznali za niespełniające ich oczekiwań oraz mogące stanowić potencjał do przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Za jeden z kluczowych czynników stanowiących potencjał rozwoju obszaru zdegradowanego oraz całej gminy uznany został zbiornik wodny w Brodach.

Tabela 52: Priorytety mieszkańców w zakresie przestrzeni, które winny zostać poddane procesom rewitalizacji.

Obszar priorytetowy	% uzyskanych głosów
Zalew w Brodach i jego okolice	40%
Przestrzeń rekreacyjna, turystyczna, sportowa	20%
Likwidacja barier architektonicznych	20%
Miejsca dziedzictwa kulturowego, zabytki	20%

Końcowym efektem prac był wybór obszaru rewitalizacji, który położony jest na terenie kilku sołectw. Sołectwa, na terenie których znajduje się obszar rewitalizacji przedstawiają się następująco:

- 1) Brody
- 2) Dziurów
- 3) Krynki
- 4) Kuczów
- 5) Ruda
- 6) Styków

AD. 1 - BRODY

Sołectwo to główna miejscowość w gminie - położona centralnie na jej obszarze. Miejscowość dzielą na dwie części linia kolejowa oraz rzeka Kamienna. W miejscowości przeważają tereny rolne - głównie pól i łąk, tworzące wyraźny kompleks wzdłuż linii kolejowej, po jej północno - wschodniej stronie. Na terenach położonych na północ i zachód od kolei istnieje zabudowa mieszkaniowa oraz zagrodowa, tworzące układy ulicowe wzdłuż ważniejszych dróg gminnych. Funkcje usługowe pojawiają się w Brodach głównie na południe od Zalewu Brodzkiego i rzeki Kamiennej, gdzie zlokalizowane jest centrum administracyjne (Urząd Gminy).

Obszar rewitalizacji w sołectwie Brody obejmuje tereny zbiornika wodnego „Brody Iłżeckie” oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo. Tereny te stanowią obszar przemysłowy – po Staropolskim Okręgu Przemysłowym. Granice obszaru rewitalizacji od strony zachodniej wyznacza granica z sołectwami Ruda oraz Styków. Od strony południowej obszar rewitalizacji przebiega wzdłuż granicy z sołectwem Krynki. Najistotniejszym problemem

mającym zasadniczy wpływ na jakość życia mieszkańców nie tylko sołectwa, ale i całej gminy jest zły stan zbiornika wodnego oraz niedostateczne zagospodarowanie terenów położonych wokół niego. Inwestycją, która ożywiłaby lokalny teren jest oczyszczenie wód zbiornika oraz utrzymanie kontroli jakości wód na rzece Kamiennej, której wody bezpośrednio wpływają do akwenu. Czysta woda przyciągnie turystów. Problemem jest fakt, iż Urząd Gminy w Brodach nie jest właścicielem zbiornika, co utrudnia inwestycje w jego bezpośrednim otoczeniu. W przypadku braku inwestycji związanych z oczyszczeniem zbiornika rozwiązaniem alternatywnych jest rozwój turystyki w oparciu o stworzenie innych atrakcji (np. ośrodka sportów wodnych). Przyciągnąć turystów w ten obszar gminy mogą natomiast nowe tereny rekreacyjne (pola biwakowe, kempingowe), ścieżki rowerowe, chodniki, trakty piesze, mała architektura. Ożywienie gospodarcze tej części sołectwa spowoduje rozwiązanie bardzo wielu problemów społeczno-gospodarczych wspieranego obszaru, a także całej gminy.

Rysunek 23: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Brody.

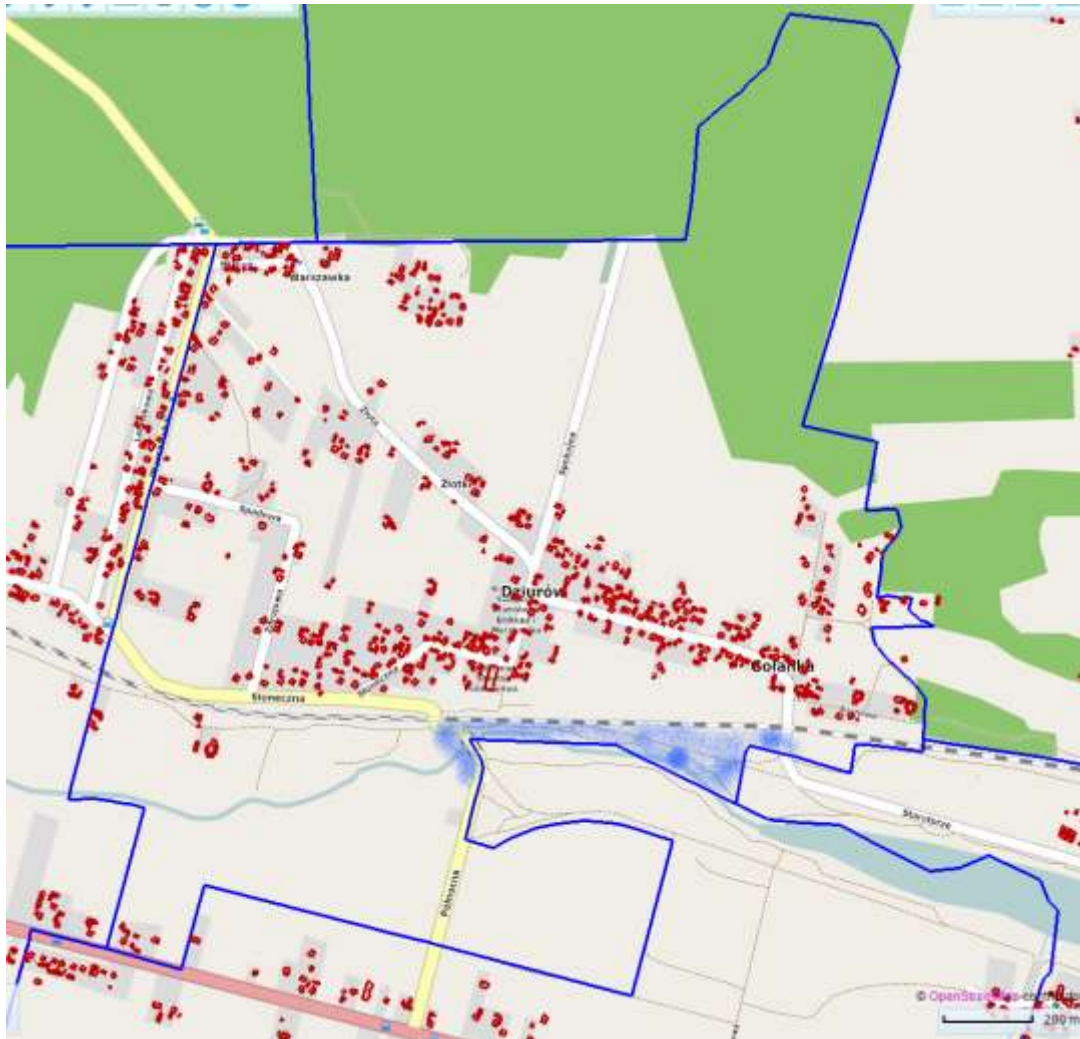
Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

AD. 2 – DZIURÓW

Tereny sołectwa w części położonej na południe od linii kolejowej i rzeki Kamiennej, zajmują tereny pól uprawnych z towarzyszącymi im kilkoma zagrodami rolniczymi. Na północ od torów występuje zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa, uzupełniona przez kościół i szkołę położone w części centralnej.

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny położone w południowej części sołectwa. Linie graniczną od strony północnej stanowią tory kolejowe, a od strony południowej rzeka Kamienna.

Rysunek 24: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Dziurów.

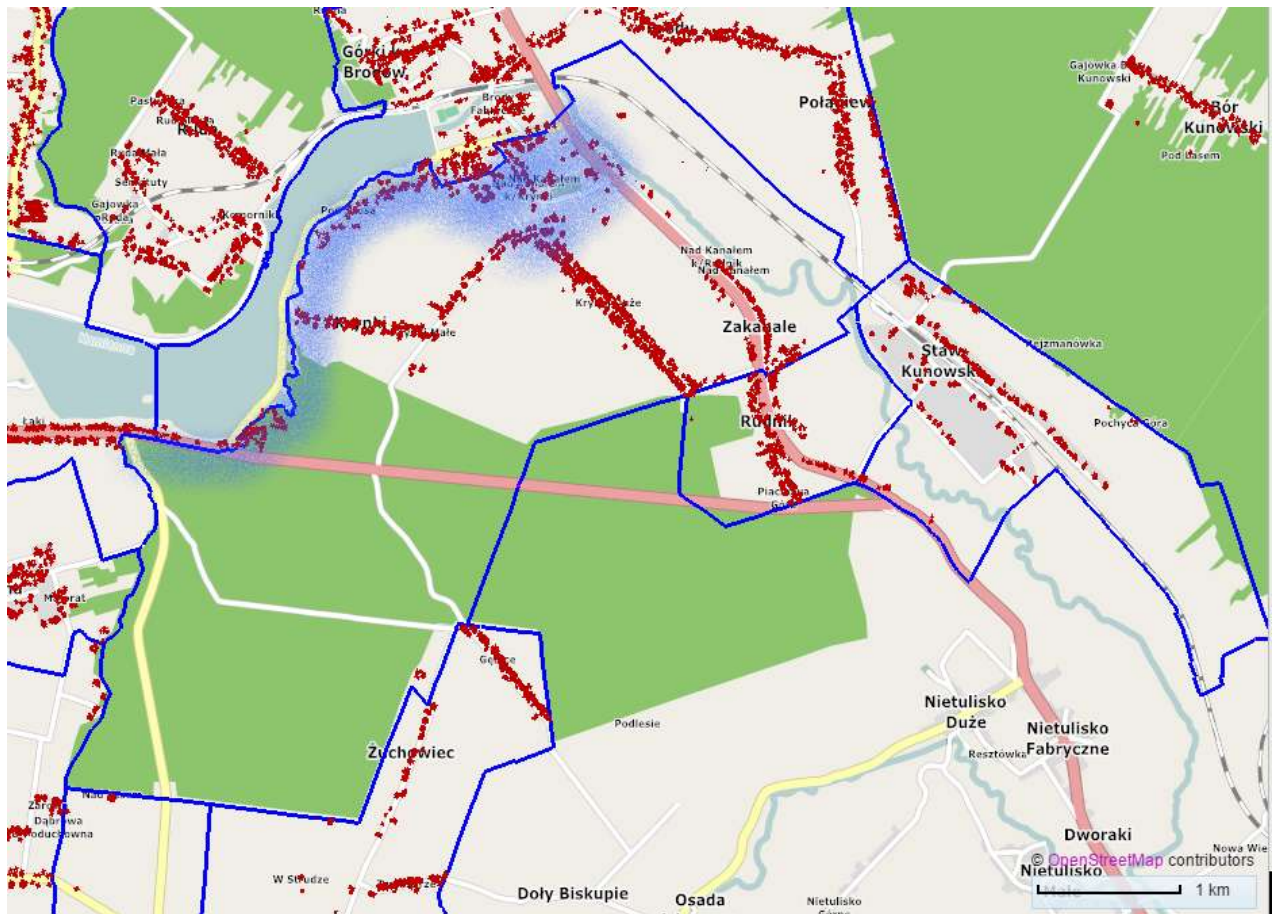
Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

AD. 3 – KRYNKI

Sołectwo Krynki w północnej części uzupełnia centrum miejscowości Brody. To tutaj znajdują się takie obiekty, jak szkoła i ośrodek zdrowia oraz apteka. Tuż obok, przy ulicy Kościelnej, znajduje się zabytkowy kościół oraz cmentarz parafialny (również zabytkowy). Przy granicy z Brodami zlokalizowane są tereny produkcyjno- składowe. Kilka obiektów usługowo - produkcyjnych, w tym stacja benzynowa, znajduje się wzdłuż drogi krajowej do Radomia. Pomiędzy linią kolejową a ul. Kamienną widoczny jest wyraźny kompleks łąk i pól uprawnych. W całym sołectwie dominują pola uprawne, uzupełnione łąkami oraz lasami. Zabudowa, głównie mieszkaniowa oraz zagrodowa, tworzy układy ulicowe wzdłuż dróg gminnych oraz w południowej części przebiegu drogi krajowej (w kierunku Skarżyska). Wzdłuż drogi powiatowej, biegnącej po nabrzeżu zalewu Brodzkiego, istnieje zabudowa mieszkaniowa i letniskowa, położona na zboczu opadającym w stronę zbiornika wodnego.

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny północnej części sołectwa bezpośrednio graniczące z sołectwem Brody i w niewielkim stopniu z sołectwem Styków. Zasadnicze działania rewitalizacyjne mające na celu ożywienie wspieranego obszaru koncentrują się na inwestycjach w zaplecze turystyczno-rekreacyjne oraz ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego.

Rysunek 25: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Krynki.

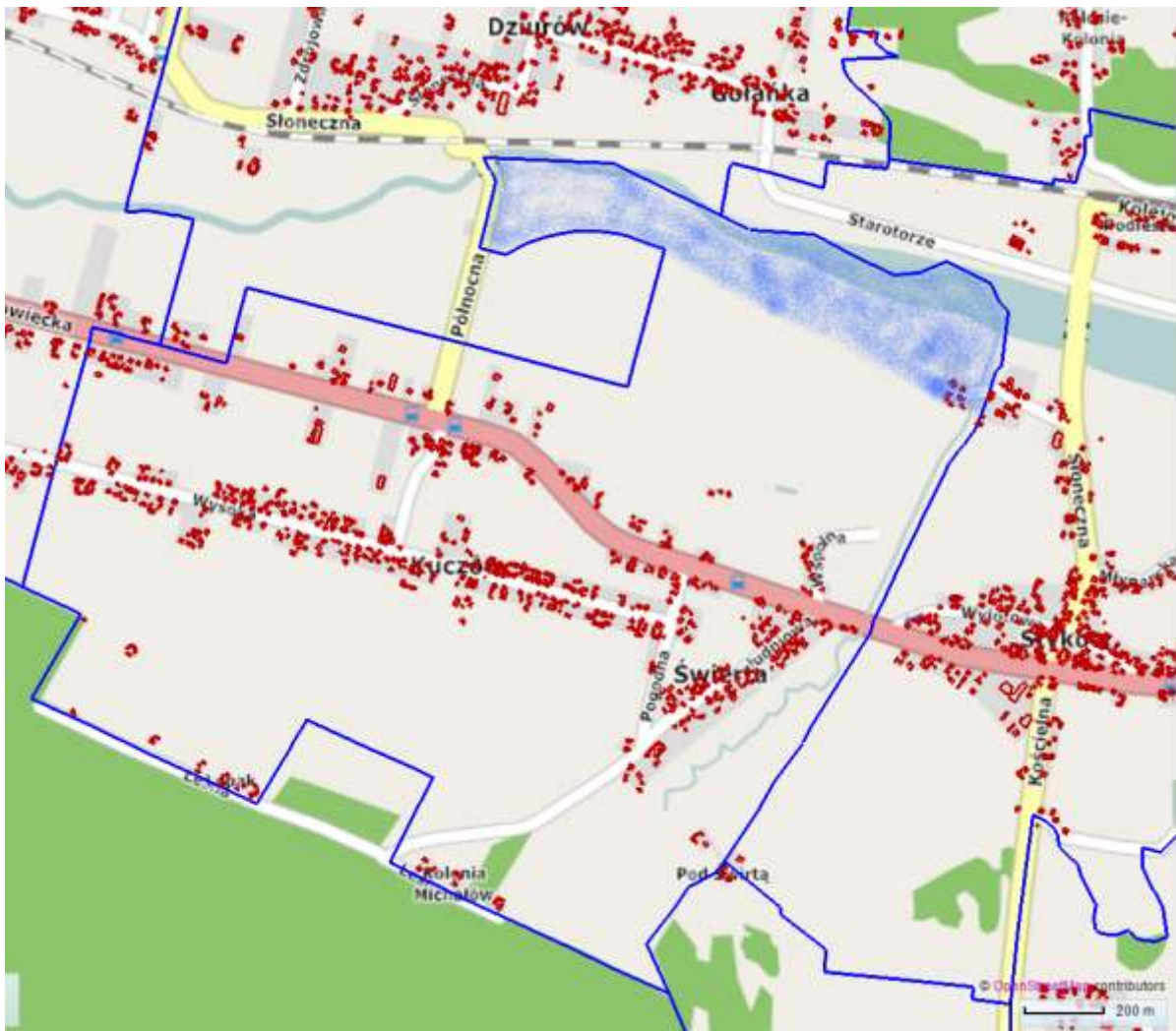
Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

AD. 4 – KUCZÓW

W skład sołectwa Kuczów wchodzi wieś Kuczów, wieś Świrta oraz przyczółki Kolonii Michałów, stanowiące najbardziej wysunięte na południowo - zachodnie obszary zabudowy zagrodowej. Głównymi elementami pasma zurbanizowanego są tereny zabudowy zagrodowej przemieszane z zabudową mieszkaniową oraz spora ilość obiektów usługowych i handlowych, realizowanych w ramach już istniejących siedlisk, bez wyraźnej tendencji do koncentracji.

Obszar rewitalizacji położony jest w północnej części sołectwa i bezpośrednio sąsiaduje z terenami wzdłuż rzeki kamiennej oraz zbiornika wodnego w Brodach Iłżeckich.

Rysunek 26: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Kuczów.

Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

AD. 5 – RUDA

Ruda, to sołectwo, na obszarze którego przeważają pola i łąki, przecięte przez linię kolejową. Wzdłuż dróg dominuje zabudowa zagrodowa, częściowo wymieszana z zabudową mieszkaniową. We wschodniej części Rudy znajduje się szkoła – Publiczne Gimnazjum.

Obszar rewitalizacji obejmuje południową część sołectwa. Są to tereny przylegające do zbiornika wodnego w Brodach. Część obszaru obejmuje tereny zamieszkałe. Na obszarze rewitalizacji znajduje się m.in. budynek Publicznego Gimnazjum w Rudzie.

Rysunek 27: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Ruda.

Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

AD. 6 – STYKÓW

W sołectwie tereny zurbanizowane zlokalizowane są głównie wzdłuż trasy regionalnej Skarżysko - Ostrowiec. Dość wyraźnie wykształcony ośrodek podstawowy w rejonie

skrzyżowania z drogą Adamów - Pawłów. Na południe od tego ośrodka zrealizowana jest zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności. W północnej części sołectwa znajduje się niewielka enklawa zabudowy zagrodowej.

Obszar rewitalizacji zajmuje blisko połowę sołectwa. Są to tereny bezpośrednio sąsiadujące ze zbiornikiem wodnym w Brodach. Linie graniczną od strony południowej wyznaczają tereny za drogą krajową nr 42. Jeden z priorytetowych obszarów rewitalizacji na terenie gminy stanowią tereny będące w zarządzie Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej (PZAZ) w Stykowie. Instytucja zajmuje się przede wszystkim aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych. Niestety ośrodek zajmowany przez PZAZ nie spełnia współczesnych standardów. Część kwater jest całkowicie wyłączona z użytkowania. Ośrodek wypoczynkowy powinien przejść gruntowną rewitalizację techniczno-adaptacyjną posiadanych budynków.

Po pierwsze przewidywane jest utworzenie w budynku dawnej sali gier i stołówki, pomieszczeń na świadczenie usług rehabilitacyjnych zarówno dla pracowników PZAZ, jak również klientów zewnętrznych, w tym mieszkańców Gminy Brody. Nową funkcją budynku kawiarni będzie świadczenie usług gastronomicznych dla gości ośrodka wypoczynkowego, przejeżdżających turystów, obsługa gastronomiczna organizowanych turnusów rehabilitacyjnych, imprez okolicznościowych, konferencji, kolonii, obozów, wczasów itp. Na terenie ośrodka znajduje się budynek sauny. Obiekt jest w dość dobrym stanie technicznym, ale wymaga remontu (wymiana instalacji, dostosowanie do współczesnych wymagań). Kolejnym obiektem jest budynek administracyjny – portiernia, który składa się z czterech części: portierni z recepcją, rozdzielni elektrycznej, hydroformi i łaźni. Wszystkie części wymagają gruntownego remontu. W skład ośrodka wchodzi również 6 murowanych domków letniskowych – po cztery kwatery. Ze względu na stan techniczny w każdym domku część kwater jest wyłączona z użytkowania. Każda kwatery posiada 3-4 miejsca noclegowe. W przyszłości, po przeprowadzonych robotach remontowych, byłaby możliwość zakwaterowania około 70-90 osób. Pole namiotowe wymaga doprowadzenia prądu oraz ujęcia wody. W części rekreacyjnej terenu znajdują się 3 korty tenisowe, tylko częściowo doprowadzone do stanu użyteczności, oraz boisko sportowe, które wymaga poprawy estetycznej. Opisane wyżej obiekty wymagają gruntownej modernizacji łącznie z wymianą dachów, okien, ociepleniem, remontem elewacji. Teren ośrodka wymaga doprowadzenia kanalizacji, instalacji co., wentylacji, wymiany elektryki oraz remontu i dostosowania traktów

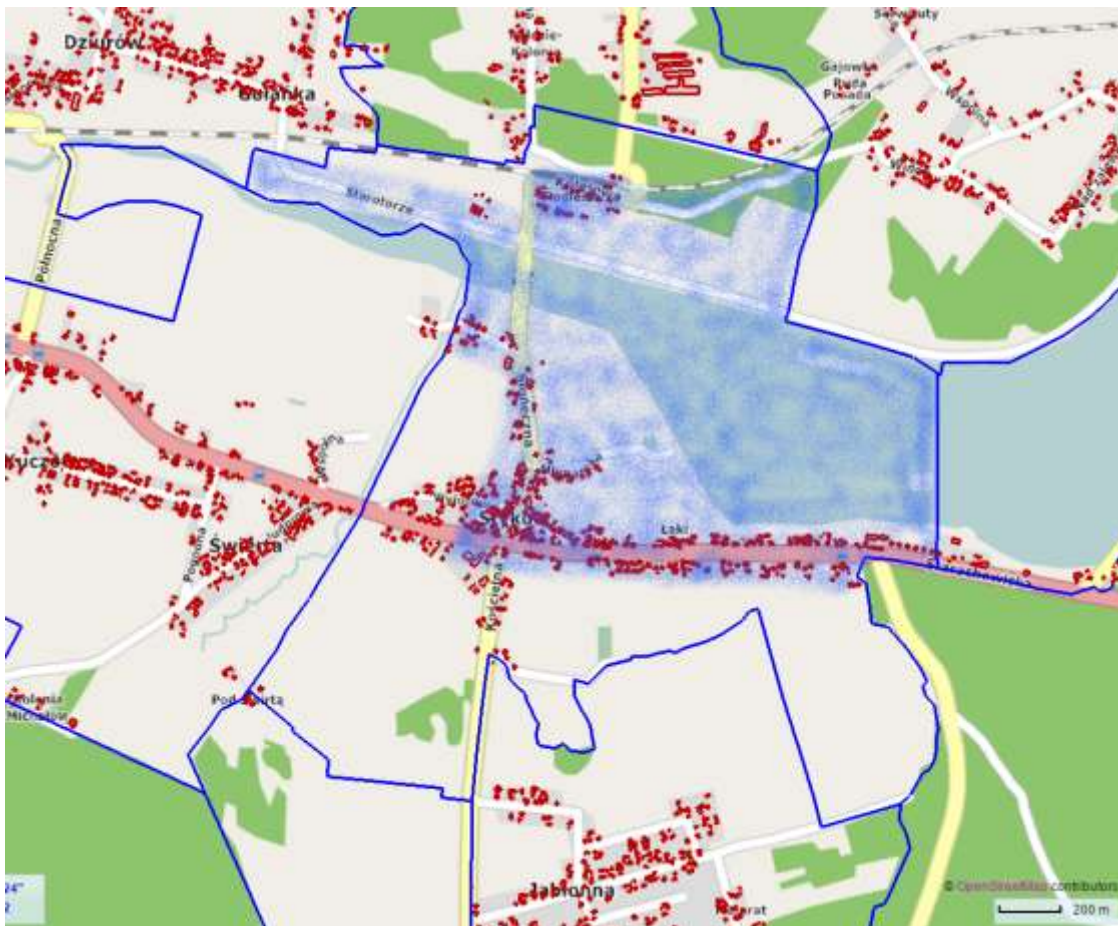

komunikacyjnych i parkingu. Wszystkie obiekty wymagają dostosowania dla osób niepełnosprawnych.

Szansę na ożywienie gospodarcze tego terenu stanowi także umożliwienie turystom uprawiania sportów wodnych. Na terenach wokół zalewu w Brodach jest bardzo niewielka ilość firm oferujących tego typu warunki. Na obszarze rewitalizacji będącej w zarządzie PZAZ istnieje możliwość zbudowania slipu do wodowania łodzi, zakupu sprzętu do sportów wodnych oraz wybudowania wiaty do przechowywania ww. sprzętu. Bardzo przydatny byłby zakup i montaż sprzętu do rehabilitacji na powietrzu, tzw. Siłownia zewnętrzna.

W sferze społecznej jednym z najważniejszych priorytetów PZAZ jest podjęcie działań w kierunku lokowania pracowników niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Należy wzmocnić działania skutkujące zatrudnieniem pracowników PZAZ i innych pracodawców.

Rysunek 28: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Styków.

Źródło: Oprac. własne na podst. <http://starachowice.geoportal2.pl/>.

Podsumowując całościowy obszar przewidziany do rewitalizacji przedstawia poniższa mapa.

Rysunek 29: Obszar przewidziany do rewitalizacji w gminie Brody.

Legenda:

Obszar rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://brody.info.pl/mapa-gminy.html>.

Zdefiniowany obszar rewitalizacji zawiera się w granicach obszarów zdegradowanych (wykazanych poprzez wynik analizy wskaźnikowej lub wskazanych przez minimum dwie grupy społeczne w przeprowadzonych konsultacjach). Wyznaczony obszar ze względu na skalę występowania zjawisk kryzysowych jest najbardziej predystynowany do działań rewitalizacyjnych.

Wielkość obszarów rewitalizacji zweryfikowano dla określenia zgodności z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” (MIiR/H 2014-2020/20(01)/07/2015 z dnia 3 lipca 2015r.). Łącznie w obszarach rewitalizacji mieszka ok. 2 078 mieszkańców (ok. 18,9% wszystkich mieszkańców Gminy Brody). Obszary te zajmują powierzchnię ok. 764 ha (4,7% całej powierzchni gminy), co przedstawiają poniższe tabela.

Tabela 53: Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji.

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia sołectwa w ha	Powierzchnia obszaru rewitalizacji w ha	Liczba ludności w sołectwie	Liczba ludności na obszarze rewitalizacji
1	Adamów	1 042,0115	0	962	0,00
2	Brody	1 698,9133	225,0	1689	612
3	Budy Brodzkie	656,5397	17,0	139	0
4	Bór Kunowski	83,1140	0,0	205	0,00
5	Dziurów	252,7754	6,7	918	0,00
6	Jabłonna	144,4166	0,0	353	0,00
7	Krynki	1 341,0908	213,3	1213	488
8	Kuczów	294,7136	30,1	957	12
9	Lipie	1 136,4620	0,0	516	0
10	Lubienia	7 770,8387	4,5	1041	0
11	Młynek	376,5379	0,0	923	0
12	Ruda	524,4401	99,0	657	342
13	Rudnik	141,8116	0,0	516	0
14	Staw Kunowski	338,9853	0,0	321	0
15	Styków	324,7294	190,0	752	624
	Razem	16 127,3799	764,1	10968	2 078

Dane: oprac. własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brodach.

Na koniec warto podkreślić, iż wydzielenie obszaru przewidzianego do rewitalizacji nie zamyka możliwości wsparcia innych obszarów gminy wynikających z realizacji gminnej polityki oraz zapisów innych dokumentów lokalnych (Gminny Program Ochrony Środowiska, Strategia Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020 itp.).

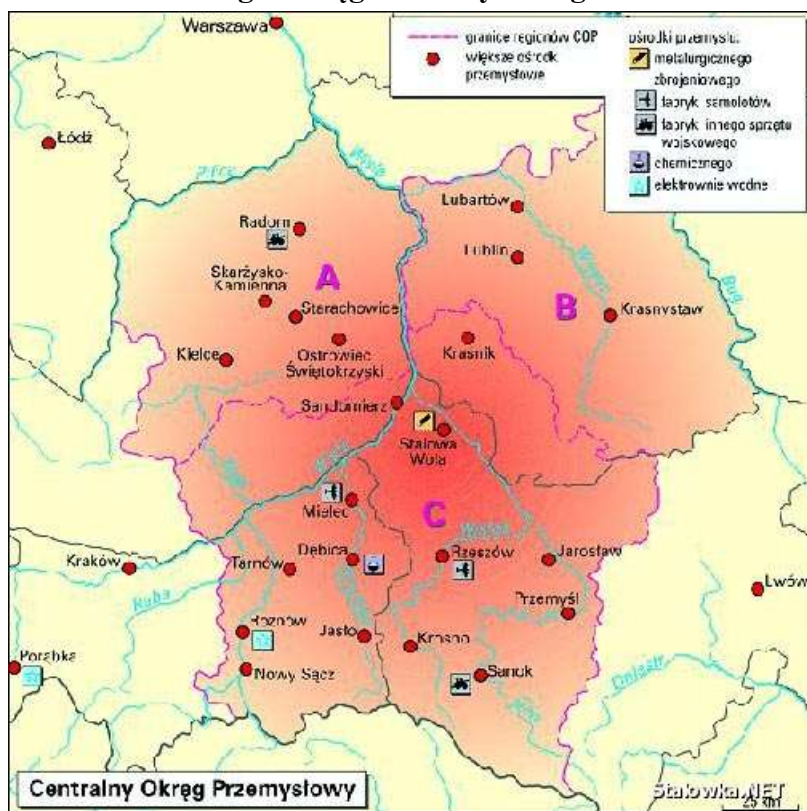

Należy też podkreślić, iż obszar przeznaczony do rewitalizacji znajduje się na terenach przemysłowych – terenach należących do Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego oraz Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP). Pierwsze wzmianki o rozwoju przemysłu na lokalnym terenie sięgają roku 1784. Wtedy to z inicjatywy księży kamunistów w Kielcach wybudowano w Brodach dymarki. Zakład nie przynosił jednak spodziewanych profitów. Jego modernizację przeprowadził w końcu XVIII wieku kolejny dzierżawca – Nowosielski. Powstał wtedy półwielki piec i dwie fryszerki, zniszczone i doprowadzone niemal do bezczynności" przez dwie wielkie powodzie w latach 1812 i 1813.

Wyraźne ożywienie gospodarcze terenów obecnej Gminy Brody, nastąpiło za przyczyną ks. Stanisława Staszica i jego planu nowoczesnego kombinatu metalurgicznego, zlokalizowanego wzdłuż rzeki Kamiennej. Ważnym jego ogniwem była wybudowana w 1834 pudlingarnia i walcownia w Brodach, która przerabiała surówkę z wielkiego pieca w Starachowicach, w kowalną żelazo. Wszystkie urządzenia napędzane były dzięki energii spadku wód spiętrzonych przez tamę. Część przelewu i budynek administracji zakładu, można oglądać do dziś. Okres prosperity nie trwał jednak długo. W 1903 r potężna powódź zniszczyła tamę, część przelewu w Brodach i wszystkie zakłady przemysłowe zbudowane w Dolinie Kamiennej.

W latach 1936-1939 tereny objęte działaniami rewitalizacyjnymi włączone były do Centralnego Okręgu Przemysłowego. Centralny Okręg Przemysłowy obejmował swoim zasięgiem obszary obecnego województwa świętokrzyskiego, podkarpackiego, lubelskiego, małopolskiego oraz częściowo mazowieckiego (Radom). COP Był jednym z największych przedsięwzięć ekonomicznych II Rzeczypospolitej. Celem COP-u było zwiększenie ekonomicznego potencjału Polski, rozbudowa przemysłu ciężkiego i zbrojeniowego, a także zmniejszenie bezrobocia wywołanego skutkami wielkiego kryzysu. Lokalizację COP obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek 30: Granice Centralnego Okręgu Przemysłowego z lat 1936-1939.

Źródło: <http://www.bu.kul.pl/> na podstawie tekstu głównego: Bogdan Kaczmar, Centralny Okręg Przemysłowy 1937-1939.

8 Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji to wyprowadzenie obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej ze wskazaniem kierunków działań i wynikających z nich najważniejszych przedsięwzięć. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane jest uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020 wizja strategii rozwoju to:

Gmina Brody jest najszybciej rozwijającą się Gminą Powiatu Starachowickiego poprzez zaangażowanie 10% mieszkańców Gminy w działania ujęte w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2014-2020

Wizja planowanych działań rewitalizacyjnych to:

**DLUGOFALOWE OŻYWIENIE GOSPODARCZE GMINY ORAZ POPRAWA
JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU
TURYSTYCZNEGO I WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH**

Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji

W sferze społecznej

PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKU WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

W sferze gospodarczej

STYMULOWANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY

W sferze przestrzennej

***ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW WOKÓŁ ZBIORNIKA
WODNEGO W BRODACH***

Osiągnięcie pożądanego stanu zależy będzie przede wszystkim od kierunków podjętych działań i interwencji oraz ich efektów. Działania zaplanowane w ramach „Lokalnego Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” zakładają optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań wspieranego obszaru. Obszar rewitalizacji koncentruje się wokół zbiornika wodnego w Brodach. Jest to miejsce centralne, najsilniej zurbanizowane i zaludnione. Podjęcie działań rewitalizacyjnych może stanowić czynnik wywołujący pobudzenie gospodarcze gminy. Po przeprowadzeniu rewitalizacji wspierany obszar może stanowić wizytówkę i markę całej gminy.

9 Cele rewitalizacji oraz kierunki działań

Podstawowym celem rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów gminy poprzez kompleksową realizację przedsięwzięć uwzględniających aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenny, środowiskowy i kulturowy. Efektem końcowym podjętych działań będzie poprawa jakości życia mieszkańców obszarów

objętych rewitalizacją jak również społeczności całej gminy. Należy mieć na uwadze, iż rewitalizacja to proces złożony i długofalowy. Przemiany społeczne, gospodarcze i przestrzenne zdegradowanych obszarów następować będą sukcesywnie.

Kierunki działań rewitalizacyjnych uwzględnionych w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brody koncentrują się na rozwiązaniu kluczowych problemów mieszkańców gminy. Ich wybór jest efektem przeprowadzonych konsultacji społecznych. Planowane kierunki działań ujęte są kompleksowo. Uwzględniają sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową.

Tabela 54: Cele rewitalizacji oraz podstawowe kierunki działań w ramach „Lokalnego Programu Operacyjnego dla Gminy Brody”.

SFERA SPOŁECZNA

Cel główny: Wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy

Kierunki działań:

1. Odbudowy więzi społecznych na obszarze poddanym rewitalizacji,
2. Zwiększenie integracji mieszkańców – organizacja imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych oraz aktywny w nich udział mieszkańców (np. zawody wędkarskie, imprezy sportowe, sporty wodne, imprezy okolicznościowe)
3. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego (likwidacja barier architektonicznych, pomoc osobom starszym, pomoc osobom wykluczonym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności),
4. Poprawa dostępu do usług publicznych (np. opieki dla osób starszych, zwiększenie liczby żłobków i przedszkoli, zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej – podstawowej i specjalistycznej, dostosowanie godzin pracy świetlic szkolnych do potrzeb rodziców),
5. Poprawa jakości edukacji (modernizacja i wyposażenie szkół i przedszkoli, zajęcia dodatkowe, tworzenie klas profilowanych, tworzenie klubów zainteresowań)
6. Poszerzenie dodatkowej oferty edukacyjnej (świetlice, boiska, place zabaw)
7. Szkolenia dla młodzieży
8. Poprawa oferty spędzania wolnego czasu i rozwój obiektów sportu, rekreacji, kultury, rozrywki (place zabaw, skate park, ciągi pieszo-jezdne, siłownie plenerowe, basen).
9. Poprawa oferty kulturalnej
10. Utworzenie budżetu obywatelskiego

SFERA GOSPODARCZA

Cel główny: Ożywienie gospodarcze

Kierunki działań:

1. Nowe inwestycje, które wyróżniłyby gminę i przyciągnęły turystów
2. Rozwój bazy noclegowej, agroturystycznej, zaplecza turystycznego (pola namiotowe, kempingowe, biwakowe, mała architektura, punkty gastronomiczne)
3. Wzrost aktywności i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw
4. Przyciągnięcie nowych inwestorów (wykup terenów pod inwestycje, ulgi podatkowe,

- nowe inwestycje wokół zalewu)
5. Budowa ośrodka rekreacyjnego wokół zbiornika wodnego w Brodach
 6. Rewitalizacji Ośrodka Wypoczynkowego w Stykowie (Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej)
 7. Wykorzystanie obecności wód geotermalnych na terenie gminy
 8. Wsparcie finansowe dla przedsiębiorców otwierających działalność gospodarczą
 9. Rozwój przedsiębiorczości opartej na lokalnych zasobach (np. pszczelarstwo)
 10. Włączenie części terenów do Specjalnej Strefy Ekonomicznej Starachowice

SFERA PRZESTRZENNA

Cel główny: Rozwój turystyki poprzez dostosowanie i przekształcenie aktualnej bazy turystyczno-rekreacyjnej do nowych funkcji

Kierunki działań:

1. Rewitalizacja zbiornika wodnego w Brodach oraz terenów przyległych (utworzenie przy małym zbiorniku kąpieliska, rozwój sportów wodnych, zagospodarowanie terenów)
2. Poprawa warunków wypoczynku (zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, utworzenie nowych tras turystycznych, stworzenie zaplecza turystycznego)
3. Wykorzystanie walorów krajobrazowych gminy
4. Poprawa czystości i estetyki (oczyszczenie wód zbiornika w Brodach, oczyszczenie innych cieków wodnych, uporządkowanie terenów przylegających do zbiornika – wykaszanie, montaż nowych koszy na śmieci, zagospodarowanie plaży, zagospodarowanie wyspy)
5. Odnowa zabytków, obiektów kulturalnych i dziedzictwa kulturowego (miejsca zabytkowe, miejsca pamięci, kultu religijnego)
6. Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej (tereny rekreacyjne, place, park, miejsca spotkań, parkingi)
7. Likwidacja barier architektonicznych
8. Poprawa infrastruktury drogowej (naprawa dróg i chodników, budowa nowych dróg i chodników)
9. Poprawa komunikacji (zwiększenie liczby połączeń, efektywny rozkład jazdy)
10. Modernizacja opuszczonych obiektów i przystosowanie ich do nowych funkcji (np. na mieszkania socjalne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników konsultacji społecznych.

Zdaniem mieszkańców wskazane kierunki działań najbardziej przyczynią się do przełamania sytuacji kryzysowej na zdegradowanym obszarze. W sferze społecznej priorytetem jest rozwiązanie problemów ze sferą ubóstwa, uzależnień, wykluczeniem osób niepełnosprawnych. Istotnym celem procesu rewitalizacji w sferze gospodarczej jest pobudzenie aktywności gospodarczej, podniesienie atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów, tworzenie nowych miejsc pracy (zwłaszcza poprzez rozwój usług turystycznych i w obsłudze ruchu turystycznego). Działania te ograniczą „drenaż” społeczności lokalnej (aktualnie młodzi ludzie wyjeżdżają na studia do dużych miast i nie wracają do gminy

po zakończonej edukacji). Głównym celem podejmowanych działań w sferze przestrzennej będzie utworzenie na rewitalizowanych obszarach przestrzeni publicznej dostępnej dla mieszkańców i turystów odwiedzających gminę. Zmiana dotychczasowych funkcji i dostosowanie terenu do nowych potrzeb dotyczy głównie obszaru skupionego wokół zbiornika wodnego „Brody Iłżeckie”. Podstawowym zadaniem rewitalizacji terenów wokół zbiornika wodnego jest ożywienie gospodarcze gminy, które pozytywnie przyczyni się do niwelacji wielu niekorzystnych zjawisk, z którymi aktualnie boryka się Gmina (emigracja zarobkowa, niekorzystne trendy demograficzne, niski stopień przedsiębiorczości).

10 Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych powstała w oparciu o konsultacje społeczne z przedstawicielami różnych środowisk. W opisie przedsięwzięć wskazano między innymi nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji).

10.1 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Tabela 55: Lista projektów głównych zadań inwestycyjnych – przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody”.

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lokalizacja	Szacowana wartość brutto (zł.)	Rezultat	Miernik
1	Rewitalizacja zespołu kościoła parafialnego pw. NMP w Krynkach wraz z otoczeniem i zabytkowym wyposażeniem oraz cmentarzem i budynkiem starej plebani	Parafia Rzymsko-Katolicka w Krynkach	Kościół Parafialny w Krynkach	5 481 590,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
2	Chodnik przy ul. Cmentarnej w Krynkach wraz z budową budynku obsługi węzła turystycznego	Parafia Rzymsko-Katolicka w Krynkach/Urząd Gminy w Brodach	Krynki	406 000,00	Ok. 705 m ²	Protokół odbioru robót
3	Renowacja figur przydrożnych na terenie rewitalizowanym w Gminie Brody m.in. Chrystusa Frasobliwego z 1824r., figury Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1904r. kamiennego krzyża z 1817r	Parafia Rzymsko-Katolicka w Krynkach/UG Brody	Krynki/Brody	115 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
4	Droga szer. 5m łącząca ul. Szkolną z ul. Kościelną wraz z chodnikiem szer. 1,5m	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki	186 000,00	Ok. 1 235 m ²	Protokół odbioru robót
5	Dokończenie drogi ul. Apteczna do ul. Stanisława Staszica	Urząd Gminy w Brodach	Brody	132 000,00	Ok. 875 m ²	Protokół odbioru robót
6	Montaż latarni oświetleniowych parkowych (kompletnych) o wys. 4 m z ustawieniem fundamentu prefabrykowanego	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki	30 000,00	Ok. 10 kpl	Protokół odbioru robót
7	Zagospodarowanie terenu przy zabytkowym budynku zarządu dawnej walcowni i pudlingarni z 1840 r. oraz jego rewitalizacja	Urząd Gminy w Brodach/Przedsiębiorcy	Brody	480 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót

	wraz z wykonaniem jego odwodnienia					
8	Wymiana wodociągu stalowego na PCV	PWiK/Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki	270 000,00	Ok. 900 mb.	Protokół odbioru robót
9	Bieżnia czterotorowa dl. 200mb wraz ze skocznia w dal	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Ruda	256 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
10	Budowa ścieżki edukacyjnej	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/Ruda/Styków	250 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
11	Utworzenie strefy rekreacji i czynnego wypoczynku nad zalewem w Brodach	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/Ruda/Styków	100 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
12	Budowa skateparku przy ul. Sportowej w Brodach	Urząd Gminy w Brodach	Brody	1 000 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
13	Rozbudowa i przebudowa budynku zaplecza sportowego wraz z nadbudową budynku garażu oraz zagospodarowanie terenu poprzez budowę placu zabaw dla dzieci i siłownię zewnętrzną przy ul. Sportowej w Brodach	Urząd Gminy w Brodach	Brody	470 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
14	Remont drogi ul. Polna ok. 310 mb	Urząd Gminy w Brodach	Brody	186 000,00	Ok. 310 mb	Protokół odbioru robót
15	Parking na 9 stanowisk	Urząd Gminy w Brodach	Brody	20 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
16	Chodnik przy ul. Sportowej	Urząd Gminy w Brodach	Brody	130 000,00	Ok. 480 mb	Protokół odbioru robót
17	Parking przy boisku sportowym ok. 1200m2	Urząd Gminy w Brodach	Ruda	156 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
18	Ścieżka rowerowa od zapory wodnej wzdłuż ul. Aptecznej, ul. Szkolnej, ul. Nowej, ul. Kościelnej, ul. Cmentarnej długość ok. 1680 mb	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki	480 000,00	Ok. 1 680 mb	Protokół odbioru robót
19	Budowa ścieżek turystycznych oraz tras do biegania wokół zalewu w Brodach i tarasu widokowego wraz z przebudową dróg w tym ul. Panoramicznej	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/Kuczów/ Ruda/Styków/ Dziurów	5 400 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
20	Wykonanie zagospodarowania przy Skałach w Rudzie wraz z utworzeniem m.in. parku wodnego, linowego i ścianki wspinaczkowej	Urząd Gminy w Brodach/Przedsiębiorcy	Ruda/ Styków	1 500 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
21	Rewitalizacji Ośrodka Wypoczynkowego w Stykowie	Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej	Styków	3 975 700,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
22	Wykup terenów pod inwestycje	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/ Ruda	1 000 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
23	Wykonanie zagospodarowania przy Skałach w Krynkach	Urząd Gminy w Brodach	Krynki	100 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót

24	Budowa pomostu (molo) wraz z przystanią kajakową oraz zagospodarowaniem przy Zalewie	Urząd Gminy w Brodach	Ruda	300 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
25	Organizacja imprez kulturalnych na terenie objętym rewitalizacją m.in. zawodów sportowych	Urząd Gminy w Brodach/ Stowarzyszenia/Organizacje pozarządowe	Brody/Krynki/ Kuczów/Ruda/ Styków	250 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
26	Poprawa bezpieczeństwa publicznego (monitoring)	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/ Kuczów/Ruda/ Styków	500 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
27	Wyposażenie budynków użyteczności publicznej oraz prywatnych w instalacje OZE	Urząd Gminy w Brodach	Brody/Krynki/ Kuczów/Ruda/ Styków	500 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
28	Rozwój przedsiębiorczości (wspieranie firm, utworzenie centrum przedsiębiorczości)	Urząd Gminy w Brodach/Przedsiębiorcy	Brody/Krynki/ Kuczów/Ruda/ Styków	500 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót
29	Utworzenie bazy noclegowej	Urząd Gminy w Brodach/Przedsiębiorcy	Krynki/Ruda/ Styków	500 000,00	1 kpl	Protokół odbioru robót

Zadania zakładają przede wszystkim stymulację rozwoju gospodarczego wspieranego obszaru, budowę lub rozbudowę infrastruktury rekreacyjnej, a także aktywizację społeczną, kulturalną i rekreacyjną lokalnej społeczności.

10.2 Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Uczestnicy spotkania konsultacyjnego przedstawili propozycję dodatkowych działań, które z punktu widzenia rewitalizacji powinny być umieszczone w „Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brody”. Dotyczyły one takich przedsięwzięć jak:

W SFERZE SPOŁECZNEJ

- ✓ Przedsięwzięcia zwiększające uczestnictwo mieszkańców w życiu kulturalnym, społecznym i sportowym. Mogą to być wydarzenia kulturalno-społeczne, wydarzenia artystyczne, zawody sportowe, imprezy plenerowe, festyny
- ✓ Spotkania, szkolenia czy warsztaty organizowane dla osób narażonych na wykluczenie społeczne
- ✓ Przeciwdziałanie patologiom
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych (rozwój Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej oraz innych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych wspierających i aktywizujących osoby niepełnosprawne)
- ✓ Poprawa dostępu do usług społecznych
- ✓ Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, inicjatyw społecznych

W SFERZE GOSPODARCZEJ

- ✓ Rozwój przedsiębiorczości
- ✓ Wsparcie lokalnych inicjatyw opartych na lokalnych zasobach (pszczelarstwo, rolnictwo ekologiczne, wędkarstwo, pamiątkarstwo i inne)
- ✓ Rozwój działalności turystycznej, rekreacyjnej, wypoczynkowej
- ✓ Rozwój infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość

W SFERZE PRZESTRZENNEJ, FUNKCJONALNEJ, TECHNICZNEJ, ŚRODOWISKOWEJ

- ✓ Likwidacja barier architektonicznych
- ✓ Zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł
- ✓ Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacje budynków, wymiana oświetlenia itp.)
- ✓ Poprawa stanu środowiska naturalnego
- ✓ Rewitalizacja budynków użyteczności publicznej na cele społeczne
- ✓ Odnowa przestrzeni publicznej na rzecz społeczności lokalnej i turystów
- ✓ Poprawa dostępności komunikacyjnej
- ✓ Tworzenie nowych przestrzeni aktywności społecznych

11 Komplementarność projektów i działań

„Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” jest dokumentem komplementarnym. Przy opracowywaniu dokumentu wzięto pod uwagę komplementarność:

➤ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Program charakteryzuje się oddziaływaniem na cały obszar kryzysowy (nie tylko punktowo, w pojedynczych miejscach) Poszczególne projekty rewitalizacyjne wykazane w niniejszym dokumencie wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii (np. projekty realizowane w sferze gospodarczej rozwiązują wiele problemów społecznych). Prowadzone działania nie skutkują przesuwaniem (wypychaniem) problemów na inne obszary oraz nie prowadzą do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

➤ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziałował na obszar rewitalizacji we

wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzennofunkcyjnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru.

W komplementarności problemowej konieczne jest określenie pożądanego stanu, do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

W „Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brody” znajdują się cele, kierunki działań oraz zadania rewitalizacyjne zapewniające komplementarność problemową. Dotyczą sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Plan działań odpowiada na zdiagnozowane problemy i zidentyfikowane potrzeby. Działania uzupełniają się, by zapewnić pełną komplementarność problemową. Wizja stanu po przeprowadzonej rewitalizacji pokrywa się z celami zapisanymi w innych dokumentach strategicznych gminy.

➤ **PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNĄ**

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

W przedmiotowym dokumencie zawarto projekty/przedsięwzięcia, które realizowane będą przez różne podmioty lokalne (Urząd Gminy w Brodach lub jej jednostki organizacyjne, jednostki oświatowe, Parafia Rzymsko-Katolicka w Krynkach, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Stykowie). W projektowane działania rewitalizacyjne włączani będą mieszkańcy, podmioty gospodarcze prowadzące działalność na rewitalizowanych obszarach, organizacje pozarządowe.

➤ **MIĘDZYOKRESOWĄ**

Komplementarność międzyokresowa polega przede wszystkim na zachowaniu ciągłości programowej. Łączy procesy rewitalizacyjne podejmowane i współfinansowane w ramach polityki spójności 2007-2013 z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zaplanowanymi

w ramach polityki spójności 2014-2020. Dzięki komplementarności możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020. Zachowanie ciągłości programowej polega na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013.

„Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” stanowi kontynuację działań rewitalizacyjnych i inwestycyjnych prowadzonych w poprzednim okresie programowania na lata 2007-2013 oraz lata wcześniejsze. Cele i kierunki działań nawiązują m.in. do zapisów „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Brody na lata 2004-2006 oraz 2007-2013”.

➤ **ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA**

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE (zapewnienie wkładu własnego). Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania. Przedsięwzięcia realizowane w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” finansowane będą z następujących źródeł:

- ✓ EFRR (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego),
- ✓ EFS (Europejskiego Funduszu Społecznego),
- ✓ FS (Funduszu Spójności)
- ✓ Środki własne podmiotów realizujących poszczególne zadania
- ✓ Środki pochodzące z budżetu krajowego
- ✓ Środki pochodzące z innych krajowych źródeł (np. powiatowe, wojewódzkie)
- ✓ Projekty finansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- ✓ Projekty finansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- ✓ Inne nie wymienione powyżej

Podsumowując celem głównym rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców i ożywienie gospodarcze gminy. Cel ten jest spójny z celami o charakterze strategicznym

wynikającymi z zapisów „Strategii Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020”. W dokumencie tym wyszczególniono trzy priorytetowe obszary:

- Społeczny
- Infrastruktura techniczna
- Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

W celach społecznych nacisk położony jest na zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia, zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych, zmniejszenie liczby osób nadużywających alkoholu/przemocy w rodzinie, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami. Dodatkowo ważny jest aspekt efektywnej informacji i promocji gminy, zwiększenie aktywności i zaangażowania mieszkańców Gminy Brody w inicjatywy „swojej małej ojczyzny” oraz zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie gminy. Cele strategiczne w aspekcie technicznym dotyczą poprawy jakości dróg na terenie gminy wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki), inwestycji wodno-kanalizacyjnych oraz inwestycji w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną. Strategicznymi celami gospodarczymi jest wzrost przedsiębiorczości, tworzenie klimatu wokół przedsiębiorczości, rozwój turystyki w gminie oraz zmniejszenie bezrobocia.

12 Ramy finansowe

Tworząc plan finansowy działań realizowanych w ramach Lokalnego Programu rewitalizacji określono nakłady finansowe na te zadania, które generują znaczne koszty obciążające budżet gminy Brody. Dlatego też nie wszystkie działania zamieszczone w harmonogramie realizacji dokumentu mają odzwierciedlenie w planie finansowym gminy. Wiąże się to również z faktem, iż realizacja działań w aspekcie przestrzennym bezpośrednio wpływa na realizację niektórych działań w aspekcie gospodarczym i społecznym. Ponadto część działań w aspekcie gospodarczym i społecznym nie generuje dodatkowych kosztów, a wymaga pewnych działań organizacyjnych. Niektóre zadania przewidziane w niniejszym dokumencie będą realizowane przez innych niż samorząd gminy, partnerów.

Źródłami finansowania zadań objętych lokalnym programem rewitalizacji będą:

- ✓ środki własne z budżetu gminy
- ✓ środki z budżetu państwa

- ✓ fundusze strukturalne Unii Europejskiej
- ✓ środki własne innych partnerów partycypujących w realizacji projektów rewitalizacyjnych (m.in. Powiatowy Zakład Aktywności Społecznej, parafia)
- ✓ kredyty bankowe (jeśli będzie taka potrzeba)

W zakresie finansowania projektów określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, dla których możliwe będzie pozyskanie środków zewnętrznych (np. środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) współfinansowane będą ze środków własnych w wysokości ok 15% ich kosztów (jeśli taki wkład własny będzie wymagany np. zgodnie z wytycznymi Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020).

W przypadku projektów ujętych w LPR a nie będących zadaniami własnymi gminy lub jeśli podmiotem realizującym nie jest Gmina Brody lub jej jednostki organizacyjne, finansowanie tych projektów wynikać będzie z zaangażowania partnerów w realizacji danego projektu.

13 Partycypacja społeczna

W procesie przygotowania programu rewitalizacji konieczne jest angażowanie i umożliwienie szerokiej partycypacji społecznej (pobudzającej aktywność społeczną) w procesie opracowania, a następnie realizacji programu. Umożliwi to społeczności lokalnej czynny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie oraz działanie na rzecz własnych interesów. Społeczność lokalna jest także w stanie dostarczyć istotnych informacji nt. potrzeb i problemów na wspieranym obszarze. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w działaniach programu rewitalizacji. Partycypację społeczną prowadzoną dla „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” można podzielić na dwa etapy:

Etap I – przeprowadzenie konsultacji społecznych przed opracowaniem programu rewitalizacji

Etap II – konsultacje społeczne na etapie wdrażania programu.

➤ I etap

Prowadzenie konsultacji społecznych jest bardzo istotnym elementem opracowywania „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody”. Dzięki nim LPR stanowi dokument, który wpisuje się zarówno w politykę lokalną i regionalną, a działania zawarte w nim są akceptowane z punktu widzenia społecznego i w znaczny sposób wpływają na rozwój społeczny, kulturalny i gospodarczy zarówno obszarów rewitalizowanych jak i całej gminy. W związku z prowadzonymi pracami dotyczącymi przygotowania niniejszego dokumentu została opracowana ankieta skierowana do mieszkańców gminy. Ankietę można było pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy lub wypełnić osobiście podczas otwartych spotkań i warsztatów. Badania ankietowe przeprowadzone były w okresie od 10 marca do 10 czerwca 2016 r.

W ankiecie respondenci zostali poproszeni o określenie sołectw, na terenie których występują niekorzystne zjawiska społeczne, gospodarcze czy przestrzenne. Ankietowani określali problem oraz skalę jego występowania. W ankiecie zostały zamieszczone następujące pytania:

Proszę określić i ocenić problemy występujące na wybranym przez Panią/Pana obszarze.

SFERA SPOŁECZNA			
	Nasilony problem	Problem nie jest istotny	Brak problemu lub brak zdania
Ubóstwo i wykluczenie			
Bezrobocie			
Niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa)			
Emigracja zarobkowa			
Patologie (np. alkoholizm, narkomania)			
Przestępczość (brak poczucia bezpieczeństwa)			
Brak oferty kulturalnej lub złe jej ukierunkowanie			
Niski poziom edukacji			
Ograniczony dostęp do edukacji (np. żłobki, przedszkola)			
Słaba aktywność społeczna mieszkańców			
	Nasilony problem	Problem nie jest istotny	Brak problemu lub brak zdania
Brak integracji społecznej			
Niedostateczny poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym			
Inne nasilone problemy: (proszę wymienić jakie)			

SFERA GOSPODARCZA			
	Nasilony problem	Problem nie jest istotny	Brak problemu lub brak zdania
Niedostateczna ilość miejsc pracy			
Niski stopień przedsiębiorczości			
Słaba kondycja przedsiębiorstw			
Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa			
Inne nasilone problemy: (proszę wymienić jakie)			

SFERA PRZESTRZENNA, ŚRODOWISKOWA, TECHNICZNA			
	Nasilony problem	Problem nie jest istotny	Brak problemu lub brak zdania
Niska estetyka przestrzeni publicznej			
Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej			
Zły stan budynków mieszkalnych, ich niski standard			
Niedostateczna infrastruktura drogowa			
Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna (chodniki, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, parkingi)			
Niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno – wypoczynkowych			
Zły stan lub brak infrastruktury wodociągowej			
Zły stan lub brak infrastruktury kanalizacyjnej			
Zły stan lub brak infrastruktury gazowej			
Barьеры architektoniczne dla osób niepełnosprawnych			
Zanieczyszczenie środowiska			
Zły stan lub brak oświetlenia ulic			
Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego			
Inne nasilone problemy: (proszę wymienić jakie)			

Jakie najważniejsze efekty powinny zostać osiągnięte w wyniku procesu rewitalizacji na wskazanym obszarze (obszarach)?

☐ Poprawa warunków wypoczynku i rekreacji	☐ Poprawa jakości środowiska naturalnego
☐ Poprawa czystości i estetyki	☐ Odnowa zabytków, obiektów kulturowych
☐ Rozwój usług publicznych	☐ Poprawa dostępu do opieki społecznej
☐ Jakość oferowanych usług publicznych	☐ Zwiększenie integracji mieszkańców
☐ Bezpieczeństwo mieszkańców	☐ Przyciągnięcie nowych inwestorów

-
- Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej (place, miejsca spotkań, budynki)
 - Poprawa dostępu do usług publicznych (np. opieki zdrowotnej, opieki dla osób starszych)
 - Poprawa jakości edukacji, modernizacja i doposażenie szkół i przedszkoli
 - Zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii społecznych
 - Budowa nowych i/lub modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych
 - Poprawa oferty spędzania wolnego czasu i rozwój obiektów sportu, rekreacji, kultury, rozrywki
 - Inne (jakie?)
-

Analiza zebranych danych została szczegółowo opisana w punkcie 6 niniejszego dokumentu. Można dodatkowo stwierdzić, iż ogólna idea rewitalizacji jest akceptowana i popierana przez lokalną społeczność. Potwierdziły to warsztaty i spotkania, które odbyły się z następującymi grupami społecznymi:

- ✓ Przedsiębiorcy, właściciele gospodarstw agroturystycznych, rolnicy
- ✓ Organizacje pozarządowe, przedstawiciele kościoła i związków wyznaniowych, pozostałe organizacje społeczne
- ✓ Środowisko osób niepełnosprawnych
- ✓ Radni, sołtysi, samorządowcy, urzędnicy, przedstawiciele jednostek budżetowych Urzędu Gminy w Brodach
- ✓ Młodzież szkół gimnazjalnych
- ✓ Spotkanie otwarte dla wszystkich mieszkańców

Wszystkie zaproponowane działania rewitalizacyjne uzyskały 100% poparcie.

Finalnym podsumowaniem I etapu konsultacji społecznych będzie poddanie niniejszego dokumentu ocenie społecznej. Po ocenie zgłoszonych uwag zostaną wprowadzone ewentualne poprawki bądź uzupełnienia treści Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody. Wersja ostateczna dokumentu zostanie przyjęta uchwałą Rady Gminy.

➤ II etap

Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody polegać będzie na informowaniu mieszkańców o postępach we wdrażaniu działań rewitalizacyjnych. W tym celu mogą być organizowane spotkania otwarte, publikowane i udostępniane stosowane informacje na stronie internetowej Urzędu Gminy lub zainteresowanych podmiotów. Mogą być przeprowadzone kolejne badania ankietowe, w których mieszkańcy będą mogli zgłaszać swoje uwagi.

14 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Proces wdrażania programu rewitalizacji rozpocznie zatwierdzenie dokumentu przez Radę Gminy w Brodach. Po przyjęciu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody stosowną uchwałą Rady Gminy dokument stanie się narzędziem kreowania działań

inwestycyjnych w perspektywie finansowej na lata 2016-2020. Dokument będzie podstawą do ubiegania się o środki z zewnętrznych źródeł finansowania.

System realizacji programu rewitalizacji opierał się będzie na szerokiej współpracy i zaangażowaniu wielu stron partycypujących w procesie realizacji poszczególnych działań. Współpraca ukierunkowana będzie na rozwiązanie istotnych problemów w ramach zdefiniowanych celów, kierunków działań i konkretnych zadań zaplanowanych w poszczególnych obszarach (sfera społeczna, gospodarcza, przestrzenna). Ważny też będzie systematyczny monitoring skuteczności i efektywności realizowanych działań.

Operatorem odpowiedzialnym za wdrażanie programu rewitalizacji jest Wójt Gminy oraz Urząd Gminy wraz z jednostkami podległymi. Samorząd Gminy posiada największą rolę w kreowaniu lokalnej polityki społeczno-gospodarczo-przestrzennej. Gospodaruje mieniem gminy. Kształtuje kierunek rozwoju gminy. Posiada niezbędne zasoby (ludzkie, finansowe, merytoryczne) umożliwiające podejmowanie działań w sferze rozwoju obszaru rewitalizowanego oraz całej gminy. Lokalny samorząd posiada także niezbędną wiedzę i doświadczenie w realizowaniu przedsięwzięć społecznych i infrastrukturalnych, w tym współfinansowanych ze środków zewnętrznych (m.in. funduszy Unii Europejskiej). Samorząd gminy, jako operator rewitalizacji, ma możliwość harmonizacji i koordynacji zadań wynikających z niniejszego dokumentu z innymi działaniami strategicznymi gminy. Taka polityka wdrażania gwarantuje zachowanie komplementarności wielu aspektów działań zarówno na poziomie planowania, jak i realizacji.

Do głównych zadań operatora należeć będzie zapewnienie zgodności realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji z polityką rozwoju gminy określoną w „Strategii Rozwoju Gminy Brody na lata 2014-2020” oraz innymi dokumentami programowymi.

15 System monitoringu i oceny

W celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków strukturalnych, Unia Europejska nakłada na beneficjentów środków pomocowych, obowiązek monitorowania wydatków i efektów rzeczowych wdrażania projektów.

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych opisujących postęp i efekty projektu. Monitoring spełnia między innymi rolę systemu wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach. Monitoring „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” jest niezbędny w celu zapewnienia należytej

prawidłowości jego realizacji. Powodzenie procesów rewitalizacyjnych zależy bowiem zarówno od sprawności i zaangażowania podmiotów realizujących założenia dokumentu, jak również umiejętności podjęcia szybkiej reakcji na zmieniające się warunki wdrażania poszczególnych projektów. W tym celu niezbędne jest stworzenie mechanizmów pozwalających na ciągłe monitorowanie samego procesu wdrażania oraz zmian warunków zewnętrznych wpływających na realizację tego procesu. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Monitoring umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi prewencję możliwych do przewidzenia komplikacji.

Postępy w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Brody będą cyklicznie weryfikowane (coroczna ewaluacja realizacji założeń dokumentu, porównanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z prognozowanymi). Monitoring wdrażania dokumentu prowadzony będzie w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Gminy w Brodach. Monitoring polegał będzie przede wszystkim na rzeczowej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie zadań inwestycyjnych (weryfikowany postęp w ich realizacji) oraz kontroli finansowej.

Monitorowanie rzeczowe i finansowe odbywać się będzie zasadniczo na podstawie dostarczanych raportów monitoringowych.

Elementami systemu raportowania są:

- ✓ przedmiot raportowania, tj. działania i projekty określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji,
- ✓ narzędzia raportowania, tj. raporty, sprawozdania, wnioski;
- ✓ okresy sprawozdawcze.

Istotą raportowania jest sprawozdanie z postępu realizacji działania lub projektu. Sprawozdanie prezentuje efektywności wdrażania oraz wykorzystania środków finansowych własnych oraz zewnętrznych (np. fundusze Unii Europejskiej, środki inwestorów prywatnych). Informację o stopniu realizacji założonych celów i wyznaczonych wartości docelowych wskaźników monitoringowych daje sprawozdanie formalne, tj. raport okresowy.

Raporty monitoringowe to raporty dotyczące wdrażania odpowiednio projektu lub zadania i wszystkie raporty monitoringowe, a w szczególności raporty roczne i końcowe, powinny zawierać informacje na temat:

- aktualnego stanu i przebiegu realizacji projektu z wyszczególnieniem najważniejszych zadań, które faktycznie zostały zrealizowane w okresie do którego odnosi się raport, a także zadań niezrealizowanych oraz planowanych na następny okres sprawozdawczy;
- postępu realizacji planu rzeczowego projektu/zadania;
- finansowego wdrażania pomocy z uwzględnieniem całkowitych wydatków faktycznych poniesionych w okresie objętym raportem na poziomie działania;
- działań podjętych w celu zagwarantowania zgodności realizowanego projektu/zadania z politykami wspólnotowymi (udzielanie zamówień publicznych, polityka ochrony środowiska, polityka równości szans, pomoc publiczna);
- inicjatyw promujących interwencję danego funduszu strukturalnego w ramach wdrażania określonego projektu/zadania;

skuteczności stosowanych instrumentów realizacyjnych (ocena).

Obserwacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” powinna również dotyczyć stopnia spójności z realnymi potrzebami społecznymi. Cykliczność tych działań będzie uzależniona od szybkości realizacji projektów operacyjnych.

Kolejnym krokiem po zebraniu informacji w ramach monitoringu będzie ocena „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody”. Ocena planu to oszacowanie oddziaływania projektów i zadań zaplanowanych do realizacji oraz wpływ pomocy strukturalnej Unii Europejskiej na specyficzne problemy rozwojowe gminy.

W przypadku programu rewitalizacji dla gminy Brody oznacza to, iż wyniki obowiązkowej oceny powinny zostać wykorzystane w celu jak najlepszego dopasowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz najbardziej efektywnego wydatkowania środków.

Ocena jest często mylona z takimi pojęciami jak: audyt, monitorowanie czy kontrola. Od audytu i kontroli ocena różni się przede wszystkim przedmiotem badania. Audyt bada funkcjonowanie samej instytucji, jej gospodarność, legalność, celowość i rzeczowość. Kontrola bada aspekty finansowe i prawne funkcjonowania instytucji, natomiast ocena bada sam program i jego efekty. Monitoring dotyczy przede wszystkim produktów i nakładów, podczas gdy ocena dodatkowo odnosi się do efektów długotrwałych, czyli oddziaływania.

Do obowiązków instytucji zajmujących się zarządzaniem i wdrażaniem „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody” będzie należało zarówno organizowanie jak i nadzorowanie oceny oraz udostępnianie danych niezbędnych do wykonania badania.

Ocena w szczególności będzie zawierać:

- ✓ rzeczywistą datę rozpoczęcia projektu,
- ✓ sposób zarządzania projektem po jego zakończeniu,
- ✓ potwierdzenie, jeżeli jest to właściwe, prognoz finansowych, zwłaszcza w zakresie kosztów operacyjnych i spodziewanych przychodów,
- ✓ potwierdzenie społeczno-ekonomicznych przewidywań, w szczególności spodziewanych kosztów i zysków,
- ✓ wskazanie zastosowanych środków ochrony środowiska oraz związanych z tym kosztów.

Raport z oceny jest najczęściej finalnym produktem oceny, dlatego musi być odpowiednio przygotowany. Raportowanie ma miejsce w momencie przekazywania raportu przez ewaluatora zleceniodawcom oceny.

Dobry raport winien między innymi:

- ✓ posiadać przejrzystą i czytelną dla odbiorcy strukturę,
- ✓ być napisany prostym i zrozumiałym dla odbiorcy językiem,
- ✓ być dostępny w wyznaczonym przez zleceniodawcę czasie,
- ✓ prezentować wyniki oceny w zrozumiały sposób,
- ✓ zawierać konkretne i stosowalne wnioski i rekomendacje,
- ✓ być zwięzły ale równocześnie wyczerpujący,

Elementy niezbędne, które powinny się znaleźć w każdym raporcie to:

- ✓ Przedmiot badania i kontekst oceny – w celu zaprezentowania tego, co i w jakich okolicznościach było badane. W tej części należy zawrzeć stosunkowo dokładny opis tego, co poddane zostało ocenie (przedmiot) oraz przedstawić sytuację, jaka w tym czasie miała miejsce. Szczególnie, jeżeli mogła mieć wpływ na prowadzone badanie.
- ✓ Procedura badawcza - (koncepcja oceny, jej projekt i stosowane metody) - w celu przedstawienia i uwiarygodnienia zebranych danych. W tej części należy zaprezentować oraz opisać koncepcję badania i projekt badawczy tak, aby jasna była struktura badania oraz sposoby zbierania informacji. W tym fragmencie

powinny też znaleźć się krótkie opisy wykorzystywanych podczas oceny metod zbierania danych.

- ✓ Wyniki badania - (informacja o zebranych danych, interpretacja danych, wyniki badań) - w celu zaprezentowania zebranego materiału i wprowadzenia czytającego w badane zagadnienia (problemy, kwestie). Ta część jest miejscem do przedstawienia w sposób uporządkowany zebranych podczas oceny danych. W zależności od ich rodzaju możemy w tym fragmencie spodziewać się m. in.: analitycznych opisów popartych cytatami (np. z dokumentów czy wywiadów), typologii porządkującej zebrane informacje, graficznej prezentacji pojawiających się zależności, różnego rodzaju wykresów prezentujących dane o charakterze ilościowym, zestawień tabelarycznych, analiz statystycznych.
- ✓ Wnioski z oceny (z uwzględnieniem specyfiki badanego obszaru, traktując ewaluowany obszar jako całość, pokazując zarówno zalety, jak i słabości) – w celu podsumowania tego, czego dotyczyła ocena. Wnioski przedstawione powinny być w zwięzły, jednoznaczny i konkretny dla odbiorcy sposób oraz wynikać bezpośrednio z wykorzystywanego przez ewaluatorów materiału badawczego. Często wnioski opatrzone są krótkimi komentarzami wyjaśniającymi w celu ułatwienia ich odbioru.
- ✓ Rekomendacje (zalecenia i sugestie ułatwiające podejmowanie decyzji) – w celu rozpoznania możliwych do wykonania działań wynikających z doświadczenia zebranego podczas oceny. Rekomendacje powinny być przedstawione w sposób konkretny i łatwy do przełożenia na konkretne dla odbiorcy działania.

Raport z oceny może przybierać różne formy, a wynikają one z umowy pomiędzy zamawiającym a oceniającym. Raport z oceny powinien zostać poddany krytycznemu oglądowi przez przyjmujących go z rąk ewaluatora (np. zleceniodawców oceny). Rozpowszechnianie wyników oceny odnosi się do działań, dzięki którym uzyskana w procesie oceny wiedza, zostaje udostępniona szerszej grupie odbiorców. Przede wszystkim należy zacząć od sporządzenia listy potencjalnych odbiorców oceny. Kolejnym zadaniem, jakie stoi przed oceniającym jest dostosowanie sposobu prezentacji wyników oceny do odbiorców. Zleceniodawca oceny Planu Rozwoju Lokalnego jest zobowiązany udostępnić

otrzymany od ewaluatora raport na prośbę podmiotów zainteresowanych. W takim przypadku zleceniodawca oceny przekazuje kopię raportu lub jego streszczenie.

➤ **Zasady aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody”**

„Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Brody” jest dokumentem otwartym i niewątpliwie będzie podlegał aktualizacji. Odbywać się ona będzie w miarę potrzeb zarówno ze strony samorządu gminy jak i lokalnej społeczności. Przy okazji aktualizacji uruchomiona zostanie procedura konsultacji społecznych tak, aby kluczowi dla rozwoju gminy partnerzy społeczno-gospodarczy tj. przedsiębiorcy czy organizacje pozarządowe lub inne niepubliczne podmioty miały szansę wprowadzenia do planu swoich projektów, inicjatyw, które uzupełnią część operacyjną i przyczynią się do realizacji założeń rozwojowych gminy.

Spis tabel

Tabela 1: Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach regionalnych programów operacyjnych.	7
Tabela 2: Powierzchnia Gminy Brody oraz jej poszczególnych sołectw (stan na dzień 31.04.2016r.).	18
Tabela 3: Liczba mieszkańców Gminy według wieku i płci. Zameldowania na pobyt stały (dane w osobach, stan na dzień 31.03.2016r.).	23
Tabela 4: Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane procentowe, stan na 31.12.2015r.).	23
Tabela 5: Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane procentowe, stan na 31.12.2015r.).	24
Tabela 6: Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	24
Tabela 7: Migracje na pobyt stały gminne wg płci migrantów i kierunku dla gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	24
Tabela 8: Małżeństwa i rozwody dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	25
Tabela 9: Ludność w gminie Brody w latach 2011-2015 – dane dla poszczególnych sołectw (dane w osobach, stan na 31.12.).	27
Tabela 10: Depopulacja liczby mieszkańców gminy w latach 2011-2015 dla Gminy Brody (stan na 31.12.2015r.).	29
Tabela 11: Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Brody na tle danych dla powiatu starachowickiego (dane w osobach, stan na 31.03.2016 r.).	30
Tabela 12: Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Brody (stan na 31.03.2016 r.).	30
Tabela 13: Rodziny korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dane dla roku 2015).	34
Tabela 14: Korzystający ze świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej – wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	35
Tabela 15: Koncentracja liczby przestępstw karnych (stan na 31.12.2015r.).	38
Tabela 16: Koncentracja liczby postępowań w sprawach wykroczeń (stan na 31.12.2015r.).	38
Tabela 17: Koncentracja liczby kolizji i wypadków drogowych (stan na 31.12.2015r.).	39
Tabela 18: Koncentracja przestępczości w poszczególnych sołectwach w gminie Brody (stan na 31.12.2015r.).	40
Tabela 19: Dzieci objęte opieką w żłobkach i w wieku żłobkowym w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	41
Tabela 20: Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym - wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (dane w osobach, stan na 31.12.2014r.).	41
Tabela 21: Dzieci w wieku 3-6 lat objęte wychowaniem przedszkolnym w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	42
Tabela 22: Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2014r.).	43

Tabela 23: Wykaz stowarzyszeń oświatowych działających na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).	44
Tabela 24: Liczba dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych w szkołach położonych na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).	45
Tabela 25: Wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie Brody (dane dla egzaminu w roku 2015).	46
Tabela 26: Wyniki szkół z egzaminu gimnazjalnego 2015.	47
Tabela 27: Wyniki szkół z egzaminu gimnazjalnego 2014.	48
Tabela 28: Frekwencja w poszczególnych Obwodowych Komisjach Wyborczych podczas wyborów samorządowych z 2014 roku.	50
Tabela 29: Frekwencja w poszczególnych Obwodowych Komisjach Wyborczych podczas wyborów samorządowych z 2010 roku.	52
Tabela 30: Frekwencja w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z roku 2015 – I tura połączona z wyborami do Sejmu i Senatu według poszczególnych obwodów wyborczych na terenie Gminy Brody.	54
Tabela 31: Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice (stan na 31.12.2015r.).	60
Tabela 32: Liczba czytelników bibliotek publicznych na terenie Gminy Brody (dane w osobach, stan na koniec 31.12).	60
Tabela 33: Biblioteki - wskaźniki (stan na 31.12.2014r.).	61
Tabela 34: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w poszczególnych sołectwach w gminie Brody (stan na 31.05.2016 r.).	63
Tabela 35: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wpisów do CEiDG (dane dla podmiotów aktywnych, bez podmiotów wpisanych do KRS) stan na 05.2016r.).	65
Tabela 36: Podmioty gospodarki REGON - wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i krajowych (stan na 31.12.2015r.).	66
Tabela 37: Podmioty gospodarki REGON - wybrane wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych i regionalnych w latach 2010-2015 (stan na 31.12).	67
Tabela 38: Liczba obiektów turystycznych /gospodarstw agroturystycznych oraz liczba miejsc noclegowych w tych obiektach (dane dla Gminy Brody, stan na 31.05.2016r.).	70
Tabela 39: Wykaz dróg i ulic na terenie Gminy Brody z podziałem na klasy (stan na 31.05.2016 r.).	72
Tabela 40: Rejestr zabytków nieruchomych położonych na terenie Gminy Brody (według stanu na dzień 31.12.2014 r.).	74
Tabela 41: Inne obiekty zabytkowe w gminie Brody (stan na dzień 31.05.2016 r.).	74
Tabela 42: Liczba zabytków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	75
Tabela 43: Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań zlokalizowanych na wsi (stan na 31.12.2014r.).	76
Tabela 44: Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki dla Gminy Brody na tle danych lokalnych i regionalnych (dane procentowe, stan na 31.12.2014 r.).	76
Tabela 45: Liczba aktywnych przyłączy wodociągowych, przyłączy kanalizacyjnych oraz aktywnych przyłączy gazowych w poszczególnych sołectwach na terenie Gminy Brody (stan na 30.04.2016 r.).	78
Tabela 46: Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Brody (stan na 31.05.2016 r.).	80
Tabela 47: Ocena jakości wód na terenie Gminy Brody.	84
Tabela 48: Ilość złożonych deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2015 r.).	86

Tabela 49: Powierzchnia budynków położonych na terenie Gminy Brody zawierających materiały azbestowe (stan na 30.04.2016 r.).....	89
Tabela 50: Lista najistotniejszych wskaźników diagnozujących sferę społeczną Gminy Brody na tle danych dla powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego (wyróżniono wartości gorsze niż średnie wartości dla porównywanej jednostki terytorialnej).	105
Tabela 51: Lista wskaźników diagnozujących sferę społeczną w poszczególnych sołectwach Gminy Brody. Wypełniono rubryki, gdzie określono czy wartość wskaźnika osiągnięta w danym sołectwie jest wartością gorszą niż średnia dla gminy. Na czerwono podkreślono sołectwa, gdzie można mówić o koncentracji negatywnych zjawisk.....	108
Tabela 52: Priorytety mieszkańców w zakresie przestrzeni, które winny zostać poddane procesom rewitalizacji.....	123
Tabela 53: Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji.	133
Tabela 54: Cele rewitalizacji oraz podstawowe kierunki działań w ramach „Lokalnego Programu Operacyjnego dla Gminy Brody”.....	137
Tabela 55: Lista projektów głównych zadań inwestycyjnych – przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brody”.....	140

Spis wykresów

Wykres 1: Małżeństwa na 1000 ludności rejestrowane w gminie Brody na tle danych w powiecie starachowickim (dane dla lat 2009-2014, stan na 31.12).	25
Wykres 2: Ludność Gminy Brody w latach 2011 – 2015 (dane w osobach, stan na 31.12)...	26
Wykres 3: Urodzenia i zgony w gminie Brody w latach 2011-2015 (dane w osobach, stan na 31.12).....	27
Wykres 4: Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Brody w latach 2011-2016 (dane w osobach, stan na 31.12, dla roku 2016 stan na 31.03).....	31
Wykres 5: Stopa bezrobocia w gminie Brody na tle danych lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych (dane w %, stan na 31.12).	32
Wykres 6: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Brody w latach 2002-2014.....	32
Wykres 7: Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 000 ludności (stan na 31.12.2015r.).....	35
Wykres 8: Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2011-2013.....	36
Wykres 9: Liczba uczniów w szkołach podstawowych położonych na terenie Gminy Brody (dane w osobach, stan na 31.12.2014r.).....	44
Wykres 10: Frekwencja w wyborach samorządowych z roku 2014 odnotowana w gminie Brody na tle danych lokalnych i regionalnych.....	51
Wykres 11: Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego z roku 2014 odnotowana w gminie Brody na tle danych lokalnych i regionalnych.....	53
Wykres 12: Frekwencja w wyborach przeprowadzanych w latach 2006-2011.....	55
Wykres 13: Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 1000 ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Brody (dane według stanu na 30.03.2016 r.).	61

Wykres 14: Udział podmiotów gospodarczych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej CEIDG oraz Krajowego Rejestru Sądowego w stosunku do ogólnych wartości dla gminy (dane według sołectw, stan na 31.05.2016 r.).	64
Wykres 15: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON z terenu Gminy Brody według liczby zatrudnianych pracowników (stan na 31.12.2015r.).	66
Wykres 16: Zestawienie liczby przyłączy kanalizacyjnych w stosunku do przyłączy wodociągowych.	79
Wykres 17: Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Brody (stan na 31.12.2015 r.).	87
Wykres 18: Procent gospodarstw z zaległościami z tytułu opłaty za odbiór śmieci w poszczególnych sołectwach (stan na 31.12.2015 r.).	88
Wykres 19: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców Gminy Brody.	91
Wykres 20: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowisko osób niepełnosprawnych.	92
Wykres 21: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.	93
Wykres 22: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze społecznej według wskazań respondentów (dane procentowe).	94
Wykres 23: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców.	95
Wykres 24: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowiska osób niepełnosprawnych.	96
Wykres 25: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.	96
Wykres 26: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze gospodarczej według wskazań respondentów (dane procentowe).	97
Wykres 27: Ocena sfer problemowych dokonana przez mieszkańców.	98
Wykres 28: Ocena sfer problemowych dokonana przez środowiska osób niepełnosprawnych.	100
Wykres 29: Ocena sfer problemowych dokonana przez uczniów szkół gimnazjalnych.	101
Wykres 30: Zestawienie zbiorcze nasilonych problemów w sferze przestrzennej według wskazań respondentów (dane procentowe).	102
Wykres 31: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez różne grupy społeczne (dane procentowe).	118

Spis rysunków

Rysunek 1: Schemat powiązania projektów rewitalizacyjnych z rodzajami priorytetów inwestycyjnych.	7
Rysunek 2: Lokalizacja gminy Brody na mapie Polski, województwa świętokrzyskiego oraz powiatu starachowickiego.	16
Rysunek 3: Gmina Brody na tle głównych szlaków komunikacyjnych regionu.	17
Rysunek 4: Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Brody według sołectw.	19
Rysunek 5: Mapa Gminy Brody.	20
Rysunek 6: Układ sołectw Gminy Brody.	22
Rysunek 7: Rozkład przestrzenny sołectw z uwzględnieniem koncentracji zabudowy na terenie Gminy Brody.	27

Rysunek 8: Granice obszaru Natura 2000 – Uroczyska Lasów Starachowickich na terenie Gminy Brody.....	82
Rysunek 9: Granice obszaru Natura 2000 – Wzgórza Kunowskie na terenie Gminy Brody. .	82
Rysunek 10: Obszar na terenie Gminy Brody, gdzie zanotowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz liczba wskaźników dla których zostały przekroczone średnie wartości dla gminy.....	109
Rysunek 11: Obszar Gminy Brody, gdzie zanotowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych.	110
Rysunek 12: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych - podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności na obszarze występowania negatywnych zjawisk społecznych.	111
Rysunek 13: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk przestrzennych – liczba obiektów zabytkowych na 1000 ludności.	112
Rysunek 14: Negatywne zjawiska techniczne – utrudniony dostęp do sieci kanalizacyjnej.	113
Rysunek 15: Wskaźnik koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych - powierzchnia budynków położonych na terenie Gminy Brody zawierających materiały azbestowe z uwzględnieniem sołectw, gdzie wartości przekroczyły średni wynik dla gminy.	113
Rysunek 16: Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych w opinii społeczności lokalnej (wynik przeprowadzonych konsultacji społecznych).	116
Rysunek 17: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez uczniów szkół gimnazjalnych.....	119
Rysunek 18: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez środowisko osób niepełnosprawnych.	119
Rysunek 19: Sołectwa wskazane do rewitalizacji przez mieszkańców gminy.	120
Rysunek 20: Zestawienie zbiorcze sołectw wskazanych do rewitalizacji, w których zdaniem poszczególnych grup społecznych koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne.....	120
Rysunek 21: Sołectwa wskazane do rewitalizacji pokrywające się z obszarami zdegradowanymi.	121
Rysunek 22: Sołectwa uznane za zdegradowane, wyznaczone do rewitalizacji.....	122
Rysunek 23: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Brody.	124
Rysunek 24: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Dziurów.	125
Rysunek 25: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Krynki.....	127
Rysunek 26: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Kuczów.....	128
Rysunek 27: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Ruda.....	129
Rysunek 28: Obszar rewitalizacji na terenie sołectwa Styków.....	131
Rysunek 29: Obszar przewidziany do rewitalizacji w gminie Brody.	132
Rysunek 30: Granice Centralnego Okręgu Przemysłowego z lat 1936-1939.....	135